

รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รังสรรค์ เกิดศรี

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษาดุซฎิบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษาดุขฎิบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

วิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญ
รุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน"

ของ รังสรรค์ เกิดศรี

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทร์ศิลา)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรูประชีวิน)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เขาวนชัย)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนะ ศรีปัดดา)

อนุมัติ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.กรรองกาญจน์ ชูทิพย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ผู้วิจัย	รังสรรค์ เกิดศรี
ประธานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตुरुประชีวิน
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร เขาวนชัย
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ กศ.ด. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2565
คำสำคัญ	รูปแบบการบริหาร, ความเป็นพลเมือง, ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองและแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 309 คน โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 3 โรงเรียน และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยผู้วิจัยร่างรูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 291 คน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง
ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้าในการบริหารกิจกรรม
ลูกเสือ 2) กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และ 3) คุณลักษณะความเป็นพลเมือง
ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็น
พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็น
ประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

Title	SCOUT ACTIVITIES MANAGEMENT MODEL TO PROMOTE CITIZENSHIP FOR SENIOR SCOUTS IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION
Author	Rangsan Kerdsri
Advisor	Associate Professor Chalong Chatruprachewin, Ed.D.
Co-Advisor	Assistant Professor Sathiraporn Chaowachai, Ed.D.
Academic Paper	Ed.D. Dissertation in Educational Administration - (Type 2.1), Naresuan University, 2022
Keywords	Senior scout, Citizenship, Factor analysis

ABSTRACT

The purpose of this research was to develop a management model for scout activities to promote citizenship of the senior scouts in schools under the office of the basic education commission. The research was carried out in 3 steps as follows: 1) factor analysis of citizenship characteristics and guideline for management of scout activities to promote citizenship of senior scouts by surveying the opinions of 309 school administrators and the senior scout directors, analyze by mean, standard deviation, and exploratory factor analysis. Study guideline for management of scout activities from 3 best practice schools and interview 5 educational experts, analyze data by content analysis. 2) creating and validating appropriateness of scout activities management model to promote citizenship for senior scouts by making draft and focus group discussion with 9 experts. The research instrument used was the model suitability check form. 3) assessment of feasibility and usefulness of scout activities management model to promote citizenship of senior scouts by 291 school administrators. The research instrument used was questionnaire. Data were analyzed by mean and standard deviation.

The results of the research found that the scout activities management model to promote citizenship of senior scout consisted of 3 components as follows: 1) the inputs of scout activities management, 2) the management process of senior scout activities, and 3) citizenship characteristics of senior scouts. The results for assessment of management model for scout activities to promote citizenship of the senior scouts was found that the feasibility was at the highest level and the usefulness was at the highest level.

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สธิรพร เขาวนชัย กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่ามาเป็นທີ່ปรึกษา พร้อมทั้งให้คำแนะนำตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อันประกอบไปด้วย ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทร์ศิลา ประธานสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนะ ศรีปัดดา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์และทรงคุณค่า

ขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ หากคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบสำหรับการทำการวิจัยในครั้งนี้

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และครอบครัวของผู้วิจัยที่ให้ความสำคัญ และให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน อย่างดีที่สุดเสมอมา

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแต่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองต่อไป

รังสรรค์ เกิดศรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
ประกาศคุุณูปการ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ.....	18
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่.....	28
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร.....	34
แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นพลเมือง.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	59

กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	69
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	70
ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองและแนวทางการ บริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	72
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรม ลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	83
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร กิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	86
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	91
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองและแนวทางการ บริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	91
ตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรม ลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	155
ตอนที่ 3 ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร กิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	184
บทที่ 5 บทสรุป.....	193
สรุปผลการวิจัย.....	196
อภิปรายผลการวิจัย.....	200

ข้อเสนอแนะ	205
บรรณานุกรม	207
ภาคผนวก.....	221
ประวัติผู้วิจัย	302

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงสรุปผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	33
ตาราง 2 แสดงแนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร	39
ตาราง 3 แสดงคุณลักษณะความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่.....	48
ตาราง 4 แสดงคุณลักษณะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	53
ตาราง 5 แสดงคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่.....	56
ตาราง 6 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและผู้นำลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่...	74
ตาราง 7 แสดงการดำเนินการเก็บข้อมูลกับโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นดีเลิศด้านลูกเสือ (Best Practices) ที่ได้้นัดหมาย.....	80
ตาราง 8 แสดงการดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือที่ได้้นัดหมาย	82
ตาราง 9 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา (กลุ่มตัวอย่างคนละกลุ่มกับกลุ่มที่ดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบของคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่).....	87
ตาราง 10 แสดงจำนวนและคำร้อยละข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งเพศ ตำแหน่ง และวุฒิทางลูกเสือ (n = 309).....	95
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายด้าน.....	97

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ด้านคุณธรรม และจริยธรรม.....	98
ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ด้านใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง.....	99
ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ด้านการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล.....	100
ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ด้านจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และปฏิบัติตนตามกฎหมายใน ระบอบประชาธิปไตย.....	101
ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ด้านการมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม.....	102
ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและความเคารพสิทธิของผู้อื่น.....	103
ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น.....	104
ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ด้านการมีจิตอาสา.....	105

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ด้านการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี.....	106
ตาราง 21 แสดงผลการทดสอบค่า KMO and Bartlett's Test.....	109
ตาราง 22 แสดงจำนวนองค์ประกอบ ค่าไอเกน (Eigenvalue) ค่าร้อยละของความ แปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมในแต่ละองค์ประกอบของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด (n=309).....	110
ตาราง 23 แสดงตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .50 ขึ้นไป.....	111
ตาราง 24 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่น ใหญ่กับน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่ 1	113
ตาราง 25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่น ใหญ่กับน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่ 2	115
ตาราง 26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่น ใหญ่กับน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่ 3	116
ตาราง 27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่น ใหญ่กับน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่ 4	117
ตาราง 28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่น ใหญ่กับน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่ 5	118
ตาราง 29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่น ใหญ่กับน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่ 6	119
ตาราง 30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่น ใหญ่กับน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่ 7	120

ตาราง 31 แสดงผลการศึกษานโยบายการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศด้านลูกเสือ (Best Practices).....	122
ตาราง 32 แสดงผลการศึกษานโยบายการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความสามารถในการบริหารกิจกรรมลูกเสือ จำนวน 5 คน	136
ตาราง 33 แสดงสรุปผลการศึกษานโยบายการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความ เป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จากผลการสังเคราะห์เอกสาร ทฤษฎีการบริหาร งานวิจัย ผลการศึกษาโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศด้านลูกเสือ (Best Practices) และผล สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	147
ตาราง 34 แสดงกิจกรรม วัตถุประสงค์และแนวทางการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะ ความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	162
ตาราง 35 แสดงกิจกรรม วัตถุประสงค์และแนวทางการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะ ความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	178
ตาราง 36 แสดงจำนวนและคำร้อยละข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่ง เพศ ตำแหน่ง และวุฒิทางลูกเสือ (n=291).....	185
ตาราง 37 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา ที่มีต่อความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการบริหาร กิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้	186
ตาราง 38 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา ที่มีต่อความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการบริหาร กิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ ในองค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการ	

บริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	187
ตาราง 39 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา ที่มีต่อความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการบริหาร กิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ ในองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ บริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	189
ตาราง 40 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา ที่มีต่อความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ของ การนำรูปแบบการบริหาร กิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ ในองค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความ เป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน.....	191

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพ 1 แสดงรูปแบบระบบพื้นฐานในการบริหารของลูเนนเบิร์กและออร์สไตน์	21
ภาพ 2 แสดงกระบวนการบริหารตามวัตถุประสงค์.....	35
ภาพ 3 แสดงคุณลักษณะความเป็นพลเมือง 6 ประการ.....	46
ภาพ 4 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	69
ภาพ 5 แสดงขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย	70
ภาพ 6 แสดงร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ...	157
ภาพ 7 แสดงรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	173
ภาพ 8 แสดงรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	199

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคมและสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ มีความเป็นพลเมือง สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, น. 1) ซึ่งในยุคที่กระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมของพลเมืองให้เท่าทันประเทศอื่น ๆ ซึ่งภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475 การสร้างความตระหนักของบทบาทพลเมืองในระบบประชาธิปไตย ยังไม่มีพลังและขาดความต่อเนื่อง การที่มีการบริหารราชการแผ่นดินโดยการรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลางทำให้การสร้างพลเมืองเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองจึงยังไม่เกิดขึ้นจนถึงปัจจุบัน (ทิพย์พาพร ตันตีสุนทร, 2555, น. 11-12) การที่จะทำให้เสถียรภาพทางการเมืองของประเทศมีความยั่งยืน ต้องมีการสร้างความเป็นประชาธิปไตย (Democratization) ของบุคคล ซึ่งก็คือความเป็นพลเมือง การสร้างพลเมืองจึงเป็นยุทธศาสตร์สำคัญเพื่อความมั่นคงของระบบการเมือง รวมทั้งเศรษฐกิจและสังคมด้วย แต่ที่ผ่านมาประเทศไทยเน้นยุทธศาสตร์การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากกว่าการพัฒนาพลเมืองยังไม่คำนึงถึงการสร้างความเป็นประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในตัวคนไทย ให้มีคุณภาพในการมีส่วนร่วมทางการเมืองและเศรษฐกิจในทุกระดับได้ (ทิพย์พาพร ตันตีสุนทร, 2557, น. 8) ประเทศไทยยังมีปัญหาความไม่เข้าใจในหลักการของประชาธิปไตยของประชาชนพลเมืองอยู่เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดความวุ่นวายทางการเมือง กระทบไปถึงเศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ของประชาชน และยังมีผลกระทบต่อเยาวชนของประเทศอีกด้วย ซึ่งจากสถิติของคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ ทั่วประเทศประจำปี พ.ศ. 2564 จำนวนทั้งหมด 14,593 คดี เมื่อพิจารณาจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า คดีส่วนใหญ่เป็นคดีที่ผู้กระทำความผิดมีการศึกษาระดับมัธยมมากที่สุดคือ มีจำนวน 7,843 คดี คิดเป็นร้อยละ 53.74 ของคดีทั้งหมด รองลงมาเป็นคดีที่ผู้กระทำความผิดมีการศึกษาระดับประถมศึกษา คือ มีจำนวน 2,776 คดี คิดเป็นร้อยละ 19.02 นอกจากนั้น เป็นคดีที่ผู้กระทำความผิดมีการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 1,828 คดี เป็นคดีที่ผู้กระทำความผิดระดับการศึกษานอกระบบ จำนวน 1,247 คดี และเป็นผู้มีการศึกษาประเภทอื่น ๆ จำนวน 899 คดี หรือคิดเป็นร้อยละ 12.53 8.55 และ 6.16 ตามลำดับ (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2564, น. 6) จากสถิติดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของเด็กและเยาวชนที่เป็นพลังสำคัญของประเทศในอนาคต

ซึ่งควรได้รับการแก้ไขปัญหา อย่างเร่งด่วนต้องมุ่งไปพัฒนากลุ่มเด็กและเยาวชนแทนซึ่งการเป็นเยาวชนที่ดี ต้องเห็นความสำคัญต่อตนเอง เห็นความสำคัญต่อส่วนรวม และเห็นความสำคัญต่อประเทศชาติ เมื่อเยาวชนได้รับการปลูกฝังให้เป็นเยาวชนที่ดีแล้ว และอยู่ในสังคมที่มีเยาวชนที่ดี และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ย่อมเป็นพื้นฐานที่ทำให้เกิดพลเมืองดีในอนาคต และเมื่อสังคมมีพลเมืองที่ดี ทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปอย่างสงบสุข และประเทศชาติจะเจริญก้าวหน้าต่อไป (สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน, 2560, น. 4-12)

ในส่วนของการศึกษาทางกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ในระยะเวลา 20 ปี มีความต้องการให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ให้คนไทยเป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทวิถีชีวิตของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ สังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 78-79) ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มีวิสัยทัศน์ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรมมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ และมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 4) ในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 นั้น ได้กำหนดให้มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในด้านกิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ กิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 มาตรา 8 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ลูกเสือเพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ ซึ่งกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกัน

ให้รู้จักการเสียสละและบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย และการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และรวมทั้งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 17-29) อีกทั้งกิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมที่ได้รับการยอมรับทั่วโลกว่าสามารถใช้ฝึกเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดี ดังคำกล่าวของสำนักงานลูกเสือโลก ซึ่งได้ประกาศออกมาอย่างภาคภูมิใจว่าในกระบวนการพัฒนาทั้งหลายไม่มีกระบวนการใด ๆ ในโลกที่จะพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีคุณธรรมมีความรับผิดชอบ ต่อสังคมที่ตนดำรงชีวิตอยู่ และช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน อันเป็นพื้นฐานแห่งความมั่นคงของประเทศชาติเท่ากับกระบวนการลูกเสือ (เสนาะ ปิ่นวิเศษ, 2529, น. 28)

ในการจัดการศึกษาที่ผ่านมาเคยมี วิชาหน้าที่พลเมือง เป็นวิชาเฉพาะในหลักสูตรการศึกษา พื้นฐานที่นักเรียนทุกคนต้องเรียน แต่วิชาหน้าที่พลเมือง ได้ถูกลดความสำคัญให้เหลือเพียงเป็นสาระหนึ่งในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาเท่านั้น และเป็นวิชาที่แทบไม่มีผลกับการเรียนต่อหรือ การเข้ามหาวิทยาลัย ทำให้ผู้เกี่ยวข้องไม่ให้ความสำคัญ และขาดการพัฒนาให้เหมาะสมกับยุคสมัย เนื้อหาที่เป็นวิชาการมากและ ยากเกินไปสำหรับนักเรียนและน่าเบื่อ และทำให้การศึกษาขั้นพื้นฐาน ของชาติไม่สามารถสร้างเด็กและเยาวชน ให้เป็นพลเมืองให้กับประเทศไทยได้ (สำนักงานลูกเสือ แห่งชาติ, 2557, น. 112) ซึ่งในการสร้างความเป็นพลเมืองดีนั้นไม่สามารถเรียนรู้จากหนังสือหรือ ตำราต่าง ๆ ซึ่งเป็นเพียงการอ่านจากตัวอักษรเท่านั้น แต่สิ่งที่จะปลูกฝังและทำให้เยาวชนซึมซับ ความเป็นพลเมืองดีได้ต้องมาจากการได้ปฏิบัติจริง การพัฒนาการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองสำหรับ เยาวชนจึงกำหนดยุทธศาสตร์ที่ต้องเน้นการเป็นผู้สอนและผู้ปฏิบัติของครูในด้านความเป็นพลเมือง เพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้เรียน ปรับและทบทวนเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในวิชาหน้าที่พลเมืองเกี่ยวกับ ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พัฒนาการกระบวนการเรียนการสอนและ กิจกรรมเชิงปฏิบัติการ โดยเน้นกระบวนการกลุ่มและฝึกฝนให้นักเรียนเกิดทักษะที่เป็นพื้นฐานของ ความเป็นพลเมือง คือ การรับฟังผู้อื่น การเคารพผู้อื่นว่าเสมือนกับตนเอง การเคารพความคิดเห็น ที่แตกต่างการคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงปัญหาและเชื่อมโยงตนเองกับปัญหา เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนา ตนเองให้เป็นพลเมืองดี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554, น. 17-18) ซึ่งสอดคล้องกับ วัลลภ ตังคณานุรักษ์ ประธานคณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรีผู้สูงอายุคนพิการและ ผู้ด้อยโอกาส ได้กล่าวว่า ในปัจจุบันวิธีการปลูกฝังแนวคิดความเป็นพลเมืองให้เด็กและเยาวชน ผ่านกิจกรรมในหลายเรื่องที่เคยเห็นในช่วงวัยเด็ก ไม่ค่อยปรากฏให้เห็นมากนัก ในปัจจุบัน เช่น การปลูกฝังแนวคิดความเป็นพลเมืองผ่านกิจกรรมลูกเสือและเนตรนารีและกระบวนการรักษาดินแดน (รด.) ดังนั้น คณะกรรมการได้ตระหนัก ในความสำคัญของเรื่องดังกล่าว และพยายามส่งเสริมและ ผลักดัน ให้เกิดกิจกรรมการปลูกฝังแนวคิดความเป็นพลเมืองผ่านกิจกรรมลูกเสือและเนตรนารี และกระบวนการรักษาดินแดน (รด.) ขึ้นอีก เพื่อให้เด็กและเยาวชนพัฒนาไปสู่ความเป็นพลเมือง

(สภานิติบัญญัติแห่งชาติ, 2558, น. 5) และกิจการลูกเสือเป็นกิจการที่สำคัญเป็นกระบวนการที่จะทำ ให้เด็กเป็นพลเมืองดี ของประเทศและของโลกต่อไป เพราะกระบวนการลูกเสือมีความแน่ชัดชัดเจน ในเรื่องกฎและคำปฏิญาณ นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจน ถ้าหากว่าหน่วยงาน เยาวชนที่จะให้เยาวชนมีระเบียบ วินัย มีความสามัคคี มีความซื่อสัตย์ รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ กิจการลูกเสือน่าจะเหมาะในการนำมาพัฒนาเด็กและเยาวชนในช่วงของการเป็นลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ได้ (บุญธรรม พิมพ์ภรณ์, 2565)

จากการศึกษาเอกสารและนักวิชาการจะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ยังเป็นกิจกรรมที่ไม่ส่งผลต่อการพัฒนาความเป็นพลเมือง ซึ่งในการจัดกิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนที่มีเวลา 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีกระบวนการและขั้นตอนการจัดกิจกรรมมาก ผู้บังคับบัญชายังไม่เข้าใจในกระบวนการและขั้นตอน การจัดกิจกรรมที่ดีพอ ยังขาดแนวทางการ ดำเนินการพัฒนาวิชาลูกเสือที่อย่างชัดเจน ขาดการนิเทศประเมินผลอย่างต่อเนื่อง การเข้าร่วม กิจกรรมต่าง ๆ ของลูกเสือมีเพียงโรงเรียนที่สนใจเท่านั้น (อัญญา ศรีใส, 2556, น. 60) ซึ่งอาจจะ เป็นปัญหาอันที่จะส่งผลต่อกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับ นพดลย์ เพชระ (2555) ที่กล่าวว่า การบริหารกิจกรรมลูกเสือผู้บริหาร ขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ไม่สนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม ให้มีวุฒิทางลูกเสือที่สูงขึ้น ไม่ส่งเสริมขวัญ กำลังใจแก่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในการจัดกิจกรรมลูกเสือ ไม่ศึกษานโยบาย จุดมุ่งหมายและสภาพปัญหา ตลอดจนความต้องการของชุมชน เพื่อจะได้ข้อมูล ในการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริง ไม่ให้การสนับสนุนและส่งเสริม ในด้านทรัพยากร ได้แก่ บุคลากร สื่อ วัสดุอุปกรณ์ บริเวณ อาคาร สถานที่ ตลอดจนจัดหางบประมาณ สนับสนุนอย่างเหมาะสม ไม่ได้บริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมในการวางแผน และพัฒนาการจัด กิจกรรม ยังขาดการนิเทศและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างต่อเนื่อง ไม่จัดทำข้อมูล สารสนเทศ รวมทั้งวิเคราะห์และรวบรวม จุดเด่น จุดด้อย ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เพื่อหาแนวทาง ส่งเสริม ปรับปรุงและพัฒนาให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานโดยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ซึ่งในด้านการจัด กิจกรรมสถานศึกษาควรจัดให้มีกระบวนการในการเรียนการสอนโดยมุ่งให้เยาวชนพัฒนาทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความ เจริญก้าวหน้า มีความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศ (ศิรินาฏ เจาะจง, 2557, น. 74) อีกทั้งสภาพการจัดการลูกเสือไทยในปัจจุบันทั้งในด้านการปฏิบัติและการส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี ที่เกิดจากกระบวนการลูกเสือไทยของกลุ่มบุคคลทั่วไป ผู้อำนวยการลูกเสือ ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือ สะท้อนให้เห็นภาพรวมของการลูกเสือที่ผ่านมา มีความสอดคล้องกันในด้านการสอนให้ลูกเสือ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รู้จักการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ แก้ปัญหา เฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี และมีการฝึกวินัยให้ลูกเสือเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ ถึงกระนั้น การลูกเสือไทย

ยังต้องเร่งพัฒนาให้ลูกเสือมีจิตอาสาที่จะช่วยเหลือผู้อื่นและส่วนรวม เพราะสังคมปัจจุบันต้องการผู้มีจิตอาสาในการร่วมกันช่วยเหลือสังคมและพัฒนาประเทศ (สุภาพร จตุรภัทร, 2556, น. 78) ซึ่ง ธนันท์ธร อิมใจ (2560, น. 69) กล่าวว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ควรมีการศึกษาในเรื่องการบริหารงานลูกเสือ ในสถานศึกษาเพื่อให้ได้แนวทางการดำเนินงานที่หลากหลายมากขึ้น และอรรถพล ส่งอัมพร (2564, น. 6) ยังได้นำแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบ (system approach) ตามแนวคิดทฤษฎีของ ลูเนนเบิร์ก, และออนสไตน์ (Lunenborg, & Ornstein) ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการแปรรูป (Transformation Process) ผลผลิต (Outputs) ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) และสภาพแวดล้อม (Environment) มาใช้ในการศึกษาการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารกิจการลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมสำหรับการลูกเสือไทย เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ อีกทั้งปลูกฝังให้ลูกเสือซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนในวัยเรียน มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เข้าใจรูปแบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รู้จักการปรับตัวและทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ มีจิตสาธารณะช่วยเหลือผู้อื่น ปลูกฝังพื้นฐานที่จะนำไปประกอบอาชีพ และเป็นพลเมืองที่ดีต่อไปในอนาคต

คำถามการวิจัย

1. องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองและแนวทางการบริหารกิจการเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานชั้นพื้นฐาน ควรเป็นอย่างไร
2. รูปแบบการบริหารกิจการลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเหมาะสมอย่างไร
3. รูปแบบการบริหารกิจการลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองและศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือและวิธีการส่งเสริมความเป็นพลเมือง รวมถึงคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือในสถานศึกษาได้
2. ได้รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนสามารถนำรูปแบบที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองที่สามารถสร้างความเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนนำพาประเทศให้ทันต่อกระแสสังคมโลก

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองและศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองและแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1.1 การศึกษาเอกสาร ทฤษฎีการบริหาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสาร ทฤษฎีการบริหาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง เพื่อสังเคราะห์ให้ได้ภาพรวม และกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัย โดยศึกษาหลักการ แนวคิด และสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2. ประเด็นที่ศึกษา

- 2.1 ปัจจัยการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 2.2 กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 2.3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ชั้นที่ 1.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการใช้แบบสอบถาม

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2565 ในเขตภาคเหนือตอนล่าง (ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัด และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 หน้า 14) ซึ่งแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 1,133 คน ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จำนวน 1,133 คน รวมทั้งสิ้น 2,266 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2565 จำนวน 310 คน ซึ่งตามความเห็นของ คอมเลย์, และลี (Comrey, & Lee, 1992 อ้างถึงใน ธีระดา ภิญโญ, 2555, น. 16) การวิเคราะห์องค์ประกอบจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ มีจำนวน 300 ตัวอย่าง

ถือว่า ดี ได้แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 155 คน และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 155 คน รวม 310 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในแต่ละเขตของจังหวัดในเขตภาคเหนือตอนล่าง เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นที่ 1.3 การศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการศึกษาสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practices) ด้านลูกเสือ

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ โรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practices) ด้านลูกเสือในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 โรงเรียน โดยกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้น คือ เป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลโรงเรียนต้นแบบลูกเสือ หรือเป็นโรงเรียนดีวิถีลูกเสือ หรือเป็นโรงเรียนที่มีการนำกิจกรรมลูกเสือมาพัฒนาผู้เรียนจนเป็นที่ยอมรับจากบุคคลทั่วไป

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นที่ 1.4 การศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกิจกรรมลูกเสือ และการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนในการกำหนดนโยบายส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และทำกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสือ โดยกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้น ดังนี้

1.1 เป็นผู้ที่มีหน้าที่กำหนดนโยบายการบริหารกิจกรรมลูกเสือของสำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ หรือ

1.2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการให้การฝึกอบรมหรือบริหารหลักสูตร การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือในระดับต่าง ๆ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือ

1.3 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์และเกี่ยวข้องกับการจัดการพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือในระดับต่าง ๆ หรือ

1.4 เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิทางลูกเสือระดับหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ (L.T.)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การสร้างรูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การยกร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สร้างขึ้น นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของการใช้ภาษา

3. ผู้วิจัยนำข้อเสนอจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปดำเนินการปรับปรุงร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การตรวจสอบรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดทำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และการให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 คน โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นอาจารย์ระดับอุดมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการจัดทำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 2 เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีส่วนในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 3 เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิทางลูกเสือระดับหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรม ผู้กำกับลูกเสือ (L.T.) ของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ จำนวน 3 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2565 ในเขตภาคเหนือ

ตอนล่าง (ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัด และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 หน้า 14) ซึ่งแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 1,133 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2565 จำนวน 291 คน โดยใช้ตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, n.d. อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 43) ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในแต่ละเขตของจังหวัด ในเขตภาคเหนือตอนล่าง (ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัด และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 หน้า 14) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคเหนือตอนล่างเฉพาะเจาะจงกับผู้บริหารสถานศึกษา ที่ไม่ใช่สถานศึกษาเดียวกับกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามในชั้นที่ 1.1

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง วิธีการหรือแนวปฏิบัติเพื่อการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง องค์ประกอบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน 2) กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือ
สามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

**2.1 ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน** หมายถึง ทรัพยากรมนุษย์หรือสิ่งที่มี
มีความจำเป็นต่อการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

2.1.1 ด้านผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่มีบทบาทในการบริหาร วางนโยบายและการจัดการ
กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ รวมทั้งการจัดสรรเวลาการจัดกิจกรรมลูกเสือให้ตรงกับโครงสร้าง
หลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา เลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และ
คณะกรรมการบริหารโรงเรียน

2.1.2 ด้านผู้กำกับลูกเสือ หมายถึง ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ บุคลากร
การศึกษา รวมทั้งครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีบทบาท ในการจัด
กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง

2.1.3 ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง
หมายถึง แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และการจัด มวลกิจกรรม
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง

2.1.4 ด้านสื่อและเทคโนโลยี หมายถึง สื่อ แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี
และระบบฐานข้อมูล เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง

2.1.5 ด้านความร่วมมือ หมายถึง บุคคลในหน่วยงาน นอกหน่วยงาน หรือ
องค์กรส่วนราชการที่ช่วยเหลือ สนับสนุนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ อีกทั้งความร่วมมือของ
ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานเอกชน ในการให้ความร่วมมือการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง

2.1.6 ด้านงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรร จัดหา
งบประมาณ การดูแลและรักษาเงินเพื่อใช้ในการส่งเสริมกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริม
ความเป็นพลเมือง

**2.2 กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือ
สามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน** หมายถึง ขั้นตอน
การดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data) หมายถึง การทบทวนกลยุทธ์องค์การ กำหนดปัญหาหลักและโอกาสพัฒนาองค์การ การกำหนดแหล่งข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลองค์การ และการวิเคราะห์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการกำหนดจุดมุ่งหมายในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2.2.2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim) หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์ การตั้งเป้าหมายกำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ กำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน เป็นการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา เพื่อใช้วางแผนปฏิบัติงานในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2.2.3 การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan) หมายถึง การวางแผนคุณภาพเชิงกลยุทธ์ การบันทึกข้อมูลและการอนุมัติข้อมูล จัดทำแผนที่ทางกลยุทธ์ รวมทั้งสถานศึกษาต้องคัดเลือกสมาชิกทีมและมอบหมายให้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2.2.4 การลงมือการปฏิบัติงาน (Practices) หมายถึง การดำเนินการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ไปสู่การพัฒนากิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ รวมทั้งมีการตรวจสอบความคืบหน้าของการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และการปรับปรุงคุณภาพจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อย่างสม่ำเสมอ

2.2.5 การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation) หมายถึง การออกแบบวิธีวัดและประเมินผล นำแบบวิธีวัดและประเมินผลมาร่วมกันทำการประเมินผลและการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานหลังจากการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งเป็นการควบคุมคุณภาพในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามวัตถุประสงค์ของการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2.2.6 การรายงานผลงาน (Reporting) หมายถึง การนำเสนอผลงานต่อผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งส่งมอบผลงานและขยายผลงานการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไปยังหน่วยงานอื่น ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติใช้ อีกทั้งควรมีการพิจารณาให้รางวัลตอบแทนหรือชมเชย ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2.3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คุณลักษณะของลูกเสือแสดงออกถึงความ เป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประกอบด้วย 7 คุณลักษณะ ดังนี้

2.3.1 การมีคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง การเชื่อฟังบิดามารดา การมีความละเอียดและเกรงกลัวในการประพฤติมิชอบต่อตนเองและผู้อื่น การมีความเมตตาต่อสัตว์ การเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา ลูกเสือ การยึดมั่นในหลักธรรมและคุณธรรม การมีความซื่อสัตย์สุจริต การมีความประพฤติที่ดีงาม การมีความมัธยัสถ์ และการปฏิบัติตนในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสุจริต

2.3.2 ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน หมายถึง คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง การรู้จักทำงานฝีมือต่าง ๆ การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามความเหมาะสม การมีความสามารถในการชักชวนผู้อื่นเข้ามาทำงานได้ สามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี ทำกิจกรรมลูกเสือร่วมกับผู้อื่นตามความเหมาะสม จิตใจร่าเริงในการดำรงชีวิต มีความรู้ ความเข้าใจในการคิดแก้ปัญหา ที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น รวมทั้งกล้าหาญและอดทนในการดำรงชีวิต

2.3.3 การมีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง การรู้จักกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม การรู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น การมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม การช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน การมีความเสียสละ ต่อประโยชน์ส่วนรวม การใช้ชีวิตและอุปนิสัยการบริโภคเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม มีและการมีความรู้ ความเข้าใจและชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

2.3.4 การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ หมายถึง คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง การส่งเสริมความมั่นคงของประเทศชาติ การเคารพกฎหมายของชาติและยอมรับผลการละเมิดกฎหมาย ดำรงชีวิตด้วยหลักประชาธิปไตย การเคารพกติกาของสังคมและยอมรับผลการละเมิดกติกา มีความรู้ ความสามารถ ในการปกป้องสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติ และ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2.3.5 การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง หมายถึง คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง การมีความใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี และการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบัน และนำความรู้มาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งตระหนัก ในคุณค่าของการเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2.3.6 การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม หมายถึง คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง การมีทักษะในการประยุกต์ใช้เครื่องมือในการอยู่ค่ายพักแรมมาใช้ในการดำรงชีวิต การมีความสามารถในการพึ่งตนเองได้ การมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง การมีทักษะชีวิตและพึ่งตนเองได้ การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และการมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติตนในสังคม

2.3.7 การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น หมายถึง คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง การได้รับการชมเชยและเป็นคนเชื่อถือได้ การมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตาโอบอ้อมอารีต่อผู้อื่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง สุภาพเรียบร้อย และความเคารพสิทธิของผู้อื่น

3. ความเหมาะสมของรูปแบบ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องและถูกต้องตามหลักวิชาการและทฤษฎีการบริหารสามารถนำไปใช้ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างเหมาะสม

4. ความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ความคิดของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่มีต่อการนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ได้จริงเกี่ยวกับคุณค่าที่ควรจะได้รับเมื่อคาดว่าจะนำไปใช้จริงในการพัฒนาตนเอง บุคคลอื่น สังคม และชุมชนที่ ผู้บริหารสถานศึกษาประกอบอยู่ โดยมีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เหมาะสมกับบริบทและยอมรับได้

5. ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องและสภาพความเป็นจริงที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ของผู้บริหารสถานศึกษา และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตภาคเหนือตอนล่าง ปีการศึกษา 2565

7. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หมายถึง บุคลากรในสถานศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งตาม ใบแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (ลส.13) ในระดับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ปีการศึกษา 2565

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งนี้ ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการบริหาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ
  - 1.1 ความหมายของรูปแบบ
  - 1.2 ประเภทของรูปแบบ
  - 1.3 องค์ประกอบของรูปแบบ
  - 1.4 การสร้างรูปแบบ
  - 1.5 การประเมินรูปแบบ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
  - 2.1 ลักษณะของการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
  - 2.2 ปัจจัยการบริหารกิจกรรมลูกเสือ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร
4. แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นพลเมือง
  - 4.1 ความหมายของความเป็นพลเมือง
  - 4.2 คุณลักษณะของความเป็นพลเมือง
  - 4.3 คุณลักษณะของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
  - 4.4 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1 งานวิจัยภายในประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

ความหมายของรูปแบบ

ทศนา แคมมณี (2561, น. 220) กล่าวว่า รูปแบบ เป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เป็นคำอธิบาย เป็นแผนผัง ไดอะแกรม หรือ แผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจน และรูปแบบยังเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอบหาคำตอบ ความรู้ และความเข้าใจ ในปรากฏการณ์ทั้งหลาย

สมประสงค์ ยมนา (2560, น. 69) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางในการดำเนินงาน และเป็นคำอธิบาย คำบรรยาย หรือแผนผังไดอะแกรม หรือแผนภาพ ที่มีโครงสร้างเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ กระชับ ชัดเจน เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจแนวทางปฏิบัติได้ชัดเจนยิ่งขึ้น รูปแบบ จึงถือได้ว่าเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบค้นหาคำตอบ ในการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย โดยมีรายละเอียดของรูปแบบขึ้นอยู่กับลักษณะและวัตถุประสงค์ของผู้สร้าง และพัฒนารูปแบบเป็นสำคัญ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะเป็นการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สามารถวิเคราะห์ และเข้าใจบริบทการบริหารงานสถานศึกษาขนาดเล็กได้ดี สะดวกและง่ายต่อการนำไปใช้จริง

งามทิพย์ มิตรสุภาพ (2559, น. 163) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง กรอบความคิดในด้านหลักการ วิธีการดำเนินงาน ความสัมพันธ์และเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สร้างและพัฒนาขึ้น จากแนวคิดและทฤษฎี เพื่อช่วยให้สามารถวิเคราะห์และเข้าใจในข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ง่ายขึ้น ตลอดจนเป็นแนวทางในการดำเนินงานขององค์กรให้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ได้

วัฒนา อุปพงษ์ (2558, น. 90) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์ ของชุดตัวแปรที่สร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อให้ตนเองหรือบุคคลอื่นเข้าใจให้ง่ายขึ้น และใช้เป็นแนวทางดำเนินงานได้

รัตนะ บัวสนธ์ (2552, น. 124) กล่าวว่า รูปแบบ (Model) หมายถึง แผนภาพที่แสดงถึงองค์ประกอบการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รูปแบบในความหมายนี้บางทีเรียกกันว่าภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น Teaching Model (รูปแบบการสอน) Administration Model (รูปแบบการบริหาร) Evaluation Model (รูปแบบการประเมิน) เป็นต้น

สุคนธ์ ภูริเวทย์ (2544, น. 176) กล่าวว่า รูปแบบ (Models) หมายถึง การนำเสนอความจริง ซึ่งแสดงออกมาในรูปโครงสร้างและลำดับขั้นตอน รูปแบบพื้นฐานที่สำคัญนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบรูปแบบและระบบการเรียนการสอน มีอยู่ 3 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบมโนทัศน์ (Conceptual models)
2. รูปแบบการปฏิบัติดำเนินการ (Procedural models)
3. รูปแบบทางคณิตศาสตร์ (Mathematical models)

Bardo, & Hartman (1982) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่เราพัฒนาขึ้น เพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจรูปแบบ จึงไม่ใช่การบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียดทุกแง่มุม ส่วนการที่จะระบุว่าเป็นรูปแบบหนึ่ง ๆ จะต้องมียละเอียดมากขึ้นเพียงใดจึงจะเหมาะสม และรูปแบบนั้น ๆ ควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่ได้มีข้อกำหนดตายตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์แต่ละอย่างและวัตถุประสงค์ของผู้สร้างรูปแบบที่ต้องการจะอธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ อย่างไร

จากการศึกษาความหมายรูปแบบ สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง วิธีการ หรือแนวทางในการดำเนินงานเป็นสิ่งที่พัฒนาขึ้น แสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบการทำงานของเรื่องนั้น ๆ ที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพื่อให้ตนเองหรือบุคคลอื่นเข้าใจได้ง่ายขึ้นและใช้เป็นแนวทางดำเนินงานได้

ประเภทของรูปแบบ

นักวิชาการหลายท่านแบ่งประเภทของรูปแบบไว้ ดังนี้

Keeves (1997 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2561, น. 220-221) กล่าวว่า รูปแบบ (Model) มีรูปแบบ คือ

1. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกในลักษณะของการเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ อย่างน้อย 2 สิ่งขึ้นไป รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านวิทยาศาสตร์กายภาพ สังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์
2. รูปแบบเชิงภาษา (Semantic Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางการใช้ภาษา (พูดและเขียน) รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านศึกษาศาสตร์
3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematic Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางสูตรคณิตศาสตร์ ซึ่งส่วนมากจะเกิดขึ้นหลังจากได้รูปแบบเชิงภาษาแล้ว
4. รูปแบบเชิงแผนผัง (Semantic Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางแผนผัง แผนภาพ ไดอะแกรม กราฟ เป็นต้น
5. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ของสภาพการณ์และปัญหาใด ๆ รูปแบบด้านการศึกษาศาสตร์ มักจะใช้แบบนี้เป็นส่วนใหญ่

Steiner (1998 อ้างถึงใน งามทิพย์ มิตรสุภาพ, 2559, น. 164) จำแนกรูปแบบออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) จำแนกออกเป็น

1.1 รูปแบบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Model of) เป็นรูปแบบที่ออกแบบมาจากของจริง เช่น แบบจำลองเครื่องบิน เอฟ 16 ลำเล็ก ๆ ที่จำลองมาจากเครื่องบินเอฟ 16 ของจริง เป็นต้น

1.2 รูปแบบสำหรับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Model for) เป็นรูปแบบจำลองที่ออกแบบไว้เพื่อเป็นต้นแบบในการผลิต เช่น ในการผลิตเครื่องบิน เอฟ 16 เราต้องสร้างแบบจำลอง เครื่องบิน เอฟ 16 ลำเล็ก ๆ ขึ้นมาก่อน เพื่อจะนำไปเป็นต้นแบบในการผลิตเครื่องบิน เอฟ 16 ลำจริง เป็นต้น

2. รูปแบบเชิงแนวคิดหรือเชิงโมโนทัศน์ (Conceptual Model) จำแนกเป็น

2.1 รูปแบบเชิงแนวคิดของสิ่งหนึ่งสิ่งใด (Conceptual Model of) เป็นรูปแบบ หรือแบบจำลองที่สร้างขึ้นจากทฤษฎีที่มีอยู่แล้ว

2.2 รูปแบบเชิงแนวคิดเพื่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด (Conceptual Model for) เป็น รูปแบบที่สร้างขึ้นมาเพื่ออธิบายทฤษฎีหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ

Smith et al. (1980) แบ่งประเภทของรูปแบบออกเป็น 2 ประเภท

1. รูปแบบเชิงกายภาพ จำแนกเป็น รูปแบบที่มีลักษณะคล้ายของจริง เช่น เครื่องบินจำลอง และรูปแบบเชิงอุปมา ที่มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง เช่น การทดลองทางเคมีในห้องปฏิบัติการ ก่อนทำการทดลองจริง

2. รูปแบบเชิงสัญลักษณ์จำแนกเป็นรูปแบบข้อความ ซึ่งเป็นการใช้ข้อความในการอธิบายย่อ เช่น คำพรรณนาลักษณะงาน เป็นต้น และรูปแบบทางคณิตศาสตร์

จากการศึกษาประเภทรูปแบบ สรุปได้ว่า ประเภทของรูปแบบประกอบด้วยรูปแบบเชิงกายภาพ และรูปแบบเชิงสัญลักษณ์

องค์ประกอบของรูปแบบ

จากการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ พบว่า นักวิชาการให้ความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบแตกต่างกันออกไป ดังนี้

ลูเนนเบิร์ก, และออร์สไตน์ (Lunenburg, & Ornstein, 2000 อ้างถึงใน สุนทร โคตรบรรเทา, 2560, น. 181-183) กล่าวว่า ทฤษฎีระบบพื้นฐาน (Basic Systems Theory) ในการบริหาร องค์ประกอบการบริหารมี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

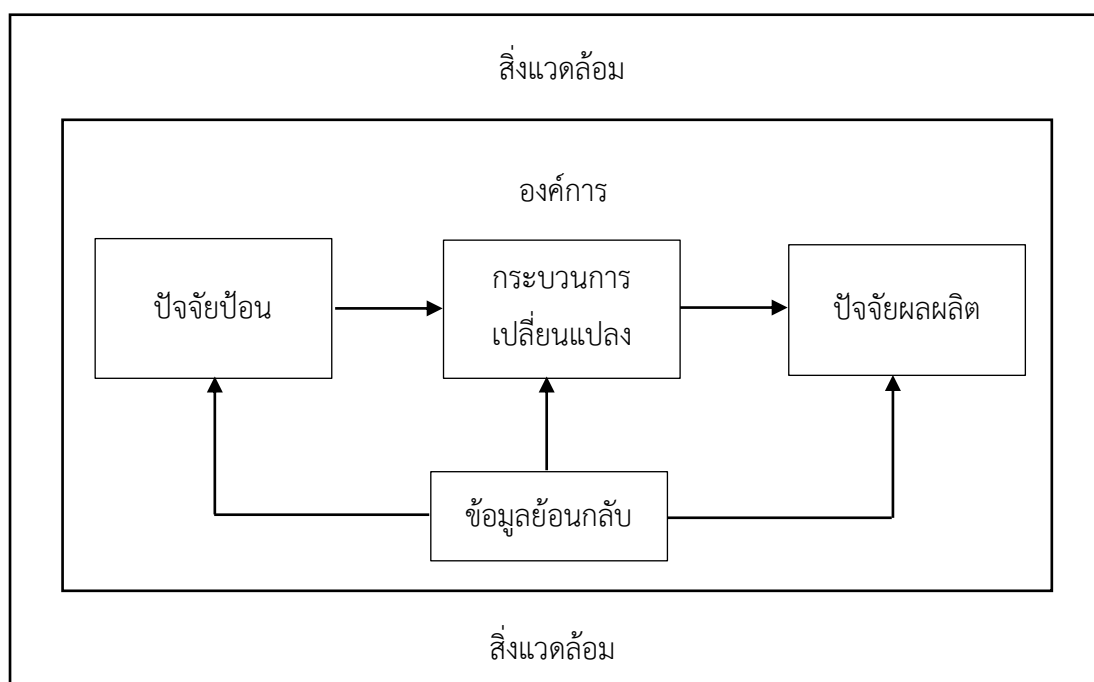
1. ปัจจัยป้อน (Input) ได้แก่ ทรัพยากรที่เป็นบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณและข้อมูล ที่ใช้ในการผลิตและการบริการ

2. กระบวนการเปลี่ยนแปลง (Transformation process) จากการใช้เทคโนโลยีและหน้าที่ ใช้ในการผลิตและการบริการ

3. ปัจจัยผลผลิต (Outputs) ได้แก่ ผลผลิตภัณฑ์และการบริการขององค์การที่องค์การ สถานศึกษาผลิตและถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งผู้สำเร็จการศึกษาและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เป็นสารสนเทศที่เกี่ยวกับปัจจัยผลผลิต หรือกระบวนการเปลี่ยนแปลงขององค์การ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการคัดเลือกปัจจัยระหว่างวงจรต่อไป อาจจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทั้งกระบวนการ

5. สิ่งแวดล้อม (Environment) หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบองค์การ ได้แก่ การกีดกันทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ ที่มากระทบต่อองค์การ

ภาพ 1 แสดงรูปแบบระบบพื้นฐานในการบริหารของลูเนนเบิร์กและออร์สไตน์

ที่มา: สุนทร โคตรบรรเทา, 2560, น. 182

Keeves (1997 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2561, น. 220) กล่าวว่า รูปแบบโดยทั่วไปจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. รูปแบบจะต้องนำไปสู่การทำนาย (prediction) ผลที่ตามมาซึ่งสามารถพิสูจน์ทดสอบได้ และสามารถนำไปสร้างเครื่องมือเพื่อไปพิสูจน์ทดสอบได้
2. โครงสร้างของรูปแบบจะต้องประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (causal relationship) ซึ่งสามารถอธิบายปรากฏการณ์และเรื่องนั้นได้
3. รูปแบบจะต้องสามารถช่วยสร้างจินตนาการ (imagination) ความคิดรวบยอด (concept) และความสัมพันธ์ (interrelations) รวมทั้งช่วยขยายขอบเขตของการสืบเสาะความรู้

4. รูปแบบควรจะประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง (structural relationships) มากกว่า ความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง (associative relationships)

Ivancerich et al. (1989, p. 16) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบเป็น 4 ส่วน คือปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม (Environment Feedback) ซึ่งผลผลิตของระบบเกิดจากการมีปัจจัยนำเข้าส่งเข้าไปผ่านกระบวนการ ซึ่งจะจัดทำให้เกิดผลผลิตขึ้นและให้ความสนใจกับข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อมภายนอก ที่เข้ามากระทบกระบวนการผลิตหรือบริหาร เป็นการแสดงถึงลักษณะของความเป็นระบบเปิด ซึ่งองค์ประกอบของรูปแบบจะเป็นส่วนสำคัญที่จะบ่งบอกถึงคุณลักษณะของรูปแบบที่ดี

ณรงค์ อภัยใจ (2560, น. 168-169) ได้กล่าวว่า การบริหารจัดการศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ปัจจัยนำเข้าประกอบด้วยการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน คือ
  - 1.1 ด้านวิชาการ
  - 1.2 ด้านบริหารงานบุคคล
  - 1.3 ด้านงบประมาณ
  - 1.4 ด้านบริหารทั่วไป
2. ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ
  - 2.1 การวางแผน
  - 2.2 การดำเนินงาน
  - 2.3 การตรวจสอบ
  - 2.4 การปรับปรุง
  - 2.5 การรายงานผล
3. ด้านผลผลิต ได้แก่คุณภาพผู้เรียน และประสิทธิภาพ

งามทิพย์ มิตรสุภาพ (2559, น. 212-213) ได้กล่าวว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมแก้ปัญหาของ นักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ

1. ด้านปัจจัยเกื้อหนุน
2. ด้านกระบวนการ
3. ด้านผลผลิต

Bardo, & Hartman (1982, pp. 70-71) ได้กล่าวว่า รูปแบบที่แสดงองค์ประกอบย่อยของระบบซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลย้อนกลับจากสภาพแวดล้อม ซึ่งการพิจารณารูปแบบในลักษณะนี้ถือว่าผลผลิตของระบบเกิดจากการ

ที่มีปัจจัยนำเข้าส่งเข้าไปผ่านกระบวนการซึ่งจะกระทำให้เกิดผลผลิตขึ้นและให้ความสนใจกับข้อมูลย้อนกลับ จากสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งเป็นลักษณะของระบบเปิด

Brown, & Moberg (1980, pp. 16-17) กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบตามแนวคิดเชิงระบบองค์การ (System Approach) กับหลักการบริหารตามสถานการณ์ (Contingency Approach) ซึ่งประกอบด้วย

1. สภาพแวดล้อม (Environment)
2. เทคโนโลยี (Technology)
3. โครงสร้าง (Structure)
4. กระบวนการจัดการ (Management Process)
5. การตัดสินใจสั่งการ (Decision Making)

จากการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบ สรุปได้ว่า นักวิชาการมีความคิดเห็นองค์ประกอบมีความแตกต่างกันออกไป ซึ่งรูปแบบมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอน ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์นั้น ๆ ว่าจะมีปัจจัยหรือตัวแปรใดบ้าง ในการวิจัยครั้งนี้ทางผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบของรูปแบบที่ประกอบด้วย ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output) มาเป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การสร้างรูปแบบ

การสร้างรูปแบบมีนักวิชาการทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ ให้ความหมายของการพัฒนารูปแบบว่าเป็นไปได้ทั้งด้าน การสร้างรูปแบบใหม่และการเสริมสร้างหรือต่อยอดรูปแบบเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นักวิชาการต่าง ๆ ได้กำหนดขั้นตอนของการสร้างรูปแบบไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

หทัยภัทร จินสุทธิ์ (2562, น. 98-103) ได้กล่าวว่า แนวทางการศึกษาการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี ไว้ใน 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย

- 1.1 การศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นกรอบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา

1.2 การศึกษาสภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี โดยใช้แบบสอบถาม

1.3 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา

2. การสร้างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี

3. การประเมินรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี

ดารุณี เดชยศดี (2562, น. 111-140) ได้กล่าวถึงแนวทางการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน ในสถานศึกษา สังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไว้ใน 4 ลักษณะ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Research: R1)

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Development: D1)

3. การทดลองใช้รูปแบบ (Research: R2) การบริหารแบบมีส่วนร่วม ของภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต และอาชีพของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบ (Development (D2) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน ในสถานศึกษา สังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บุญชม ศรีสะอาด (2549, น. 2) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบนั้น ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อน เป็นรูปแบบตามสมมุติฐาน โดยการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบ (ที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกันหรือเรื่องอื่น ๆ) และผลการศึกษาหรือวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ หรือตัวแปรเหล่านั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบในการพัฒนารูปแบบนั้น จะต้องใช้หลักของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ และการศึกษาค้นคว้ามากจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบอย่างยิ่ง ผู้วิจัยอาจคิดโครงสร้างของรูปแบบขึ้นมาก่อน แล้วปรับปรุงโดยอาศัย

ข้อสังเกตจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบ หรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง หรือ ทำการศึกษาองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรแต่ละตัวแล้วคัดเลือกองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรที่สำคัญ ประกอบกันขึ้นเป็นโครงสร้างของรูปแบบก็ได้

Keeves (1988, p. 50) ได้กล่าวว่า หลักการของการสร้างรูปแบบไว้ 4 ประการ มีหลักการ ดังนี้

1. ควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้น
2. รูปแบบควรใช้แนวทางในการพยากรณ์ที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบได้และสามารถตรวจสอบได้ โดยการสังเกตและหาข้อมูลสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้
3. รูปแบบควรระบุหรือชี้ให้เห็นกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่จะศึกษาและควรใช้สำหรับอธิบายปรากฏการณ์ได้
4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างโมเดลใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปร ในลักษณะใหม่เป็นการขยายความรู้ในเรื่องที่กำลังศึกษา

Willer (1986, p. 83) ได้กล่าวว่า กระบวนการในการสร้างหรือพัฒนาแบบจำลองและ ผลของการวิเคราะห์ขั้นตอน มีขั้นตอนดำเนินงาน 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นการศึกษาสภาพและข้อมูลพื้นฐาน การระบุปัญหา ความต้องการ ความจำเป็นของการวิเคราะห์ข้อมูลหรือภารกิจเพื่อกำหนดหลักการและองค์ประกอบ
2. การสร้าง หรือการพัฒนา รูปแบบ การสร้างแบบร่างหรือการนำเสนอทางเลือก หรือ การประชุมสัมมนา เพื่อสร้างรูปแบบ
3. การตรวจสอบรูปแบบหรือทดสอบรูปแบบ เป็นการพิจารณาความเหมาะสม ความตรง และความเป็นไปได้โดยการประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ การประเมิน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบ การเปรียบเทียบกับภารกิจ
4. การปรับปรุงและพัฒนาให้สมบูรณ์ เป็นการทบทวนข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบหรือ ทดสอบ รูปแบบและปรับปรุงรูปแบบให้มีความเหมาะสมและมีความสมบูรณ์มากขึ้น

Meason, Albert, & Khcdourn (1985 อ้างถึงใน ศักดิ์ดา ศรีผางค์, 2558, น. 15-16) ได้กล่าวว่า ขั้นตอนการสร้างรูปแบบไว้ ดังนี้

1. ขั้นรวบรวมปัญหา (Problem Formulation) เพื่อให้รู้ว่าอะไรคือปัญหาที่แท้จริง
2. ขั้นพัฒนารูปแบบ (Model Construction) ดำเนินการหลังจากการรวบรวมปัญหา การสร้างรูปแบบต้องพิจารณาวัตถุประสงค์เบื้องต้นของการสร้าง รู้ถึงลักษณะเฉพาะที่ต้องการ ผลผลิตและข้อมูลสารสนเทศที่ไต่บ้าง
3. ขั้นการทดสอบ รูปแบบ (Testing the Model) เมื่อสร้างรูปแบบเสร็จแล้วควรทดสอบ โดยพิจารณาถึงสิ่งต่อไปนี้ มีความตรงตามสถานการณ์จริง (Valid) และมีการนำไปทดลองใช้

เพื่อเปรียบเทียบว่าผลการนำไปใช้ ทำให้มีการปรับปรุงคุณภาพในการปฏิบัติงานอย่างไร เปรียบเทียบผลกับข้อมูลในอดีต และการทดลองใช้ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน

4. ขั้นการนำไปใช้ (Implementation) เมื่อผ่านการทดสอบแล้ว ควรสามารถที่จะนำไปใช้ให้เกิดความสำเร็จ

5. ขั้นการพัฒนาปรับปรุงให้ทันสมัย (Model up Dating) เป็นการการพัฒนาปรับปรุงประยุกต์รูปแบบให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ขององค์กร และสถานการณ์ที่มากระทบ

Lewin (1958, pp. 359-364) ที่เสนอว่าการสร้างรูปแบบจะต้องแยกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 อธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นที่มาของรูปแบบอันประกอบด้วยเป้าหมายของ รูปแบบ ทฤษฎีและสมมุติฐานที่รองรับรูปแบบและมโนทัศน์สำคัญที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบ ส่วนที่ 2 ลักษณะรูปแบบเป็นการอธิบายรูปแบบ ซึ่งนำเสนอเป็นประเด็น ๆ ไป และเน้นการปฏิบัติได้ มี 4 ประเด็น คือ ขั้นตอนของรูปแบบรูปแบบการปฏิสัมพันธ์หลักการแสดงการให้ระบบหรือตอบสนองของแต่ละตัวแปรและสิ่งสนับสนุน ซึ่งเป็นการบอกถึงเงื่อนไขหรือสิ่งจำเป็นต่อการใช้รูปแบบนั้น ๆ ให้บังเกิดผล ส่วนที่ 3 การนำรูปแบบไปใช้เป็นการแนะนำให้ข้อสังเกตในการนำรูปแบบนั้นไปใช้ ส่วนที่ 4 ผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

จากการศึกษาขั้นตอนการสร้างรูปแบบ มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนวคิดในการสร้างรูปแบบไว้อย่างหลากหลาย ซึ่งทางผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารข้างต้นแล้วในงานวิจัยครั้งนี้จะสร้างรูปแบบประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบและแนวทางการบริหาร 2) การสร้างรูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ 3) การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ

การประเมินรูปแบบ

เมื่อนักวิจัยได้ทำการสร้างรูปแบบขึ้นมาแล้วจำเป็นที่จะต้องมีการประเมินรูปแบบหรือทดสอบรูปแบบนั้น ๆ เพื่อให้เชื่อมั่นว่ารูปแบบนั้นมีความเป็นไปได้หรือเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ในการนำไปใช้การประเมินรูปแบบมีหลายวิธี นักวิชาการได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินรูปแบบไว้ดังนี้

สุรินทร์ แก้วมณี (2558, น. 74) กล่าวว่า การตรวจสอบหรือการประเมินรูปแบบด้วยการประเมิน 4 ด้าน คือ การประเมินด้านมาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) การประเมินมาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) การประเมินมาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) และการประเมินมาตรฐานความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) ในการประเมินทั้ง 4 ด้านนี้ อาจใช้วิธีการประเมินเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพ หรือผสมผสานร่วมกันตามวัตถุประสงค์ และขอบเขตของการประเมินในเรื่องนั้น ๆ

Madusa, Scriven, & Stufflebeam (1983 อ้างถึงใน ปัทมาธิ์ อัครเศรษฐพันธ์, 2561, น. 82) ได้เสนอแนวทางการประเมินรูปแบบ ดังนี้

1. มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ เป็นลักษณะการประเมินความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง
2. มาตรฐานด้านความเหมาะสม เป็นลักษณะการประเมินความเหมาะสม ทั้งด้านกฎหมาย และคุณธรรม
3. มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม เป็นลักษณะการประเมินความเชื่อถือและได้เนื้อหา ครอบคลุม ครบถ้วนตามความต้องการที่กำหนดไว้

สมาน อัสวภูมิ (2550, น. 83) ได้เสนอแนวคิดในการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ ซึ่งโดยทั่วไปอาจจะเลือกวิธีใดวิธีหนึ่งต่อไปนี้ตามความเหมาะสมของรูปแบบ เวลา และงบประมาณ ในการดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยจะนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาขึ้นต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 15-20 คน พร้อมกับแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ ตลอดจนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่าง ๆ
2. ตรวจสอบโดยการประชุมสัมมนา โดยผู้วิจัยจัดประชุมสัมมนาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ รูปแบบและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหนึ่ง แล้วนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาขึ้น เสร็จแล้วให้ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาวิพากษ์ ประเมินรูปแบบทั้งในด้วยความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์พร้อมให้ข้อเสนอต่อไป
3. ตรวจสอบโดยการทดลอง โดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นในสภาพจริง หรือเหตุการณ์จำลอง ตามแบบแผนที่ออกแบบไว้เพื่อสังเกต รวบรวมข้อมูล และความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงรูปแบบต่อไป

หลังจากได้ข้อมูลจากการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยควรได้ ดำเนินการปรับปรุงรูปแบบเพิ่มเติม พร้อมกับสรุปข้อมูล ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เห็นว่าสำคัญ ต่อรูปแบบและการนำรูปแบบไปใช้ต่อไป

Eisner (1976, pp. 192-193) ได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบโดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ในบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยในเชิงปริมาณ โดยเชื่อว่าการรับรู้ที่เท่ากันนั้น เป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้และได้เสนอแนวคิดการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิไว้ ดังนี้

1. การประเมินโดยแนวทางนี้ มิได้เน้นผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ ตามรูปแบบ การประเมินแบบอิงเป้าหมาย (Goal-based model) การตอบสนองปัญหาและความต้องการของ ผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมินแบบสนองตอบ (Responsive model) หรือกระบวนการตัดสินใจ (Decision Making Model) แต่อย่างไรอย่างหนึ่ง แต่การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิจะเป็นการวิเคราะห์ วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ หรือ

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจจะผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ตามวิจรรย์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน

2. เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมิน โดยที่พัฒนามาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ (Art Criticism) ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้ง และต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่า ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ ได้และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง ต่อมาได้มีการนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงในวงการอุดมศึกษามากขึ้น ในสาขาเฉพาะที่ต้องอาศัยผู้รู้ผู้เล่นในเรื่องนั้นจริง ๆ มาเป็นผู้ประเมินผลทั้งนี้เพราะองค์ความรู้เฉพาะสาขานั้น ผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นจริง ๆ จึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

3. เป็นรูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมิน โดยให้ความเชื่อถือกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เที่ยงธรรมและมีดุลพินิจที่ดีทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ นั้น จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั่นเอง

4. เป็นรูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอัธยาศัยและความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวม การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ ทั้งนี้ การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นที่สถานภาพทางวิชาชีพ ประสบการณ์ และการเป็นที่เชื่อถือ (high credit) ของวิชาชีพนั้นเป็นสำคัญ

จากการศึกษาเอกสารการประเมินรูปแบบ สรุปได้ว่า การประเมินรูปแบบ มีประเมินในด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นประโยชน์ และด้านความถูกต้องครอบคลุม ซึ่งทางผู้วิจัยจะใช้การประเมินในด้านความเป็นไปได้ ด้านความเป็นประโยชน์ ในการนำรูปแบบไปใช้

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

การบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของสถานศึกษาในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปัจจุบันมีความสำคัญต่อระบบการจัดการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารต่าง ๆ ของนักการศึกษา และนักการบริหารเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือ

ลักษณะของการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

กิจกรรมลูกเสือ (Scout activities) เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสภาพชีวิตต่าง ๆ นำไปสู่พื้นฐานการทำประโยชน์ให้สังคมและวิถีชีวิต ในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือเป็นไปตามข้อกำหนดของคณะลูกเสือแห่งชาติ

สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน (2557, น. 134-135) ได้กล่าวว่า กิจกรรมทางลูกเสือที่กองลูกเสือโรงเรียนจัดขึ้นในปีหนึ่ง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือได้ ฝึกอบรมตามสภาพของวัย และความสามารถของลูกเสือ เพื่อเป็นการเตรียมลูกเสือให้ได้รับการฝึกอบรมที่สูงขึ้น

กิจกรรมที่จัดให้กับลูกเสือ

1. กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพิเศษของลูกเสือ กองลูกเสือโรงเรียนทุกโรงเรียนควรจัดให้ลูกเสือได้เรียนตามข้อบังคับ คณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ และขออนุมัติประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษ เพื่อแสดงถึงความก้าวหน้าของการเรียนการสอน
2. กิจกรรมการเดินทางไกลอยู่ค่ายพักแรม ในรอบปีหนึ่ง ๆ กองลูกเสือจะจัดให้ลูกเสือทุกประเภทมีการเดินทางไกลอยู่ค่ายพักแรม ผู้กำกับ และรองผู้กำกับจะต้องเป็นผู้ที่มีบทบาทในการเตรียมการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนการเตรียมบุคลากรในการดำเนินการ ซึ่งขึ้นอยู่กับประเภทของลูกเสือ
3. กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมการสำรวจ และการผจญภัย การจัดกิจกรรมสำหรับลูกเสือทุกประเภทจะมุ่งเน้นกิจกรรมกลางแจ้ง เพื่อให้ลูกเสือได้เรียนรู้โดยการค้นพบ และเจริญขึ้นตามหลักการพัฒนา 8 ประการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 (2554, น. 5) กล่าวว่า ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (Senior Scout) มีอายุตั้งแต่ 15-18 ปี ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรับผิดชอบสูง การฝึกอบรมและกิจกรรมเน้นเรื่องระบบหมู่และการเป็นผู้นำในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ฝึกการใช้ชีวิตกลางแจ้ง การผจญภัยและทักษะวิชาลูกเสือฝึกอบรมความรู้พื้นฐานทางวิชาชีพตามที่ถนัด รวมทั้งการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นมากขึ้น

สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน (2552, น. 197) กล่าวว่า กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เป็นกิจกรรมที่เน้นการกระทำกิจกรรมระบบหมู่ เน้นการฝึกให้มีความสามารถในการวางแผน ดำเนินงาน วิธีการดำเนินงาน วิธีการกระทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมาย วิธีการประเมินผลงานและรายงานผลการดำเนินงาน โดยมีผู้กำกับเป็นที่ปรึกษา

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ (2551, น. 73) กล่าวว่า กระบวนการลูกเสือ คือ กระบวนการพัฒนาเยาวชน มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรม ให้การศึกษา และพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดีโดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติศาสนา ทั้งนี้เป็นไปตามความมุ่งประสงค์หลักการและวิธีการ ซึ่งผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลกได้ให้ไว้

กรมวิชาการ (2544, น. 2) ได้ให้คำจำกัดความ กิจกรรมลูกเสือ หมายถึง กิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสภาพชีวิตต่าง ๆ นำไปสู่พื้นฐานการทำประโยชน์ให้แก่สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งกระบวนการจัดกิจกรรมลูกเสือเป็นไปตามข้อกำหนดของคณะลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (Scout activities) หมายถึง กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรมจริยธรรมซึ่งเป็นกระบวนการในการพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีวินัย เป็นไปตามหลักสูตร วิธีการ และวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ

ปัจจัยการบริหารกิจกรรมลูกเสือ

การบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารในสถานศึกษา จะบริหารกิจกรรมลูกเสือให้มีประสิทธิภาพได้นั้นผู้บริหารจำเป็นต้องทราบขอบเขต หน้าที่ และปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปริดา พิษผล (2563, น. 49) ได้กล่าวว่า การพัฒนาการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ การเงินลูกเสือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสามารถขับเคลื่อนกิจกรรมลูกเสือให้ประสบความสำเร็จได้ ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาลูกเสือและผู้ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบงานลูกเสือควรทราบรายละเอียด ข้อบังคับเกี่ยวกับการเงินทั้งการเงินลูกเสือและการเงินเนตนาารี ตามพระราชบัญญัติลูกเสือแห่งชาติ พ.ศ. 2553 ซึ่งเป็นฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง (2563, น. 50-51) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน เอกชนจังหวัดระยอง ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่

1. ด้านผู้บริหาร มีการส่งเสริมให้ลูกเสือปฏิบัติตนตามแนวทางของลูกเสือ
2. ด้านครูผู้สอน มีการแต่งเครื่องแบบลูกเสืออย่างถูกต้องทุกครั้ง เพื่อเป็นแบบอย่างให้นักเรียน
3. ด้านหลักสูตร ต้องเน้นความสำคัญและปฏิบัติตามวิธีการของลูกเสืออย่างเคร่งครัด
4. ด้านผู้ปกครอง ควรอนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วม กิจกรรมลูกเสือนอกเวลาเรียน
5. ด้านงบประมาณ โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอในการจัดกิจกรรมลูกเสือ
6. ด้านสถานที่ ต้องมีสถานที่ภายใน โรงเรียนสำหรับจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างเพียงพอ

ธนินทร์ อิ่มใจ (2560, น. 40) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน จะประสบปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือที่มีความแตกต่างกัน และผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญเป็นอย่างยิ่ง

วเรช จริงจิงชนังกุล (2559, น. 35) ได้กล่าวว่า ในด้านปัจจัยการบริหาร ซึ่งมีผลต่อการดำเนินกิจกรรมลูกเสือที่เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านบุคลากรลูกเสือ งบประมาณการจัดกิจกรรมลูกเสือ ความร่วมมือการดำเนินงานลูกเสือ และวัสดุอุปกรณ์สำหรับการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ

อัศรพล คำชาติ (2558, น. 21) ได้กล่าวว่า ระบบสนับสนุนจากองค์กรของรัฐและองค์กรเอกชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง ที่จะช่วยให้การจัดกิจกรรมลูกเสือ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ของการลูกเสือองค์ประกอบด้านระบบสนับสนุนกิจกรรมลูกเสือ ได้แก่

1. ด้านงบประมาณ งบประมาณเป็นปัจจัยที่จะทำให้การจัดกิจกรรมลูกเสือทุกระดับ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ งบประมาณที่สนับสนุนอาจจะได้มาจากหลายฝ่าย เช่น งบประมาณจากทางราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเพื่อใช้ในกิจกรรมลูกเสือ

2. ด้านการบริหารจัดการการจัดกิจกรรมลูกเสือจะบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยกระบวนการบริหารจัดการอย่างมีระบบ

2.1 การจัดหน่วยลูกเสือได้แบ่งออกเป็นกลุ่มลูกเสือกองลูกเสือกองลูกเสือหมู่ลูกเสือ และลูกเสือลูกเสือสำรอง หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนในชั้น ป.1-2-3 ลูกเสือสามัญ หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนในชั้น ป.4-5-6 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนในชั้น ม.1-2-3 ลูกเสือ วิสามัญ หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรืออาชีวศึกษา

2.2 ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ได้แก่ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกองลูกเสือโรงเรียน

สุภาพร จตุรภัทร (2556, น. 270) ได้กล่าวว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาการลูกเสือไทยเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี ด้านปัจจัยเกื้อหนุนต่อการพัฒนาการลูกเสือไทย เพื่อให้การลูกเสือไทยดำรงอยู่และดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องสืบทอดตามพระราชประสงค์ขององค์พระประมุขของการลูกเสือไทย ดังนั้น การลูกเสือไทยควรเผยแพร่และสร้างบทบาทของการลูกเสือสู่สาธารณชนเพื่อให้เห็นถึงคุณค่าและคุณประโยชน์ของการลูกเสือต่อการพัฒนาพลเมืองดี นอกจากนี้ สิ่งสำคัญในโลกยุคไอทีที่เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ คือ ระบบฐานข้อมูล ฉะนั้น การลูกเสือไทยจึงต้องเร่งพัฒนาให้ระบบฐานข้อมูลด้านการลูกเสือมีความทันสมัยและสมบูรณ์ และพัฒนากุศลการระดับบริหาร ซึ่งถือเป็นกลไกหลักในการพัฒนาการลูกเสือให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับการลูกเสือเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่ดำรง

ตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ควรเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบเฉพาะการลูกเสือ และปฏิบัติงานเต็มเวลา เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจทางการลูกเสือและมีสมรรถนะทางการจัดการ

สัมฤทธิ์ สระสินทร (2553, น. 86) ได้กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพด้านลูกเสือภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาด้านผู้บริหาร ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านการจัดมว ลกิจกรรมลูกเสือ ส่งผลต่อคุณภาพด้านลูกเสือภายในสถานศึกษาเพราะว่า ผู้บริหารมีกระบวนการบริหาร สถานศึกษาที่เป็นหลักการบริหาร ที่นอกเหนือจากบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของการบริหารงาน ของผู้บริหารด้วยการกระตุ้น หรือเสริมแรงจูงใจสร้าง ความร่วมมือ ให้แก่สมาชิกในหน่วยงาน ซึ่งเกี่ยวกับความต้องการที่จะให้เกิดผลสำเร็จ ในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

ดวงรัตน์ วิริยะนราทิพย์ (2541, น. 74-75) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม ลูกเสือสามัญโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ในการจัดกิจกรรม ลูกเสือสามัญโรงเรียนประถมศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้นั้น ผู้บริหารเป็น ปัจจัยที่มีส่วนช่วยให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งผู้บริหารต้องมีประสบการณ์ผ่านการอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะในการจัดกิจกรรมและเห็นความสำคัญของกิจกรรมลูกเสือให้การสนับสนุน ทุก ๆ ด้าน ส่วนในด้านผู้สอนกิจกรรมลูกเสือต้องมีประสบการณ์ทางการลูกเสือพอสมควร ผ่านการอบรม ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ มีใจรักในกิจกรรม เสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ของสังคม

ตาราง 1 แสดงสรุปผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายการ	ชื่อ หน่วยงาน และบุคคล ที่นิยามปัจจัยการบริหารกิจกรรมลูกเสือ								สรุป
	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง, 2563	ปรีดา พิษผล, 2563	ธนินทร์ อิ่มใจ, 2560	วรเดช จิริงจิ่งขงกุล, 2559	อัศรพล คำชาติ, 2558	สุภาพร จตุรภัทร, 2556	สัมฤทธิ์ สระสินทร, 2553	ดวงรัตน์ วิริยะนราทิพย์, 2541	
1. การบริหารจัดการ					✓				
2. ผู้บริหาร	✓		✓				✓	✓	ผู้บริหาร
3. เลขานุการ สลช.						✓			
4. ผู้กำกับลูกเสือ							✓		
5. บุคลากรการศึกษา				✓					ผู้กำกับลูกเสือ
6. ผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ								✓	
7. ครู	✓								
8. หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน	✓								แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง
9. การจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ							✓		
10. วัสดุอุปกรณ์				✓					
11. เทคโนโลยี	✓								เทคโนโลยี
12. ระบบฐานข้อมูล						✓			
13. ความร่วมมือ				✓			✓		ความร่วมมือ
14. งบประมาณ	✓	✓		✓	✓				งบประมาณ

จากตาราง 1 สรุปผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ผู้บริหาร 2) ผู้กำกับลูกเสือ 3) แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง 4) สื่อและเทคโนโลยี 5) ความร่วมมือ 6) งบประมาณ ซึ่งสามารถอธิบาย ได้ดังนี้

1. ด้านผู้บริหาร เป็นผู้ที่มิบทบาทในการบริหาร วางนโยบายและการจัดการกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ รวมทั้งการจัดสรรเวลาการจัดกิจกรรมลูกเสือให้ตรงกับโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา เลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และคณะกรรมการบริหารโรงเรียน
2. ด้านผู้กำกับลูกเสือ เป็นผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ บุคลากรการศึกษา รวมทั้งครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีบทบาทในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง
3. ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง เป็นหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง
4. ด้านสื่อและเทคโนโลยี เป็นสื่อ แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูล เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง
5. ด้านความร่วมมือ เป็นสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ อีกทั้งความร่วมมือของผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ ในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง
6. ด้านงบประมาณ เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรร จัดหางบประมาณ การดูแล และรักษาเงินเพื่อใช้ในการส่งเสริมกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง

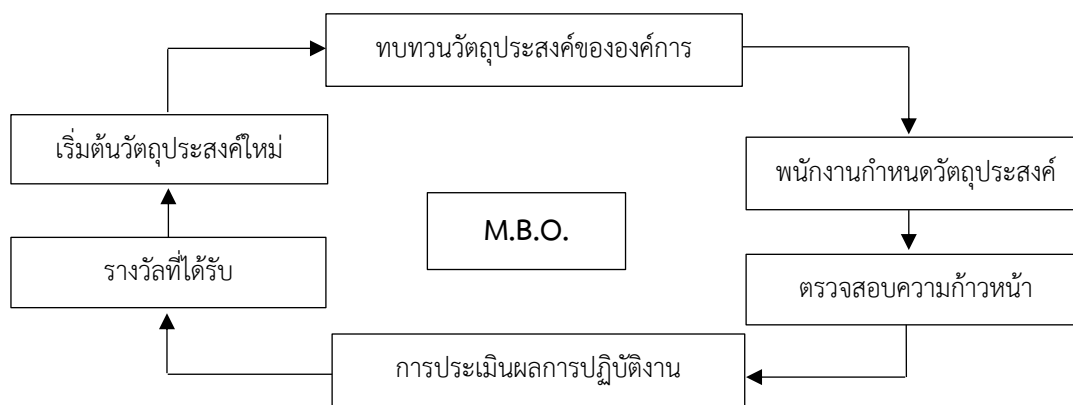
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

การบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เป็นการศึกษานแนวคิด ทฤษฎีการบริหารของนักวิชาการและนักบริหารต่าง ๆ เพื่อนำมาสังเคราะห์มาเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ซึ่งมีแนวคิด ทฤษฎีการบริหารของนักวิชาการและนักบริหารต่าง ๆ ดังนี้

เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2559, น. 92-93) ได้กล่าวว่า กระบวนการของการบริหารตามวัตถุประสงค์ ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 5 ขั้นตอน คือ

1. การทบทวนวัตถุประสงค์ขององค์การ (Review organizational objectives) การทบทวนทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์รวมขององค์การระหว่างผู้บริหารและพนักงาน
2. การกำหนดวัตถุประสงค์โดยพนักงาน (Set worker objectives) พนักงาน มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ขององค์การเป็นอย่างดี และมีความพยายามที่จะไปสู่จุดหมายปลายทางของวัตถุประสงค์ตามระยะเวลาที่กำหนดโดยผู้บริหารและพนักงานมีความเห็นพ้องต้องกันที่จะทำ
3. การตรวจสอบความคืบหน้าของงาน (Monitor progress) การตรวจสอบพิจารณาความก้าวหน้าในการทำงานในแต่ละช่วงเวลา

4. การประเมินผลการทำงาน (Evaluate performance) ผู้บริหารและพนักงาน มีการประเมินผลการทำงานตามช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขปรับปรุงให้เป็นที่ไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด
5. การพิจารณาให้รางวัลตอบแทน (Give rewards) การให้รางวัลตอบแทนแก่พนักงานที่สามารถทำงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ภาพ 2 แสดงกระบวนการบริหารตามวัตถุประสงค์

ที่มา: เนตร์พัฒนา ยาวีราช, 2559, น. 93

โชติ บดีรัฐ (2558, น. 125-127) ได้กล่าวว่า การบริหารมีหลักพื้นฐานที่ผู้บริหารต้องผูกพันจริงจัง และมุ่งมั่นที่จะเพิ่มคุณภาพของการบริหารจัดการขององค์กร องค์กรต้องมุ่งเน้นการให้ความสำคัญต่อลูกค้าหรือผู้มารับบริการ ทุกคนในองค์กรจะต้องมีส่วนร่วม ในการพัฒนาเพื่อให้เกิดการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร องค์กรจะต้องมีการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง องค์กรจะต้องสร้างระบบการติดต่อกับผู้สนับสนุน และมีการกำหนดมาตรการและตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานในกระบวนการเพิ่มคุณภาพ ซึ่งประกอบไปด้วยงานสำคัญ ดังนี้

1. การวางแผนคุณภาพเชิงกลยุทธ์ (Strategic Quality Management) เป็นการกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และการวางแผนคุณภาพ โดยจะต้องบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานทุกระดับ
2. การปรับปรุงคุณภาพ (Quality Improvement) เป็นการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพขององค์กร จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ด้วยความรอบคอบและความเข้าใจในข้อจำกัดของสถานการณ์ ซึ่งต้องมีการฝึกอบรมและการเสริมแรงอย่างต่อเนื่อง
3. การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) เป็นกระบวนการจัดระบบการทำงานและการปฏิบัติงานเพื่อให้แน่ใจว่าบริการมีคุณสมบัติสอดคล้องกับที่กำหนดไว้

สมคิด บางโม (2562, น. 296-297) ได้กล่าวว่า การบริหารขององค์การมีผลสัมฤทธิ์เพียงใด พิจารณาได้จากผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงตามเป้าหมายที่กำหนด

$$\text{ผลสัมฤทธิ์} = \text{ผลผลิต} + \text{ผลลัพธ์}$$

ผลผลิต (Output) เป็นงานหรือบริการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐส่งมอบให้ประชาชน ผลผลิตเป็นผลงานที่เกิดจากการทำงานของเจ้าหน้าที่ หรือเกิดจากกิจกรรมของส่วนราชการโดยตรง เช่น การสร้างถนนได้ 10 กิโลเมตร การทำบัตรประชาชน เป็นต้น ส่วนผลลัพธ์ (Outcome) เป็นผลที่เกิดขึ้นจากผลผลิต ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับประชาชน ผู้มารับบริการ เช่น ประชาชนได้ความสะดวกในการเดินทาง เป็นผลลัพธ์จากการสร้างถนน เป็นต้น ในการพัฒนาระบบการบริหาร อาจแบ่งได้เป็น 9 ขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์วิสัยทัศน์และพันธกิจ เพื่อให้ทราบทิศทางและภารกิจหน้าที่ที่แท้จริงขององค์การ
2. กำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ
3. กำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักของงานแต่ละด้านตามกรอบของบาลานซ์สกอร์การ์ด
4. การกำหนดแหล่งข้อมูลที่ต้องใช้ในการวัดผลการปฏิบัติงานว่ามีอยู่ที่ใด รับกระทรวงหรือกรม หรือกอง
5. การตั้งเป้าหมาย คือกำหนดระดับหรือมาตรฐานของผลการปฏิบัติงานเพื่อใช้เป็นหลักเปรียบเทียบความก้าวหน้าและความสำเร็จขององค์การ
6. การรวบรวมข้อมูล อาจได้จากแหล่งข้อมูลหรือการสำรวจ เพื่อหาข้อมูลระดับตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก
7. การบันทึกข้อมูลและการอนุมัติข้อมูล เมื่อมีการรวบรวมข้อมูลแล้วนำเสนอเพื่ออนุมัติความถูกต้องแล้วบันทึกไว้
8. การวิเคราะห์ผล เป็นการพิจารณาผลการปฏิบัติงานจริงเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้แล้วประเมินผลย้อนกลับเข้าไปในกระบวนการทำงาน
9. การรายงานผล คือ รายงานผลให้ผู้บังคับบัญชาที่รับผิดชอบ ซึ่งอาจรายงานได้หลายรูปแบบ ปุณยบุษย แสนสิงห์ (2552, น. 7-8) ได้กล่าวว่า การบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้
  1. การวางแผน เป็นการกำหนดขอบข่ายของงานที่จะต้องทำไว้อย่างง่ายและกำหนดแนวทางที่จะปฏิบัติงานนั้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
  2. การจัดองค์การ เป็นการกำหนดโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานขึ้นไว้ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับกลุ่มคน
  3. การบริหารงานบุคคล เป็นการจัดคนเข้าทำงานตามความรู้และความสามารถ และความเหมาะสม

4. การประสานงาน หมายถึง การจัดระเบียบวิธีการทำงาน เพื่อให้งานและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ร่วมมือปฏิบัติงานเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว ไม่ทำให้งานซ้อนกัน ขัดแย้งกัน หรือเหลื่อมล้ำกัน ทั้งนี้เพื่อให้งานหรือกิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

5. การประเมินผล เป็นกระบวนการกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์ให้กับสิ่งใด สิ่งหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แทนปริมาณ หรือคุณภาพของคุณลักษณะที่ต้องการวัด และนำไปสู่การตัดสินใจหรือพิจารณาให้คุณค่าของสิ่งนั้น

สัมมา ธรณิธย์ (2556, น. 214-222) ได้กล่าวว่า กระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศโดยการเปรียบเทียบกับองค์กรอื่นที่สามารถทำได้ดีกว่า เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการปฏิบัติที่ดีที่สุดและมีตัวชี้วัดเป็นสิ่งที่บอกว่าจะเปรียบเทียบกับกันในเรื่องใด เป็นวิธีการหนึ่ง ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่มาตรฐานที่กำหนดได้ โดยการนำไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนต่อเนื่องกัน ดังนี้

1. การวางแผน มีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเข้าใจถึงประโยชน์ของการเทียบรอยและคณะกรรมการสถานศึกษา ครู และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องยินยอมพร้อมใจที่จะสนับสนุน

1.2 หาจุดอ่อนของสถานศึกษาเพื่อนำมาปรับปรุง โดยระบุวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา

1.3 พิจารณากำหนดหัวข้อที่จะทำการเทียบรอย

1.4 จัดทีมงาน โดยการคัดเลือกตามทักษะ ความรู้ความสามารถและความเต็มใจ

1.5 การกำหนดขอบเขตวางแผนการเทียบรอยโดยเริ่มต้นหมุนวงจร PDCA

2. เก็บข้อมูลและการทำวิจัย มีขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

2.1 ดูภาพสถานศึกษาของตนเองให้ชัดเจน

2.2 หาสถานศึกษาคู่เปรียบเทียบกับมีจุดแข็งกว่าสถานศึกษาของตนเอง

2.3 ศึกษาข้อมูลให้ถี่ถ้วนแล้วจึงเตรียมเข้าเยี่ยมชม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหัวข้อที่กำหนดไว้

3. การวิเคราะห์ มีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

3.1 ต้องนำข้อมูลที่ใช้ให้อยู่ในรูปแบบเดียวกัน เปรียบเทียบในสิ่งที่เหมือนกัน

3.2 เปรียบเทียบสิ่งที่สถานศึกษาทำอยู่ในปัจจุบัน

3.3 วางเป้าหมายเพิ่มเติม

3.4 วางรูปแบบการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในส่วนของเราและมีการทบทวนกระบวนการทำงานให้ละเอียดเพื่อสร้างความมั่นใจในเบื้องต้น

4. การลงมือปฏิบัติปรับปรุงกระบวนการใหม่และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

4.1 จัดทำแผนการดำเนินการต่อเนื่องจากขั้นที่ 3

4.2 จัดเตรียมทีมงานในการวางแผน โดยให้ความสนใจ 7 ประการ ได้แก่ การพยายามให้ทุกคนมีส่วนร่วม การนำเข้าไปใช้ปฏิบัติให้สำเร็จนั้นต้องมีพันธสัญญา เป้าหมายและกลยุทธ์จะต้องเป็นที่เข้าใจ จะต้องมีการวางแผนสำหรับหารเข้าใช้ปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับโครงการนี้ มีข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ และทุ่มเทบากบั่น

4.3 ปฏิบัติตามแผนใหม่ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสถานศึกษาให้ดีขึ้นในทุกด้านตามแนวทางใหม่ที่วางไว้

ปิยะ โกฏิแสน (2560, น. 36-43) ได้กล่าวว่า กระบวนการบริหารหรือเครื่องมือ ดำเนินการในการปฏิบัติต่อดัชนีชี้วัดความสำเร็จใน 4 มุมมอง ได้แก่ มุมมองด้านนักเรียน มุมมองด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายใน มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา และมุมมอง ด้านงบประมาณและทรัพยากร มีกระบวนการจัดทำ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ หรือทบทวนกลยุทธ์
2. กำหนดวัตถุประสงค์กลยุทธ์
3. ออกแบบวิธีวัดและประเมินผล
4. จัดทำแผนที่ทางกลยุทธ์
5. การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ

วรภัทร์ ภูเจริญ (2546, น. 14-18) ได้กล่าวว่า แนวทางปฏิบัติที่เป็นที่นิยมเพื่อบรรลุถึงความสามารถของกระบวนการในระดับ Six Sigma ที่เป็นที่นิยมและยอมรับกันทั่วโลก ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก (D-M-A-I-C) ได้แก่

D: Define Target คือ การกำหนดเป้าหมาย การกำหนดปัญหา

M: Measure คือ การวัดความสามารถของกระบวนการ

A: Analyze คือ การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา

I: Improve คือ การปรับปรุงโดยเน้นที่ต้นเหตุของปัญหา

C: Control คือ การควบคุมกระบวนการที่มีผลกระทบ

ในการบริหารคุณภาพด้วย Six Sigma เป็นการบริหารที่ลดความผิดพลาดหรือมีความผิดพลาดให้น้อยที่สุดหรือไม่มีเลย รวมทั้งการมุ่งเน้นการปรับปรุงกระบวนการและขีดความสามารถในการทำงานให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

จากหลักการ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารจากนักวิชาการข้างต้น สามารถสังเคราะห์กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ได้ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงแนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

กระบวนการบริหาร	บุคคล						สรุป
	สมคิด บำรุง, 2562	ปิยะ โกฏิเสนา, 2560	เนตรพัฒน์ ยาวีราช, 2559	โชติ บติรัฐ, 2558	สัมมา รธนชัย, 2556	วราภรณ์ ภูเจริญ, 2546	
1. การทบทวนกลยุทธ์องค์กร	✓	✓	✓				
2. กำหนดปัญหาหลักและโอกาสพัฒนาองค์กร						✓	การวิเคราะห์
3. การกำหนดแหล่งข้อมูล	✓						ผลการดำเนินงาน
4. การรวบรวมข้อมูล	✓				✓		ในรอบปีที่ผ่านมา
5. การวิเคราะห์ข้อมูลองค์กร					✓		(Data)
6. การวิเคราะห์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง						✓	
7. การกำหนดวัตถุประสงค์		✓	✓				การกำหนด
8. กำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ	✓						จุดมุ่งหมาย
9. กำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน	✓						(Aim)
10. การตั้งเป้าหมาย	✓					✓	
11. การวางแผนคุณภาพเชิงกลยุทธ์				✓			
12. การวางแผน					✓		การวางแผน
13. การบันทึกข้อมูลและการอนุมัติข้อมูล	✓						การปฏิบัติงาน
14. จัดทำแผนที่ทางกลยุทธ์		✓					(Plan)
15. คัดเลือกสมาชิกทีม						✓	
16. มอบหมายให้รับผิดชอบโครงการ						✓	
17. การลงมือปฏิบัติ					✓		การลงมือ
18. การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ		✓					ปฏิบัติงาน
19. การตรวจสอบความคืบหน้าของงาน			✓				(Practices)
20. การควบคุมคุณภาพ				✓	✓		
21. ออกแบบวิธีวัดและประเมินผล		✓					การติดตามและ
22. การประเมินผลการทำงาน			✓				ประเมินผล
23. การวิเคราะห์ผล	✓						การปฏิบัติงาน
24. การปรับปรุงคุณภาพ				✓	✓		(Evaluation)
25. การรายงานผล	✓						การรายงานผลงาน
26. การพิจารณาให้รางวัลตอบแทน			✓				(Reporting)

จากตาราง 2 การบริหารข้างต้นสามารถกำหนดเป็นแนวคิดในกระบวนการกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

1. ด้านการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data) เป็นการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่มีวางแผนการทบทวนกลยุทธ์องค์การ โดยการกำหนดปัญหาหลักและโอกาสพัฒนาองค์การ การกำหนดแหล่งข้อมูล การรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลองค์การ และการวิเคราะห์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาใช้ ในการกำหนดจุดมุ่งหมายในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2. ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim) เป็นการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data) มาการกำหนดวัตถุประสงค์ การตั้งเป้าหมายกำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ พร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางของสถานศึกษาในการดำเนินการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

3. ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan) เป็นการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีการวางแผนคุณภาพเชิงกลยุทธ์ ที่นำจุดมุ่งหมาย (Aim) มาจัดทำแนวทางในการดำเนินการบริหารกิจกรรมลูกเสือ จัดทำแผนที่ทางกลยุทธ์ มีการบันทึกข้อมูลและการอนุมัติข้อมูล รวมทั้งสถานศึกษาต้องคัดเลือกทีมงานและมอบหมายให้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4. ด้านการลงมือการปฏิบัติงาน (Practices) เป็นการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีการลงมือปฏิบัติ ตามแผนงานที่วางไว้ ซึ่งเป็นการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติไปสู่การพัฒนากิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ รวมทั้งมีการติดตามความก้าวหน้าของการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อย่างต่อเนื่อง และการปรับแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อย่างสม่ำเสมอ

5. ด้านการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation) เป็นการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือมีการออกแบบวิธีวัดและประเมินผล แล้วนำมาทำการติดตามและประเมินผล นำข้อมูลที่ได้มาการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ หลังจากการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งเป็นการการควบคุมคุณภาพในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามวัตถุประสงค์ของการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

6. ด้านการรายงานผลงาน (Reporting) เป็นการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่มีการนำเสนอผลงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งเผยแพร่ผลงานการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไปยังหน่วยงานอื่น อีกทั้งควรมีการพิจารณาให้รางวัลตอบแทนหรือชมเชยผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่พร้อมทั้งประกาศเชิดชูเกียรติผู้ได้รับรางวัล

แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นพลเมือง

พลเมือง มาจากภาษาลาตินว่า *cives* (พลเมือง) ซึ่งเคยใช้ในยุคโบราณ ซึ่งเกี่ยวข้องกับระบบประชาธิปไตย ในกรีกและโรมัน ต่อมาในยุคสมัยกลางไม่ได้นำมาใช้ แต่อย่างไรก็ตาม คำว่าพลเมืองก็มีการนำกลับมาใช้อีกในช่วงของการปฏิวัติในประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกาและฝรั่งเศส ในปลายศตวรรษ 18 สำหรับการพัฒนาพลเมืองเป็นการพัฒนาคนซึ่งจะส่งผลสู่การพัฒนาประเทศชาติ ในที่สุด ประเทศจึงต้องให้ความสำคัญต่อพัฒนาคุณภาพพลเมืองของตนเพื่อการพัฒนาประเทศ ให้เจริญรุ่งเรืองทัดเทียมนานาประเทศต่อไป

ความหมายของความเป็นพลเมือง

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (2560, น. 6) ได้กล่าวว่า ความเป็นพลเมือง หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีการแสดงออกถึงการมีความรู้ความเข้าใจ ความคิดหรือเจตคติ และการปฏิบัติตนในทางที่ดีงามต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม ว่าเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบ ต่อตนเอง รับผิดชอบต่อสังคม และมีความเคารพผู้อื่น ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559, น. 1) ได้กล่าวว่า พลเมือง หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ มีข้อมูลข่าวสารและมีความคิดเห็นที่จะแสดงออก และมี ส่วนร่วมในประชาธิปไตย ซึ่งความเป็นพลเมืองสะท้อนได้จากการเคารพสิทธิและหน้าที่ของ ตัวเองและผู้อื่น ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความเสมอภาคและเท่าเทียม การดำรงตนตามกฎหมายและระบอบ การปกครอง ที่ตนดำรงอยู่ การเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นต้น การจะทำให้พลเมืองตระหนักรู้ในสิทธิ และหน้าที่จำเป็นต้องให้การศึกษามีคุณภาพกับพลเมืองเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี โดยเฉพาะในสังคมระบอบประชาธิปไตยที่ประเทศต่าง ๆ ยึดเป็นแนวทางปกครองประเทศ

สุกรี สมอนา (2558, น. 4) ได้กล่าวว่า ความเป็นพลเมือง หมายถึง ผู้ที่มีคุณลักษณะรับรู้ และตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ตาม รัฐธรรมนูญ และมีจิตสาธารณะ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (2558, น. 12) กล่าวว่า พลเมือง หมายถึง คนที่เป็นกำลัง เป็นอำนาจของประเทศ หรือเป็นกำลังของบ้านเมือง ทั้งในทางเศรษฐกิจ การทหาร และอำนาจการต่อรองกับประเทศอื่น

กานต์สินี สุขุมารังสี (2558, น. 50) ได้กล่าวว่า ความเป็นพลเมือง หมายถึง การเป็นผู้มีความตระหนักในการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงของสังคมให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น โดยไม่เพิกเฉยให้เป็นเรื่องของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น

สมพงษ์ จิตระดับ (2555, น. 4) ได้กล่าวว่า พลเมือง คือราษฎรในประเทศนั้น ๆ ที่มีส่วนร่วมในการบริหารประเทศ เป็นกำลังของประเทศด้วยการเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ให้มีความเจริญก้าวหน้า มีบทบาททั้งในส่วนของการบริหาร และการตรากฎหมาย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดระเบียบสังคมของตน รู้จักการใช้สิทธิของตนเอง โดยไม่รุกรานสิทธิของผู้อื่น และปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างสมบูรณ์

จากการศึกษาความหมายพลเมือง สรุปได้ว่า ความเป็นพลเมือง หมายถึง ผู้ที่มีคุณธรรม มีความรู้ที่จะคิดวิเคราะห์ กระทำในสิ่งดีที่สังคมของตนและทั่วโลกยอมรับ ปฏิบัติตนภายใต้กฎระเบียบของสังคม และมีความซื่อตรงต่อตนเองและผู้อื่นทุกเมื่อ

คุณลักษณะของความเป็นพลเมือง

การที่จะมีความเป็นพลเมืองต้องประกอบด้วยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคม เนื่องจากจะมีความเป็นพลเมืองได้ต้องได้รับการยอมรับจากคนในสังคม หากการประพฤติปฏิบัติของบุคคลนั้น ๆ ไม่ได้ได้รับการยอมรับจากสังคมแล้ว อาจถือได้ว่า บุคคลนั้นยังไม่มีคุณลักษณะของความเป็นพลเมือง ซึ่งลักษณะของความเป็นพลเมืองมีผู้กล่าวถึงหรือให้คุณสมบัติไว้หลายลักษณะด้วยกัน ดังนี้

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (2560, น. 11) ได้กล่าวว่า คุณสมบัติของความเป็นพลเมือง ในระบอบประชาธิปไตยของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามแนวคิดของยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองของประเทศไทย โดยแบ่งประเภทความเป็นพลเมืองของผู้เรียน ดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม หมายถึง การพึ่งพาตนเองและสามารถรับผิดชอบต่อตนเองได้ มีอิสรภาพ สิทธิเสรีภาพ ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลอำนาจหรือระบบอุปถัมภ์ของผู้ใด ตระหนักว่าตนเอง เป็นส่วนหนึ่งของสังคม การกระทำใด ๆ ของตนมีผลต่อสังคม กระตือรือร้นที่จะรับผิดชอบต่อส่วนรวมแก้ไขปัญหา สังคมโดยเริ่มต้นที่ตนเอง เคารพกฎหมาย ใช้กติกาในการแก้ปัญหา ไม่ใช้กำลังหรือความรุนแรงแก้ไขปัญหา และยอมรับผลของการละเมิดกฎหมาย

2. ความเคารพผู้อื่น หมายถึง การไม่ใช้สิทธิเสรีภาพของตนไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น เคารพผู้อื่นที่แตกต่างจากตนเองทั้งในด้านวิถีชีวิต ความเชื่อและความคิด และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น มองคนในสังคมมีความเท่าเทียมกัน

สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน (2560, น. 2) ได้กล่าวว่า พลเมืองมีคุณลักษณะที่สำคัญ คือ เป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักศีลธรรมและคุณธรรมของศาสนา มีหลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ดำรงตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ให้เป็นสังคมและประเทศประชาธิปไตยอย่างแท้จริงตามหลักการทางประชาธิปไตย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559, น. 17) ได้กล่าวว่า ความเป็นพลเมืองเชื่อมโยงกับกรอบการศึกษาและการเรียนรู้ได้ว่า พลเมืองเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติและค่านิยม มีพฤติกรรมหรือความประพฤติหรือที่ติงาม มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเอง สังคม ประเทศชาติ เป็นพลเมืองและพลโลกที่ดีในระบอบประชาธิปไตย ดังนี้

1. ด้านความรู้ เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ มีข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องในวิธีการดำรงตนในระบอบประชาธิปไตย ภายใต้กฎหมาย ประเพณี วัฒนธรรม และแนวปฏิบัติของการอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างสงบสุขทั้งสังคมไทยและสังคมโลก

2. ด้านทักษะ เป็นผู้มีความคิดวิจารณ์ญาณและการตัดสินใจบนพื้นฐานของ ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร การดำรงชีวิต ความชำนาญ สามารถแก้ปัญหการอยู่ร่วมกันในสังคม และประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านเจตคติและค่านิยม เป็นผู้ดำรงและยึดมั่นในวิถีประชาธิปไตย ยึดมั่น คุณความดี มีศีลธรรมจริยธรรม พึ่งพาตนเองและเป็นที่พึ่งของบุคคลอื่นได้ คำนึงถึงการมีส่วนร่วม เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น ยอมรับและเชื่อมั่นในวิถีที่แตกต่างทั้งเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม เพศ ผิวพรรณ วรณะ และความเป็นมนุษย์ของกันและกัน

4. ด้านพฤติกรรมหรือความประพฤติที่ติงาม เป็นผู้มีความคุณธรรมจริยธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน อดทน รู้จักเสียสละ ช่วยเหลือเกื้อกูล ไม่นิ่งดูดาย บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ คำนึงถึง การมีส่วนร่วม มีสำนึกของการพัฒนา ทั้งการพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

สัญญา โต้ะหนู (2559, น. 66) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะความเป็นพลเมืองดี ประกอบด้วย 6 ประการ ดังต่อไปนี้

1. ความรู้สึกรับผิดชอบ หมายถึง มีนิสัยและเจตคติที่จูงใจให้ปฏิบัติตามระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริต เคารพสิทธิของผู้อื่น ตระหนักในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง

2. วินัยทางสังคม หมายถึง สามารถบังคับตนเองให้ประพฤติปฏิบัติถูกต้องกาลเทศะ ยอมรับปทัสถานของสังคม และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมโดยไม่ต้องมีเครื่องมือมาควบคุมพฤติกรรมหรือสิ่งภายนอกมาควบคุมหรือลงโทษ

3. ความเอื้อเฟื้อ หมายถึง การเสียสละ แบ่งปันให้แก่ผู้ยากไร้เห็นแก่ตัวผู้อื่นไม่น้อยกว่าเห็นแก่ตัวเอง เป็นประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์โดยไม่มุ่งหากำไรหรือผลตอบแทนโดยตรง

4. ความเกรงใจ หมายถึง การยับยั้งการกระทำที่เป็นการรบกวนผู้อื่น ทำให้ผู้อื่น เกิดความเสียหายเดือดร้อน

5. ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึงการประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งกาย วาจา ใจ และประพฤติตรงตามเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งกาย วาจา ใจ

6. บำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ หมายถึง การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อช่วยขัดเกลาจิตใจให้มีความเมตตา กรุณา มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะ เพื่อช่วยสร้างสรรค์สังคมให้อยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุข

ทิพย์พพร ต้นติสุนทร (2558, น. 13-14) ได้กล่าวว่า ลักษณะพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย ที่เป็นสากลได้มีการทำการวิจัยจากนักวิชาการทุกทวีปเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ได้ลักษณะ ความเป็นพลเมืองที่เป็นทั้งพลเมืองของประเทศและพลโลก ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. การเป็นผู้มีความรู้ มีการศึกษาและความสามารถที่จะมองเห็นและเข้าใจในสังคม
2. มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีความรับผิดชอบ
3. เข้าใจ ยอมรับ และอดทนต่อความแตกต่างทางวัฒนธรรม
4. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ
5. แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี
6. การใช้ชีวิตและอุปนิสัยการบริโภคเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม
7. เข้าใจและปกป้องสิทธิมนุษยชน
8. เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองทุกระดับ

สุภาพร จตุรภัทร (2556, น. 102) ได้กล่าวว่า ความเป็นพลเมืองดี ต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะ ดังนี้ คือ

1. ความรู้ดี ได้แก่ การมีความรู้วิชาการและความรู้รอบตัว การมีความรู้และเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย การเฝ้าหาความรู้และเรียนรู้ตลอดเวลา

2. ความคิดดี ได้แก่ การมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีทักษะแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสาร ทักษะสุนทรียะ และทักษะการจัดการ

3. จิตใจดี ได้แก่ การมีคุณธรรมจริยธรรม การเข้าใจในตนเองและผู้อื่น การมีจิตใจที่สมบูรณ์เห็นคุณค่าในภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย การรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ การมีน้ำใจ มนุษย์สัมพันธ์และมิตรภาพต่อผู้อื่น

4. ประพฤติดี ได้แก่ การปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสังคม การทำคุณประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม การรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติตนและรักษาเอกลักษณ์ความเป็นชาติไทย การมีทักษะดำรงชีวิตและภูมิต้านทานที่เข้มแข็ง และการเคารพในสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

5. สุขภาพดี ได้แก่ การมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง การมีพัฒนาการเจริญเติบโตเหมาะสมกับวัย

ัญชัช วิภัติภูมิประเทศ (2556, น. 19) ได้กล่าวว่า คุณสมบัติของความเป็นพลเมือง ในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษา ประกอบด้วย

1. ความเคารพกติกา หมายถึง การยอมรับว่าทุกคนมีความเสมอภาคภายใต้กติกา ความเคารพกติกาและกฎหมาย และยอมรับผลของการละเมิดกติกาและกฎหมาย การแก้ไขปัญหา โดยใช้วิถีทาง ประชาธิปไตยและกติกา การไม่ใช้กำลังหรือความรุนแรงแก้ไขปัญหา

2. ความเคารพสิทธิผู้อื่น หมายถึง การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพผู้อื่น การคำนึงถึงความเดือดร้อน ของผู้อื่นที่จะเกิดจากการใช้สิทธิเสรีภาพของตน การยอมรับความแตกต่างหลากหลายของผู้คน ในสังคม การเคารพผู้อื่นที่แตกต่างจากตนเองทั้งในด้านวิถีชีวิต ความเชื่อและความคิด การไม่ใช้ ความรุนแรงต่อผู้ที่มีความคิดเห็นแตกต่างไปจากตน การมองคนในสังคมมีความเท่าเทียมกันและ ทุกคนในสังคมล้วนเป็นเจ้าของประเทศ

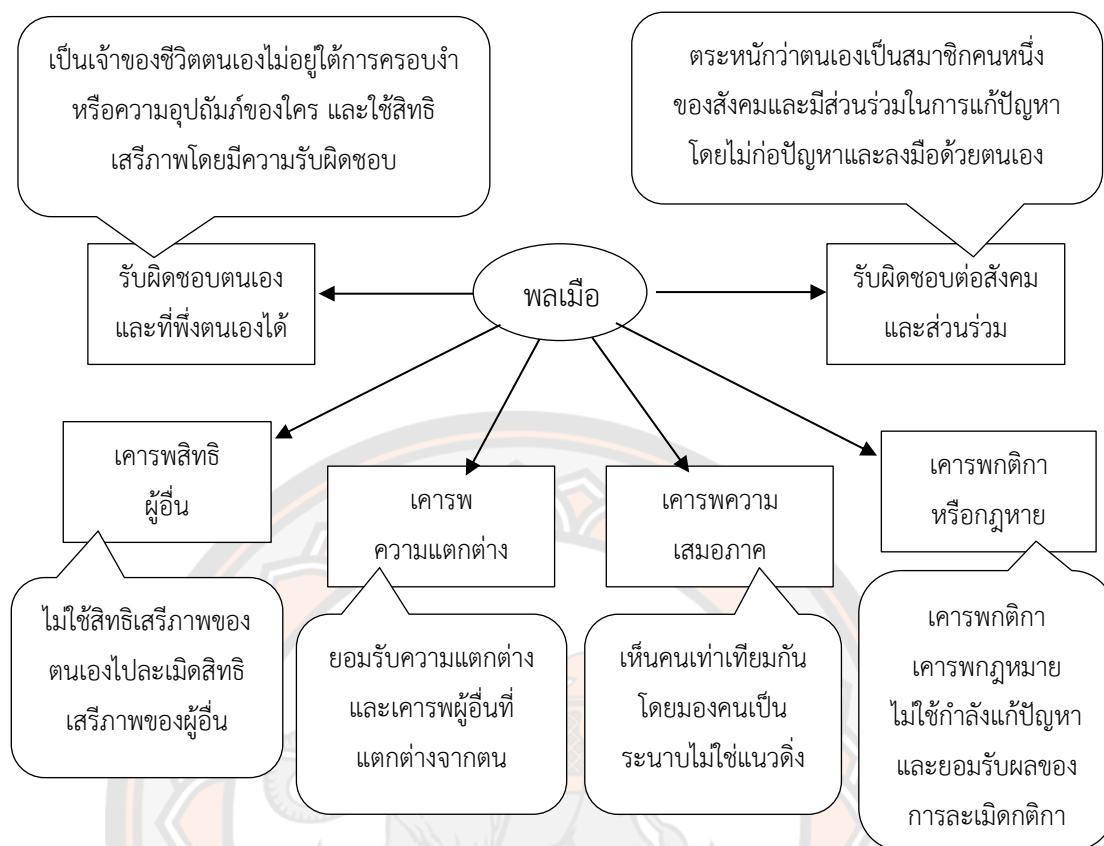
3. ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง รับผิดชอบตนเองและพึ่งพาตนเองได้ ไม่อยู่ภายใต้ อิทธิพลอำนาจหรือระบบอุปถัมภ์ของผู้ใด ความตระหนักว่าการกระทำใด ๆ ของตนมีผลต่อสังคม การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาโดยไม่ก่อปัญหา การลงมือแก้ปัญหาด้วยตนเอง

สมพงษ์ จิตระดับ (2555, น. 4) ได้กล่าวว่า พลเมืองในบริบทของประเทศไทยที่จะทำให้ ประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้า ต้องมีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. เคารพผู้อื่น - เคารพสิทธิผู้อื่น เคารพความแตกต่าง เคารพหลักความเสมอภาค
2. เคารพกติกา
3. มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม โดยการแก้ปัญหาโดยเริ่มต้นที่ตนเอง

ปริญญา เทวานฤมิตรกุล (2555, น. 29-36) ได้กล่าวว่า ประเทศที่ปกครองด้วยระบอบ ประชาธิปไตย อาจจะมีการให้น้ำหนักของคุณสมบัติของความเป็นพลเมือง ที่แตกต่างกันออกไปตามบริบท วัฒนธรรมการดำเนินชีวิตของแต่ละประเทศ แต่โดยสรุปแล้ว พลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ประกอบไปด้วยลักษณะ 6 ประการ ดังนี้

1. รับผิดชอบต่อตนเองและที่พึ่งตนเองได้
2. เคารพสิทธิผู้อื่น
3. เคารพความแตกต่าง
4. เคารพความเสมอภาค
5. เคารพกติกาหรือกฎหมาย
6. รับผิดชอบต่อสังคมและส่วนร่วม

ภาพ 3 แสดงคุณลักษณะความเป็นพลเมือง 6 ประการ

ที่มา: ปริญญา เทวานฤมิตรกุล, 2555, น. 36

Cogan, J.J. (1997) กล่าวว่า ลักษณะพลเมืองในสังคมประชาธิปไตยที่มีความเป็นสากล เพื่อเตรียมเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

1. มีความรู้ มีการศึกษา และสามารถมองเห็นเข้าใจในสังคมของตนและสังคมโลก เฉกเช่นเป็นสมาชิกของสังคมโลก
2. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นในบทบาท ส่วนตนและต่อสังคม
3. สามารถเข้าใจ ยอมรับและอดทนต่อความแตกต่างทางวัฒนธรรม
4. สามารถคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ
5. เต็มใจแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยท่าทีสันติไม่ใช้ความรุนแรง
6. เต็มใจเปลี่ยนการใช้ชีวิตและอุปนิสัยการบริโภคเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม
7. สามารถที่จะเข้าใจและปกป้องสิทธิมนุษยชน

8. เต็มใจและสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ

สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน (2553, น. 62) ได้กล่าวว่า พลเมืองจะมีคุณสมบัติอย่างไร จะเป็นไปตามที่ผู้มีอำนาจประสงค์จะให้ เป็น ขณะที่ระบอบประชาธิปไตย เจ้าของอำนาจสูงสุด คือ ประชาชน ดังนั้น ประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจจึงกำหนดชีวิตตนเองได้ “ประชาชน” ในระบอบประชาธิปไตย จึงแตกต่างหลากหลายได้ เมื่อแตกต่างหลากหลายได้จึงต้องเคารพซึ่งกันและกัน และใช้กติกาในการแก้ปัญหา จึงจะสามารถอยู่ร่วมกันตามวิถีทางประชาธิปไตยได้ “พลเมือง” ในระบอบประชาธิปไตย สามารถสรุปคุณสมบัติพลเมืองได้ 6 ประการ คือ

1. มีอิสรภาพ (liberty) และพึ่งตนเองได้ (independent) ไม่อยู่ภายใต้การครอบงำของระบบอุปถัมภ์
2. เคารพสิทธิผู้อื่น ไม่ใช้สิทธิเสรีภาพของตนเองไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น
3. เคารพความแตกต่าง มีทักษะในการฟัง และยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากตนเอง
4. เคารพหลักความเสมอภาค เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น และเห็นคุณค่าเท่าเทียมกัน มองคนเป็นแนวระนาบ ไม่ใช่แนวตั้ง
5. เคารพกติกา เคารพกฎหมาย ใช้กติกาในการแก้ปัญหา ไม่ใช่กำลัง และยอมรับผลของการละเมิดกฎหมาย
6. รับผิดชอบต่อสังคม ตระหนักว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม กระตือรือร้นที่จะรับผิดชอบ และร่วมแก้ไขปัญหาสังคมโดยเริ่มต้นที่ตนเอง

Galston (1991, p. 109) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของจริยธรรมหรือลักษณะความเป็นพลเมืองไว้ 4 ลักษณะ ดังนี้

1. จริยธรรมโดยทั่วไป ประกอบด้วย ความกล้าหาญ การปฏิบัติตามกฎหมาย ความรักดี
2. จริยธรรมทางสังคม ประกอบด้วย ความเป็นอิสระใจกว้าง
3. จริยธรรมทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย จริยธรรมในการทำงาน ความสามารถที่จะชะลอการสร้างควมพึงพอใจให้ตนเอง การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี
4. จริยธรรมทางการเมือง ประกอบด้วย ความสามารถที่จะเข้าใจและเคารพในสิทธิของผู้อื่น ความเต็มใจที่จะเรียกร้องเฉพาะในสิ่งที่สามารถจ่ายได้เท่านั้น ความสามารถที่จะประเมินผลการดำเนินงานของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

จากการศึกษาแนวคิด และนิยามคุณลักษณะความเป็นพลเมือง ดังกล่าวข้างต้น สามารถสังเคราะห์กรอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ปรากฏในเอกสารและงานวิจัยของบุคคลและหน่วยงานได้ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงคุณลักษณะความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

คุณลักษณะ ความเป็นพลเมือง	ชื่อ บุคคล หน่วยงาน ที่นิยามคุณลักษณะความเป็นพลเมือง									สรุป
	สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์, 2560	สำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาดฯ, 2560	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559	ทิพย์พพร ต้นดีสุนทร, 2558	ธัญชัช วิภาติภูมิประเทศ, 2556	สมพงษ์ จิตระดับ, 2555	ปริญญา เทวานฤมิตรกุล, 2555	J. J. Cogan, 1997	Galston, 1991	
1. เคารพผู้อื่น - เคารพสิทธิผู้อื่น					✓	✓			✓	
2. เข้าใจ ยอมรับ และอดทนต่อ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม				✓			✓			ความเคารพ สิทธิของผู้อื่น
3. เคารพความแตกต่าง						✓	✓			และความ แตกต่าง
4. เคารพความเสมอภาค						✓	✓			
5. ความเป็นอิสระใจกว้าง									✓	ทางวัฒนธรรม
6. ความเคารพผู้อื่น	✓									
7. ยึดมั่นในหลักศีลธรรมและ คุณธรรม		✓								
8. ความประพฤติที่ดีงาม			✓							คุณธรรม
9. มุ่งเน้นความเป็นธรรม			✓							และจริยธรรม
10. มีคุณธรรม จริยธรรม		✓	✓							
11. มีจริยธรรมในการทำงาน									✓	
12. ปฏิบัติตนตามกฎหมาย		✓							✓	
13. มีหลักการทางประชาธิปไตย ในการดำรงชีวิต		✓								ปฏิบัติตน ตามกฎหมาย ในระบอบ ประชาธิปไตย
14. เข้าใจและปกป้องสิทธิมนุษยชน				✓				✓		
15. เคารพกติกาหรือกฎหมาย					✓	✓	✓			
16. ความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม	✓				✓	✓	✓			ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและ สังคม
17. ดำรงตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม		✓								
18. รับผิดชอบต่อตนเองและ ที่พึ่งตนเองได้							✓			

ชื่อ บุคคล หน่วยงาน ที่นิยามคุณลักษณะความเป็นพลเมือง		
คุณลักษณะ ความเป็นพลเมือง	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, 2560 สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดฯ, 2560 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559 ทิพย์พพร ต้นดีสุนทร, 2558 ชัยรัช วิภาติภูมิประเทศ, 2556 สมพงษ์ จิตระดับ, 2555 ปริญญา เทวานฤมิตรกุล, 2555 J. J. Cogan, 1997 Galston, 1991	สรุป
19. มีส่วนร่วมทางการเมือง	✓	✓
20. ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน	✓	✓
21. มีความสามารถทำงานร่วมกับ ผู้อื่นและมีความรับผิดชอบ	✓	✓
22. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น	✓	✓
23. ใฝ่เรียนรู้	✓	✓
24. มีความรู้	✓	✓
25. ด้านเจตคติและค่านิยม	✓	✓
26. การเป็นผู้มีความรู้ มีการศึกษา และความสามารถที่จะมองเห็น และเข้าใจในสังคม	✓	✓
27. มีทักษะชีวิตและพึ่งตนเองได้	✓	✓
28. มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ห้อย่างมีเหตุผลและ เป็นระบบ	✓	✓
29. มีจิตสาธารณะ	✓	✓
30. รักษาสิ่งแวดล้อม	✓	✓
31. การใช้ชีวิตและอุปนิสัย การบริโภคเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม	✓	✓
32. มีทักษะการคิดแก้ปัญหา	✓	✓
33. แก้ปัญหาความขัดแย้ง ด้วยสันติวิธี	✓	✓

จากการศึกษาแนวคิด และนิยามคุณลักษณะความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดังกล่าวตาราง 3 ข้างต้น สามารถสังเคราะห์คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ประกอบด้วย 9 ด้าน ได้แก่ การมีความเคารพสิทธิของผู้อื่นและความแตกต่างทางวัฒนธรรม มีคุณธรรม และจริยธรรม การปฏิบัติตนตามกฎหมายในระบอบประชาธิปไตย มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีส่วนร่วมทางการเมืองและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรู้และใฝ่เรียนรู้ มีทักษะชีวิตและการคิดวิเคราะห์ อย่างมีเหตุผล มีจิตสาธารณะและรักษาสิ่งแวดล้อม และมีทักษะการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี

คุณลักษณะของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มุ่งเน้นพัฒนาเยาวชนวัยรุ่นทั้งกาย สติปัญญา จิตใจ ให้สูงขึ้น มุ่งที่จะให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีคุณลักษณะที่พร้อมเป็นพลเมืองที่ดีประเทศชาติต่อไป

สรรพสิทธิ์ ศรีระวรรณ (2562, น. 34-35) ได้กล่าวว่า ลูกเสือต้องได้รับการฝึกอบรม เพิ่มทักษะทางลูกเสือ ได้รับการพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า ปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ ช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความตระหนักในคุณค่าการเป็นลูกเสือ สามารถเรียนรู้และมีทักษะสัญลักษณ์ลูกเสือตามประเภท ซึ่งประกอบด้วย

1. เข้ารับการฝึกอบรมและเพิ่มทักษะทางลูกเสืออย่างต่อเนื่อง มีการอบรมนายหมู่ การเข้าค่ายพักแรม การอบรมลูกเสือจราจร มีทักษะทางลูกเสือในด้านกิจกรรมบุกเบิกผจญภัย เดินทางไกล ร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา

2. ได้รับการพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า ได้เข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่องและตามวิชาหลักสูตรลูกเสือ เข้ารับการฝึกอบรมวิชาพิเศษลูกเสือและวิชาที่สนใจ เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรพิเศษ เข้าร่วมการแข่งขันกิจกรรมทางทักษะลูกเสือ

3. การปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ ประพฤติปฏิบัติโดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมตามคำปฏิญาณ กฎของลูกเสือ และหลักคำสอนของศาสนา กระทำกิจกรรมช่วยเหลือ งานสถานศึกษา งานบ้าน และเคารพเชื่อฟังพ่อแม่ ครู อาจารย์กระทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี ระหว่างคนในชาติและความเป็นพี่น้องกันของลูกเสือ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

4. การช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม มีส่วนร่วมในการให้บริการเพื่อเป็นการพัฒนาเพื่อนและพี่น้องลูกเสือ ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา มีจิตอาสาในการให้บริการชุมชนและช่วยเหลือบุพการี ผู้สูงอายุ มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหานุรักษ์ธรรมชาติและพัฒนาสีงแวดล้อม มีส่วนร่วมในกิจกรรมรณรงค์ที่เกี่ยวข้องกับการเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ วัฒนธรรม

5. ความมีระเบียบวินัย มีความตระหนักในคุณค่าการเป็นลูกเสือ สามารถเรียนรู้และมีทักษะสัญลักษณ์ลูกเสือตามประเภท ปฏิบัติตามกฎระเบียบของกองลูกเสือและโรงเรียนและสังคม เข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือด้วยความสมัครใจ สนใจและเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสืออย่างมีความสุข สามารถปฏิบัติ

ทักษะสัญลักษณ์ลูกเสือตามประเภท สามารถแต่งรูปแบบลูกเสือถูกต้องตามกฎกระทรวง ว่าด้วยรูปแบบลูกเสือ

สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน (2560, น. 10-11) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะของเยาวชนที่ดี เยาวชนที่ดีควรจะเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม กล่าวคือ จะต้องมึธรรมะในการดำเนินชีวิต ได้แก่

1. การเสียสละต่อส่วนรวม เป็นคุณธรรมที่ช่วยในการพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า เพราะถ้าสมาชิกในสังคมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และยอมเสียสละผลประโยชน์ส่วนตน จะทำให้สังคมพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็วและมั่นคง

2. การมีระเบียบวินัยและรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นคุณธรรมที่ช่วยให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข เพราะถ้าสมาชิกในสังคมยึดมั่นในระเบียบวินัย รู้และเข้าใจสิทธิของตนเอง ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด

3. ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญ เพราะหากสมาชิกในสังคมยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต เช่น ไม่ลักทรัพย์ ไม่เบียดเบียนทรัพย์สินของผู้อื่น ก็จะทำให้สังคมมีแต่ความเจริญ ประชาชนมีแต่ความสุข

4. ความสามัคคี ความรักใคร่กลมเกลียว ประองดอง และร่วมมือกัน ทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม จะทำให้สังคมเป็นสังคมที่เข้มแข็ง แต่หากคนในสังคมเกิดความแตกแยก ทั้งทางความคิด และการปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกัน จะทำให้สังคมอ่อนแอและล่มสลายในที่สุด

5. ความละเอียดและเกรงกลัวในการทำชั่ว ถ้าสมาชิกในสังคมมีหิริโอตตปละ มีความเกรงกลัวและละเอียดในการทำชั่ว สังคมก็จะอยู่กันอย่างสงบสุข เช่น นักการเมืองจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่โกงกิน ไม่เห็นแก่ประโยชน์พวกพ้อง โดยต้องเห็นแก่ประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ ประเทศชาติก็จะสามารถพัฒนาไปได้อย่างมั่นคง

สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน (2560, น. 27-28) ได้กล่าวว่า ลูกเสือได้รับการพัฒนาตามหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือแล้ว ควรมีทักษะทางลูกเสือสามารถ ปฏิบัติตนตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ มีจิตอาสา จิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย และตระหนักในคุณค่าการเป็นลูกเสือ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 2-10) ได้ดำเนินการพัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและประสานความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาแล้ว โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานลูกเสือให้บังเกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นมาตรฐานเดียวกันตามหลักการและกระบวนการของลูกเสือ ซึ่งด้านลูกเสือ ต้องมีระเบียบวินัย ความสนใจ ความสนุก ความภาคภูมิใจ ความตระหนักในคุณค่า และความสุขในการเป็นลูกเสือ เรียนรู้และ มีทักษะด้านสัญลักษณ์ลูกเสือ การปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ รวมทั้งการช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชนชาติบ้านเมืองและสังคมโลก

ศิรินาฏ เจาะจง (2557, น. 74) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมลูกเสือสถานศึกษา ควรจัดให้มีกระบวนการในการเรียนการสอนโดยมุ่งให้เยาวชนพัฒนาทางกายสติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า มีความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศ โดยต้องปลูกฝังให้ลูกเสือมีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. ให้ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตนตามคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้
2. ให้ลูกเสือมีทักษะการสังเกต จดจำ การใช้เครื่องมือ การแก้ปัญหาและทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. ให้ลูกเสือมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความกล้าหาญ อดทน เชื่อมั่นตนเอง มีระเบียบวินัย มีความสามัคคีเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความเสียสละ บำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์
4. ให้ลูกเสือมีการพัฒนาอยู่เสมอ สร้างสรรค์งานฝีมือ สนใจ และพัฒนาเรื่องธรรมชาติ

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ (2555, น. 15-21) กล่าวว่า คณะลูกเสือแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ เพื่อความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติ ตามแนวทางดังต่อไปนี้

1. ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเอง
2. ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
3. ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์
4. ให้รู้จักทำการฝีมือ และฝึกฝนให้ทำกิจการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
5. ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศชาติ

สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ (2509, น. 2-3) ได้จัดพิมพ์ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วย การปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ พ.ศ. 2509 กล่าวว่า คำปฏิญาณของลูกเสือเป็นคำมั่นสัญญาที่กล่าวออกมาด้วยความจริงใจและต้องเข้าใจ ในความหมายลูกเสือทุกคนจะต้องจดจำและต้องพร้อมที่จะปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎอย่างจริงจัง

ด้วยเกียรติของข้า ข้าสัญญาว่า

ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ

กฎของลูกเสือ คือ หลักเกณฑ์ซึ่งวางคุณสมบัติของลูกเสือให้ลูกเสือนำไปปฏิบัติอยู่เสมอ เพื่อสร้างลักษณะนิสัยที่ดีให้เป็นพลเมืองดีของชาติต่อไป

ข้อ 1 ลูกเสือมีเกียรติเชื่อถือได้

- ข้อ 2 ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และซื่อตรงต่อผู้มีพระคุณ
- ข้อ 3 ลูกเสือมีหน้าที่กระทำความดีให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น
- ข้อ 4 ลูกเสือเป็นมิตรของคนทุกคนและเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก
- ข้อ 5 ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย
- ข้อ 6 ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์
- ข้อ 7 ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งของบิดามารดาและผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ
- ข้อ 8 ลูกเสือมีใจร่าเริงและไม่ย่อท้อต่อความลำบาก
- ข้อ 9 ลูกเสือเป็นผู้มีธำมรงค์
- ข้อ 10 ลูกเสือประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ

จากการศึกษาแนวคิด และนิยามคุณลักษณะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดังกล่าวข้างต้น สามารถสังเคราะห์กรอบคุณลักษณะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ปรากฏในเอกสารและงานวิจัยของคุณบุคคล และหน่วยงานได้ดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงคุณลักษณะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

คุณลักษณะ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	ชื่อ หน่วยงาน บุคคลที่นิยามคุณลักษณะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่							สรุป
	สำนักงานลูกเสือ ยูวกาชาดฯ (2560)	สำนักพัฒนา กิจกรรมนักเรียน (2560)	สำนักงานลูกเสือ แห่งประเทศไทย (2555)	สำนักงานคณะกรรมการ บริหารลูกเสือ แห่งชาติ (2509)	สรรพสิทธิ์ ศรีระวรรณ (2562)	ศิริกานต์ เจาจะง (2557)		
1. การเสียสละต่อส่วนรวม	✓						✓	
2. มีจิตอาสา จิตสาธารณะ		✓						
3. รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์			✓					
4. การช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ		✓		✓	✓	✓	✓	จิตอาสา
5. กระทำความดีให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น		✓		✓	✓	✓	✓	
6. ช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม					✓			
7. การมีระเบียบวินัยและรับผิดชอบต่อหน้าที่	✓							
8. มีระเบียบวินัย		✓	✓		✓	✓		การมีระเบียบวินัย
9. ประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ		✓		✓	✓	✓	✓	

คุณลักษณะ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	ชื่อ หน่วยงาน บุคคลที่นิยามคุณลักษณะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่							สรุป
	สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดฯ (2560)	สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน (2560)	สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ (2555)	สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ (2509)	สรรพสิทธิ์ ศรีระวรรณ (2562)	ศิรินาฏ เจาะจง (2557)		
30. ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น							✓	
31. รู้จักทำการฝีมือ และฝึกฝนให้ทำกิจการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม			✓					การทำงานร่วมกับผู้อื่น
32. ความสามัคคีเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	✓						✓	

จากตาราง 4 สามารถสรุปได้ว่าลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ควรให้คุณลักษณะในการมีจิตอาสา มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม ตระหนักในคุณค่าการเป็นลูกเสือ มีการเรียนรู้สัญลักษณ์ลูกเสือ จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การแก้ปัญหาและไม่ย่อท้อต่อความลำบาก มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รวมทั้งมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

จากการศึกษาแนวคิด และนิยามคุณลักษณะความเป็นพลเมือง และคุณลักษณะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดังกล่าวข้างต้น สามารถสังเคราะห์คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ปรากฏในเอกสารและงานวิจัยของบุคคลและหน่วยงาน ได้ดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

คุณลักษณะลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่	คุณลักษณะ ความเป็นพลเมือง	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
คุณธรรม และจริยธรรม	คุณธรรม และจริยธรรม	คุณธรรม และจริยธรรม
ตระหนักในคุณค่าการเป็นลูกเสือ และการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	ความรู้และใฝ่เรียนรู้	ใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง
การเรียนรู้สัญลักษณ์ลูกเสือ	การใช้ชีวิตและการคิดวิเคราะห์ อย่างมีเหตุผล	การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล
จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ในระบอบประชาธิปไตย	จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และปฏิบัติตนตาม กฎหมายในระบอบประชาธิปไตย
การมีระเบียบวินัย	ความรับผิดชอบต่อตนเองและ สังคม	การมีระเบียบวินัยและความ รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	ความเคารพสิทธิของผู้อื่นและ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม	การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและ ความเคารพสิทธิของผู้อื่น
การทำงานร่วมกับผู้อื่น	ส่วนร่วมทางการเมืองและ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น	การทำงานร่วมกับผู้อื่น
จิตอาสา	จิตสาธารณะและรักษา สิ่งแวดล้อม	จิตอาสา
ทักษะการแก้ปัญหาและ ไม่ย่อท้อต่อความลำบาก	การแก้ปัญหอย่างสันติวิธี	การแก้ปัญหอย่างสันติวิธี

จากตาราง 5 การศึกษาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สรุปได้ว่า
คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มี 9 ลักษณะ ดังนี้

1. คุณธรรม และจริยธรรม เป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่มี
พฤติกรรมแสดงออกถึงการมีคุณธรรม จริยธรรม มีความละเอียดและเกรงกลัวในการทำชั่ว มีความซื่อสัตย์
สุจริต มีความเมตตากรุณาต่อสัตว์ เชื่อฟังคำสั่งของบิดามารดาและผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ
เป็นผู้มีความมัธยัสถ์ ยึดมั่นในหลักศีลธรรมและคุณธรรม ความประพฤติที่ดีงาม มุ่งเน้นความเป็นธรรม
มีจริยธรรมในการทำงาน

2. ใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง เป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึงการมีเจตคติและค่านิยมในวิถีประชาธิปไตย ตระหนักในคุณค่าการเป็นลูกเสือ ใฝ่เรียนรู้ การเป็นผู้มีความรู้ มีการศึกษา ที่มีความสามารถที่จะมองเห็นและเข้าใจในสังคมในปัจจุบัน และมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

3. การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล เป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึงการมีทักษะเชิงสัญลักษณ์ลูกเสือ ทักษะการสังเกต จดจำ ทักษะการใช้เครื่องมือ มีทักษะชีวิตและพึ่งตนเองได้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ

4. จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และปฏิบัติตนตามกฎหมายในระบอบประชาธิปไตย เป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึงการจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การรู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศชาติ ใช้หลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต เข้าใจและปกป้องสิทธิมนุษยชน เคารพกติกาหรือกฎหมาย เข้าใจและปกป้องสิทธิมนุษยชน

5. การมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เป็นคุณลักษณะ ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง การมีระเบียบวินัยและรับผิดชอบต่อหน้าที่ ประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รวมทั้งที่พึ่งตนเองได้ สามารถดำรงตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม

6. การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและความเคารพสิทธิของผู้อื่น เป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง การเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย การมีเกียรติเชื่อถือได้ เชื่อมั่นตนเอง เป็นมิตรของคนทุกคนและเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก เคารพผู้อื่น - เคารพสิทธิผู้อื่น เข้าใจ ยอมรับ และอดทนต่อความแตกต่างทางวัฒนธรรม เคารพความแตกต่างเคารพความเสมอภาค และความเป็นอิสระมีใจกว้าง

7. การทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง การมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักทำการฝีมือ และฝึกฝนให้ทำกิจการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม มีความสามัคคีเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีส่วนร่วมทางการเมือง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีความรับผิดชอบ

8. จิตอาสา เป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึงการมีจิตอาสา จิตสาธารณะ การเสียสละต่อส่วนรวม รู้จักบำเพ็ญตน เพื่อสาธารณประโยชน์ กระทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม รวมทั้งรักษาสีงแวดล้อม การใช้ชีวิตและอุปนิสัยการบริโภคเพื่อรักษาสีงแวดล้อม

9. การแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี เป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง ความกล้าหาญ อดทน มีทักษะการคิดแก้ปัญหา แก้ปัญหาความขัดแย้ง ด้วยสันติวิธี อีกทั้งมีใจร่าเริงและไม่ย่อท้อต่อความลำบาก

จากการศึกษาแนวคิดจากนักวิชาการหลายท่านดังกล่าวมาข้างต้น สามารถที่จะดำเนินการ พัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองและแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการศึกษาค้นคว้า ทฤษฎีการบริหาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ การศึกษาโรงเรียนปฏิบัติ เป็นเลิศด้านลูกเสือ (Best Practices) การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านลูกเสือ โดยใช้แบบ สัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structure Interview) เพื่อนำมาสร้างรูปแบบการบริหารกิจกรรม ลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ การบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการนำผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบ คุณลักษณะความเป็นพลเมืองและแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มาสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ประเมินได้แก่ ผู้อำนวยการ สถานศึกษาเป็นผู้ประเมิน ด้วยแบบประเมินซึ่งประเมินด้าน ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ในการดำเนินการวิจัยทั้ง 3 ขั้นตอนดังกล่าว เป็นการพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

หทัยภัทร จินสุทธิ์ (2562, น. 145) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี พบว่า กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning = P) 2) การจัดองค์กร (Organizing = O) 3) การนำปฏิบัติ (Leading = L) และ 4) การควบคุมการปฏิบัติตามแผน (Controlling = C) ใช้กระบวนการบริหารเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน ผู้บังคับบัญชาลูกเสือให้งานบริหารลูกเสือภายในสถานศึกษาสามารถดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การวางแผนดำเนินงานลูกเสือภายในโรงเรียน การจัดองค์กร จะประกอบไปด้วยงานที่ จะต้องดำเนินงานเกี่ยวกับตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจการตัดสินใจให้แก่ผู้ที่ได้รับมอบหมาย และการดำเนินงานจะต้องมีการประสาน และประสานคนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานรู้ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแผนปฏิบัติงานตามแผนได้อย่างชัดเจน นอกจากประสานงานคนแล้วยัง ต้องมีการจัดสรรงบประมาณ หรืออุปกรณ์และวัสดุให้มีความพร้อมก่อนลงมือปฏิบัติ หลังจากได้มีการวางแผนและเตรียมความพร้อมทั้งบุคลากร วัสดุ ครุภัณฑ์และงบประมาณแล้ว การนำปฏิบัติอาจจะเป็นผู้บริหารของหน่วยงาน (ผู้บริหารโรงเรียน) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจะเป็นผู้นำการปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้ ซึ่งปฏิบัติงานลูกเสือจำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากบุคลากรทั้งภายในภายนอก โรงเรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้การดำเนินงานลูกเสือที่วางแผนไว้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารหรือ ผู้ที่ได้รับมอบหมายจึงควรเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการเรื่องการจัดการเรียนการสอน วิชาลูกเสือเป็นอย่างดี ในระหว่างการดำเนินงานลูกเสือสิ่งสำคัญและจำเป็นอีกประการหนึ่ง คือการ ควบคุมการปฏิบัติงานตามแผน ทั้งนี้เพราะการดำเนินงานใด ๆ ย่อมมีปัญหาและอุปสรรคไม่มากก็น้อย ดังนั้น หากได้มีการควบคุมการปฏิบัติงาน โดยผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายอย่างใกล้ชิดและ สม่าเสมอก็จะช่วยให้การแก้ไขปัญหาที่อาจจะพบได้ระหว่างปฏิบัติงานได้ทันทั่วทั้งที่ ซึ่งวิชาลูกเสือเป็น วิชาที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ และสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคี และความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศ ตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 (พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551, น. 93)

ศุภฤกษ์ ศิโรทศ (2561, น. 89-90) ได้ทำการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า ด้านการบริหารทั่วไป ประกอบด้วยแนวทางที่สำคัญ คือ 1) สถานศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือให้เพียงพอ หรือขอรับการสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน 2) บุคลากรในสถานศึกษามีความร่วมมือนในการจัดกิจกรรมลูกเสือ 3) ผู้บริหารกำหนดนโยบาย วางแผน แต่งตั้ง

คณะกรรมการในกิจกรรมลูกเสือให้ ชัดเจน ด้านการติดตามประเมินผล ประกอบด้วยแนวทางที่สำคัญ คือ 1) สถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ศึกษาพัฒนาและวิจัย กิจกรรม ลูกเสือ 2) สถานศึกษา ควรมีปฏิทินการติดตามประเมินผลกิจกรรมลูกเสือให้ชัดเจน 3) สถานศึกษาควรมีการวัดผล ประเมินผลกิจกรรมลูกเสือเป็นไปตามหลักสูตรลูกเสือ ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ ประกอบด้วย แนวทางที่สำคัญ คือ 1) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนเหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน 2) ประสานความร่วมมือในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะในการจัดกิจกรรม ลูกเสือ 3) ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทางการลูกเสือและลูกเสือเข้าร่วมปฏิบัติ กิจกรรม ลูกเสือกับชุมชน ระดับเขตพื้นที่และระดับจังหวัดและระดับชาติ ด้านบุคลากร ประกอบด้วย แนวทาง ที่สำคัญ คือ 1) ผู้บริหารมอบหมายงานด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือที่ชัดเจน 2) บุคลากรทางการ ลูกเสือควรมีความรู้ความเข้าใจและความชำนาญของบุคลากร ในกิจกรรมลูกเสือ 3) สนับสนุน ส่งเสริมบุคลากรทางการลูกเสือให้เข้ารับการฝึกอบรม สัมมนา ด้าน กิจกรรมลูกเสือ

ณรงค์ อภัยใจ (2560, น. 167) ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริม อาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษา สภาพและแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียน ในโครงการตามพระราชดำริ 2) เพื่อศึกษาการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพ สำหรับ เด็กด้อยโอกาสโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ 3) เพื่อศึกษาผลการประเมินรูปแบบ การบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียน ในโครงการตามพระราชดำริ พบว่า องค์ประกอบของการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียน ในโครงการตามพระราชดำริ มีอยู่ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป องค์ประกอบด้านที่ 2 ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ การปรับปรุง และการรายงานผล โดยมีการประสานงาน เป็นกลไก ขับเคลื่อนการบริหารงานในทุกขั้นตอน องค์ประกอบด้านที่ 3 ด้านผลผลิต ประกอบด้วย ผลผลิต ด้านคุณภาพผู้เรียน และผลผลิตด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และองค์ประกอบด้านที่ 4 ด้านสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมที่เป็นอุปสรรคและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียน ในโครงการตามพระราชดำริ โดยผู้บริหารโรงเรียนในโครงการพระราชดำริ มีความคิดเห็นว่ารูปแบบ การบริหารจัดการศึกษาเพื่อการส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียน ในโครงการ ตามพระราชดำริมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากและมีความเหมาะสมในระดับมาก เช่นเดียวกัน

ธนันท์ธร อิ่มใจ (2560, น. 69) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ในการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า ด้านที่มีปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มากที่สุด คือ ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ด้านผู้บริหาร ด้านลูกเสือ และ ด้านผู้กำกับลูกเสือตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอบางละมุงจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ขาดการจัดกิจกรรมทางลูกเสือ ที่มีคุณภาพ เพราะการจัดกิจกรรมทางลูกเสือต้องอาศัยงบประมาณค่อนข้างสูงจึงทำให้การจัดมวลกิจกรรมทางลูกเสือในแต่ละครั้งมีอุปสรรค และมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป คือ ควรมีการทำวิจัยเรื่องการนิเทศงานลูกเสือของสถานศึกษา เพื่อจะได้ทราบปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานศึกษาในการดำเนินงานลูกเสือ ควรมีการทำวิจัยเรื่องการบริหารงานลูกเสือในสถานศึกษาของจังหวัด เพื่อให้ได้ แนวทางการดำเนินงานที่หลากหลายมากขึ้น และควรมีการทำวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบการดำเนินงานบริหารงานลูกเสือในสถานศึกษา โดยจำแนกตามลักษณะของพื้นที่ตั้ง เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างด้านสังคม และวัฒนธรรม และทำให้เกิดแนวทางในการดำเนินงานลูกเสือเกิดความหลากหลายและมีประสิทธิภาพ

จำเนียร แสงเสนา (2559, น. 221) ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า องค์ประกอบของการบริหารเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในองค์ประกอบปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 1) ผู้บริหาร 2) ครู 3) หลักสูตรและการจัดการหลักสูตร 4) แหล่งเรียนรู้และสื่อ และ 5) สภาพแวดล้อม และมีผลการประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในด้านความเป็นไปได้ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นประโยชน์ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

สาวิตรี ลามพัฒน์ (2559, น. 86-91) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยมีวัตถุประสงค์ ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ และพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 25 การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ได้แก่ ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ตอนที่ 2 การศึกษา Best Practices โรงเรียน ต้นแบบลูกเสือ-เนตรนารี ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทาง โดยการร่างแนวทางพัฒนาการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี โดยการสนทนากลุ่ม พบว่า 1) สภาพปัจจุบันการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และลูกเสือเนตรนารี โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์การบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และลูกเสือ-เนตรนารี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสอบลูกเสือพิเศษลูกเสือ-เนตรนารี ด้านการวัดผลประเมินผลกิจกรรมการสอนลูกเสือ-เนตรนารี ด้านการจัดกิจกรรมการสอนลูกเสือ-เนตรนารี และการอยู่ค่ายพักแรมของลูกเสือ-เนตรนารี 2) การพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 32 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ด้านการสอบวิชาลูกเสือพิเศษลูกเสือ-เนตรนารี 9 ตัวบ่งชี้ ด้านการวัดผลประเมินผลกิจกรรมการสอน ลูกเสือ-เนตรนารี 6 ตัวบ่งชี้ ด้านการจัดกิจกรรมการสอนลูกเสือ-เนตรนารี 10 ตัวบ่งชี้ และด้านการ จัดกิจกรรม การอยู่ค่ายพักแรม 7 ตัวบ่งชี้ ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี โดยรวม มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี โดยรวม มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และมีข้อเสนอแนะในการวิจัยการพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ว่าควรมีการศึกษาถึงกลยุทธ์การบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

อรุณ เงินเสือ (2559, น. 74-77) ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิจัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิจัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาสภาพความต้องการและแนวทาง การบริหารงานวิจัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 2) การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิจัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 3) การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิจัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า แนวทางการบริหารงานวิจัยใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารงานวิจัยในสถานศึกษา องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหาร

งานวิจัยแบบประเมินเสริมพลัง และองค์ประกอบที่ 3 ผลการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการวิจัย และผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิจัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในด้านความเป็นไปได้ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

อำไพ นางค์เยาว์ (2559, น. 178-186) ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 4) เพื่อประเมินประสิทธิภาพการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เหมาะสม ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาบุคลากรในศตวรรษที่ 21 องค์ประกอบที่ 3 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า โครงสร้างขององค์ประกอบมีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อย ด้านความเหมาะสม อรรถประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความถูกต้อง อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และผลการประเมินประสิทธิภาพ รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจากการนำไปทดลองใช้ พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษามีความเหมาะสม มีประโยชน์ ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และมีความถูกต้องตามกระบวนการพัฒนาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ชัยวุฒิ สังข์ขาว (2558, น. 82-87) ได้ทำการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ในสถานศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 โดยมี วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาและเสนอแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาจังหวัด กำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 2) เสนอทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ในสถานศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 พบว่า ปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกอง ด้านการบังคับบัญชา ลูกเสือ ด้านการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ ด้านการเงินลูกเสือ และด้านการรายงาน กิจกรรมลูกเสือ

ตามความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานลูกเสือ และครูผู้สอนลูกเสือ พิจารณาโดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหา อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยมีปัญหาสูงสุดตามลำดับ คือ ด้านการเรียน การสอนวิชาลูกเสือ ด้านการเงินลูกเสือ ด้านการรายงาน กิจกรรมลูกเสือ ด้านการบังคับบัญชาลูกเสือ และด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกอง ในด้านการจัดตั้งกลุ่ม หรือกอง พิจารณาโดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลางพิจารณารายละเอียด พบว่า การประชุม ชี้แจงนโยบายของการจัดกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนให้ผู้รับผิดชอบงานกิจกรรมลูกเสือ มีปัญหา สูงสุด รองลงมาได้แก่ การตรวจสอบการแต่งตั้ง ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มและกองลูกเสือของโรงเรียน และมีจำนวนผู้บังคับบัญชาลูกเสือเพียงพอต่อกองลูกเสือในโรงเรียน ในด้านการบังคับบัญชาลูกเสือ พิจารณาโดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายละเอียด พบว่า การสร้างขวัญ และ กำลังใจให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ มีปัญหาสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การเข้าร่วมประชุม สัมมนา หรือ เป็นวิทยากรทางลูกเสือ และการส่งเสริม ผู้บังคับบัญชาให้ได้รับการอบรมเพิ่มคุณวุฒิทางลูกเสือ ในด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ พิจารณาโดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายละเอียด พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสนใจ และ ความสามารถของผู้เรียน มีปัญหาสูงสุด รองลงมาได้แก่ การจัดฝึกอบรมวิชาพิเศษลูกเสือ และการจัด กิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือได้รับเข็มลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ ในด้านการเงินลูกเสือ พิจารณา โดยภาพรวมมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายละเอียด พบว่า การระดมทุนภายนอก เพื่อช่วยกองลูกเสือโรงเรียนมีปัญหาสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การรายงานเกี่ยวกับการเงินทรัพย์สินของ ลูกเสือ ต่อสำนักงานลูกเสือจังหวัด และการจัดทำทะเบียนการเงินทรัพย์สินของกองลูกเสือในโรงเรียน ให้เป็นปัจจุบัน ในด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือ พิจารณาโดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง พิจารณารายละเอียด พบว่า การนิเทศติดตามการรายงานกิจกรรมลูกเสือภายใน สถานศึกษา มีปัญหาสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การประชาสัมพันธ์กิจการและกิจกรรมลูกเสือ และ การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ และมีแนวการบริหารกิจกรรม ลูกเสือในสถานศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 มีดังนี้ 1) ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกอง คือ กำกับติดตาม ประชุมชี้แจงนโยบายการจัดกิจกรรมลูกเสือ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ด้านลูกเสือ จัดทำโครงสร้างการบริหาร จัดผู้กำกับระดับ วุฒิบัตย์ ให้ครบทุกกองและส่งเสริมให้เข้าฝึกอบรมเพิ่มคุณวุฒิทางลูกเสือ 2) ด้านการบังคับบัญชาลูกเสือ คือ ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ประกาศเกียรติคุณ พิจารณาความดีความชอบประจำปี ในงาน ลูกเสือ ให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมทางลูกเสือ วางแผน สนับสนุน งบประมาณพัฒนาบุคลากรทางด้าน ลูกเสือ 3) ด้านการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ คือ ส่งเสริมให้ครูเข้าใจหลักสูตรลูกเสือ จัดทำแผน ฝึกอบรมลูกเสือแบบบูรณาการ วางแผนเลือกวิชาพิเศษลูกเสือ และสร้างความตระหนักให้ลูกเสือ เห็นคุณค่า และประโยชน์ของการจัดกิจกรรมลูกเสือ 4) ด้านการเงินลูกเสือ คือ จัดทำแผน กำหนด

กรอบงบประมาณ จัดประชุมรณรงค์ทุนภายนอกแก่ผู้รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือ และประชุมผู้จัดทำภารกิจการเงินและทรัพย์สินสร้างความตระหนักให้ผู้รับผิดชอบ และจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องตามระเบียบ 5) ด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือ คือ มอบหมายให้มีผู้สังเกต การจัดกิจกรรมประจำสัปดาห์ ประชุม กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน จัดให้มีห้องลูกเสือ เว็บไซต์ลูกเสือโรงเรียน จัดหมายข่าวถึงผู้ปกครอง จัดทำสรุปทุกครั้งที่เกิดกิจกรรม และรายงานประจำปี ตามระเบียบ

ศิริชัช สุทธิชาติ (2557, น. 73-76) ได้ศึกษากระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือเนตรนารีของผู้บริหาร กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย พบว่า ผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ส่วนใหญ่ได้มีการวางแผนในการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา โดยยึดหลักการและวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ ส่วนปัญหาที่พบในด้านการวางแผน คือ ผู้บริหารไม่มีการประชุมวางแผนในการจัดทำกิจกรรม แต่ครั้งว่าจะประสบความสำเร็จในการทำงานหรือไม่ สำหรับในด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี พบว่า ผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายมีการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญเกี่ยวกับลูกเสือ เนตรนารี เป็น ประจำทุกปี ปัญหาที่พบก็คือ ผู้บริหารไม่เปิดโอกาสให้องค์กรหรือหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมมากนัก ด้านการจัดคนเข้าทำงานกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี พบว่า ผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายได้มีการกระตุ้นให้ผู้ที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือได้เข้ารับการอบรมและส่งเสริมให้เข้ารับ การอบรมในระดับที่สูงขึ้น แต่ปัญหาที่พบคือ ผู้บริหารไม่ส่งเสริมให้มี การประชุมของคณะกรรมการลูกเสือในโรงเรียนเพื่อที่จะรับทราบปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีที่เกิดขึ้น ในขณะที่ทางด้านการสั่งการ กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี พบว่า ผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายควรกระตุ้นให้ครูได้เห็นถึงความสำคัญในกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี โดยพบปัญหาคือ ผู้บริหารไม่มีการนำนโยบายต่าง ๆ มาประเมินเพื่อกำหนดทิศทางเกี่ยวกับการสั่งการให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี สำหรับในด้านการควบคุมกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี พบว่า ผู้บริหารกลุ่มเครือข่าย ได้มีการนิเทศ ติดตามการปฏิบัติงานของครู

ศิรินาฏ เจาะจง (2557, น. 74) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร พบว่า ในด้านการจัดกิจกรรมสถานศึกษาควรจัดให้มีกระบวนการในการเรียนการสอนโดยมุ่งให้เยาวชนพัฒนาทางกายสติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า มีความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศ โดยต้องปลูกฝังให้ลูกเสือมีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. ให้ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้
2. ให้ลูกเสือมีทักษะการสังเกต จดจำ การใช้เครื่องมือ การแก้ปัญหาและทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. ให้ลูกเสือมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความกล้าหาญ อดทน เชื่อมั่นตนเอง มีระเบียบวินัย มีความสามัคคีเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความเสียสละ บำเพ็ญตน เพื่อสาธารณประโยชน์

4. ให้ลูกเสือมีการพัฒนาอยู่เสมอ สร้างสรรค์งานฝีมือ สนใจ และพัฒนาเรื่องธรรมชาติ นอกจากนี้ สถานศึกษาควรยึดแนวทางในการจัดกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งมีแนวทางตามวิธีการลูกเสือ (Scout Method) 7 ประการ คือ

1. คำปฏิญาณและกฎ ถือเป็นหลักเกณฑ์ที่ลูกเสือทุกคนให้คำมั่นสัญญาว่าจะปฏิบัติตาม
2. เรียนรู้จากการกระทำ เป็นการพัฒนาส่วนบุคคล ที่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง
3. ระบบหมู่ เป็นรากฐานอันแท้จริงของการลูกเสือเป็นพื้นฐานในการอยู่ร่วมกัน การยอมรับซึ่งกันและกัน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นการเรียนรู้การใช้ประชาธิปไตยเบื้องต้น

4. การใช้สัญลักษณ์ร่วมกัน เป็นการฝึกให้มีความเป็นหนึ่งเดียวในการเป็นสมาชิกลูกเสือเนตรนารี ได้แก่ เครื่องแบบ เครื่องหมาย การทำความเคารพ รหัส คำปฏิญาณ กฎ คติพจน์ คำขวัญ ธง และเป็นสมาชิกลูกเสือแห่งโลก

5. การศึกษาธรรมชาติ

6. ความก้าวหน้าในการเข้าร่วมกิจกรรม ที่หลากหลายให้สัมพันธ์กันเพื่อการพัฒนาตนเอง

7. การสนับสนุนโดยผู้ใหญ่ ในการร่วมมือพัฒนากิจการลูกเสืออย่างถูกต้อง

อนูรัตน์ พันธุ์ศิลป์ (2554, น. 83) ได้ศึกษาการบริหารงานลูกเสือของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี มีการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านทรัพยากรและด้านการติดตามผลและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิทางลูกเสือ ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี และขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ระวีวรรณ ไตรคุ้มตัน (2553, น. 76) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากร โรงเรียนระดิงหินประชาสรรค์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนันทบุรี ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการจัดการกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของบุคลากร โรงเรียนระดิงหินประชาสรรค์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนันทบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านการจัดการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ณัฐชยา ฐานีสร และคณะ (2551, น. 87) ได้ทำการวิจัย เรื่อง สภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละประเภททั้งกิจกรรมแนะแนวกิจกรรมในเครื่องแบบ และกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน จะมีลักษณะการบริหารจัดการกระบวนการจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผล และปัจจัยที่ส่งผล มีความหลากหลายแตกต่างกัน ออกไปตามบริบทของสถานศึกษา และจากผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาที่อยู่ในระดับดีและมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ การดนตรีและกีฬา รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจรรย์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ และด้านการมีทักษะในการทำงานและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

เอนก ปัทมพงศา (2550, น. 78-85) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาและเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า ปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือของสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอนลูกเสือ ด้านการเงินลูกเสือและด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือและด้านการบังคับบัญชาลูกเสืออยู่ในระดับน้อย โดยด้านการการเงินลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด ผลปรากฏแต่ละด้าน ดังนี้ ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนขาดการประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสูงสุด ด้านการบังคับบัญชาลูกเสือในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนขาดงบประมาณในการส่งผู้บังคับบัญชาลูกเสือเข้ารับการอบรมในหลักสูตรที่สูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสูงสุด ด้านการเรียนการสอนลูกเสือ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อการขาดการกำกับ ติดตามและนิเทศการจัดการสอนอย่างจริงจัง ต่อเนื่องจากผู้เกี่ยวข้องทุกระดับมีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสูงสุด ด้านการเงินลูกเสือในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนไม่ได้จัดทำระบบการเงินลูกเสือให้ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสูงสุดด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนขาดเอกสารคู่มือแบบรายงานการลูกเสือประจำปี (ลส.5) มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสูงสุด

งานวิจัยต่างประเทศ

Burnett (1996, p. 282) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของความสำเร็ของนักเรียนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตร ส่งผลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นักเรียนที่ได้

มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักเรียน มีแนวโน้มจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักเรียนที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักเรียน

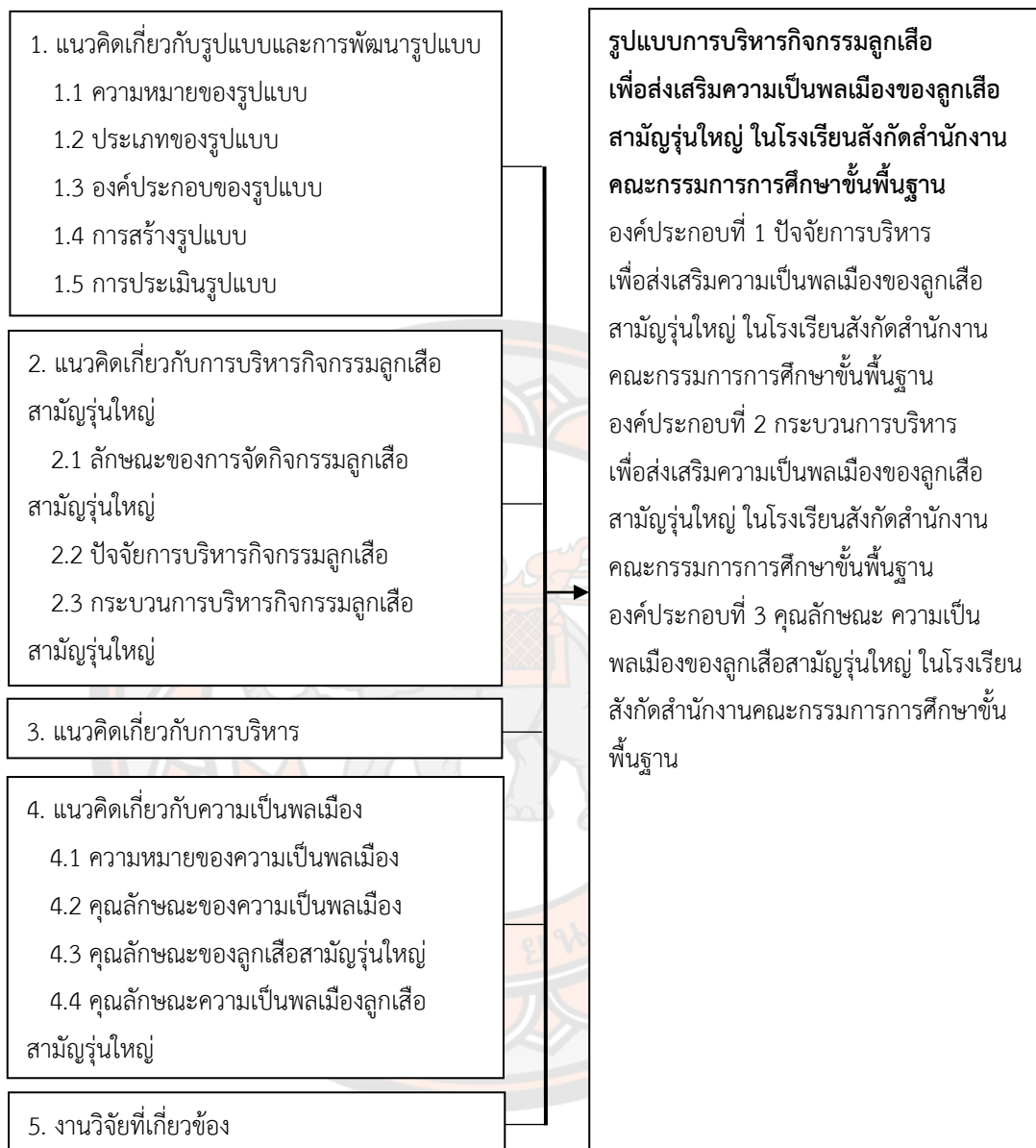
Francis (2002, p. 538) ได้ศึกษาเกี่ยวกับลูกเสือและสมาชิก 4 - H ของรัฐยูตาห์ เพื่อกำหนดผลกระทบที่การเข้าเกี่ยวข้องกับองค์กรเยาวชน มีต่อภาวะผู้นำและการพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชน เหล่านี้ วิธีการศึกษาใช้แบบวัดภาวะผู้นำของเยาวชนและการพัฒนาทักษะชีวิต ซึ่ง ดอร์มันดีและซีฟเวอร์ส ได้พัฒนาขึ้น ผลการศึกษา พบว่า คะแนนจากแบบวัดเฉลี่ยของลูกเสือเท่ากับ 69.65 และคะแนนถึงมากในทุกด้านของการสำรวจด้วย แบบวัดภาวะผู้นำของเยาวชนและการพัฒนาทักษะชีวิตเฉลี่ยของสมาชิก 4 - H เท่ากับ 69.14 ผู้ร่วมวิจัย ในกลุ่มตัวอย่าง 4 - H ซึ่งชี้ให้เห็นว่าได้ประโยชน์ปานกลาง นอกจากนี้ด้านเดียว คือ การตัดสินใจในการทำงาน ซึ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีการพัฒนาเล็กน้อยผลการวิเคราะห์ผลสำรวจเป็นรายข้อ พบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านภาวะผู้นำและทักษะชีวิตสูงสุดสามอันดับแรก คือ การมีมิตรภาพการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้และการให้เกียรติผู้อื่น ส่วนข้อที่ได้คะแนนเฉลี่ยด้านภาวะผู้นำและทักษะชีวิตต่ำที่สุด คือ การมีไหวพริบการใช้ความคิดไตร่ตรองอย่างมีเหตุผลและการตัดสินใจได้อย่างเด็ดขาด

Shinkwin (2008 อ้างถึงใน รุ่งทิวา การชัน, 2556, น. 33) ได้ศึกษา เรื่อง บทบาทของผู้กำกับลูกเสือที่มหาวิทยาลัยสกาซ่า พบว่า ผู้กำกับลูกเสือที่มีความเมตตากรุณาเห็นอกเห็นใจในกิจกรรมลูกเสือเป็นอย่างดี สนุกสนาน มีการวางแผนแบ่งกลุ่มการเรียนออกเป็นกลุ่ม มีการอภิปรายกลุ่มและปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ จะช่วยให้ชายหนุ่มและสมาชิกอายุน้อยยังไม่มีความพร้อมอยากเข้าร่วมกิจกรรม ผู้ปกครองสนับสนุนให้ได้รับการแก้ไข ตรงกันข้ามกับผู้กำกับลูกเสือที่ไม่มีหลักจรรยาบรรณในจิตใจไม่มีความมั่นคง จัดตั้งกองลูกเสือเครื่องขริมเกินไป จะพัฒนากองลูกเสือได้ผลน้อยกว่าผู้กำกับลูกเสือที่มีลักษณะข้างต้น

ฮาเกอร์ตี้ (Hagerty อ้างถึงใน สมบัติ เดชบำรุง, 2556, น. 166) ได้ศึกษา เรื่อง โปรแกรมการจัดการเรียนการสอนลูกเสือกับนักเรียนในโรงเรียนมัธยมมิชิแกน ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนยังไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโปรแกรมเท่าที่ควร ศึกษานิเทศก์และคณะกรรมการนักเรียนได้มีส่วนร่วมส่งเสริมกิจกรรมนอกโปรแกรม โดยช่วยเหลือในด้านอุปกรณ์เครื่องมือ และผลการประเมินกิจกรรมนักเรียน พบว่า นักเรียนยังขาดหลักการที่รัดกุม แต่อย่างไรก็ตาม นักเรียนเห็นว่ากิจกรรมการเรียนโปรแกรมลูกเสือในโรงเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และควรมีการดำเนินการต่อไป

จากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องที่นักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอ สรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในภาพรวม ยังไม่สอดคล้องกับพัฒนาการของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ควรต้องได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันโดยบูรณาการเรื่องความเป็นพลเมืองเข้าในทุกกิจกรรมการเรียนรู้อีกเพื่อให้เยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือได้พัฒนาความสามารถในการเผชิญและจัดการปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 4 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน แสดงได้ดังภาพนี้

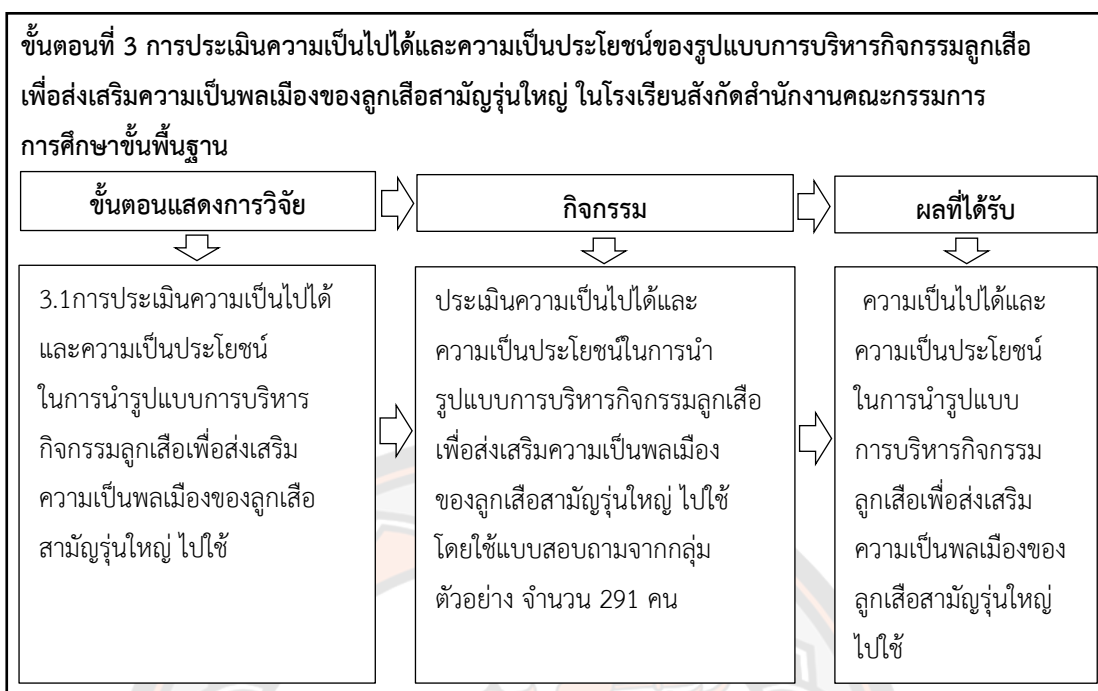

ภาพ 5 แสดงขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ภาพ 5 (ต่อ)

ภาพ 5 (ต่อ)

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองและแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองและแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1.1 การศึกษาเอกสาร ทฤษฎีการบริหาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสาร ทฤษฎีการบริหาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง เพื่อสังเคราะห์ให้ได้ภาพรวม และกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัย โดยศึกษาหลักการ แนวคิด และสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ
- 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

1.4 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นพลเมือง

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตารางการสังเคราะห์ และวิเคราะห์เนื้อหา (ภาคผนวก ก หน้า 262)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งใน และต่างประเทศ ซึ่งเผยแพร่เป็นตำรา เอกสาร หรือเผยแพร่ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นที่ 1.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการใช้แบบสอบถาม

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2565 ในเขตภาคเหนือตอนล่าง (ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัด และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 หน้าที่ 14) ซึ่งแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 1,133 คน ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จำนวน 1,133 คน รวมทั้งสิ้น 2,266 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2565 จำนวน 310 คน ซึ่งตามความเห็นของ คอมเลย์, และลี (Comrey, & Lee, 1992 อ้างถึงใน ธีระดา ภิญโญ, 2555, น. 16) การวิเคราะห์องค์ประกอบจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ มีจำนวน 300 ตัวอย่าง ถือว่า ดีได้แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 155 คน และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 155 คน รวม 310 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในแต่ละเขตของจังหวัดในเขตภาคเหนือตอนล่าง เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง แสดงได้ดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ที่	จังหวัด	จำนวนโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่าง
1	สุโขทัย	94	12	24
2	ตาก	109	15	30
3	พิษณุโลก	188	26	52
4	อุตรดิตถ์	78	12	24
5	เพชรบูรณ์	204	27	54
6	กำแพงเพชร	130	18	36
7	พิจิตร	110	15	30
8	นครสวรรค์	151	21	42
9	อุทัยธานี	69	9	18
รวม		1,133	155	310

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีลักษณะเป็นตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีคุณลักษณะความเป็นพลเมือง อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีคุณลักษณะความเป็นพลเมือง อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีคุณลักษณะความเป็นพลเมือง อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีคุณลักษณะความเป็นพลเมือง อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีคุณลักษณะความเป็นพลเมือง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2.2 กำหนดประเด็นในการสร้างแบบสอบถามตามองค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมี 9 ด้าน คือ 1) คุณธรรม และจริยธรรม 2) ใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง 3) การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล 4) จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และปฏิบัติตนตามกฎหมายในระบอบประชาธิปไตย 5) การมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม 6) การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและความเคารพสิทธิของผู้อื่น 7) การทำงานร่วมกับผู้อื่น 8) จิตอาสา และ 9) การแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี

2.2.3 ร่างข้อคำถามตามประเด็นที่กำหนดไว้ในข้อ 2.2.2 แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.5 ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

1) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความถูกต้องของการใช้ภาษาในแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยที่เกณฑ์ในการพิจารณาค่าความสอดคล้อง มีดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามเนื้อหาและจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามเนื้อหาและจุดประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดไม่ตรงตามเนื้อหาและจุดประสงค์

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1.1) ดร.กัลยา มาลัย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

1.2) นายอรรณพ จุจันทร์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอำนาจ

1.3) นายทับทิม พาโคกทม ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองปลาหมอ วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย

1.4) รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

1.5) นายจิรายุ จันท์เพ็ญ ข้าราชการครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญ (ด้านลูกเสือ) โรงเรียนมัธยมปากกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปานาน

2) นำผลที่ได้จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Item Objective Congruence: IOC) (วรรณิแกมเกตุ, 2555, น. 220-221) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนผลการตัดสินข้อคำถามของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา ดังนี้

ถ้า $IOC \geq 0.50$ ถือว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา

ถ้า $IOC < 0.50$ ถือว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

ผลการหาค่า IOC พบว่า ข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 -1.00 (ผลการหาค่า IOC อยู่ในภาคผนวก ง หน้า 230)

3) ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมตามค่า IOC และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง

2.2.6 นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) กับผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรมลูกเสือ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try out) จำนวน 30 คน (ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตภาคเหนือตอนบน) วิเคราะห์ข้อมูลกับโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient Method) ผลการหาค่าความเชื่อมั่น พบว่า ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.972

2.2.7 ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป (เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล อยู่ในภาคผนวก ค หน้า 225)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล จากแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวรในการทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ โดยกำหนดเป้าหมายในการเก็บ จำนวน 310 ฉบับ กำหนดระยะเวลาในการตอบกลับภายใน 1 เดือน ถ้าไม่ได้รับข้อมูลจะดำเนินการติดต่อประสานทางโทรศัพท์เพื่อขอรับข้อมูล และในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 309 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.68

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามองค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่และร้อยละ

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย (เทียมจันทร์ พาณิชย์ผลินไชย, ม.ป.ป, น. 183) มีดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีคุณลักษณะความเป็นพลเมือง อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีคุณลักษณะความเป็นพลเมือง อยู่ในระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีคุณลักษณะความเป็นพลเมือง อยู่ในระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีคุณลักษณะความเป็นพลเมือง อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีคุณลักษณะความเป็นพลเมือง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory factor analysis) เพื่อหาองค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

3.1 วัดความเหมาะสมของข้อมูลว่าเหมาะที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบหรือไม่ โดยการใช้สถิติ KMO: Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy และ Bartlett's Test of Sphericity ซึ่งข้อมูลที่มีความเหมาะสมสามารถทำการวิเคราะห์องค์ประกอบได้ ต้องมีค่า

KMO $\geq$ 0.8 (Kaiser, & Rice, 2001) และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยการทดสอบ Bartlett's Test of Sphericity ค่าไอเกน (Eigenvalues) ของบางตัวแปรต้องมีค่ามากกว่า 1 และบางตัวแปร มีค่าไอเกน (Eigenvalues) ใกล้ 0 จะทำให้ ค่าดีเทอร์มิแนนต์ของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ มีค่าติดลบ แสดงว่า เมทริกซ์มีความสัมพันธ์กัน ข้อมูลมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์ องค์ประกอบ (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2552)

3.2 วิเคราะห์องค์ประกอบ ด้วยวิธีการสกัดปัจจัยหรือหาค่าองค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) และนำองค์ประกอบที่มีค่าไอเกน (Eigenvalues) เกิน 1 ไปใช้ หมุนแกนแบบตั้งฉาก ออโรทอนอล (Orthogonal) ด้วยวิธีแวนิแม็กซ์ (Varimax) เพื่อหาค่าองค์ประกอบ โดยใช้เกณฑ์ในการเลือกองค์ประกอบที่มีน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ที่ .50 ขึ้นไป ซึ่งเป็นค่าน้ำหนักที่มีนัยสำคัญในทางปฏิบัติ (Practically Significant) (Comrey, & Lee, 1992) ค่าไอเกน (Eigenvalues) เกิน 1 และตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบต้องมีจำนวน 3 ตัวแปรขึ้นไป จึงถือว่าเป็น 1 องค์ประกอบ ตามเกณฑ์ของ Kaiser, & Rice (2001)

ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยได้ดำเนินการ ดังนี้ (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2552)
 ขั้นที่ 1 ตรวจสอบข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ว่าเป็นไปตามข้อตกลงหรือไม่และสร้างเมทริกซ์สหสัมพันธ์ (Correlation Matrix)

ขั้นที่ 2 สกัดองค์ประกอบ (Extraction Factor Analysis: Factor Extraction หรือ Initial Factors)

ขั้นที่ 3 เลือกวิธีการหมุนแกน (Factors Rotation)

ขั้นที่ 4 เลือกค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factors Loading)

ขั้นที่ 5 การให้ความหมายและการตั้งชื่อองค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้

ขั้นที่ 1.3 การศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 จากการศึกษาโรงเรียนปฏิบัติเป็นเลิศด้านลูกเสือ (Best Practices)

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ โรงเรียนปฏิบัติเป็นเลิศด้านลูกเสือ (Best Practices) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้น คือ เป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลโรงเรียนต้นแบบลูกเสือ หรือเป็นโรงเรียนดีวิถีลูกเสือ หรือเป็นโรงเรียนที่มีการนำกิจกรรมลูกเสือมาพัฒนาผู้เรียนจนเป็นที่ยอมรับจากบุคคลทั่วไป จำนวน 3 โรงเรียน ประกอบด้วย

1.1 โรงเรียนวัดวังแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

1.2 โรงเรียนอนุบาลหล่มเก่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

1.3 โรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) ซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และองค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.2.1 นำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร ทฤษฎีการบริหารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาเขียนข้อคำถามตามโครงสร้างของตัวแปรที่กำหนด

2.2.2 นำองค์ความรู้ข้อที่ 2.1 มากำหนดเป็นประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการทราบในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง และนำร่างแบบสัมภาษณ์มาทบทวน และตรวจสอบสำนวนภาษาของข้อคำถามในแต่ละข้อ และปรับให้ถูกต้องเหมาะสม

2.2.4 ผู้วิจัยนำร่างแบบสัมภาษณ์ที่เรียบร้อยแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์

2.2.5 ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มาปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (ภาคผนวก จ หน้า 278)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวรในการทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูลจากโรงเรียนต้นแบบลูกเสือ จำนวน 3 โรงเรียน

3.2 ผู้วิจัยนำเครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยมีการนัดหมายทางโทรศัพท์เพื่อชี้แจงแนะนำเบื้องต้นเพื่อกำหนดนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ก่อนที่ผู้วิจัยจะไปสัมภาษณ์พร้อมทั้งจัดส่งเอกสารโครงร่างและแบบสัมภาษณ์ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน

3.3 ดำเนินการเก็บข้อมูลกับโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ดีเลิศด้านกิจกรรมลูกเสือ จำนวน 3 โรงเรียน ที่ได้นัดหมายไว้ โดยเก็บข้อมูลในช่วงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2565 ถึง 25 กุมภาพันธ์ 2565 ดังนี้

ตาราง 7 แสดงการดำเนินการเก็บข้อมูลกับโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นดีเลิศด้านลูกเสือ (Best Practices) ที่ได้นัดหมาย

ที่	โรงเรียน	จังหวัด	วันที่เก็บข้อมูล
1.	โรงเรียนโรงเรียนวัดวังแดง	พิจิตร	9 กุมภาพันธ์ 2565
2.	โรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา	ลำพูน	23 กุมภาพันธ์ 2565
3.	โรงเรียนอนุบาลหล่มเก่า	เพชรบูรณ์	25 กุมภาพันธ์ 2565

3.4 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ด้วยการจดบันทึกและบันทึกเทป โดยผู้วิจัยได้ขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลในการบันทึกเทป และชี้แจงว่าจะทำลายไฟล์เสียงหรือเทปนั้นทันที ที่การวิเคราะห์ข้อมูลเสร็จสิ้นแล้ว

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุปจากประเด็นที่สัมภาษณ์

ขั้นที่ 1.4 การศึกษาแนวทางทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านลูกเสือ โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structure Interview)

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกิจกรรมลูกเสือ และการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนในการกำหนดนโยบายส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การฝึกอบรม

ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และทำกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสือ โดยกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้น ดังนี้

1.1 เป็นผู้ที่มีหน้าที่กำหนดนโยบายการบริหารกิจกรรมลูกเสือของสำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ หรือ

1.2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการให้การฝึกอบรมหรือบริหารหลักสูตรการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือในระดับต่าง ๆ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือ

1.3 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์และเกี่ยวข้องกับการจัดการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือในระดับต่าง ๆ หรือ

1.4 เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิทางลูกเสือระดับหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ (L.T.) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิที่ทางผู้วิจัยจะดำเนินการสัมภาษณ์ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1.4.1 ดร.รัตน์ เกตุจันทร์ ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือ จังหวัดพิษณุโลก

1.4.2 นายฤกษ์ชัย จักรพรพงศ์ ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

1.4.3 นายสุวรรณชัย พรหมศร ผู้อำนวยการโรงเรียนเพชรละครวิทยา จังหวัดเพชรบูรณ์

1.4.4 นายโอฬาร เก่งรักษัสัตว์ ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการสำนักงานลูกเสือ

ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน

1.4.5 นายอมร ชุมศรี ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure interview) ซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.2.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาสรุปและวิเคราะห์เพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure interview)

2.2.2 ผู้วิจัยร่างแบบสัมภาษณ์โดยการร่างประเด็นสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2.3 นำร่างแบบสัมภาษณ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และการใช้ภาษา

2.2.4 ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มาปรับ แก้ไข และ จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (ภาคผนวก จ หน้า 278)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการบริหาร กิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ในการทำ หนังสือ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการประสานผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอเข้าสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ โดยการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลในช่วงวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2565 ถึง 25 กุมภาพันธ์ 2565 ขณะทำการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะขออนุญาตผู้ให้สัมภาษณ์ บันทึกเทป และชี้แจงว่าจะทำลายไฟล์เสียงหรือเทปนั้นทันทีที่ทำการวิเคราะห์ข้อมูล เสร็จสิ้นแล้ว

ตาราง 8 แสดงการดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือที่ได้ นัดหมาย

ที่	ชื่อ-สกุล	จังหวัด	วันที่สัมภาษณ์
1.	ดร.รัตน์ เกตุจันทร์	พิษณุโลก	7 กุมภาพันธ์ 2565
2.	นายฤกษ์ชัย จักรพรพงศ์	แพร่	10 กุมภาพันธ์ 2565
3.	นายสุวรรณชัย พรหมศร	เพชรบูรณ์	15 กุมภาพันธ์ 2565
4.	นายโอฬาร เก่งรักษ์สัตว์	กรุงเทพฯ	22 กุมภาพันธ์ 2565
5.	นายอมร ชุมศรี	กรุงเทพฯ	25 กุมภาพันธ์ 2565

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุปจากประเด็นที่สัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การสร้างรูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การยกร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สร้างขึ้น นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของการใช้ภาษา
3. ผู้วิจัยนำข้อเสนอจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปดำเนินการปรับปรุงร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การตรวจสอบรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดทำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และให้การฝึกอบรม

วิชาผู้กำกับลูกเสือ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 คน กำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นอาจารย์ระดับอุดมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการจัดทำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 3 คน ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ เรืออากาศตรี ดร.บัญชา สำรวรินทร์ คณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดำรัสวิทย์ ปทุมมาศ ข้าราชการบำนาญ อดีตคณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

3. นายสรวิศ สุขมล ข้าราชการบำนาญ อดีตอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

กลุ่มที่ 2 เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีส่วนในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 คน ดังนี้

1. ดร.รัตน์ เกตุจันทร์ ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านซำรัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

2. นายสมเดช แสงเมือง ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านกงราชราษฎร์อุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1

3. ดร.ละออ วันจิว รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

กลุ่มที่ 3 เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิทางลูกเสือระดับหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ (L.T.) ของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ จำนวน 3 คน ดังนี้

1. นายจิราวุธ คุ่มจันทร์ ข้าราชการบำนาญ อดีตข้าราชการครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนยางซ้ายพิทยาคมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย

2. นายสมภพ ประเสริฐ ข้าราชการบำนาญ อดีตข้าราชการครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนประชาสงเคราะห์วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์

3. ดร.วรมน วิตะเสวีระ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย โครงร่างวิทยานิพนธ์ รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้จากการศึกษาชั้น 2.1 และแบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และบันทึกความคิดเห็นเพิ่มเติม (Open Form)

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 กำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่ม

2.2.2 จัดทำแบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2.3 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษา

2.2.4 นำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปดำเนินการแก้ไขปรับปรุงประเด็นในการสนทนากลุ่ม เพื่อนำไปใช้ในการสนทนากลุ่มครั้งต่อไป (เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ในภาคผนวก ข หน้า 252)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ในการทำหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

3.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มถึงผู้ทรงคุณวุฒิทางไปรษณีย์พร้อมกับแนบโครงร่างวิทยานิพนธ์ ร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.3 ผู้วิจัยประสานผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อแจ้งและยืนยันการเข้าร่วมการสนทนากลุ่มอีกครั้งทางโทรศัพท์

3.4 การตรวจสอบรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันพฤหัสบดีที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2565 ณ สมาคมสโมสรลูกเสือจังหวัดพิษณุโลก ในการนี้ผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม จำนวน 9 คน ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สธิพร เขาวนชัย และผู้จัดบันทึกการสนทนากลุ่ม ได้แก่ นายวีระชัย ฐปเรือง ก่อนการดำเนินการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้นำเสนอความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและผลการวิจัยจากนั้น เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมการสนทนากลุ่มได้อภิปราย ชักถาม และให้ข้อเสนอแนะ ตลอดจนความคิดเห็นเพิ่มเติมในการวิจัยด้วย และระหว่างการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกเทปการสนทนากลุ่ม เพื่อเป็นข้อมูลนำเสนอผลการวิจัย และประกอบการ อภิปรายผลการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม มาจัดกระทำกับข้อมูลและสรุปข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) อีกทั้งนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาหาฉันทามติ (Consensus) ถ้ากรณีการสนทนากลุ่มสามารถสรุปมติได้ ก็ถือว่าเป็นมติของผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ถ้า ไม่สามารถหาข้อยุติได้ ผู้วิจัยจะทำการรวบรวมข้อมูลและส่งกลับไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ความเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขร่างรูปแบบ การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งถ้าผลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า รูปแบบมีความเหมาะสมแล้วไม่ต้องส่งมาตรวจสอบ ความเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรม ลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามความเป็นไปได้และ ความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2565 ในเขตภาคเหนือ ตอนล่าง (ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัด และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 หน้าที่ 14) ซึ่งแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1,133 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและ วิทยาลัยมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2565 จำนวน

291 คน โดยใช้ตาราง เครจซี่, และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, n.d. อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 43) ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในแต่ละเขตของจังหวัด ในเขตภาคเหนือตอนล่าง (ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัด และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 หน้าที่ 14) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคเหนือตอนล่างเฉพาะเจาะจงกับผู้บริหารสถานศึกษา ที่ไม่ใช่สถานศึกษาเดียวกับกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามในชั้นที่ 1.1 แสดงได้ดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา (กลุ่มตัวอย่างคนละกลุ่มกับกลุ่มที่ดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบของคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่)

ที่	จังหวัด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	สุโขทัย	94	24
2	ตาก	109	28
3	พิษณุโลก	188	48
4	อุตรดิตถ์	78	20
5	เพชรบูรณ์	204	53
6	กำแพงเพชร	130	33
7	พิจิตร	110	28
8	นครสวรรค์	151	39
9	อุทัยธานี	69	18
	รวม	1, 133	291

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยใช้แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้มาจากการปรับปรุงจากการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน ซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 3 องค์กรประกอบ ได้แก่ องค์กรประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ องค์กรประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และองค์กรประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง รายการของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ออยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง รายการของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ออยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง รายการของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ออยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง รายการของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ออยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง รายการของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ออยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 นำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผ่านการปรับปรุงจากการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ มาจัดทำเป็นข้อคำถามแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.2 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.3 นำแบบประเมินไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ส่งแบบประเมินพร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

3.3 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

3.4 รวบรวมแบบประเมินเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป (เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล อยู่ในภาคผนวก ก หน้า 286)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในการนำรูปแบบการบริหารไปใช้ในการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ในการแปลความหมายของความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในแต่ละด้าน โดยมีเกณฑ์จะต้องมีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าไม่เกิน 1.00 ส่วนเกณฑ์การแปลความหมาย (เทียมจันทร์ พาณิชย์ผลินไชย, ม.ป.ป, น. 183) ดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการนำเสนอผลวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองและแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองและแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองและแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยนำเสนอเป็น 4 ชั้น ดังนี้

รายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละชั้น มีดังนี้

ส่วนที่ 1.1 ผลการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีการบริหาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีการบริหาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยการศึกษาหลักการ แนวคิด และสาระสำคัญเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สามารถสรุปได้ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

1) ผู้บริหาร 2) ผู้กำกับลูกเสือ 3) แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง 4) สื่อและเทคโนโลยี 5) ความร่วมมือ 6) งบประมาณ ซึ่งสามารถอธิบาย ได้ดังนี้

1. ผู้บริหาร เป็นผู้ที่มีบทบาทในการบริหาร วางนโยบายและการจัดการกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ รวมทั้งการจัดสรรเวลาการจัดกิจกรรมลูกเสือให้ตรงกับโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา เลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และคณะกรรมการบริหารโรงเรียน

2. ผู้กำกับลูกเสือ เป็นครูผู้สอน บุคลากรการศึกษา ผู้ที่มีวุฒิทางลูกเสือรวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

3. แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง

4. สื่อและเทคโนโลยี เป็นสื่อการเรียนการสอนลูกเสือ แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูล เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

5. ความร่วมมือ เป็นการที่บุคคลในหน่วยงาน นอกหน่วยงาน หรือองค์กรส่วนราชการ ที่ช่วยเหลือ สนับสนุนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ อีกทั้งความร่วมมือของผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานเอกชน ในการให้ความร่วมมือการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง

6. งบประมาณ เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรร จัดหางบประมาณ การดูแลและรักษาเงินเพื่อใช้ในการส่งเสริมกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นวิธีดำเนินงานของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data) เป็นการทบทวนแผนปฏิบัติการลูกเสือ กำหนดปัญหาหลักและโอกาสพัฒนาองค์การ การกำหนดแหล่งข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลองค์การ และการวิเคราะห์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการกำหนด

จุดมุ่งหมายในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim) เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ การตั้งเป้าหมายกำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ กำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานเป็นการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา เพื่อใช้วางแผนปฏิบัติงานในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

3. การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan) เป็นการวางแผนคุณภาพเชิงกลยุทธ์ การบันทึกข้อมูลและการอนุมัติข้อมูล จัดทำแผนที่ทางกลยุทธ์ รวมทั้งสถานศึกษาต้องคัดเลือกสมาชิกทีมและมอบหมายให้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4. การลงมือการปฏิบัติงาน (Practices) เป็นการลงมือปฏิบัติ การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ไปสู่การพัฒนากิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ รวมทั้งมีการตรวจสอบความคืบหน้าของการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และการปรับปรุงคุณภาพจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ อย่างสม่ำเสมอ

5. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation) เป็นการออกแบบวิธีวัดและประเมินผล ในนามาร่วมกันทำการประเมินผลและการวิเคราะห์ผล การดำเนินงานหลังจากการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งเป็นการการควบคุมคุณภาพในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามวัตถุประสงค์ของการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

6. การรายงานผลงาน (Reporting) เป็นการนำเสนอผลงานต่อผู้บริหาร รวมทั้ง ส่งมอบผลงานและขยายผลงานการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไปยังหน่วยงานอื่น ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติใช้ อีกทั้งควรมีการพิจารณาให้รางวัลตอบแทนหรือชมเชยผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

องค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นพฤติกรรมของลูกเสือแสดงออกถึงความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 9 คุณลักษณะ ประกอบด้วย

1. คุณธรรม และจริยธรรม เป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึงการมีคุณธรรม จริยธรรม มีความละเอียดและเกรงกลัวในการ ทำชั่ว มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความเมตตากรุณาต่อสัตว์ เชื่อฟังคำสั่งของบิดามารดาและผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ เป็นผู้มีความมัธยัสถ์ ยึดมั่นในหลักศีลธรรมและคุณธรรม ความประพฤติที่ดีงาม มุ่งเน้นความเป็นธรรม มีจริยธรรมในการทำงาน

2. ใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง เป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึงการมีเจตคติและค่านิยมในวิถีประชาธิปไตย ตระหนักในคุณค่าการเป็นลูกเสือ ใฝ่เรียนรู้ การเป็นผู้มีความรู้ มีการศึกษา ที่มีความสามารถที่จะมองเห็นและเข้าใจในสังคมในปัจจุบัน และมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

3. การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล เป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึงการมีทักษะเชิงสัญลักษณ์ลูกเสือ ทักษะการสังเกต จดจำทักษะการใช้เครื่องมือ มีทักษะชีวิตและพึ่งตนเองได้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ

4. จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และปฏิบัติตนตามกฎหมาย ในระบอบประชาธิปไตย เป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึงการจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การรู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศชาติ ใช้หลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต เข้าใจและปกป้องสิทธิมนุษยชน เคารพกติกาหรือกฎหมาย เข้าใจและปกป้องสิทธิมนุษยชน

5. การมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง การมีระเบียบวินัยและรับผิดชอบต่อหน้าที่ ประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รวมทั้งที่พึ่งตนเองได้ สามารถดำรงตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม

6. การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและความเคารพสิทธิของผู้อื่น เป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง การเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย การมีเกียรติเชื่อถือได้ เชื้อมั่นตนเอง เป็นมิตรของคนทุกคนและเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก เคารพผู้อื่น - เคารพสิทธิผู้อื่น เข้าใจ ยอมรับ และอดทนต่อความแตกต่างทางวัฒนธรรม เคารพความแตกต่างเคารพความเสมอภาค และความเป็นอิสระมีใจกว้าง

7. การทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง การมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักทำการฝีมือ และฝึกฝนให้ทำกิจการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม มีความสามัคคีเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีส่วนร่วมทางการเมือง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีความรับผิดชอบ

8. **จิตอาสา** เป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึงการมีจิตอาสา จิตสาธารณะ การเสียสละต่อส่วนรวม รู้จักบำเพ็ญตน เพื่อสาธารณประโยชน์ กระทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม รวมทั้งรักษาสีงแวดล้อม การใช้ชีวิตและอุปนิสัยการบริโภคเพื่อรักษาสีงแวดล้อม

9. **การแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี** เป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง ความกล้าหาญ อดทน มีทักษะการคิดแก้ปัญหา แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี อีกทั้งมีใจร่าเริงและไม่ย่อท้อต่อความลำบาก

ส่วนที่ 1.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การวิเคราะห์องค์ประกอบโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อกำหนดองค์ประกอบของคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยการศึกษาหลักการแนวคิดของนักวิชาการ นักวิจัยหลายท่าน เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อองค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 10 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งเพศ ตำแหน่ง และวุฒิทางลูกเสือ (n = 309)

รายการ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 309)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	102	33.01
1.2 หญิง	207	66.99
รวม	309	100.00

รายการ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 309)	
	จำนวน	ร้อยละ
2. ตำแหน่ง		
2.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา	92	29.77
2.2 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	217	70.23
รวม	309	100.00
3. วุฒิทางลูกเสือ		
3.1 B.T.C	63	20.39
3.2 W.B.	128	41.42
3.3 A.L.T.	96	31.07
3.4 L.T.	16	5.18
3.5 ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ	6	1.94
รวม	309	100.00

จากตาราง 10 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม
 จำแนกตาม เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 207 คน
 คิดเป็นร้อยละ 66.99 และเป็นเพศชาย จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 33.01

จำแนกตาม ตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ดำรงตำแหน่งผู้กำกับลูกเสือ
 สามัญรุ่นใหญ่จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 70.23 และดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา
 จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 29.77

จำแนกตาม วุฒิทางลูกเสือ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีวุฒิทางลูกเสือ W.B.
 จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 41.42 รองลงมา คือ มีวุฒิทางลูกเสือ A.L.T. จำนวน 96 คน คิดเป็น
 ร้อยละ 31.07 มีวุฒิทางลูกเสือ B.T.C. จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 20.39 มีวุฒิทางลูกเสือ L.T.
 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.18 และลำดับสุดท้าย คือ ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ จำนวน 6 คน คิดเป็น
 ร้อยละ 1.94 ตามลำดับ

**2. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้กำกับลูกเสือ
 สามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อคุณลักษณะ
 ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน**

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของ
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อ	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	n = 309			อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1	ด้านคุณธรรม และจริยธรรม	4.56	0.50	มากที่สุด	3
2	ด้านใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง	4.53	0.49	มากที่สุด	4
3	ด้านการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล	4.43	0.49	มาก	9
4	ด้านจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และ ปฏิบัติตนตามกฎหมายในระบอบประชาธิปไตย	4.64	0.45	มากที่สุด	1
5	ด้านการมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม	4.53	0.48	มากที่สุด	4
6	ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและความเคารพสิทธิของผู้อื่น	4.52	0.48	มากที่สุด	6
7	ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.49	0.47	มาก	7
8	ด้านการมีจิตอาสา	4.61	0.46	มากที่สุด	2
9	ด้านการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี	4.47	0.50	มาก	8
	รวม	4.54	0.41	มากที่สุด	-

จากตาราง 11 พบว่า คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์และปฏิบัติตนตามกฎหมายในระบอบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$)
รองลงมา คือ ด้านการมีจิตอาสา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) ด้านคุณธรรม และจริยธรรม อยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) ด้านใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเองกับด้านการมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ
ต่อตนเองและสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและความเคารพ
สิทธิของผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$)
ด้านการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการคิด
วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$)

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของ
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านคุณธรรม และจริยธรรม

ข้อ	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	n = 309			อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1	ลูกเสือมีความละเอียดและเกรงกลัวในการประพฤติมิชอบ ต่อตนเองและผู้อื่น	4.54	0.58	มากที่สุด	7
2	ลูกเสือมีความซื่อสัตย์สุจริต	4.63	0.55	มากที่สุด	1
3	ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์	4.57	0.57	มากที่สุด	4
4	ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งของบิดามารดา	4.59	0.57	มากที่สุด	3
5	ลูกเสือเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาลูกเสือด้วยความเคารพ	4.61	0.57	มากที่สุด	2
6	ลูกเสือมีความมัธยัสถ์	4.47	0.64	มาก	9
7	ลูกเสือยึดมั่นในหลักศีลธรรมและคุณธรรม	4.56	0.60	มากที่สุด	5
8	ลูกเสือมีความประพฤติที่ดีงาม	4.52	0.62	มากที่สุด	8
9	ลูกเสือมีการปฏิบัติตนในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสุจริต	4.55	0.62	มากที่สุด	6
	รวม	4.56	0.50	มากที่สุด	-

จากตาราง 12 พบว่า คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณธรรม และจริยธรรม โดยภาพรวม อยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 2 ลูกเสือ
มีความซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) สูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมา คือ ข้อ 5 ลูกเสือ
เชื่อฟังผู้บังคับบัญชาลูกเสือด้วยความเคารพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) ข้อ 4 ลูกเสือเชื่อฟัง
คำสั่งของบิดามารดา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) ข้อ 3 ลูกเสือ มีความเมตตากรุณาต่อสัตว์ อยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) ข้อ 7 ลูกเสือยึดมั่นในหลักศีลธรรมและคุณธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.56$) ข้อ 9 ลูกเสือมีการปฏิบัติตนในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสุจริต อยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.55$) ข้อ 1 ลูกเสือมีความละเอียดและเกรงกลัวในการประพฤติมิชอบต่อตนเองและผู้อื่น อยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) ข้อ 8 ลูกเสือมีความประพฤติ ที่ดีงาม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$)
และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 6 ลูกเสือ มีความมัธยัสถ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของ
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง

ข้อ	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	n = 309			อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1	ลูกเสือมีความตระหนักในคุณค่าของการเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	4.48	0.61	มาก	5
2	ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย	4.57	0.55	มากที่สุด	2
3	ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี	4.60	0.58	มากที่สุด	1
4	ลูกเสือมีความใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	4.51	0.61	มากที่สุด	4
5	ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบัน	4.53	0.58	มากที่สุด	3
6	ลูกเสือนำความรู้มาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.48	0.60	มาก	5
รวม		4.53	0.49	มากที่สุด	-

จากตาราง 13 พบว่า คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 3 ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมาคือ ข้อ 2 ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) ข้อ 5 ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของสังคม ในยุคปัจจุบันอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) ข้อ 4 ลูกเสือมีความใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 1 ลูกเสือมีความตระหนักในคุณค่าของการเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ กับข้อ 6 ลูกเสือนำความรู้มาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$)

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของ
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล

ข้อ	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	n = 309			อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1	ลูกเสือมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ	4.30	0.62	มาก	6
2	ลูกเสือมีทักษะในการสังเกต จดจำ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในการดำรงชีวิตในโลกปัจจุบัน	4.43	0.60	มาก	4
3	ลูกเสือมีทักษะในการประยุกต์ใช้เครื่องมือในการอยู่ค่าย พักแรมมาใช้ในการดำรงชีวิต	4.45	0.62	มาก	3
4	ลูกเสือมีทักษะในการจัดการปัญหารอบตัวได้ อย่างเหมาะสม	4.39	0.61	มาก	5
5	ลูกเสือมีทักษะชีวิตและพึ่งตนเองได้	4.52	0.58	มากที่สุด	1
6	ลูกเสือมีความสามารถนำทักษะทางลูกเสือไปใช้ ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม	4.48	0.57	มาก	2
รวม		4.43	0.49	มาก	-

จากตาราง 14 พบว่า คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล โดยภาพรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ พบว่า ข้อ 5 ลูกเสือ
มีทักษะชีวิตและพึ่งตนเองได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมา คือ ข้อ 6 ลูกเสือมีความสามารถ
นำทักษะทางลูกเสือไปใช้ ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) ข้อ 3
ลูกเสือมีทักษะในการประยุกต์ใช้เครื่องมือในการอยู่ค่ายพักแรมมาใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.45$) ข้อ 2 ลูกเสือมีทักษะในการสังเกต จดจำ เหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นในการดำรงชีวิตในโลกปัจจุบัน
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) ข้อ 4 ลูกเสือมีทักษะในการจัดการปัญหารอบตัวได้อย่างเหมาะสม อยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 1 ลูกเสือมีความสามารถในการคิด
วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$)

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของ
 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 ด้านจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และปฏิบัติตนตามกฎหมายในระบบ
 ประชาธิปไตย

ข้อ	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	n = 309			อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1	ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	4.68	0.51	มากที่สุด	1
2	ลูกเสือมีการส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติ	4.65	0.53	มากที่สุด	2
3	ลูกเสือมีการส่งเสริมความมั่นคงของประเทศชาติ	4.60	0.56	มากที่สุด	7
4	ลูกเสือมีการใช้หลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต	4.61	0.57	มากที่สุด	6
5	ลูกเสือมีความรู้ ความสามารถในการปกป้องสิทธิ และ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น	4.64	0.53	มากที่สุด	3
6	ลูกเสือมีการเคารพกติกาของสังคมและยอมรับ ผลการละเมิดกติกา	4.63	0.54	มากที่สุด	5
7	ลูกเสือมีการเคารพกฎหมายของชาติและยอมรับ ผลการละเมิดกฎหมาย	4.64	0.55	มากที่สุด	3
รวม		4.64	0.45	มากที่สุด	-

จากตาราง 15 พบว่า คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
 และปฏิบัติตนตามกฎหมายในระบบประชาธิปไตย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$)
 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 1 ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ
 ศาสนา พระมหากษัตริย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) รองลงมา คือ ข้อ 2 ลูกเสือมีการส่งเสริม
 จารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) ข้อ 5 ลูกเสือมีความรู้ความสามารถ
 ในการปกป้องสิทธิ และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่นกับลูกเสือมีการเคารพกฎหมายของชาติและ
 ยอมรับผลการละเมิดกฎหมาย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) ข้อ 6 ลูกเสือมีการเคารพกติกาของ
 สังคมและยอมรับผลการละเมิดกติกา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) ข้อ 4 ลูกเสือมีการใช้หลักการ
 ทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่
 ข้อ 3 ลูกเสือมีการส่งเสริมความมั่นคงของประเทศชาติ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$)

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของ
 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 ด้านการมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

ข้อ	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	n = 309			อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1	ลูกเสือมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติตนในสังคม	4.50	0.58	มากที่สุด	5
2	ลูกเสือมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	4.49	0.57	มาก	6
3	ลูกเสือมีความประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ	4.55	0.55	มากที่สุด	1
4	ลูกเสือมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	4.54	0.58	มากที่สุด	4
5	ลูกเสือมีความสามารถในการพึ่งตนเองได้	4.55	0.56	มากที่สุด	1
6	ลูกเสือมีความสามารถปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม	4.55	0.56	มากที่สุด	1
รวม		4.53	0.48	มากที่สุด	-

จากตาราง 16 พบว่า คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อ
 ตนเองและสังคม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ข้อที่มี
 ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 3 ลูกเสือมีความประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ ข้อ 5 ลูกเสือมีความสามารถ
 ในการพึ่งตนเองได้ และข้อ 6 ลูกเสือมีความสามารถปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ทั้ง 3 ข้อ
 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมา คือ ข้อ 4 ลูกเสือ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) ข้อ 1 ลูกเสือมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติตนในสังคม อยู่ในระดับ
 มากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 2 ลูกเสือมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของ
 ตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$)

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของ
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและความเคารพสิทธิของผู้อื่น

ข้อ	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	n = 309			อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1	ลูกเสือมีความสุภาพเรียบร้อย	4.49	0.57	มาก	7
2	ลูกเสือได้รับการยกย่องนับถือและ เป็นคนเชื่อถือได้	4.51	0.58	มากที่สุด	6
3	ลูกเสือมีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.49	0.58	มาก	7
4	ลูกเสือมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตากรุณา ต่อผู้อื่น	4.52	0.57	มากที่สุด	4
5	ลูกเสือมีความเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่น ทั่วโลก	4.55	0.57	มากที่สุด	2
6	ลูกเสือมีความเคารพสิทธิของผู้อื่น	4.53	0.58	มากที่สุด	3
7	ลูกเสือมีความสามัคคีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	4.57	0.54	มากที่สุด	1
8	ลูกเสือมีความเข้าใจ และยอมรับต่อความแตกต่าง ทางวัฒนธรรม	4.52	0.60	มากที่สุด	4
รวม		4.52	0.48	มากที่สุด	-

จากตาราง 17 พบว่า คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและความเคารพสิทธิ
ของผู้อื่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ย
สูงสุด ได้แก่ ข้อ 7 ลูกเสือมีความสามัคคีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$)
รองลงมา คือ ข้อ 5 ลูกเสือมีความเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) ข้อ 6
ลูกเสือมีความเคารพสิทธิของผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) ข้อ 4 ลูกเสือมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
โอบอ้อมอารี มีใจเมตตากรุณาต่อผู้อื่น กับข้อ 8 ลูกเสือ มีความเข้าใจ และยอมรับต่อความแตกต่าง
ทางวัฒนธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) ข้อ 2 ลูกเสือได้รับการยกย่องนับถือและเป็นคนเชื่อถือได้
อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 1 ลูกเสือมีความสุภาพเรียบร้อย
กับข้อ 3 ลูกเสือมีความเชื่อมั่นในตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$)

ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของ
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ข้อ	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	n = 309			อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1	ลูกเสือสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.54	0.57	มากที่สุด	2
2	ลูกเสือมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน	4.57	0.53	มากที่สุด	1
3	ลูกเสารู้จักทำการฝีมือต่าง ๆ	4.42	0.56	มาก	6
4	ลูกเสือมีการฝึกฝนในการทำกิจกรรมลูกเสือ ร่วมกับผู้อื่น ตามความเหมาะสม	4.52	0.56	มากที่สุด	3
5	ลูกเสือมีส่วนร่วมทางการเมืองตามความเหมาะสม	4.43	0.61	มาก	4
6	ลูกเสือมีความสามารถในการชักชวนผู้อื่นเข้ามาทำงานได้	4.43	0.59	มาก	4
รวม		4.49	0.47	มาก	-

จากตาราง 18 พบว่า คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยภาพรวม อยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 2 ลูกเสือ
มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมา คือ ข้อ 1 ลูกเสือสามารถทำงาน
ร่วมกับผู้อื่นได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) ข้อ 4 ลูกเสือมีการฝึกฝน ในการทำกิจกรรมลูกเสือ
ร่วมกับผู้อื่นตามความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) ข้อ 5 ลูกเสือมีส่วนร่วมทางการเมือง
ตามความเหมาะสม กับข้อ 6 ลูกเสือมีความสามารถในการชักชวนผู้อื่นเข้ามาทำงานได้ อยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.43$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 3 ลูกเสารู้จักทำการฝีมือต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.42$)

ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของ
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านการมีจิตอาสา

ข้อ	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	n = 309			อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1	ลูกเสือมีความเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม	4.65	0.53	มากที่สุด	1
2	ลูกเสารู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์และ ช่วยเหลือผู้อื่น	4.63	0.53	มากที่สุด	2
3	ลูกเสารู้จักกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.63	0.55	มากที่สุด	2
4	ลูกเสือมีการช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน	4.62	0.53	มากที่สุด	5
5	ลูกเสามีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม	4.63	0.51	มากที่สุด	2
6	ลูกเสือมีการใช้ชีวิตและอุปนิสัยการบริโภคเพื่อรักษา สิ่งแวดล้อม	4.54	0.59	มากที่สุด	7
7	ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจและชักชวนผู้อื่นร่วมกัน อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	4.59	0.55	มากที่สุด	6
รวม		4.61	0.46	มากที่สุด	-

จากตาราง 19 พบว่า คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการมีจิตอาสาโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 1 ลูกเสือมีความเสียสละ
ต่อประโยชน์ส่วนรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) รองลงมา คือ ข้อ 50 ลูกเสารู้จักบำเพ็ญตน
เพื่อสาธารณประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น ข้อ 51 ลูกเสารู้จักกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
และข้อ 53 ลูกเสามีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) ข้อ 52
ลูกเสือมีการช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$)
ข้อ 55 ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจและชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.59$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 54 ลูกเสือมีการใช้ชีวิตและอุปนิสัยการบริโภค
เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$)

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของ
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี

ข้อ	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	n = 309			อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1	ลูกเสือมีความกล้าหาญและอดทนในการดำรงชีวิต	4.45	0.57	มาก	4
2	ลูกเสือมีความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี	4.42	0.60	มาก	5
3	ลูกเสือมีจิตใจร่าเริงในการดำรงชีวิตในภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงของสังคม	4.51	0.56	มากที่สุด	1
4	ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น	4.48	0.58	มาก	3
5	ลูกเสือไม่ย่อท้อต่อความลำบากในการแก้ปัญหา	4.49	0.60	มาก	2
รวม		4.47	0.50	มาก	-

จากตาราง 20 พบว่า คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 3 ลูกเสือมีจิตใจร่าเริงในการดำรงชีวิตในภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงของสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา คือ ข้อ 5 ลูกเสือไม่ย่อท้อต่อความลำบากในการแก้ปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) ข้อ 4 ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) ข้อ 1 ลูกเสือมีความกล้าหาญและอดทน ในการดำรงชีวิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 2 ลูกเสือมีความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$)

3. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีสัญลักษณ์ในการนำเสนอ ดังนี้

สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- E1 แทน ลูกเสือมีความละเอียดและเกรงกลัวในการประพาศติมิชอบต่อตนเองและผู้อื่น
- E2 แทน ลูกเสือมีความซื่อสัตย์สุจริต
- E3 แทน ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์
- E4 แทน ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งของบิดามารดา
- E5 แทน ลูกเสือเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาลูกเสือด้วยความเคารพ
- E6 แทน ลูกเสือมีความมัธยัสถ์
- E7 แทน ลูกเสือยึดมั่นในหลักศีลธรรมและคุณธรรม
- E8 แทน ลูกเสือมีความประพาศติที่ดีงาม
- E9 แทน ลูกเสือมีการปฏิบัติตนในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสุจริต
- E10 แทน ลูกเสือมีความตระหนักในคุณค่าของการเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- E11 แทน ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย
- E12 แทน ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี
- E13 แทน ลูกเสือมีความใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
- E14 แทน ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบัน
- E15 แทน ลูกเสือนำความรู้มาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
- E16 แทน ลูกเสือมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ
- E17 แทน ลูกเสือมีทักษะในการสังเกต จดจำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการดำรงชีวิตในโลกปัจจุบัน
- E18 แทน ลูกเสือมีทักษะในการประยุกต์ใช้เครื่องมือในการอยู่ค่ายพักแรมมาใช้ในการดำรงชีวิต
- E19 แทน ลูกเสือมีทักษะในการจัดการปัญหารอบตัวได้อย่างเหมาะสม
- E20 แทน ลูกเสือมีทักษะชีวิตและพึ่งตนเองได้
- E21 แทน ลูกเสือมีความสามารถนำทักษะทางลูกเสือไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม
- E22 แทน ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- E23 แทน ลูกเสือมีการส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติ
- E24 แทน ลูกเสือมีการส่งเสริมความมั่นคงของประเทศชาติ
- E25 แทน ลูกเสือมีการใช้หลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต
- E26 แทน ลูกเสือมีความรู้ความสามารถในการปกป้องสิทธิ และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น
- E27 แทน ลูกเสือมีการเคารพกติกาของสังคมและยอมรับผลการละเมิดกติกา
- E28 แทน ลูกเสือมีการเคารพกฎหมายของชาติและยอมรับผลการละเมิดกฎหมาย
- E29 แทน ลูกเสือมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติตนในสังคม
- E30 แทน ลูกเสือมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเอง

- E31 แทน ลูกเสือมีความประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ
- E32 แทน ลูกเสือมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- E33 แทน ลูกเสือมีความสามารถในการพึ่งตนเองได้
- E34 แทน ลูกเสือมีความสามารถปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม
- E35 แทน ลูกเสือมีความสุภาพเรียบร้อย
- E36 แทน ลูกเสือได้รับการยกย่องนับถือและเป็นคนเชื่อถือได้
- E37 แทน ลูกเสือมีความเชื่อมั่นในตนเอง
- E38 แทน ลูกเสือมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตากรุณาต่อผู้อื่น
- E39 แทน ลูกเสือมีความเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก
- E40 แทน ลูกเสือมีความเคารพสิทธิของผู้อื่น
- E41 แทน ลูกเสือมีความสามัคคีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- E42 แทน ลูกเสือมีความเข้าใจ และยอมรับ ต่อความแตกต่างทางวัฒนธรรม
- E43 แทน ลูกเสือสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- E44 แทน ลูกเสือมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
- E45 แทน ลูกเสือรู้จักทำการฝีมือต่าง ๆ
- E46 แทน ลูกเสือมีการฝึกฝนในการทำกิจกรรมลูกเสือร่วมกับผู้อื่นตามความเหมาะสม
- E47 แทน ลูกเสือมีส่วนร่วมทางการเมืองตามความเหมาะสม
- E48 แทน ลูกเสือมีความสามารถในการชักชวนผู้อื่นเข้ามาทำงานได้
- E49 แทน ลูกเสือมีความเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม
- E50 แทน ลูกเสือรู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น
- E51 แทน ลูกเสือรู้จักกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
- E52 แทน ลูกเสือมีการช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน
- E53 แทน ลูกเสือมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม
- E54 แทน ลูกเสือมีการใช้ชีวิตและอุปนิสัยการบริโภคเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม
- E55 แทน ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจและชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- E56 แทน ลูกเสือมีความกล้าหาญและอดทนในการดำรงชีวิต
- E57 แทน ลูกเสือมีความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี
- E58 แทน ลูกเสือมีจิตใจมุ่งมั่นในการดำรงชีวิตในภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคม
- E59 แทน ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น
- E60 แทน ลูกเสือไม่ย่อท้อต่อความลำบากในการแก้ปัญหา

การตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร

ในการวิเคราะห์องค์ประกอบที่จะสร้างองค์ประกอบร่วมซึ่งเป็นตัวแทนของตัวแปรหลาย ๆ ตัวได้นั้น แสดงว่าตัวแปรเหล่านั้นจะต้องมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งหากตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กันจะทำให้ไม่สามารถสร้างองค์ประกอบร่วมได้ เพราะฉะนั้นจึงต้องมีการตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรก่อน ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัวแปร คือ 1) การตรวจสอบค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) ซึ่งโดยทั่วไปค่า KMO ควรจะมีค่าไม่ต่ำกว่า .50 และ 2) การตรวจสอบค่า Bartlett's Test of Sphericity เป็นการตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยรวมต้องมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ α เท่ากับ .01 ซึ่งการตรวจสอบทั้งสองวิธีแสดงให้เห็นว่าตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์มีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะนำไปสู่การวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป (บุญจันทร์ สีสันต์, 2560, น. 241-226) ทำการวิเคราะห์หมุนแกนรอบแรกเพื่อดูจำนวนองค์ประกอบและวิเคราะห์หาค่าความร่วมกัน (Communality) ของตัวแปร ดังตาราง 21

ตาราง 21 แสดงผลการทดสอบค่า KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy		.965
Bartlett's Test of Sphericity	Approx Chi-Square	17320.392
	df	1770
	Sig	.000

จากตาราง 21 ผลการทดสอบค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) = .965 พบว่ามีค่ามากกว่า .50 และจากการทดสอบนัยสำคัญด้วย Bartlett's Test of Sphericity พบว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน ในขนาดที่เหมาะสม สามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้ ดังนั้น การวิเคราะห์ส่วนประกอบสำคัญหรือเน้นองค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) ในการสกัดองค์ประกอบ และหาค่าไอเกน (Eigenvalue) หาค่าความร่วมกัน (Communality) จำนวนองค์ประกอบ (Factor) ร้อยละความแปรปรวน (Percentage of Variance) และร้อยละของความแปรปรวนสะสม (Cumulative Percentage of Variance) ดังแสดงตามตาราง 22

ตาราง 22 แสดงจำนวนองค์ประกอบ ค่าไอเกน (Eigenvalue) ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมในแต่ละองค์ประกอบของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (n=309)

องค์ประกอบ (Factor)	ค่าไอเกน (Eigenvalue)	ค่าร้อยละของความแปรปรวน (% of Variance)	ค่าร้อยละของความแปรปรวน สะสม (Cumulative %)
1	7.979	13.299	13.299
2	7.319	12.198	25.497
3	6.008	10.013	35.510
4	5.178	8.630	44.140
5	4.714	7.856	51.996
6	4.502	7.503	59.499
7	4.235	7.059	66.558

จากตาราง 22 พบว่า ในการสกัดองค์ประกอบได้ 7 องค์ประกอบ มีค่าไอเกน มากกว่า 1.00 ค่าร้อยละของความแปรปรวนทั้ง 7 องค์ประกอบ มีค่า 66.558 % นั่นคือทั้ง 7 องค์ประกอบนี้ สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรทั้งหมดได้ร้อยละ 66.558

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบหลักหลังหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนิแมกซ์ (Varimax Rotation)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบหลักหลังหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนิแมกซ์ (Varimax Rotation) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรทั้ง 60 ตัวแปร ภายหลังจากสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีเทคนิคแกนสำคัญ (Principal Component Analysis) ได้ตัวแปร จำนวน 47 ตัวแปร ที่มีคุณสมบัติที่สามารถบรรจุไว้ในองค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบ โดยพิจารณา จากค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มากกว่า 0.50 ขึ้นไป ตัวแปรดังกล่าวจะต้องวัดคุณลักษณะได้อย่าง ชัดเจนเพียงคุณลักษณะเดียว และมีจำนวนตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป จึงนับเป็น 1 องค์ประกอบ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2555, น. 152) แสดงดังตาราง 23

ตาราง 23 แสดงตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .50 ขึ้นไป

ตัวแปร	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
E1	0.766							
E2	0.742							
E3	0.763							
E4	0.798							
E5	0.747							
E6	0.693							
E7	0.746							
E8	0.738							
E9	0.655							
E10					0.638			
E11					0.666			
E12					0.654			
E13					0.698			
E14					0.586			
E15					0.563			
E16								
E17								
E18						0.599		
E19								
E20						0.508		
E21								
E22				0.612				
E23				0.621				
E24				0.727				
E25				0.669				
E26				0.626				
E27				0.630				
E28				0.689				

ตัวแปร	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
E29						0.502		
E30						0.523		
E31								
E32						0.506		
E33						0.530		
E34								
E35							0.511	
E36							0.629	
E37							0.557	
E38							0.578	
E39								
E40							0.500	
E41								
E42								
E43								0.606
E44								0.592
E45		0.696						
E46		0.649						
E47		0.688						
E48		0.687						
E49			0.658					
E50			0.708					
E51			0.770					
E52			0.658					
E53			0.703					
E54			0.624					
E55			0.577					
E56		0.514						
E57		0.670						
E58		0.552						

ตัวแปร	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
E59		0.540						
E60								

จากตาราง 23 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรภายหลังหมุนแกนแบบอโทกอนอล (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนิแม็กซ์ (Varimax Rotation Method) ปรากฏว่า ตัวแปรทั้งหมด 60 ตัว ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปเหลือเพียง 48 ตัว และในการกำหนดองค์ประกอบต้องมีตัวแปรถึง 3 ตัวแปร จึงสามารถกำหนดองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ และตั้งชื่อองค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้ชัดเจนได้จำนวน 7 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มีจำนวน 9 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 และ 9

องค์ประกอบที่ 2 มีจำนวน 8 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรที่ 45, 46, 47, 48, 56, 57, 58 และ 59

องค์ประกอบที่ 3 มีจำนวน 7 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรที่ 49, 50, 51, 52, 53, 54 และ 55

องค์ประกอบที่ 4 มีจำนวน 7 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรที่ 22, 23, 24, 25, 26, 27 และ 28

องค์ประกอบที่ 5 มีจำนวน 6 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรที่ 10, 11, 12, 13, 14 และ 15

องค์ประกอบที่ 6 มีจำนวน 6 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรที่ 18, 20, 29, 30, 32 และ 33

องค์ประกอบที่ 7 มีจำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรที่ 35, 36, 37, 38 และ 40

ทั้งนี้ แต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดการเรียงตามน้ำหนักองค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบ ผลปรากฏดังตาราง 24-30

ตาราง 24 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ กับน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่ 1

ตัวแปร	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	น้ำหนัก องค์ประกอบ
E4	ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งของบิดามารดา	0.798
E1	ลูกเสือมีความละเอียดและเกรงกลัวในการประพฤติมิชอบต่อตนเองและผู้อื่น	0.766
E3	ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์	0.763
E5	ลูกเสือเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาลูกเสือด้วยความเคารพ	0.747
E7	ลูกเสือยึดมั่นในหลักศีลธรรมและคุณธรรม	0.746
E2	ลูกเสือมีความซื่อสัตย์สุจริต	0.742

ตัวแปร	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	น้ำหนัก องค์ประกอบ
E8	ลูกเสือมีความประพฤติที่ดีงาม	0.738
E6	ลูกเสือมีความมัธยัสถ์	0.693
E9	ลูกเสือมีการปฏิบัติตนในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสุจริต	0.655
ค่าไอเกน		7.979
%ค่าความแปรปรวนรวม		13.299
%ค่าความแปรปรวนรวมสะสม		13.299

จากตาราง 24 องค์ประกอบที่ 1 เป็นองค์ประกอบที่ประกอบด้วยตัวแปร 9 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.655-0.798 พบว่า ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ตัวแปรที่ 4 ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งของบิตามารดา มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.798 ตัวแปรที่ 1 ลูกเสือมีความสะอาดและเกรงกลัวในการประพฤติมิชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.766 ตัวแปรที่ 3 ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์ มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.763 ตัวแปรที่ 5 ลูกเสือเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาลูกเสือด้วยความเคารพ มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.747 ตัวแปรที่ 7 ลูกเสือยึดมั่นในหลักศีลธรรมและคุณธรรม มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.746 ตัวแปรที่ 2 ลูกเสือ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.742 ตัวแปรที่ 8 ลูกเสือมีความประพฤติที่ดีงาม มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.738 ตัวแปรที่ 6 ลูกเสือมีความมัธยัสถ์ มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.693 และตัวแปรที่ 9 ลูกเสือมีการปฏิบัติตนในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสุจริต มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.655 เรียกองค์ประกอบนี้ว่า การมีคุณธรรมจริยธรรม

ตาราง 25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
กับน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่ 2

ตัวแปร	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	น้ำหนัก องค์ประกอบ
E45	ลูกเสีารู้จักทำการฝีมือต่าง ๆ	0.696
E47	ลูกเสือมีส่วนร่วมทางการเมืองตามความเหมาะสม	0.688
E48	ลูกเสือมีความสามารถในการชักชวนผู้อื่นเข้ามาทำงานได้	0.687
E57	ลูกเสือมีความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี	0.670
E46	ลูกเสือมีการฝึกฝนในการทำกิจกรรมลูกเสือ ร่วมกับผู้อื่นตามความเหมาะสม	0.649
E58	ลูกเสือมีจิตใจร่าเริงในการดำรงชีวิตในภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงของสังคม	0.552
E59	ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น	0.540
E56	ลูกเสือมีความกล้าหาญและอดทนในการดำรงชีวิต	0.514
ค่าไอเกน		7.319
%ค่าความแปรปรวนรวม		12.198
%ค่าความแปรปรวนรวมสะสม		25.497

จากตาราง 25 องค์ประกอบที่ 2 เป็นองค์ประกอบที่ประกอบด้วยตัวแปร 8 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.514-0.696 พบว่า ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ตัวแปรที่ 45 ลูกเสีารู้จักทำการฝีมือต่าง ๆ มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.696 ตัวแปรที่ 47 ลูกเสือมีส่วนร่วมทางการเมืองตามความเหมาะสม มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.688 ตัวแปรที่ 48 ลูกเสือมีความสามารถในการชักชวนผู้อื่นเข้ามาทำงานได้ มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.687 ตัวแปรที่ 57 ลูกเสือมีความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.670 ตัวแปรที่ 46 ลูกเสือมีการฝึกฝนในการทำกิจกรรมลูกเสือ ร่วมกับผู้อื่นตามความเหมาะสม มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.649 ตัวแปรที่ 58 ลูกเสือมีจิตใจร่าเริงในการดำรงชีวิตในภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงของสังคม มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.552 ตัวแปรที่ 59 ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจ ในการคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.540 และตัวแปรที่ 56 ลูกเสือมีความกล้าหาญและอดทนในการดำรงชีวิตมีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.514 เรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน

ตาราง 26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
กับน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่ 3

ตัวแปร	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	น้ำหนัก องค์ประกอบ
E51	ลูกเสือรู้จักกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	0.770
E50	ลูกเสือรู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น	0.708
E53	ลูกเสือมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม	0.703
E49	ลูกเสือมีความเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม	0.658
E52	ลูกเสือมีการช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน	0.658
E54	ลูกเสือมีการใช้ชีวิตและอุปนิสัยการบริโภคเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม	0.624
E55	ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจและชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	0.577
ค่าไอเกน		6.008
%ค่าความแปรปรวนรวม		10.013
%ค่าความแปรปรวนรวมสะสม		35.510

จากตาราง 26 องค์ประกอบที่ 3 เป็นองค์ประกอบที่ประกอบด้วยตัวแปร 7 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.577-0.770 พบว่า ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ตัวแปรที่ 51 ลูกเสือรู้จักกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.770 ตัวแปรที่ 50 ลูกเสือรู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.708 ตัวแปรที่ 53 ลูกเสือมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.703 ตัวแปรที่ 52 ลูกเสือมีการช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน กับตัวแปรที่ 49 ลูกเสือมีความเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.658 ตัวแปรที่ 54 ลูกเสือมีการใช้ชีวิตและอุปนิสัยการบริโภคเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.624 และตัวแปรที่ 55 ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจและชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.577 เรียกกองค์ประกอบนี้ว่า การมีจิตสาธารณะ

ตาราง 27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
กับน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่ 4

ตัวแปร	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	น้ำหนัก องค์ประกอบ
E24	ลูกเสือมีการส่งเสริมความมั่นคงของประเทศชาติ	0.727
E28	ลูกเสือมีการเคารพกฎหมายของชาติและยอมรับผลการละเมิดกฎหมาย	0.689
E25	ลูกเสือมีการใช้หลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต	0.669
E27	ลูกเสือมีการเคารพกติกาของสังคมและยอมรับผลการละเมิดกติกา	0.630
E26	ลูกเสือมีความรู้ ความสามารถในการปกป้องสิทธิ และเสรีภาพ ของตนเองและผู้อื่น	0.626
E23	ลูกเสือมีการส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติ	0.621
E22	ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	0.612
ค่าไอเกน		5.178
%ค่าความแปรปรวนรวม		8.630
%ค่าความแปรปรวนรวมสะสม		44.140

จากตาราง 27 องค์ประกอบที่ 4 เป็นองค์ประกอบที่ประกอบด้วยตัวแปร 7 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.612-0.727 พบว่า ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ตัวแปรที่ 24 ลูกเสือมีการส่งเสริมความมั่นคงของประเทศชาติ มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.727 ตัวแปรที่ 28 ลูกเสือมีการเคารพกฎหมายของชาติและยอมรับผลการละเมิดกฎหมาย มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.689 ตัวแปรที่ 25 ลูกเสือมีการใช้หลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.669 ตัวแปรที่ 27 ลูกเสือมีการเคารพกติกาของสังคมและยอมรับผลการละเมิดกติกา มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.630 ตัวแปรที่ 26 ลูกเสือมีความรู้ ความสามารถในการปกป้องสิทธิ และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.626 ตัวแปรที่ 23 ลูกเสือมีการส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติ มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.621 และตัวแปรที่ 22 ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.612 เรียกองค์ประกอบนี้ว่า การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ

ตาราง 28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
กับน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่ 5

ตัวแปร	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	น้ำหนัก องค์ประกอบ
E13	ลูกเสือมีความใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	0.698
E11	ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย	0.666
E12	ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี	0.654
E10	ลูกเสือมีความตระหนักในคุณค่าของการเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	0.638
E14	ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบัน	0.586
E15	ลูกเสือนำความรู้มาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	0.563
ค่าไอเกน		4.714
%ค่าความแปรปรวนร่วม		7.856
%ค่าความแปรปรวนร่วมสะสม		51.996

จากตาราง 28 องค์ประกอบที่ 5 เป็นองค์ประกอบที่ประกอบด้วยตัวแปร 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.563-0.698 พบว่า ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ตัวแปรที่ 13 ลูกเสือมีความใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.698 ตัวแปรที่ 11 ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.666 ตัวแปรที่ 12 ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.654 ตัวแปรที่ 10 ลูกเสือมีความตระหนักในคุณค่าของการเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.638 ตัวแปรที่ 14 ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบัน มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.586 และตัวแปรที่ 15 ลูกเสือ นำความรู้มาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.563 เรียกองค์ประกอบนี้ว่า การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง

ตาราง 29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
กับน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่ 6

ตัวแปร	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	น้ำหนัก องค์ประกอบ
E18	ลูกเสือมีทักษะในการประยุกต์ใช้เครื่องมือในการอยู่ค่ายพักแรม มาใช้ในการดำรงชีวิต	0.599
E33	ลูกเสือมีความสามารถในการพึ่งตนเองได้	0.530
E30	ลูกเสือมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตนเอง	0.523
E20	ลูกเสือมีทักษะชีวิตและพึ่งตนเองได้	0.508
E32	ลูกเสือมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	0.506
E29	ลูกเสือมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติตนในสังคม	0.502
ค่าไอเกน		4.502
%ค่าความแปรปรวนรวม		7.503
%ค่าความแปรปรวนรวมสะสม		59.499

จากตาราง 29 องค์ประกอบที่ 6 เป็นองค์ประกอบที่ประกอบด้วยตัวแปร 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.502-0.599 พบว่า ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ตัวแปรที่ 18 ลูกเสือมีทักษะในการประยุกต์ใช้เครื่องมือในการอยู่ค่ายพักแรมมาใช้ในการดำรงชีวิต มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.599 ตัวแปรที่ 33 ลูกเสือมีความสามารถในการพึ่งตนเองได้ มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.530 ตัวแปรที่ 30 ลูกเสือมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.523 ตัวแปรที่ 20 ลูกเสือมีทักษะชีวิตและพึ่งตนเองได้ มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.508 ตัวแปรที่ 32 ลูกเสือมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.506 และตัวแปรที่ 29 ลูกเสือมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติตนในสังคม มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.502 เรียกองค์ประกอบนี้ว่า การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

ตาราง 30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
กับน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบที่ 7

ตัวแปร	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	น้ำหนัก องค์ประกอบ
E36	ลูกเสือได้รับการยกย่องนับถือและเป็นคนเชื่อถือได้	0.629
E38	ลูกเสือมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตากรุณา ต่อผู้อื่น	0.578
E37	ลูกเสือมีความเชื่อมั่นในตนเอง	0.557
E35	ลูกเสือมีความสุภาพเรียบร้อย	0.511
E40	ลูกเสือมีความเคารพสิทธิของผู้อื่น	0.500
	ค่าไอเกน	4.235
	%ค่าความแปรปรวนรวม	7.059
	%ค่าความแปรปรวนรวมสะสม	66.558

จากตาราง 30 องค์ประกอบที่ 7 เป็นองค์ประกอบที่ประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.500-0.629 พบว่า ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ตัวแปรที่ 36 ลูกเสือได้รับการยกย่องนับถือและเป็นคนเชื่อถือได้ มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.629 ตัวแปรที่ 38 ลูกเสือมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตากรุณาต่อผู้อื่น มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.578 ตัวแปรที่ 37 ลูกเสือมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.557 ตัวแปรที่ 35 ลูกเสือมีความสุภาพเรียบร้อย มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.511 และตัวแปรที่ 40 ลูกเสือมีความเคารพสิทธิของผู้อื่น มีน้ำหนักองค์ประกอบ 0.500 เรียกองค์ประกอบนี้ว่า การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น

จากตาราง 24-30 พบว่า การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 เรียกว่า การมีคุณธรรม จริยธรรม

องค์ประกอบที่ 2 เรียกว่า ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน

องค์ประกอบที่ 3 เรียกว่า การมีจิตสาธารณะ

องค์ประกอบที่ 4 เรียกว่า การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ

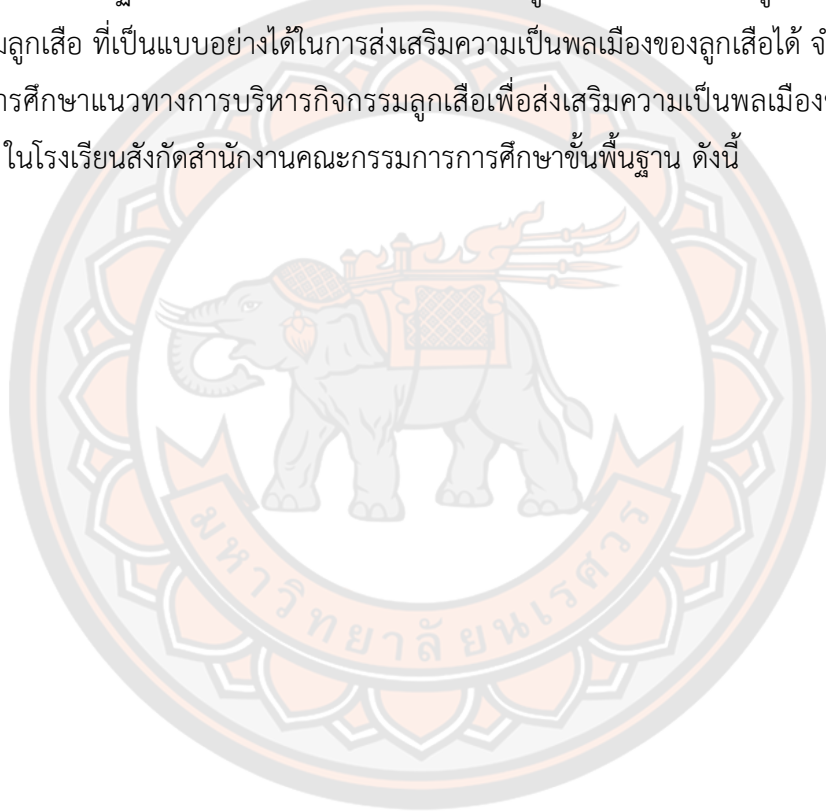
องค์ประกอบที่ 5 เรียกว่า การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง

องค์ประกอบที่ 6 เรียกว่า การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

องค์ประกอบที่ 7 เรียกว่า การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น

ส่วนที่ 1.3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
จากการโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศด้านลูกเสือ (Best Practices)

ผลการศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practices) ด้านลูกเสือที่มีกิจกรรมลูกเสือ และการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ที่เป็นแบบอย่างได้ในการส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือได้ จำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งผลการศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ตาราง 31 แสดงผลการศึกษานวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญญ์ใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศด้านลูกเสือ (Best Practices)

ประเด็นการศึกษา	ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญญ์ใหญ่	โรงเรียนตัวอย่าง	โรงเรียนอนุบาลแหลมเก่า	สรุป
1. ผู้บริหาร	1. ผู้บริหารวางนโยบายเกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสืออย่างชัดเจนตามข้อบังคับคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาชีพพิเศษ 2. ผู้บริหารกำหนดรูปแบบกิจกรรมลูกเสือในรูปแบบ กิจกรรมลูกเสือทุกระดับชั้น 3. ผู้บริหารสร้างเจตคติในการจัดกิจกรรมลูกเสือ มีการทำเป็นตัวอย่าง เสริมสร้างแรงบันดาลใจ เพื่อสร้างประสบการณ์ให้กับผู้กำกับและลูกเสือ	1. ผู้บริหารมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมลูกเสือมีนโยบายให้ความสำคัญกับกิจกรรมลูกเสือที่นำมาพัฒนาผู้เรียน 2. ผู้บริหารจัดกิจกรรมลูกเสือไว้ในโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา 3. ผู้บริหารกำหนดรูปแบบกิจกรรมลูกเสือทุกระดับชั้น 4. โรงเรียนมีการสร้างเจตคติในการจัดกิจกรรมลูกเสือ มีการทำเป็นตัวอย่าง เสริมสร้างแรงบันดาลใจจากผู้บริหารโรงเรียน	1. ผู้บริหารวางนโยบายเกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสืออย่างชัดเจนตามข้อบังคับคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาชีพพิเศษ 2. ผู้บริหารกำหนดกิจกรรมลูกเสือไว้ในโครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียน 3. ผู้บริหารมีการสร้างเจตคติสร้างแรงบันดาลใจ การทำเป็นตัวอย่างในการจัดกิจกรรมลูกเสือ 4. ผู้บริหารสนับสนุนและจัดกิจกรรมลูกเสือ	
2. ผู้กำกับลูกเสือ	1. โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือ 2. โรงเรียนผู้กำกับลูกเสือ 3. โรงเรียนผู้กำกับลูกเสือ 4. โรงเรียนผู้กำกับลูกเสือ	1. โรงเรียนส่งเสริมให้คณะกรรมการลูกเสือ 2. จำนวนผู้กำกับลูกเสือเพียงพอ 3. จำนวนผู้กำกับลูกเสือเพียงพอ 4. จำนวนผู้กำกับลูกเสือเพียงพอ	1. ผู้กำกับลูกเสือเข้าร่วมใหม่มีความรู้ในระดับ BTC. และ ATC. ที่สามารถนำมาจัดกิจกรรมได้ตามหลักสูตรลูกเสือ	

ประเด็นการศึกษา	ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่			สรุป
	โรงเรียนวัดวังแดง	โรงเรียนเวียงเจดีย์	โรงเรียนอนุบาลหล่มเก่า	
	3. จำนวนผู้กำกับลูกเสือเพียงพอ ในการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา 4. ผู้กำกับลูกเสือมีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรม 5. โรงเรียนมีการระดมผู้กำกับ ลูกเสือในการวางแผนการจัด กิจกรรมทุกสัปดาห์ 6. โรงเรียนมีการประชุมผู้กำกับ ลูกเสือในการวางแผนการจัด กิจกรรมอยู่เป็นประจำ 7. ผู้กำกับลูกเสือรายงานผลการ ดำเนินกิจกรรมลูกเสือทุกครั้ง ที่ ดำเนินกิจกรรมลูกเสือทุกครั้ง ที่ ดำเนินการเสร็จเรียบร้อย	3. ผู้กำกับลูกเสือมีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรม 4. โรงเรียนมีการระดมผู้กำกับ ลูกเสือในการวางแผนการจัด กิจกรรมทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรม 5. ผู้กำกับลูกเสือ รายงานผลการ ดำเนินกิจกรรมลูกเสือทุกครั้ง ที่ ดำเนินการเสร็จเรียบร้อย	2. โรงเรียนสนับสนุนให้ผู้กำกับฝึก ลูกเสือเข้าร่วมการแข่งขัน 3. จำนวนผู้กำกับลูกเสือเพียงพอ ในการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา 4. โรงเรียนมีการประชุมผู้กำกับ ลูกเสือในการวางแผนการจัด กิจกรรมและรายงานผลการดำเนิน กิจกรรมลูกเสือทุกครั้งที่ดำเนินการ เสร็จเรียบร้อย	
3. แนวทางการจัด กิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมือง	1. โรงเรียนจัดการเรียนการสอน ลูกเสือตามหลักสูตรลูกเสือ 2. โรงเรียนดำเนินการโรงเรียนดี 3. การนำกิจกรรมลูกเสือไปช่วย ในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ของผู้เรียน 4. โรงเรียนจัดกิจกรรมลูกเสือ	1. โรงเรียนจัดกิจกรรมตามหลักสูตร ลูกเสือและจัดกิจกรรมวิชาพิเศษ 2. โรงเรียนดำเนินการโรงเรียนดี 3. โรงเรียนนำกิจกรรมลูกเสือ ไปช่วยในการแก้ไข้ปัญหา ความขัดแย้งของผู้เรียน 4. โรงเรียนบูรณาการกิจกรรม	1. โรงเรียนจัดการเรียนการสอน ลูกเสือตามแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมลูกเสือ 2. โรงเรียนบูรณาการโรงเรียนดี 3. โรงเรียนจัดกิจกรรมลูกเสือ โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ของลูกเสือแต่ละประเภท 4. โรงเรียนบูรณาการกิจกรรม	1. โรงเรียนจัดการเรียนการสอน ลูกเสือตามแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมลูกเสือ 2. โรงเรียนบูรณาการโรงเรียนดี 3. โรงเรียนจัดกิจกรรม 12 ประการ ในการพัฒนาลูกเสือ 4. โรงเรียนจัดกิจกรรมลูกเสือ ช่วยในการแก้ไข้ปัญหาความขัดแย้ง

ประเด็นการศึกษา	ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่			สรุป
	โรงเรียนวัดวังแดง	โรงเรียนเวียงเจดีย์	โรงเรียนอนุบาลแหลมเก่า	
โดยคำนึงถึงความแตกต่างของลูกเสือแต่ละประเภท	ลูกเสือกับคุณธรรม 12 ประการ ในการพัฒนาลูกเสือ	ลูกเสือกับคุณธรรม 12 ประการ ในการพัฒนาลูกเสือ	ลูกเสือกับคุณธรรม 12 ประการ ในการพัฒนาลูกเสือ	ของผู้เรียน
5. โรงเรียนให้ผู้กำกับลูกเสือจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมลูกเสือ	5. โรงเรียนให้ผู้กำกับลูกเสือจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมลูกเสือ	5. โรงเรียนให้ผู้กำกับลูกเสือจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมลูกเสือ	5. โรงเรียนให้ผู้กำกับลูกเสือจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมลูกเสือ	
4. สื่อและเทคนิคโดย	1. โรงเรียนดำเนินการจัดห้องลูกเสือเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับลูกเสือและผู้สนใจ	1. โรงเรียนมีกิจกรรมสนับสนุนอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีในการค้นคว้าหาความรู้	1. โรงเรียนดำเนินการจัดห้องเทคโนโลยีมาช่วยในการเรียนการสอนลูกเสือในช่วงการแพร่ระบาดโควิด 19	1. โรงเรียนดำเนินการจัดหาและสร้างแหล่งเรียนรู้ให้กับลูกเสือและผู้สนใจ
	2. โรงเรียนดำเนินการให้ความรู้เกี่ยวกับลูกเสือทางเว็บไซต์ของโรงเรียน	2. โรงเรียนจัดทำข้อมูลของลูกเสือไว้ที่ห้องลูกเสือและจัดเก็บไว้ที่ระบบคอมพิวเตอร์	2. โรงเรียนดำเนินการจัดห้องลูกเสือและผู้สนใจ	2. โรงเรียนดำเนินการให้ความรู้เกี่ยวกับลูกเสือทาง เว็บไซต์ของโรงเรียน
	3. โรงเรียนนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนกิจกรรมลูกเสือ	3. โรงเรียนดำเนินการจัดห้องลูกเสือเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับลูกเสือและผู้สนใจ	3. โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือ CAI นำไปจัดการเรียนในภาวะการแพร่ระบาดโควิด 19	3. โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือจัดทำ ผลิตภัณฑ์สื่อและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประกอบจัดการเรียน ในภาวะการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด 19
4. โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือผลิตสื่อ CAI นำไปจัดการเรียนในภาวะการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด 19	4. โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือผลิตสื่อ CAI นำไปจัดการเรียนในภาวะการแพร่ระบาดโควิด 19	4. โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือผลิตสื่อ CAI นำไปจัดการเรียนในภาวะการแพร่ระบาดโควิด 19	4. โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือผลิตสื่อ CAI นำไปจัดการเรียนในภาวะการแพร่ระบาดโควิด 19	
5. ความร่วมมือ	1. โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน สถาบันตำรวจท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน ในด้านงบประมาณและอุปกรณ์	1. โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน สถาบันตำรวจท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นการศึกษา	ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		สรุป
	โรงเรียนวัดวังแดง	โรงเรียนอนุบาลชลลัมภ์	
ประเด็นการศึกษา	ในการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ	ในการเอามาใช้ในกองลูกเสือ	ในการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ
	2. โรงเรียนดำเนินการทำเอกสาร และประชาสัมพันธ์ทางสื่อสังคมออนไลน์เกี่ยวกับความสำคัญของการบูรณาการลูกเสือให้ผู้ปกครองและชุมชน เข้าใจในกิจกรรมลูกเสือ	2. โรงเรียนดำเนินการประชาสัมพันธ์ความสำคัญของการบูรณาการลูกเสือให้ผู้ปกครองและชุมชน เข้าใจในกิจกรรมลูกเสือ	เช่น วันสำคัญทางชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2. โรงเรียนดำเนินการทำเอกสารประชาสัมพันธ์ความสำคัญของการบูรณาการลูกเสือให้ผู้ปกครองและชุมชน เข้าใจในกิจกรรมลูกเสือ
6. งบประมาณ	1. โรงเรียนจัดสรรงบประมาณ รายหัวในการจัดกิจกรรมลูกเสือ	1. โรงเรียนจัดสรรงบประมาณ จากรายหัวของทางโรงเรียน และได้รับงบประมาณจากหน่วยงานราชการเพื่อมาจัดกิจกรรมพิเศษ เช่น การอบรมลูกเสือต้านภัย ยาเสพติด เป็นต้น	1. โรงเรียนจัดสรรงบประมาณอุดหนุนของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมลูกเสือ
	2. โรงเรียนดำเนินการขอ งบประมาณจากทางจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมลูกเสือ	3. โรงเรียนดำเนินการระดมทรัพยากรเพื่อนำมาช่วยการจัดกิจกรรมลูกเสือจากผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เช่น การรณรงค์ด้านยาเสพติด ลูกเสือจราจร เป็นต้น 2. โรงเรียนดำเนินการระดมทรัพยากรและงบประมาณ เพื่อนำมาช่วยการจัดกิจกรรมลูกเสือจากผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นการศึกษา	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		สรุป
	โรงเรียนวัดรังแตง	โรงเรียนเวียงเจดีย์	
1. ด้านการวิเคราะห์ผลการทำงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data)	1. โรงเรียนจัดให้มีการรวมวิเคราะห์ข้อดีและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมามา 2. โรงเรียนดำเนินการวิเคราะห์ข้อดี ปัญหา ประสงค์ และกิจกรรมลูกเสือ	1. โรงเรียนจัดประชุมเพื่อวิเคราะห์การจัดการศึกษาที่ผ่านมามาดูข้อดีและข้อด้อยในการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมามา 2. โรงเรียนดำเนินการวิเคราะห์ข้อดี ปัญหา ประสงค์ และกิจกรรมลูกเสือ	1. โรงเรียนดำเนินการวิเคราะห์ข้อดี ปัญหา ประสงค์ และกิจกรรมลูกเสือ 2. โรงเรียนจัดให้มีการรวมวิเคราะห์ข้อดีและปัญหาในการจัดการเรียนสอนที่ผ่านมามา
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim)	1. โรงเรียนกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของกิจกรรมลูกเสือโดยมีความสำเร็จของโรงเรียนอื่นเป็นแบบอย่าง 2. โรงเรียนดำเนินการรวบรวมข้อมูลของการจัดการเรียนการสอนของลูกเสือไปและเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ 3. โรงเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เป้าหมาย จุดมุ่งหมาย การบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือ ไปการศึกษาถัดไป	1. โรงเรียนมีจุดประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดีของสังคม 2. โรงเรียนดำเนินการรวบรวมข้อมูลของการจัดการเรียนการสอนของลูกเสือไปและเอกสารในคอมพิวเตอร์ 3. โรงเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เป้าหมาย จุดมุ่งหมาย การบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือ ไปการศึกษาถัดไป	1. โรงเรียนกำหนดทิศทางเป้าหมาย และจุดประสงค์การพัฒนาลูกเสือไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี 2. โรงเรียนดำเนินการรวบรวมข้อมูลของการจัดการเรียนการสอนของลูกเสือไปและเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ และนำข้อมูลที่ได้ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษาถัดไป

กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		สรุป		
ประเด็นการศึกษา	โรงเรียนวัดวังแดง	โรงเรียนเวียงเจดีย์	โรงเรียนอนุบาลทลิ่งแก้ว	
3. การวางแผนการทำงาน (Plan)	1. โรงเรียนมีการเขียนโครงการเกี่ยวกับลูกเสือ ประชุมวางแผนงาน มีคำสั่งผู้รับผิดชอบงานที่ชัดเจน 2. โรงเรียนมีการบันทึกข้อมูลแล้วนำข้อมูลมาพิจารณาในการวางแผนปฏิบัติงาน 3. โรงเรียนมีบุคลากรรับผิดชอบแต่ละกิจกรรมหรือโครงการอย่างชัดเจน	1. โรงเรียนมีการจัดทำคำสั่งจัดประชุม วางแผน การจัดการกิจกรรมลูกเสือ 2. โรงเรียนมีการบันทึกข้อมูลแล้วนำข้อมูลมาพิจารณาในการวางแผนปฏิบัติงาน 3. โรงเรียนมีคำสั่งแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบแต่ละกิจกรรมหรือโครงการ	1. โรงเรียนมีการประชุมวางแผนงาน มีคำสั่งผู้รับผิดชอบงานเน้นการมีส่วนร่วมครู ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ 2. โรงเรียนมีการเก็บและบันทึกข้อมูลแล้วนำข้อมูลมาพิจารณาในการวางแผนปฏิบัติงานในปีการศึกษา 3. โรงเรียนมีการคัดเลือกบุคลากรรับผิดชอบงานแต่ละกิจกรรมหรือโครงการตามความถนัดของบุคลากร	1. โรงเรียนมีการประชุมวางแผนงาน มีคำสั่งผู้รับผิดชอบงานเน้นการมีส่วนร่วมครู ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ 2. โรงเรียนมีการเก็บและบันทึกข้อมูลแล้วนำข้อมูลมาพิจารณาในการวางแผนปฏิบัติงานในปีการศึกษา 3. โรงเรียนมีการคัดเลือกบุคลากรรับผิดชอบงานแต่ละกิจกรรมหรือโครงการตามความถนัดของบุคลากร
4. การลงมือการปฏิบัติงาน (Action)	1. โรงเรียนมีการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ไปสู่การพัฒนา กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 2. โรงเรียนดำเนินการตรวจสอบประเมิน และติดตามจัดการ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ประจำ 3. โรงเรียนมีการปรับปรุงคุณภาพ จัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	1. โรงเรียนมีจัดทำกลยุทธ์นำไปปฏิบัติสู่การพัฒนา กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 2. โรงเรียนมีการตรวจสอบประเมิน และติดตามความคืบหน้าการจัดการกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	1. โรงเรียนมีการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ไปสู่การพัฒนา กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 2. โรงเรียนมีการตรวจสอบประเมิน และติดตามความคืบหน้าของการจัดการกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 3. โรงเรียนมีการปรับปรุงคุณภาพ	1. โรงเรียนมีการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ไปสู่การพัฒนา กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 2. โรงเรียนมีการตรวจสอบประเมิน และติดตามความคืบหน้าของการจัดการกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 3. โรงเรียนมีการปรับปรุงคุณภาพ

ประเด็นการศึกษา	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	สรุป
	โรงเรียนวัดวังแดง	โรงเรียนอนุบาลชลลัมภ์
<p>มีความกล้าหาญและอดทน ในการดำรงชีวิต</p> <p>9. โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้</p> <p>10. โรงเรียนส่งเสริมให้ฝึกกับลูกเสือฝึกอาชีพให้กับลูกเสือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้</p>	<p>ลูกเสือให้ความรู้ ความเข้าใจ ในการคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น</p> <p>9. โรงเรียนมีกิจกรรมให้ลูกเสือมีความกล้าหาญและอดทน ในการดำรงชีวิต</p> <p>10. โรงเรียนดำเนินสร้างความรู้ร่วมกับหน่วยงานภายนอก อบรมอาชีพให้ลูกเสือ</p>	<p>ให้ลูกเสือมีความกล้าหาญและอดทนในการดำรงชีวิต</p> <p>9. โรงเรียนส่งเสริมให้ฝึกกับลูกเสือฝึกอาชีพให้กับลูกเสือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้</p>
<p>4.3 กิจกรรมส่งเสริมการมีจิตสาธารณะ</p> <p>1. โรงเรียนพัฒนาคุณลักษณะลูกเสือให้รู้จักกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม</p> <p>2. โรงเรียนจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น</p> <p>3. โรงเรียนส่งเสริมให้ลูกเสือมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม</p> <p>4. โรงเรียนจัดการเรียนรู้ให้ลูกเสือ</p>	<p>1. โรงเรียนพัฒนาคุณลักษณะลูกเสือให้รู้จักกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม</p> <p>2. โรงเรียนจัดกิจกรรมลูกเสือสอดแทรกการบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น</p> <p>3. โรงเรียนส่งเสริมให้ลูกเสือมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม</p> <p>4. โรงเรียนจัดการเรียนรู้ให้ลูกเสือ</p>	<p>1. ลูกเสือให้มีทัศนคติที่ดี มีความเสียสละ และรู้จักกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม</p> <p>2. ลูกเสือส่งเสริมและพัฒนาการบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ และช่วยเหลือผู้อื่น</p> <p>3. โรงเรียนส่งเสริมและพัฒนาลูกเสือให้มีการช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน</p> <p>4. โรงเรียนส่งเสริมลูกเสือให้มี</p>

ประเด็นการศึกษา	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		สรุป
	โรงเรียนวัดวังแดง	โรงเรียนเวียงเจดีย์	
โรงเรียนเวียงเจดีย์	โรงเรียนวัดวังแดง	โรงเรียนเวียงเจดีย์	สรุป
มีความเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม	มีความเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม	มีความเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม	มีความรู้ ความเข้าใจ รู้จักการบำเพ็ญประโยชน์และชักชวนผู้อื่นร่วมกัน
5. โรงเรียนเน้นให้ลูกเสือ	5. โรงเรียนเน้นให้ลูกเสือ	5. โรงเรียนเน้นให้ลูกเสือ	อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยการผ่านกิจกรรมลูกเสือ
มีการช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน	มีการช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน	มีการช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน	5. โรงเรียนให้ลูกเสือมีการเข้าร่วมการลูกเสือจิตอาสา
6. โรงเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจและชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	6. โรงเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจและชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	6. โรงเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจและชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	
7. โรงเรียนจัดการกิจกรรมออกไปช่วยเหลือชุมชนและสังคมรอบข้าง	7. โรงเรียนจัดการกิจกรรมออกไปช่วยเหลือชุมชนและสังคมรอบข้าง	7. โรงเรียนจัดการกิจกรรมออกไปช่วยเหลือชุมชนและสังคมรอบข้าง	
โรงเรียนดำเนินการลูกเสือจราจร	โรงเรียนดำเนินการลูกเสือจราจร	โรงเรียนดำเนินการลูกเสือจราจร	
4.4 กิจกรรมส่งเสริมการช่วย	1. โรงเรียนจัดการเรียนการสอนของลูกเสือให้มีการส่งเสริม	1. โรงเรียนจัดการเรียนการสอนของลูกเสือให้มีการส่งเสริม	1. โรงเรียนส่งเสริมให้ลูกเสือมีการเรียนรู้กฎหมาย เคารพกติกาของสังคมและยอมรับผลการประเมิน
ส่งเสริมความ	ความมั่นคงของประเทศชาติ	ความมั่นคงของประเทศชาติ	กติกาและกฎหมาย
มั่นคงของประเทศ	2. โรงเรียนจัดการเรียนรู้อบรมของชาติและยอมรับผลการประเมิน	2. โรงเรียนส่งเสริมให้ลูกเสือมีการเคารพกฎหมายของชาติและยอมรับผลการประเมินกฎหมาย	2. โรงเรียนสนับสนุนให้ลูกเสือมีความรู้ ความสามารถในการปกป้อง

ประเด็นการศึกษา	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	สรุป
ประเด็น	โรงเรียนวัดวังแดง	โรงเรียนเวียงเจดีย์
การศึกษา	โรงเรียนวัดวังแดง	โรงเรียนอนุบาลหล่มเก่า
3. โรงเรียนจัดกิจกรรมให้ลูกเสือ	3. โรงเรียนเน้นจัดกิจกรรมให้ลูกเสือ	3. โรงเรียนส่งเสริมจัดกิจกรรม
มีการใช้หลักการศึกษาของสังคัมและ	มีการใช้หลักการศึกษาของสังคัมและ	ให้ลูกเสือมีการใช้หลักการศึกษา
ในการดำรงชีวิต	ในการดำรงชีวิต	ประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต
4. โรงเรียนสร้างให้ลูกเสือ	4. โรงเรียนสร้างให้ลูกเสือ	4. โรงเรียนสร้างให้ลูกเสือ
มีการเคารพทศิกาศของสังคัมและ	มีการเคารพทศิกาศของสังคัมและ	มีการเคารพทศิกาศของสังคัมและ
ยอมรับผลการละเมิดทศิกาศ	ยอมรับผลการละเมิดทศิกาศ	ยอมรับผลการละเมิดทศิกาศ
5. โรงเรียนให้ความรู้ความสามารถ	5. โรงเรียนมีความรู้ความสามารถ	5. โรงเรียนให้ความรู้ ความสามารถ
ในการปกป้องสิทธิ และเสรีภาพ	ในการปกป้องสิทธิ และเสรีภาพ	ในการปกป้องสิทธิ และเสรีภาพ
ของตนเองและผู้อื่น	ของตนเองและผู้อื่น	ของตนเองและผู้อื่น
6. โรงเรียนส่งเสริมให้ลูกเสือปฏิบัติ	6. โรงเรียนส่งเสริมให้ลูกเสือปฏิบัติ	6. โรงเรียนส่งเสริมให้ลูกเสือปฏิบัติ
ตามจารีตประเพณี วัฒนธรรม	ตามจารีตประเพณี วัฒนธรรม	ตามจารีตประเพณี วัฒนธรรม
ของชาติ มีความจงรักภักดีต่อชาติ	ของชาติ มีความจงรักภักดีต่อชาติ	ของชาติ มีความจงรักภักดีต่อชาติ
ศาสนาพระมหากษัตริย์	ศาสนาพระมหากษัตริย์	ศาสนา พระมหากษัตริย์
7. โรงเรียนจัดกิจกรรมให้ลูกเสือ	7. โรงเรียนจัดกิจกรรมให้ลูกเสือได้	4.โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกอง
ได้เรียนรู้เกี่ยวกับลูกเสือเกี่ยวกับ	เรียนรู้เกี่ยวกับลูกเสือเกี่ยวกับ	ลูกเสืออาสา คณะกรรมการการ
ประชาธิปไตยและส่งเสริมให้	ประชาธิปไตยและส่งเสริมให้	เลือกตั้ง
นักเรียนเป็นลูกเสือ	นักเรียนเป็นลูกเสือ	เลือกตั้ง
คณะกรรมการการเลือกตั้ง	เป็นลูกเสือ คณะกรรมการการ	เลือกตั้ง

ประเด็นการศึกษา	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		สรุป
	โรงเรียนวัดวังแดง	โรงเรียนอนุบาลแหลมแก้ว	
4.5 กิจกรรมส่งเสริมให้ลูกเสือมีความไม่เรียนรู้ ปฏิบัติตามตามวิถีประชาธิปไตยโดยปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี	1. โรงเรียนส่งเสริมให้ลูกเสือมีความไม่เรียนรู้ ปฏิบัติตามตามวิถีประชาธิปไตยโดยปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี 2. โรงเรียนสร้างความตระหนักในคุณค่าของการเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 3. โรงเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบันและนำความรู้มาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	1. โรงเรียนสร้างให้ลูกเสือมีความไม่เรียนรู้ ปฏิบัติตามตามวิถีประชาธิปไตยโดยปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี 2. โรงเรียนสร้างความตระหนักในคุณค่าของการเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 3. โรงเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบัน 4. โรงเรียนจัดกิจกรรมลูกเสือให้นักเรียนได้เรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม	1. โรงเรียนส่งเสริมให้ลูกเสือมีความไม่เรียนรู้ ปฏิบัติตามตามวิถีประชาธิปไตยโดยปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของสังคม 2. โรงเรียนสร้าง ความตระหนักในคุณค่าของการเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 3. โรงเรียนสนับสนุนให้ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบันและนำความรู้มาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
4.6 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนนำทักษะทางลูกเสือไปใช้	1. โรงเรียนส่งเสริมให้ลูกเสือนำทักษะทางการลูกเสือไปดำรงชีวิตและสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ 2. โรงเรียนสร้างและส่งเสริมให้ลูกเสือมีความรับผิดชอบตนเองและสังคม 3. โรงเรียนมีการพึ่งตนเองได้ และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	1. โรงเรียนจัดกิจกรรมลูกเสือให้นักเรียนมีทักษะสามารถไปดำรงชีวิตประจำวันได้และสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ 2. โรงเรียนสร้างและส่งเสริมให้ลูกเสือมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ลูกเสือมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	1. โรงเรียนส่งเสริมการนำทักษะทางลูกเสือไปดำรงชีวิตประจำวันได้และสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ 2. โรงเรียนสร้างและส่งเสริมให้ให้มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบตนเองและสังคม

ประเด็นการศึกษา		กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	
ประเด็นการศึกษา	โรงเรียนวัดวังแดง	โรงเรียนเวียงเจดีย์	โรงเรียนอนุบาลทลิ่งแก้ว
ของตนเอง	โรงเรียนมีกิจกรรมให้ลูกเสือมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติตน	โรงเรียนมีกิจกรรมให้ลูกเสือมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติตน	โรงเรียนมีกิจกรรมให้ลูกเสือมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติตน
4.7 กิจกรรมส่งเสริมการได้รับการยอมรับและการยกย่องและคารวะ	โรงเรียนสร้างให้ลูกเสือได้รับการยกย่องนับถือและเป็นคนเชื่อถือได้	โรงเรียนสร้างให้ลูกเสือได้รับการยกย่องนับถือและเป็นคนเชื่อถือได้	โรงเรียนพัฒนาลูกเสือให้ได้รับการยกย่องนับถือและเป็นคนเชื่อถือได้
คารวะ	โรงเรียนมีกิจกรรมลูกเสือที่ให้ออกกำลังกาย มีใจเมตตา กรุณา	โรงเรียนมีกิจกรรมลูกเสือที่ให้ออกกำลังกาย มีใจเมตตา กรุณา	โรงเรียนจัดกิจกรรมให้ลูกเสือออกกำลังกาย มีใจเมตตา กรุณา
ของผู้อื่น	โรงเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	โรงเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	โรงเรียนจัดกิจกรรมให้ลูกเสือเป็นคนที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
5. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation)	โรงเรียนมีการจัดการอบรมลูกเสือให้เป็นผู้ที่รู้จักสิทธิของตนเองและผู้อื่น	โรงเรียนมีการจัดการอบรมลูกเสือให้เป็นผู้ที่รู้จักสิทธิของตนเองและผู้อื่น	โรงเรียนมีการกำหนดตัวชี้วัดเป้าหมายความสำเร็จของการจัดการอบรมลูกเสือตามแนวทางโรงเรียนที่รู้จักสิทธิ

ประเด็นการศึกษา	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		สรุป
	โรงเรียนวัดวังแดง	โรงเรียนเวียงเจดีย์	
	หลังจากการจัดกิจกรรมลูกเสือ	หลังจากการจัดกิจกรรมลูกเสือ	หลังจากการจัดกิจกรรมลูกเสือ
	3. โรงเรียนมีการกำหนดตัวชี้วัดของกิจกรรมลูกเสือตามแนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือ และมีการประเมินผลหลังจากการจัดกิจกรรมลูกเสือแล้วเสร็จ	3. โรงเรียนมีการตั้งเป้าหมายความสำเร็จของกิจกรรมลูกเสือไว้ และผู้กำกับลูกเสือร่วมทำการประเมินผลทันทีหลังจากการจัดกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว	3. โรงเรียนให้ผู้กำกับลูกเสือร่วมกันกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรมลูกเสือแต่ละกิจกรรมและมีการประเมินผลตามตัวชี้วัดร่วมกัน
6. การรายงานผลงาน (Reporting)	1. โรงเรียนมีการสรุปรายงานผลให้ผู้บริหารทราบ และรายงานให้กับผู้ที่สนใจทางเว็บไซต์ และเฟสบุ๊ก ของทางโรงเรียน อีกทั้งนำไปรายงานไว้ในรายงานประเมินตนเองประจำปีของทางโรงเรียน	1. โรงเรียนมีการสรุปรายงานผลให้ผู้บริหารทราบ และรายงานให้กับผู้ที่สนใจทางเว็บไซต์ และเฟสบุ๊ก ของทางโรงเรียน อีกทั้งนำไปรายงานไว้ในรายงานประเมินตนเองประจำปีของทางโรงเรียน	1. โรงเรียนมีการสรุปรายงานผลให้ผู้บริหารทราบ และรายงานให้กับผู้ที่สนใจทางเว็บไซต์ และเฟสบุ๊ก ของทางโรงเรียน พร้อมทั้งนำไปรายงานไว้ในรายงานประเมินตนเองประจำปีของทางโรงเรียน
	2. โรงเรียนชมเชยหรือให้รางวัลผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารกิจกรรมลูกเสือ	2. โรงเรียนชมเชยหรือให้รางวัลผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารกิจกรรมลูกเสือ	2. โรงเรียนชมเชยหรือให้รางวัลที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ส่วนที่ 1.4 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการศึกษาผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านลูกเสือใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structure Interview)

การศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความสามารถในการบริหารกิจกรรมลูกเสือ จำนวน 5 คน ซึ่งผลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ตาราง 32 แสดงผลการศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความสามารถในการบริหารกิจกรรมลูกเสือ จำนวน 5 คน

ประเด็นการศึกษา	ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่					
	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	
1. ผู้บริหาร	1. การมีภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2. ผู้บริหารต้องศึกษากระบวนการจัดกิจกรรมลูกเสือ 3. ผู้บริหารต้องส่งเสริมสนับสนุนผู้กำกับในการจัดกิจกรรม	1. ผู้บริหารต้องการเห็นความสำคัญองกระบวนการลูกเสือ 2. ผู้บริหารมีการกระตุ้นผู้กำกับลูกเสือในการจัดกิจกรรม	1. ผู้บริหารควรมีวุฒิทางลูกเสือ 2. ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจจุดหมายการจัดกิจกรรม	1. ผู้บริหารควรมีความรู้เข้าใจในกระบวนการลูกเสือ 2. ผู้บริหารต้องมีทัศนคติที่ดี	1. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำที่แท้เป็นตัวอย่าง 2. ผู้บริหารมีความมุ่งมั่น ความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรม	1. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ 2. ผู้บริหารสนับสนุนผู้กำกับลูกเสือในการจัดกิจกรรม 3. ผู้บริหารต้องนำนโยบายด้านกิจกรรมลูกเสือไปปฏิบัติอย่าง

ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่				
ประเด็นการศึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4
3. แนวทางการจัดกิจกรรม	1. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร	1. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร	1. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร	1. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร
ลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง	1. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร	1. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร	1. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร	1. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร
4. สื่อและเทคนิค	1. มีการแสวงหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต	1. ผู้บริหารและผู้กำกับต้องปรับใช้เทคโนโลยีเข้ามาจัดกิจกรรมลูกเสือ	1. การใช้สื่อที่เหมาะสมกับการฝึกอบรม	1. การนำความรู้จากอินเทอร์เน็ตมาช่วยในการจัดกิจกรรมลูกเสือ
		2. ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับกิจกรรม	2. ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับกิจกรรม	2. โรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ที่กับแสวงหาความรู้จากอินเทอร์เน็ตมาช่วยในการจัดกิจกรรมลูกเสือ

ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญฐานใหญ่					
ประเด็น	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5
การศึกษา					สรุป
5. ความร่วมมือ	1. มีการได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบการ ชุมชนโดยการสร้างความเชื่อได้ว่าทำได้	1. มีการได้รับความร่วมมือจากหน่วยงาน ที่ต้องการนำกิจกรรม ลูกเสือไปพัฒนา บุคลากรของหน่วยงาน นั้น ๆ	1. มีส่งเสริมชุมชน และผู้ประกอบการ ร่วมในการจัด กิจกรรม	1. สนับสนุนอุปกรณ์ จากผู้ประกอบการ	1. โรงเรียนได้รับความร่วมมือจาก ผู้ปกครอง ชุมชน อบต. ท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น ๆ เข้ามาช่วย ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ
		2. การสนับสนุนจาก ทางรัฐบาล และผู้ใหญ่ ในวงการศึกษา	2. การนำลูกเสือไป จัดกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์ในชุมชน		2. โรงเรียนสร้างความร่วมมือ กับชุมชนโดยการนำลูกเสือ บำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน
					3. โรงเรียนได้รับการสนับสนุน จากทางรัฐบาล และผู้ใหญ่ ในวงการศึกษา
6. งบประมาณ	1. การได้รับ งบประมาณจาก โรงเรียนและผู้ปกครอง ครูด้วยกัน	1. การได้รับจัดสรร งบประมาณจากทาง หน่วยงานราชการต่าง ๆ เข้ามาพัฒนา กิจกรรมลูกเสือ	1. ผู้บริหารควร จัดสรรงบประมาณ สนับสนุนการจัด กิจกรรมทั้งการฝึก อบรม การอยู่ค่าย พักแรม โดยความ ร่วมมือของผู้ปกครอง และชุมชน	1. การจัดสรร งบประมาณของทาง โรงเรียน และระดม จากชุมชน และ ท้องถิ่น	1. โรงเรียนจัดสรรงบประมาณ ของทางโรงเรียนในการจัด กิจกรรมลูกเสือ
					2. โรงเรียนจัดกิจกรรมทรัพยากร เข้ามาช่วยในการจัดกิจกรรม ลูกเสือจากผู้ปกครอง ชุมชน อบต. ท้องถิ่น เอกชน และ หน่วยงานต่าง ๆ

ประเด็น	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่				สรุป
การศึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5
1. การวิเคราะห์ผลการ	1. การประชุมผู้กำกับ ลูกเสือเพื่อวิเคราะห์ ข้อดีข้อควรปรับปรุง จากการจัดกิจกรรม ลูกเสือที่ผ่านมา (Data)	1. การนำผลการจัด กิจกรรมลูกเสือในปีที่ ผ่านมา นำมาทบทวน ปัญหาและความสำเร็จ ลูกเสือที่ผ่านมา	1. คณะกรรมการกอง ลูกเสือของโรงเรียน ต้องประเมินบทบาท การดำเนินงานของ กองลูกเสือเป็น ประจำทุกปี	1. การดำเนินการ ประชุมคณะผู้กำกับ ลูกเสือเพื่อสรุปและ ประเมินผลการจัด กิจกรรมในปี การศึกษาที่ผ่านมา	1. การประชุมผู้กำกับลูกเสือ เพื่อวิเคราะห์ข้อดีข้อควร ปรับปรุงจากการจัดกิจกรรม ลูกเสือที่ผ่านมา 2. โรงเรียนมีการวิเคราะห์ ข้อมูลการดำเนินงานของ กองลูกเสือเป็นประจำทุกปี
2. การกำหนด จุดมุ่งหมาย (Aim)	1. มุ่งหมายการสร้าง ศรัทธาและความเป็นไปได้ 2. การมองความสำเร็จ ของผู้อื่นเป็นเป้าหมาย	1. มุ่งนกระบวนการ ลูกเสือสร้างความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างบุคคลในการ ดำรงชีวิต สร้างความ มั่นคงของประเทศ	1. ผู้บริหารและ ผู้กำกับลูกเสือต้อง ศึกษาจุดหมาย ในการจัดกิจกรรม ลูกเสือของ สำนักงานลูกเสือ แห่งชาติให้เข้าใจ และบริหารให้ เป็นไปตามระเบียบ และข้อบังคับอย่าง เคร่งครัด	1. การสร้างลูกเสือ เป็นคนดีของสังคม 2. ส่งเสริมให้ นักเรียนเป็นดีของ สังคมและมีจิตอาสา	1. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือ ต้องสร้างความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง บุคคลและศึกษาจุดหมาย ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ ของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ให้เข้าใจและบริหารให้เป็นไป ตามระเบียบและข้อบังคับ อย่างเคร่งครัด 2. โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียน เป็นดีของสังคมและมีจิตอาสา 3. โรงเรียนมีการนำความ

ประเด็น	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่				
การศึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5
	สรุป				
	สำเร็จของผู้เป็นเป้าหมายในการจัดกิจกรรมลูกเสือ				
3. การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan)	1. การเปรียบเทียบการเรียนรู้จากตัวอย่างที่ดี 2. การสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ปกครอง	1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่มี การประเมินผลอย่างแท้จริง	1. แต่งตั้งผู้กำกับ กลุ่มและผู้กำกับกอง ลูกเสือ 2. ประชุม มอบนโยบาย จัดทำแผน ปฏิบัติงาน นิเทศ กำกับ ติดตามและ รายงานผลการดำเนินงานให้ครบวงจร	1. การประชุม แต่งตั้งผู้กำกับ รับผิดชอบงาน การจัดทำตารางการ นิเทศการจัด กิจกรรมลูกเสือ	1. นำกระบวนการตัดสินใจที่รวดเร็ว และถูกต้องมาใช้ใน การวางแผนด้วย PDCA
4. การลงมือ การปฏิบัติงาน (Action)	1. การดำเนินการจัด กิจกรรมลูกเสือตาม แผนปฏิบัติการที่วางไว้ ร่วมกันของผู้กำกับ ลูกเสือ	1. การจัดกิจกรรม ลูกเสือตามแผนงาน หรือโครงการที่วางไว้	1. การดำเนิน กิจกรรมลูกเสือตาม แผนงานที่กำหนดไว้	1. การดำเนินงาน ตามแผนงานที่วางไว้	1. การดำเนินการจัดกิจกรรม ลูกเสือตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้ร่วมกันของผู้กำกับลูกเสือ 2. การดำเนินการฝึกอบรม ตามกระบวนการลูกเสือที่สร้าง

ประเด็นการศึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่					คนให้เป็นพลเมืองที่ดีตามแผนงานที่วางไว้
4.1 กิจกรรมส่งเสริมการมีคุณธรรมจริยธรรม	1. การนำคำปฏิญาณและกฎมาช่วยในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	1. การนำคำปฏิญาณและกฎมาช่วยในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	1. ผู้กำกับกองลูกเสือต้องใช้วิธีการลูกเสือ (scout method) ดำเนินการฝึกอบรมลูกเสือให้ครบถ้วนทุกวิธี	1. การนำคำปฏิญาณและกฎมาช่วยในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	1. การนำคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือมาการออกแบบกิจกรรมและดำเนินการฝึกอบรมตามกระบวนการลูกเสือ มาช่วยในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	
4.2 กิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน	1. การส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม	1. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ช่วยในการพัฒนาคนในยุคในการเปลี่ยนแปลง	1. ปรับปรุงสาระ การฝึกอบรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของสังคม	1. การปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี	1. การส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมลูกเสือให้นักเรียนเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม	1. การส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมลูกเสือให้นักเรียนเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม

ประเด็นการศึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่					
4.3 กิจกรรมส่งเสริมการมีจิตสาธารณะ	1. การจัดกิจกรรมช่วยเหลือชุมชน การทำเป็นตัวอย่าง การออกพัฒนาตามวันสำคัญ	1. การส่งเสริมให้ลูกเสือเข้ามาช่วยกิจกรรมในชุมชน ประเทศ	1. ส่งเสริมให้ลูกเสือไปจัดกิจกรรมเพื่อบำเพ็ญประโยชน์แก่ชุมชน	1. การดำเนินการจิตอาสาพระราชทาน	1. การบำเพ็ญประโยชน์ เช่น ทำความสะอาด วัด ชุมชน การรณรงค์ป้องกันยาเสพติด เป็นต้น	3. การส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และนำหลักศูตริวิชาพิเศษเข้ามาช่วยในการเรียนรู้เพื่อการดำรงชีวิต
4.4 กิจกรรมส่งเสริมการช่วยเหลือสังคม	1. การร่วมกิจกรรมสำคัญทางชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	1. การมีความเคารพกฎหมาย และการใช้หลักประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต	1. จัดให้ลูกเสือมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีอยู่เย็น ปรองอม และบรรจงไว้ในแผนงานประจำปี	1. การให้ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมของชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์	1. การร่วมงานวันสำคัญของชาติ	1. การส่งเสริมให้ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมของชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ และมีความเคารพกฎหมาย และการใช้หลักประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต
2. การส่งเสริมให้ลูกเสือมีส่วนร่วมในการดูแลจิตอาสาพระราชทาน						2. การจัดกิจกรรมให้ลูกเสือมีส่วนร่วมในการดูแลจิตอาสา

ประเด็นการศึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5
ประเด็น	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่				
การศึกษา	สรุป				
	สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณี และบรรทัดฐานในแผนงานประจำปี				
4.5 กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน นำกระบวนการการเรียนรู้สู่ห้องเรียน และพัฒนาตนเอง	1. การส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน นำกระบวนการเรียนรู้สู่ห้องเรียน และพัฒนาตนเอง	1. การมีความตระหนักในกระบวนการลูกเสือ การช่วยเหลือสังคมในด้านต่าง ๆ	1. ใช้ระบบหมู่ให้เข้มแข็ง 2. ให้ลูกเสือได้เรียนรู้ด้วยการกระทำ	1. การส่งเสริมให้นักเรียนสืบหาความรู้จากโลกอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับพลเมืองดี	1. การสร้างความตระหนัก ส่งเสริมความรู้ในการเป็นพลเมืองดี
4.6 กิจกรรมส่งเสริมการรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	1. การออกช่วยเหลือชุมชนสังคมรอบข้าง โรงเรียน การนำทักษะตัวเองและ	1. การประยุกต์ทักษะทางการลูกเสือ ดำรงชีวิตประจำวัน	1. จัดกิจกรรมอยู่ค่ายพักแรมให้เป็นไปตามหลักการลูกเสือ หลักการและวิธีการของลูกเสือ	1. การนำทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้ลูกเสือ มาใช้ในการดำรงชีวิต และช่วยเหลือสังคม	1. การนำทักษะทางลูกเสือมาใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันและช่วยเหลือชุมชน สังคม และประเทศชาติ
	2. การมีภาวะผู้นำและผู้ตาม				2. การส่งเสริมการมีส่วนร่วม

ประเด็นการศึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่					
	มีส่วนร่วมในการ					ในการออกแบบกิจกรรมการอยู่
	ออกแบบกิจกรรม					ค่ายพักแรมให้ไปแคมป์พักการ
	การอยู่ค่ายพักแรม					และวิธีการของลูกเสือ
4.7 กิจกรรมส่งเสริม	1. การยกย่องให้ผู้อื่นได้เข้าใจในกระบวนการลูกเสือ	1. มอบหมายงานให้ลูกเสือร่วมคิด	1. การยกย่องชื่นชมและเข้าใจในสิทธิของผู้อื่น	1. การชื่นชมและยกย่องผู้ที่สามารถเป็นตัวอย่าง การสร้างศรัทธาให้ผู้อื่นได้เข้าใจในกระบวนการลูกเสือและเข้าใจในสิทธิของผู้อื่น	1. การยกย่องชื่นชมผู้ที่สามารถเป็นตัวอย่าง การสร้างศรัทธาให้ผู้อื่นได้เข้าใจในกระบวนการลูกเสือและเข้าใจในสิทธิของผู้อื่น	
การได้รับ	การยกย่องผู้ที่มี	ร่วมทำ				
การยกย่อง	ความสามาร					
และเคารพ						
สิทธิของผู้อื่น						
5. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation)	1. การวัดจากผู้ที่เกี่ยวข้อง	1. การสร้างควมมีส่วนร่วมในการประเมินผล	1. กองลูกเสือต้องดำเนินการฝึกอบรม	1. การจัดทำรายง	1. การจัดทำมี	1. การจัดทำมีส่วนร่วม
	ประเมินผลสำเร็จ	ร่วมในการประเมินผล	ดำเนินการฝึกอบรม	การประเมินผล	การประเมินผลเป็น	การประเมินผลการจัดกิจกรรม
		การปฏิบัติงานทันที	ลูกเสือให้เป็นไป	การจัดกิจกรรม	ประจำหรือหลังจาก	ลูกเสือทั้งผู้บริหารและผู้กำกับ
			ตามข้อบังคับ มีการ	อย่างเป็นระบบ	เสร็จกิจกรรม โดย	ลูกเสือตามตารางการประเมิน
			วัดผล สอบเลื่อนขั้น		การมีส่วนร่วมทั้ง	ผลการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ
			และรายงานผล		ผู้บริหารและครู	
			อนุมัติผลตาม			2. กองลูกเสือต้องดำเนินการ
			ข้อบังคับ			ฝึกอบรมลูกเสือให้เป็นไป
						ตามข้อบังคับ มีการวัดผลสอบ
						เลื่อนขั้น และรายงานผลอนุมัติ

ประเด็น		กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่				
การศึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
						ผลตามข้อบังคับ
						3. การวัดผลและเปรียบเทียบจากผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการจัดกิจกรรมลูกเสือ
6. การรายงานผล	1. รายงานผล	1. การรายงานผล	1. ผู้กำกับกองลูกเสือ	1. การจัดทำเอกสารรายงาน	1. จัดทำเอกสารรายงาน	1. ผู้กำกับลูกเสือรายงานผลการปฏิบัติงานตามระยะเวลาของการทำงาน
รายงานผลงาน	การปฏิบัติงานตามระยะเวลาของการทำงาน	การปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือออกสู่สาธารณชน	ต้องรายงานผลการดำเนินงานของกองลูกเสือ นำเสนอผู้บังคับบัญชาไป ตามลำดับขั้นเป็นประจำทุกปี	เอกสารรายงานกิจกรรมและรายงานกิจกรรมทางเฟสบู๊ค ยูทูบ	เอกสารรายงานกิจกรรมและรายงานกิจกรรมทางเฟสบู๊ค ยูทูบ	ระยะเวลาของการทำงานให้ผู้บริหาร ผู้ปกครองและออกสู่สาธารณชน ประจำปีทุกปี
(Reporting)	ทำงาน ให้ผู้บริหารและผู้ปกครอง					2. การจัดทำเอกสารรายงานเมื่อกิจกรรมลูกเสือนั้น ดำเนินการเรียบร้อยและรายงานกิจกรรมทางเฟสบู๊ค ยูทูบและเว็บไซต์

ตาราง 33 แสดงสรุปผลการศึกษานโยบายการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จากผลการสังเคราะห์เอกสาร ทฤษฎีการบริหารงานวิจัย ผลการศึกษาโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศด้านลูกเสือ (Best Practices) และผลสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเด็นการศึกษา	ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
1. ผู้บริหาร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารมีวุฒิทางลูกเสือประเภทลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่น้อยสุดแบจด์ 2 ท่อน 2. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น และสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีได้ 3. ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองในสถานศึกษา 4. ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 5. ผู้บริหารจัดหางบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ส่งเสริมความเป็นพลเมือง
2. ผู้กำกับลูกเสือ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีวุฒิทางลูกเสือในระดับขั้นผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้เบื้องต้นหรือชั้นความรู้ชั้นสูง 2. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ 3. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ ใฝ่เรียนรู้ รู้จักเคารพสิทธิผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเองและสามารถดำรงชีวิตในภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ 4. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้อย่างชัดเจน 5. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองกับกองลูกเสือโรงเรียนอื่น ๆ อยู่เสมอ 6. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดทำเว็บไซต์ให้ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ประเด็นการศึกษา	ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
3. แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง	<ol style="list-style-type: none"> ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่สนองต่อยุทธศาสตร์ชาติที่ส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ รวมทั้งความต้องการของหน่วยงานอื่น ที่ใช้กิจกรรมลูกเสือมาเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่นำเนื้อหาในหลักสูตรวิชาพิเศษ วิชาหน้าที่พลเมือง มาบูรณาการหรือสอดแทรกในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อให้มีความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ครอบคลุมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
4. สื่อและเทคโนโลยี	<ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหาร ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ส่งเสริมและสนับสนุนสื่อและเทคโนโลยี ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สร้างแหล่งเรียนรู้ให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เช่น ห้องลูกเสือห้องสมุด ป้ายนิเทศ มุมการเรียนรู้ เป็นต้น ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ผลิตสื่อออนไลน์การเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้เข้ามาใช้ศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่แสวงหาความรู้จากอินเทอร์เน็ตมาช่วยในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้เข้าใจคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่ดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
5. ความร่วมมือ	<ol style="list-style-type: none"> กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับ ผู้ปกครอง ชุมชน สถานีตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน การตรวจสอบ การประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ และอุปกรณ์ต่าง ๆ จากบุคคลและหน่วยงานภายนอกโรงเรียนในการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่จะช่วยพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ประเด็นการศึกษา	ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
6. งบประมาณ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี 2. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมการจัดหางบประมาณจากหน่วยงานภายนอกโรงเรียนมาใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 3. ผู้บริหารมีการกำกับติดตามและประเมินผลการใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 4. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการสรุปและรายงานผลการใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ประเด็นการศึกษา	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
1. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการประชุมร่วมกันในการทบทวนและวิเคราะห์แผนกลยุทธ์การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 2. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก เพื่อกำหนดทิศทางของแผนกลยุทธ์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 3. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของบริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 2. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันตั้งเป้าหมาย และกำหนดทิศทางของโรงเรียนในการส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 3. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันกำหนดตัวชี้วัดเพื่อเป็นแนวทางในการประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 4. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันกำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ประเด็นการศึกษา	ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	
3. การวางแผน การปฏิบัติงาน (Plan)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ศึกษา คู่มือโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมือง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปี เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 3. โรงเรียนมีการจัดทำเครื่องมือในการประเมินการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 4. ผู้บริหารจัดทำคำสั่งมอบหมายงานให้ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รับผิดชอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 	
4. การลงมือ การปฏิบัติงาน (Practices)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดกิจกรรมในลักษณะของการบูรณาการและสอดแทรกกับการจัดกิจกรรมในการสอนวิชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 2. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดังนี้ 	
กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวทางการจัดกิจกรรม
4.1 กิจกรรม ส่งเสริมการมี คุณธรรม จริยธรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการเชื่อฟังคำสั่งของบิดามารดาและผู้บังคับบัญชาลูกเสือด้วยความเคารพ 2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความละเอียดและเกรงกลัวในการประพฤติมิชอบต่อตนเองและผู้อื่น ความเมตตา กรุณาต่อสัตว์ และมีความซื่อสัตย์สุจริต 3. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสุจริต 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ยึดมั่นศีลธรรม คุณธรรม มีความละเอียดและเกรงกลัวในการประพฤติมิชอบ 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความประพฤติที่ดีและทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์สุจริต 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมทางวันสำคัญทางศาสนา เช่น การช่วยจัดขบวนแห่เทียน การฟังเทศน์ฟังธรรม เป็นต้น 5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่การจดบันทึก สมุดความดีเป็นเวลา 1 ปีการศึกษา

ประเด็นการศึกษา	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	
4.2 กิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน	<p>1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ รู้จักทำการฝีมือต่าง ๆ</p> <p>2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีส่วนร่วมทางการเมืองตามความเหมาะสม และมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้</p> <p>3. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความสามารถในการแก้ปัญหา ความขัดแย้งด้วยสันติวิธี</p> <p>4. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีจิตใจร่าเริง มีความรู้ ความเข้าใจ ในการคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น และมีความกล้าหาญและอดทนในการดำรงชีวิต</p>	<p>1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ความสามารถทำสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ใช้ในการดำรงชีวิต และชักชวนผู้อื่นเข้ามาทำงานได้ร่วมกันได้</p> <p>2. ลูกเสือเข้าใจกิจกรรมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย</p> <p>3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีจิตใจร่าเริง กล้าหาญ อดทน ในการดำรงชีวิต ตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็ว</p> <p>4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่นด้วยสันติวิธี</p> <p>5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้และทดสอบหลักสูตรวิชาพิเศษหน้าที่พลเมือง</p> <p>6. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ศนศึกษา ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง</p>
4.3 กิจกรรมส่งเสริมการมีจิตสาธารณะ	<p>1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ รู้จักกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความเสียสละ และช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทน</p> <p>2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจและชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม</p>	<p>1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีเจตคติที่ดี ในการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม และปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม</p> <p>2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความเสียสละ ช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน</p> <p>3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ และชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้</p> <p>4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จัดกิจกรรมจิตอาสาทุกเดือน</p> <p>5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าร่วมเป็นลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน</p>

ประเด็นการศึกษา	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	
4.4 กิจกรรมส่งเสริมการช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ	<p>1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เคารพกฎหมายของชาติและกติกาสังคม พร้อมทั้งยอมรับผลการละเมิดกฎหมายและกติกาสังคม</p> <p>2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ใช้หลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต</p> <p>3. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ความสามารถในการปกป้องสิทธิ และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น</p> <p>4. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าใจจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติ และมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์</p>	<p>1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เคารพกฎหมาย เคารพกติกาของสังคมและยอมรับผลการละเมิดกติกาและกฎหมาย พร้อมทั้งใช้หลักประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต</p> <p>2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการปกป้องสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น</p> <p>3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติได้</p> <p>4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์</p> <p>5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการอบรมเกี่ยวกับจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติไทย กฎหมายในชีวิตประจำวัน และหลักการดำรงชีวิตระบอบประชาธิปไตย</p>
4.5 กิจกรรมส่งเสริมการใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง	<p>1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีการใฝ่เรียนรู้ มีความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี</p> <p>2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ นำความรู้จากการศึกษาคนคว้ามพัฒนาตนเอง อยู่เสมอ</p> <p>3. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตระหนักในคุณค่าของการเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p>	<p>1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้คุณลักษณะความเป็นพลเมือง จากอินเทอร์เน็ต และนำความรู้มาพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม</p> <p>2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจในการดำรงชีวิตตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข</p> <p>3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีภาวะผู้นำและผู้ตาม จากการปฏิบัติตนตามระบอบหมู่ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p> <p>4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้และทดสอบหลักสูตรวิชาพิเศษหน้าที่พลเมือง การพัฒนาชุมชน การอนุรักษ์ธรรมชาติ การสังคมสงเคราะห์ และการฝีมือของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p>

ประเด็นการศึกษา	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	
4.6 กิจกรรมส่งเสริมการมี ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและ สังคม	1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีทักษะ ชีวิตในการดำรงชีวิต 2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและสังคม และมีความสามารถในการพึ่งตนเองได้	1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการดำรงชีวิต ประจำวันและสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ ด้วยทักษะทางลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีทักษะชีวิต และสามารถพึ่งตนเองได้ 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีการอยู่ค่าย พักแรมที่จัดกิจกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะ ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่
4.7 กิจกรรม ส่งเสริมการได้รับ การยกย่องและ เคารพสิทธิของ ผู้อื่น	1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ได้รับ การยกย่องนับถือและเป็นคนเชื่อถือได้ 2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตากรุณาต่อผู้อื่น มีความเชื่อมั่นใน ตนเอง สุภาพเรียบร้อย และเคารพสิทธิ ของผู้อื่น	1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้รับการยกย่อง เป็นพลเมืองดีและเป็นคนเชื่อถือได้ และ รู้จักยกย่องผู้อื่นที่นำมาเป็นแบบอย่าง ที่ดีที่สุด 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ศึกษาค้นคว้า ประวัติบุคคลสำคัญของประเทศไทย และของโลก 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น มีความสุภาพเรียบร้อย มีความเชื่อมั่นในตนเอง และเป็นผู้รู้จัก สิทธิของตนเองและผู้อื่น
5. การติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงาน (Evaluation)	1. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 2. ผู้บริหารดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 3. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดำเนินการสรุปและรายงานผลการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	

ประเด็นการศึกษา	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
6. การรายงานผลงาน (Reporting)	<ol style="list-style-type: none"> ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการมีการรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ให้ผู้บริหาร ผู้ปกครองและออกสู่สาธารณชน ประจำปี พร้อมทั้งนำไปรายงานไว้ในรายงานประเมินตนเองประจำปีของทางโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ทางสื่อสังคมออนไลน์ เมื่อกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หลังจากดำเนินการจัดกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว ผู้บริหารมีการชมเชยหรือให้รางวัลตอบแทนผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองความเป็นพลเมือง ได้ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
1. การมีคุณธรรม จริยธรรม	<ol style="list-style-type: none"> ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามคำสั่งของบิดามารดา และผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่ประพฤติมิชอบต่อตนเองและผู้อื่นได้ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนเป็นนวกอนุรักษ์สัตว์ได้ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมและคุณธรรมได้ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นผู้ซื่อสัตย์สุจริต มัธยัสถ์ และประพฤติตนที่ติงามได้ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสุจริตได้
2. ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน	<ol style="list-style-type: none"> ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รู้จักทำการฝีมือต่าง ๆ ได้ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองตามความเหมาะสมได้ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ชักชวนผู้อื่นเข้ามาร่วมทำงานต่าง ๆ ได้ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือร่วมกับผู้อื่นได้ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีได้ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีจิตใจร่าเริง กล้าหาญและอดทนในการดำรงชีวิตได้ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่นได้
3. การมีจิตสาธารณะ	<ol style="list-style-type: none"> ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ช่วยเหลือผู้อื่นได้ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นนวกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและชักชวนผู้อื่นร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน
4. การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ	<ol style="list-style-type: none"> ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามกฎหมายของชาติและยอมรับผลการละเมิดกฎหมายได้ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามกฎหมายของสังคมและยอมรับผลการละเมิดกติกาได้ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปกป้องสิทธิ และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่นได้ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติได้ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และปฏิบัติตนตามหลักประชาธิปไตยได้

ประเด็นการศึกษา	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
5. การใฝ่เรียนรู้ และพัฒนาตนเอง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย และการเปลี่ยนแปลงของสังคม ในยุคปัจจุบันได้ 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่พัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองดีได้ 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามหลักการของลูกเสือได้ 5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติได้
6. การมีความรับผิดชอบตนเองและสังคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ประยุกต์ทักษะที่ได้จากการอยู่ค่ายพักแรมมาใช้ในการดำรงชีวิตได้ 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่พึ่งตนเองได้ 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง และสังคมได้ 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตได้ 5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของสังคมได้
7. การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติให้ได้รับการยกย่องนับถือได้ 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นคนเชื่อถือได้ 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตากรุณาต่อผู้อื่นได้ 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความเชื่อมั่นในตนเอง 5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นผู้สุภาพเรียบร้อย 6. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามเคารพสิทธิของผู้อื่นได้

ตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การสร้างรูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 2.1 การยกกร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัย นำผลการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีการบริหาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผลศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือจากโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practices) และผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มาสังเคราะห์แล้วมาทำกร่างรูปแบบ ซึ่งมีหลักเกณฑ์การยกกร่างรูปแบบที่สำคัญ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำองค์ประกอบของรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และ ผลผลิต มากำหนดเป็นองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบ

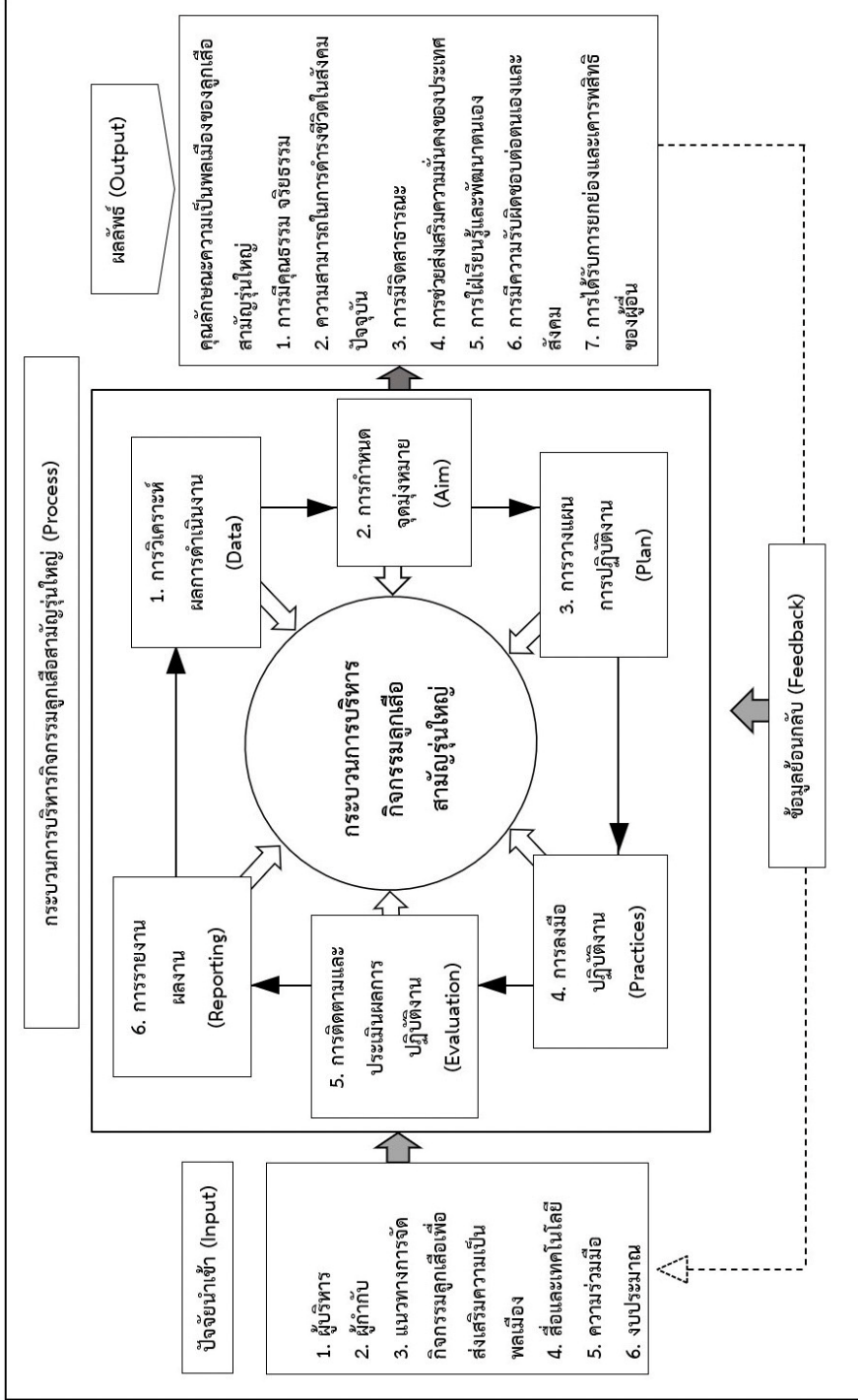
2. นำข้อมูล และสารสนเทศ จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการวิเคราะห์ องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาจัดกลุ่มลงในองค์ประกอบของทฤษฎีระบบในข้อ 1 ดังนี้

2.1 องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการสังเคราะห์ข้อมูล และ สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร ผู้กำกับลูกเสือ แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็น พลเมือง สื่อและเทคโนโลยี ความร่วมมือ และงบประมาณ

2.2 องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการยกร่าง กระบวนการบริหารที่สังเคราะห์จากเอกสาร สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและศึกษาแนวทางการบริหาร กิจกรรมลูกเสือจากโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ประสบผลสำเร็จ (Best Practices) ประกอบด้วย ขั้นตอน การบริหาร 6 ด้าน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data) 2) การกำหนด จุดมุ่งหมาย (Aim) 3) การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan) 4) การลงมือการปฏิบัติงาน (Practices) 5) การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation) และ 6) การรายงานผลงาน (Reporting)

2.3 องค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์ประกอบที่เป็นผลผลิตของทฤษฎีระบบ ผู้วิจัยทำการยกร่างจากผลการศึกษาเอกสาร งานวิจัย และผลการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะ ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีผลการยกร่างได้องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประกอบด้วย 1) การมีคุณธรรม จริยธรรม 2) การดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน 3) การมีจิตสาธารณะ 4) การส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ 5) การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง 6) การมีความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม และ 7) การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น

โดยผลการยกร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แสดงดังภาพ 6

ภาพ 6 แสดงรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร ทฤษฎี การบริหาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และการศึกษาโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practices) ทางด้านลูกเสือ ประกอบด้วย ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระบวนการ บริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแหล่งที่มาของข้อมูล ดังนี้

ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

1. ผู้บริหาร

- 1.1 ผู้บริหารมีวุฒิทางลูกเสือประเภทลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อย่างน้อยวุฒตบแดง 2 ท่อน
- 1.2 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ใฝ่เรียนรู้ มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น และสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีได้
- 1.3 ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ส่งเสริมความเป็นพลเมือง ในสถานศึกษา
- 1.4 ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 1.5 ผู้บริหารจัดหางบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ส่งเสริม ความเป็นพลเมือง

2. ผู้กำกับลูกเสือ

- 2.1 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษามีวุฒิทางลูกเสือในระดับขั้นผู้กำกับ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ขั้นความรู้เบื้องต้น หรือ ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ขั้นความรู้ขั้นสูง
- 2.2 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม ความมั่นคงของประเทศ
- 2.3 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ ใฝ่เรียนรู้ รู้จักเคารพ สิทธิผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและสามารถดำรงชีวิตในภาวะการเปลี่ยนแปลงของ สังคมได้
- 2.4 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการในการจัด กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้อย่างชัดเจน

2.5 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองกับกองลูกเสือโรงเรียนอื่น ๆ อยู่เสมอ

2.6 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดทำเว็บไซต์ให้ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

3. แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง

3.1 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่สนองต่อยุทธศาสตร์ชาติที่ส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ รวมทั้งความต้องการของหน่วยงานอื่น ที่ใช้กิจกรรมลูกเสือมาเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน

3.2 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่นำเนื้อหาในหลักสูตรวิชาพิเศษ วิชาหน้าที่พลเมือง มาบูรณาการหรือสอดแทรกในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อให้มีความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

3.3 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ครอบคลุมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4. สื่อและเทคโนโลยี

4.1 ผู้บริหาร ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ส่งเสริมและสนับสนุนสื่อและเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4.2 กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สร้างแหล่งเรียนรู้ให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เช่น ห้องลูกเสือ ห้องสมุด ป้ายนิเทศ มุมการเรียนรู้ เป็นต้น

4.3 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ผลิตสื่อออนไลน์การเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ได้เข้ามาใช้ศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4.4 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ แสวงหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต มาช่วยในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ให้เข้าใจคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่ดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

5. ความร่วมมือ

5.1 กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน สถานีตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

5.2 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน การตรวจสอบ การประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

5.3 กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ และอุปกรณ์ต่าง ๆ จากบุคคลและหน่วยงานภายนอกโรงเรียนในการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่จะช่วย พัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

6. งบประมาณ

6.1 ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี

6.2 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมการจัดหางบประมาณจากหน่วยงาน ภายนอกโรงเรียนมาใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

6.3 ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม และประเมินผลการใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรม ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

6.4 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการสรุปและรายงานผลการใช้งบประมาณ ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data)

1.1 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการประชุมร่วมกันในการทบทวนและ วิเคราะห์แผนกลยุทธ์การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

1.2 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอก เพื่อกำหนดทิศทางของแผนกลยุทธ์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ส่งเสริม คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

1.3 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของ ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะ ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim)

2.1 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัด กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2.2 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันตั้งเป้าหมาย และกำหนดทิศทางของโรงเรียนในการส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2.3 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันกำหนดตัวชี้วัดเพื่อเป็นแนวทางในการประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2.4 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันกำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

3. การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan)

3.1 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมือง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3.2 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปี เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

3.3 โรงเรียนมีการจัดทำเครื่องมือในการประเมินการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

3.4 ผู้บริหารจัดทำคำสั่งมอบหมายงานให้ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รับผิดชอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4. การลงมือการปฏิบัติงาน (Practices)

4.1 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดกิจกรรมในลักษณะของการบูรณาการ และสอดแทรกกับการจัดกิจกรรมในการสอนวิชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4.2 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดังนี้

ตาราง 34 แสดงกิจกรรม วัตถุประสงค์และแนวทางการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวทางการจัดกิจกรรม
1. กิจกรรมส่งเสริมการมีคุณธรรม จริยธรรม	<ol style="list-style-type: none"> เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการเพื่อฟังคำสั่งของบิดามารดา และผู้บังคับบัญชาลูกเสือด้วยความเคารพ เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความละเอียดและเกรงกลัว ในการประพฤติมิชอบต่อตนเองและผู้อื่น ความเมตตา กรุณาต่อสัตว์ และมีความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่นอย่างสุจริต 	<ol style="list-style-type: none"> ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ยึดมั่นในหลักศีลธรรม คุณธรรม มีความละเอียดและเกรงกลัวในการประพฤติมิชอบต่อตนเองและผู้อื่น ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมทางวันสำคัญทางศาสนา เช่น การช่วยจัดขบวนแห่เทียน การฟังเทศน์ฟังธรรม เป็นต้น ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมทางวันสำคัญทางศาสนา เช่น การช่วยจัดขบวนแห่เทียน การฟังเทศน์ฟังธรรม เป็นต้น ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่การจดบันทึกสมุดความดีเป็นเวลา 1 ปีการศึกษา
2. กิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน	<ol style="list-style-type: none"> เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รู้จักการมีมือต่าง ๆ เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีส่วนร่วมทางทางการเมืองตามความเหมาะสม และมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีจิตใจที่ร่าเริง มีความรู้ความเข้าใจในการคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและ 	<ol style="list-style-type: none"> ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ ความสามารถทำสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ใช้ในการดำรงชีวิต และชักชวนผู้อื่นเข้ามาทำงานได้ร่วมกันได้ ลูกเสือเข้าใจกิจกรรมทางการเมืองระบบประชาธิปไตย ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีจิตใจที่ร่าเริง กล้าหาญ อดทน ในการดำรงชีวิตตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็ว ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความเข้าใจ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้และทดสอบหลักการสุจริตวิชาพิเศษหน้าที่พลเมือง

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวทางการจัดกิจกรรม
3. กิจกรรมส่งเสริมการมีจิตสาธารณะ	<p>ผู้อื่น และมีความกล้าหาญและอดทนในการดำรงชีวิต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ รู้จักระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความเสียสละ และช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทน 2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ และชักชวนผู้อื่นร่วมรักสิ่งแวดล้อม 	<ol style="list-style-type: none"> 6. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทัศนศึกษาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม และปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความเสียสละ ช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ และชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จัดกิจกรรมจิตอาสาทุกเดือน 5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าร่วมเป็นลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน
4. กิจกรรมส่งเสริมการช่วยเหลือสังคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เคารพกฎหมาย ของชาติและกติกาสังคม พร้อมทั้งยอมรับผลการประเมินดีกตึกาและกฎหมาย 2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ใช้หลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต 3. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ความสามารถ ในการปกป้องสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น 4. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตนได้อย่างดี 5. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ 6. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าใจจิตประเพณี วัฒนธรรมของชาติ และมีความรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เคารพกติกาของสังคมและยอมรับผลการประเมินดีกตึกาและกฎหมาย พร้อมทั้งใช้หลักประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการปกป้องสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติได้ 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ 5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการอบรมเกี่ยวกับจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติ ไทย กฎหมายในชีวิตประจำวัน และหลักการดำรงชีวิตระบอบประชาธิปไตย ศาสนา พระมหากษัตริย์

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวทางการจัดกิจกรรม
<p>5. กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติตนเอง</p>	<p>1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีการใฝ่เรียนรู้ มีความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี</p> <p>2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ นำความรู้จากการศึกษา ค้นคว้ามาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ</p> <p>3. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตระหนักในคุณค่า ของการเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p>	<p>1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้คุณลักษณะความเป็นพลเมืองจากอินเตอร์เน็ต และนำความรู้มาพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม</p> <p>2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจในการดำรงชีวิตระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข</p> <p>3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีภาระผู้เฒ่าและผู้แก่ตามการปฏิบัติตนตามระบบหมู่ ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p> <p>4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้และทดสอบหลักสุตริวิชาพิเศษหน้าที่พลเมือง การพัฒนาชุมชน การอนุรักษ์ธรรมชาติและ การสังคม สงเคราะห์ และการฝีมือ ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p>
<p>6. กิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบของตนเองและสังคม</p>	<p>1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีทักษะชีวิต ในการดำรงชีวิต</p> <p>2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ของตนเองและสังคม และมีความสามารถ ในการพึ่งตนเองได้</p>	<p>1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการดำรงชีวิตประจำวันและสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ ด้วยทักษะทางลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p> <p>2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบตนเองและสังคม</p> <p>3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีทักษะชีวิตและสามารถพึ่งตนเองได้</p> <p>4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีการอยู่ค่ายพักแรมที่จัดกิจกรรมเกี่ยวกับ คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p>

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวทางการจัดกิจกรรม
<p>7. กิจกรรมส่งเสริมการรับยกย่องและการพิธีของผู้อื่น</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่¹ ได้รับการยกย่องนับถือและเป็นคนเชื่อถือได้ 2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความอื้อเพื่อแม่โอบอ้อมอารี มีใจ เมตตากรุณาต่อผู้อื่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง สุภาพเรียบร้อย และเคารพสิทธิของผู้อื่น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้รับการยกย่องเป็นพลเมืองดีและเป็นคนเชื่อถือได้ และรู้จักยกย่องผู้อื่นที่นำมาเป็นแบบอย่างที่ดีได้ 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ศึกษาค้นคว้าประวัติบุคคลสำคัญของประเทศไทย และของโลก 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความเอื้อเพื่อแม่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น มีความสุภาพเรียบร้อย มีความเชื่อมั่นในตนเอง และเป็นผู้รู้จักสิทธิของตนเองและผู้อื่น

5. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation)

5.1 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

5.2 ผู้บริหารดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

5.3 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดำเนินการสรุปและรายงานผลการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

6. การรายงานผลงาน (Reporting)

1. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการ มีการรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ให้ผู้บริหาร ผู้ปกครองและออกสู่สาธารณชน ประจำปีพร้อมทั้งนำไปรายงานไว้ในรายงานประเมินตนเองประจำปีของทางโรงเรียน

2. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ทางสื่อสังคมออนไลน์ เมื่อกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หลังจกดำเนินการจัดกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว

3. ผู้บริหารมีการชมเชยหรือให้รางวัลตอบแทนผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองความเป็นพลเมือง ได้ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยคุณลักษณะ ดังนี้

คุณลักษณะที่ 1 การมีคุณธรรม จริยธรรม

1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามคำสั่งของบิดามารดา และผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้

2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่ประพฤติมิชอบต่อตนเองและผู้อื่นได้

3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนเป็นนวกอนุรักษ์สัตว์ได้

4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมและคุณธรรมได้

5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นผู้ซื่อสัตย์สุจริต มัธยัสถ์ และประพฤติตนที่ดีงามได้

6. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสุจริตได้

คุณลักษณะที่ 2 ความสามารถในการดำรงชีวิตสังคมปัจจุบัน

1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รู้จักทำการฝีมือต่าง ๆ ได้

2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองตามความเหมาะสมได้

3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ชักชวนผู้อื่นเข้ามาร่วมทำงานต่าง ๆ ได้

4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือร่วมกับผู้อื่นได้
5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีได้
6. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีจิตใจกล้าหาญและอดทนในการดำรงชีวิตได้
7. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่นได้

คุณลักษณะที่ 3 การมีจิตสาธารณะ

1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้
2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ช่วยเหลือผู้อื่นได้
3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นนักรักสันติสุขสิ่งแวดล้อมและชักชวนผู้อื่นร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้

4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน

คุณลักษณะที่ 4 การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ

1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามกฎหมายของชาติและยอมรับผลการละเมิดกฎหมายได้
2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามกติกาของสังคมและยอมรับผลการละเมิดกติกาได้
3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปกป้องสิทธิ และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่นได้
4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติได้
5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และปฏิบัติตนตามหลักประชาธิปไตยได้

คุณลักษณะที่ 5 การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง

1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย และการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบันได้
3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่พัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองดีได้
4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามหลักการของลูกเสือได้
5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติได้

คุณลักษณะที่ 6 การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ประยุกต์ทักษะที่ได้จากการอยู่ค่ายพักแรมมาใช้ในการดำรงชีวิตได้
2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่พึ่งตนเองได้
3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง และสังคมได้
4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตได้

5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามระเบียบวินัยของสังคมได้

คุณลักษณะที่ 7 การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น

1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติให้ได้รับการยกย่องนับถือได้
2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นคนเชื่อถือได้
3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตากรุณาต่อผู้อื่นได้
4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความเชื่อมั่นในตนเอง
5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นผู้สุภาพเรียบร้อย
6. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนเคารพสิทธิของผู้อื่นได้

ส่วนที่ 2.2 การตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง ซึ่งสามารถสรุปโดยภาพรวมดังต่อไปนี้ (รายละเอียดของผลการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แสดงในภาคผนวก ฉ หน้า 269)

1. ข้อเสนอแนะในการพิจารณาปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 องค์ประกอบ ซึ่งทั้ง 3 องค์ประกอบ มีความเป็นเหตุเป็นผลสอดคล้องกันเหมาะสม แต่รูปแบบการเขียนร่างมีรูปแบบที่ไม่ทันสมัย ควรแก้ไขปัจจัยนำเข้าให้มีข้อมูลที่ตรงกันทั้งร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปได้ ดังนี้

2.1 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็น ดังนี้

2.1.1 ผู้บริหาร

- 1) ข้อเสนอในข้อ ผู้บริหารมีวุฒิทางลูกเสือประเภทลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ อย่างน้อยวุฒดเบจด์ 2 ทอน เสนอให้ ประเภทลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ควรนำออก
- 2) ข้อเสนอในข้อ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ใฝ่เรียนรู้ มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อนตนเองและผู้อื่น และสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีได้ ควรเขียนให้ชัดเจนที่สามารถวัดได้

2.1.2 ผู้กำกับลูกเสือ

- 1) ข้อเสนอในข้อ ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษา มีวุฒิทางลูกเสือ ในระดับขั้นผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ขั้นความรู้เบื้องต้น หรือ ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขั้นความรู้ ขั้นสูง ควรแก้ไข ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีวุฒิทางลูกเสือผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ขั้นความรู้ เบื้องต้น
- 2) ข้อเสนอในข้อ ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดทำเว็บไซต์ให้ ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ควรปรับไปเป็นกิจกรรมลูกเสือ

2.1.3 แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง

- 1) ข้อเสนอในข้อ ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่นำเนื้อหาในหลักสูตรวิชา พิเศษ วิชาหน้าที่พลเมือง มาบูรณาการหรือสอดแทรกในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อให้มี ความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ควรเพิ่ม หลักสูตรลูกเสือขั้นพิเศษ โดยการให้เลือกเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง มาจัดกิจกรรมให้ลูกเสือ
- 2) ข้อเสนอ ในข้อ ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ที่ครอบคลุมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ควรตัดออก เพราะการจัด กิจกรรมต้องให้ครอบคลุมอยู่แล้ว

2.1.4 สื่อและเทคโนโลยี

ข้อเสนอในข้อ กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สร้างแหล่งเรียนรู้ให้ลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เช่น ห้องลูกเสือ ห้องสมุด ป้ายนิเทศ มุมการเรียนรู้ เป็นต้น ควรแก้ไข กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เป็น ผู้กำกับลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่

2.1.5 ความร่วมมือ

- 1) ข้อเสนอในข้อ กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ กับผู้ปกครอง ชุมชน สถานีตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะ ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ควรเพิ่มคณะกรรมการสถานศึกษา

2) ข้อเสนอในข้อ ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ร่วมกันวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ การประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ควรตัดออก ความร่วมมือควรเป็นการดำเนินการความร่วมมือจากภายนอก โรงเรียน

2.1.6 งบประมาณ ไม่มีข้อเสนอแนะ

2.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็น ดังนี้

2.2.1 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data)

1) ข้อเสนอในข้อ ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการประชุม ร่วมกันในการทบทวนและวิเคราะห์แผนกลยุทธ์การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริม คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ควรแก้ไข แผนกลยุทธ์ เปลี่ยนเป็นแผนปฏิบัติการ ของลูกเสือ

2) ข้อเสนอในข้อ ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ศึกษาดูงาน โรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมือง เพื่อนำข้อมูลมาเป็น แนวทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการจัดกิจกรรมชุมชน แห่งการเรียนรู้ (PLC) ในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปี เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็น พลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ควรนำข้อความข้างต้น จากการวางแผนปฏิบัติการมาเขียนนำเสนอไว้ในด้าน การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data)

2.2.2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim)

1) ข้อเสนอให้ สลับข้อผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกัน กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ กับข้อผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันตั้งเป้าหมาย และ กำหนดทิศทางของโรงเรียนในการส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2) ข้อเสนอในข้อ ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันกำหนด ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ข้อนี้ควรเขียน ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ ให้ชัดเจนที่บ่งบอกถึง ความสำเร็จ

2.2.3 การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan)

1) ข้อเสนอในข้อ ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ศึกษาดูงาน โรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมือง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับ ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการจัดกิจกรรม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปี เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ควรนำไปไว้ในด้านการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data)

2) ข้อเสนอ ควรให้เพิ่มปฏิทินการดำเนินงาน ในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ไว้เป็นข้อที่ 1

2.2.4 การลงมือการปฏิบัติงาน (Practices)

ผลการพิจารณาในทุกกิจกรรมของการลงมือปฏิบัติกิจกรรม ให้ปรับแก้ไข ดังนี้

1) ข้อเสนอ ควรแก้ไขปรับกิจกรรมให้ชัดเจนเขียนให้เห็นแนวการปฏิบัติ ให้เห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น ให้เห็นเป็นพฤติกรรมที่สามารถนำมาปฏิบัติได้

2) ข้อเสนอ ควรปรับวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน ให้นำคำว่ากำกับ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนามาช่วยในการเขียนวัตถุประสงค์และนำทักษะในศตวรรษที่ 21 มาเขียนแนวทางการจัดกิจกรรมแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

3) ข้อเสนอ ควรนำสาระสำคัญในการพลเมืองดีในทัศนะสำนักงานลูกเสือโลก (สาระสำคัญของการลูกเสือในการอบรม 3 ท่อน) และพระราชดำรัส ของ ร.10 มาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2.2.5 การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation)

1) ข้อเสนอ ควรปรับการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน เขียนเรียงเป็นขั้นตอน เป็นระบบหรืออาจจะนำกระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA มาช่วยในการปรับการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

2) ข้อเสนอ ให้นำข้อ ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดำเนินการสรุปและรายงานผลการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ไปไว้ในการรายงานผลงาน (Reporting)

2.2.6 การรายงานผลงาน (Reporting)

1) ข้อเสนอขอ ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ทางสื่อสังคมออนไลน์ เมื่อกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หลังจากดำเนินการจัดกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว ควรปรับการใช้เอกสารประชาสัมพันธ์เป็นการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ผ่านทางช่องทางต่าง ๆ รวมสื่อสังคมออนไลน์

2) ข้อเสนอ ขอ ผู้บริหารมีการชมเชยหรือให้รางวัลตอบแทนผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองความเป็นพลเมือง ได้ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ควรเพิ่มเติมผู้ที่ได้รับรางวัลเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่กับโรงเรียน และควรเพิ่มได้รับการยกย่องในระดับที่สูงขึ้นหรือได้รับรางวัลที่สูงขึ้น

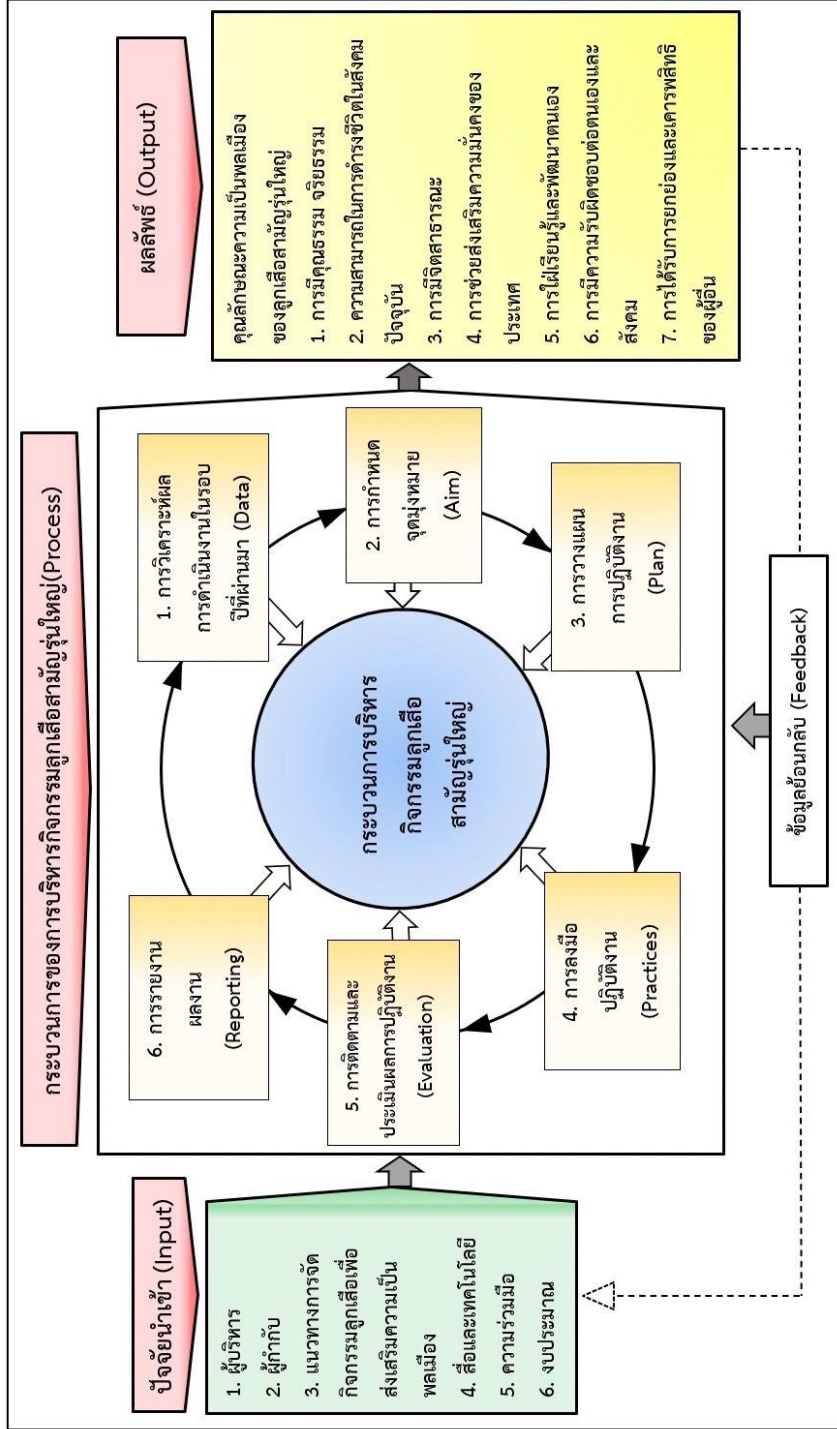
2.3 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง องค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็น ดังนี้

ผลการพิจารณาในคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ทุกคุณลักษณะ เสนอให้ปรับข้อความย่อย ดังนี้

2.3.1 ข้อเสนอ ข้อความคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ให้ปรับแก้ไขให้ชัดเจนที่บ่งบอกถึงตัวของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จะต้องมีลักษณะอย่างไร

2.3.2 ข้อเสนอ ควรปรับเรียงคุณลักษณะย่อย ตามรูปแบบ ASK (A = Attitude = เจตคติ, S = Skill = ทักษะ, K = Knowledge = ความรู้)

ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะข้างต้นมาหาข้อสรุปร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำเสนอรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังต่อไปนี้

ภาพ 7 แสดงรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากภาพ 7 รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

1. ผู้บริหาร

- 1.1 ผู้บริหารได้รับวุฒิทางลูกเสือประเภทลูกเสืออย่างน้อยวุฒตแบจด์ 2 ท่อน ขึ้นไป
- 1.2 ผู้บริหารต้องปฏิบัติตนเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตอาสา มีความรับผิดชอบต่อนองและผู้อื่น และสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีได้
- 1.3 ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองในสถานศึกษา
- 1.4 ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 1.5 ผู้บริหารจัดหางบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ส่งเสริมความเป็นพลเมือง

2. ผู้กำกับลูกเสือ

- 2.1 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีวุฒิทางลูกเสือขั้นผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ขึ้นความรู้เบื้องต้น
- 2.2 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ
- 2.3 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ ใฝ่เรียนรู้ รู้จักเคารพสิทธิผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตนเองและสามารถดำรงชีวิตในภาวะการณ่เปลี่ยนแปลงของสังคมได้
- 2.4 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ได้อย่างชัดเจน

2.5 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองกับกองลูกเสือโรงเรียนอื่น ๆ อยู่เสมอ

3. แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง

3.1 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่สนองต่อยุทธศาสตร์ชาติที่ส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ รวมทั้งความต้องการของหน่วยงานอื่นที่ใช้กิจกรรมลูกเสือมาเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน

3.2 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่นำเนื้อหาในหลักสูตรวิชาพิเศษ วิชาหน้าที่พลเมือง มาบูรณาการหรือสอดแทรกในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อให้มีความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

4. สื่อและเทคโนโลยี

4.1 ผู้บริหาร ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ส่งเสริมและสนับสนุนสื่อและเทคโนโลยี ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4.2 กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สร้างแหล่งเรียนรู้ให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เช่น ห้องลูกเสือ ห้องสมุด ป้ายนิเทศ มุมการเรียนรู้ เป็นต้น

4.3 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ผลิตสื่อออนไลน์การเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้เข้ามาใช้ศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4.4 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สามารถแสวงหาความรู้จากอินเทอร์เน็ตการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

5. ความร่วมมือ

5.1 กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน สถานีดำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

5.2 กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ และอุปกรณ์ต่าง ๆ จากบุคคลและหน่วยงานภายนอกโรงเรียนในการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่จะช่วยพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

6. งบประมาณ

6.1 ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี

6.2 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมการจัดหางบประมาณจากหน่วยงานภายนอกโรงเรียนมาใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

6.3 ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม และประเมินผลการใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

6.4 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการสรุปและรายงานผลการใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data)

1.1 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการประชุมร่วมกันในการทบทวนและวิเคราะห์แผนปฏิบัติการและโครงการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

1.2 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ศึกษา คู่มือโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมือง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1.3 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปี เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

1.4 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก เพื่อกำหนดทิศทางของแผนปฏิบัติงานในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

1.5 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim)

- 2.1 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันตั้งเป้าหมาย และกำหนดทิศทางของโรงเรียนในการส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 2.2 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 2.3 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันกำหนดตัวชี้วัดเพื่อเป็นแนวทางในการประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 2.4 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันกำหนดปัจจัยที่สนับสนุนในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

3. การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan)

- 3.1 ผู้บริหารดำเนินการจัดทำปฏิทินการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 3.2 ผู้บริหารจัดทำคำสั่งมอบหมายงานให้ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รับผิดชอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4. การลงมือการปฏิบัติงาน (Practices)

- 4.1 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดกิจกรรมในลักษณะของการสอดแทรกกับการจัดกิจกรรมในการสอนวิชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 4.2 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดังแนวทางต่อไปนี้

ตาราง 35 แสดงกิจกรรม วัตถุประสงค์และแนวทางการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวทางการจัดกิจกรรม
1. กิจกรรมส่งเสริมการมีคุณธรรม จริยธรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งของบิดามารดา และผู้บังคับบัญชาลูกเสือด้วยความเคารพ 2. เพื่อพัฒนาให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความละเอียด และเกรงกลัว ในการประพฤติมิชอบของตนเองและผู้อื่น ความเมตตากรุณาต่อสัตว์ และมีศีลธรรม จริยธรรม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทบทวนคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ทุกคาบการเรียนวิชาลูกเสือ 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้เกี่ยวกับศีลธรรม คุณธรรม ความละเอียดและเกรงกลัวในการประพฤติมิชอบของตนเองและผู้อื่น 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมทางวันสำคัญทางศาสนา เช่น การช่วย จัดขบวนแห่เทียน การฟังเทศน์ฟังธรรม เป็นต้น 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมทางวันสำคัญทางศาสนา เช่น การช่วย จัดขบวนแห่เทียน การฟังเทศน์ฟังธรรม เป็นต้น 5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่การจดบันทึกสมุดความดีเป็นเวลา 1 ปีการศึกษา
2. กิจกรรมส่งเสริมความสามารถ ในการดำรงชีวิต ในสังคมปัจจุบัน	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อพัฒนาให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ รู้จักทำการ มีมือต่าง ๆ 2. เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีส่วนร่วม ทางการเมืองตามความเหมาะสม และมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ 3. เพื่อพัฒนาให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้การทำสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ใช้ในการดำรงชีวิต และชักชวนผู้อื่นเข้ามาทำงานได้ร่วมกันได้ 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีจิตใจที่มีความกล้าหาญ อดทน ในการดำรงชีวิตตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็ว 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้และแสวงหาความรู้ในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่นด้วยสันติวิธี

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวทางการจัดกิจกรรม
ด้วยสันติวิธี	<p>4. เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีจิตใจ ร่าเริง มีความรู้ ความเข้าใจในการคิดแก้ปัญหา ที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น และมีความกล้าหาญ และอดทนในการดำรงชีวิต</p>	<p>5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้และทดสอบหลักสุตวิชาพิเศษหน้าที่พลเมือง</p> <p>6. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ศนศึกษาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>7. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้และแสวงหาความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>
3. กิจกรรมส่งเสริม การมีจิตสาธารณะ	<p>1. เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ รู้จักกระทำ ตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความเสียสละ และช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทน</p> <p>2. เพื่อพัฒนาให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจและชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม</p>	<p>1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้รับการพัฒนาเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม และปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม</p> <p>2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ฝึกฝนตนเองให้มีความเสียสละ ช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และ สังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน</p> <p>3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่แสวงหาความรู้ ความเข้าใจ และชักชวนผู้อื่นร่วมกัน อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้</p> <p>4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อยู่จัดกิจกรรมจิตอาสาทุกเดือน</p> <p>5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าร่วมเป็นลูกเสือจิตอาสา</p>
4. กิจกรรมส่งเสริม การช่วยส่งเสริม ความมั่นคง ของประเทศ	<p>1. เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เคารพ กฎหมายของชาติและกติกาสังคม พร้อมทั้ง ยอมรับผลการละเมิดกฎหมายและกติกาสังคม</p> <p>2. เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ใช้หลักการ ทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต</p> <p>3. เพื่อพัฒนาให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ และพระมหากษัตริย์</p>	<p>1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กติกาของสังคมและ ผลการละเมิดกฎหมายและกติกาสังคม รวมทั้งหลักประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต</p> <p>2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้ในการปกป้องสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น</p> <p>3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้และปฏิบัติตามจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติได้</p> <p>4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกิจกรรมที่แสดงถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์</p>

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวทางการจัดกิจกรรม
<p>5. กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง</p>	<p>5. เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมือง จากอินเทอร์เน็ต และพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม</p>	<p>5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการทัศนศึกษา ดูงานเกี่ยวกับจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติไทย กฎหมายในชีวิตประจำวัน และหลักการดำรงชีวิต</p>
<p>5. กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง</p>	<p>4. เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าใจ จารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติ และมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์</p>	<p>1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมือง จากอินเทอร์เน็ต และพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม</p> <p>2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนและดำรงชีวิตระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข</p>
<p>5. กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง</p>	<p>1. เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีการใฝ่เรียนรู้ มีความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี</p> <p>2. เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่นำความรู้จากการศึกษาค้นคว้ามาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ</p> <p>3. เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตระหนักในคุณค่าของการเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p>	<p>3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าใจในภาวะผู้นำและผู้ตาม จากการศึกษาปฏิบัติตนตามระบบหมู่ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p> <p>4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้และทดสอบหลักการสุจริตวิชาพิเศษหน้าพิพลเมือง การพัฒนาชุมชน การอนุรักษ์ธรรมชาติและ การสังคมสงเคราะห์ และการมีมือของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p>

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวทางการจัดกิจกรรม
<p>6. กิจกรรมส่งเสริมการมีควมรับผิดชอบตนเองและสังคม</p>	<p>1. เพื่อพัฒนาให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีทักษะชีวิตในการดำรงชีวิต</p> <p>2. เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและสังคม และมีความสามารถในการพึ่งตนเองได้</p>	<p>1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้ทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 และสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้</p> <p>2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้และฝึกระเบียบวินัย ให้มีความรับผิดชอบตนเองและสังคม</p> <p>3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีทักษะชีวิตและสามารถพึ่งตนเองได้</p> <p>4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีการอยู่ค่ายพักแรมที่จัดกิจกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p>
<p>7. กิจกรรมส่งเสริมการได้รับการยกย่องและคารพสิทธิของผู้อื่น</p>	<p>1. เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้รับการยกย่องนับถือและเป็นคนเชื่อถือได้</p> <p>2. เพื่อพัฒนาให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความเอื้อเฟื้อต่อแม่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง สุภาพเรียบร้อย และเคารพสิทธิของผู้อื่น</p>	<p>1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนให้ได้รับการยกย่องเป็นพลเมืองดีและเป็นคนเชื่อถือได้ พร้อมทั้งยกย่องผู้อื่นและนำมาเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิตได้</p> <p>2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ศึกษาค้นคว้าประวัติบุคคลสำคัญของประเทศไทยและของโลก</p> <p>3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้เกี่ยวกับการเอื้อเฟื้อต่อแม่ โอบอ้อมอารี การมีใจเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น ความสุภาพเรียบร้อย ความเชื่อมั่นในตนเอง และสิทธิของตนเองและผู้อื่น</p>

5. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation)

- 5.1 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการวางแผนการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 5.2 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จัดทำเครื่องมือในการประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 5.3 ผู้บริหารดำเนินการ กำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 5.4 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดำเนินการสรุปการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 5.5 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ นำผลการประเมินมาปรับปรุงกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

6. การรายงานผลงาน (Reporting)

- 6.1 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการมีการรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ให้ผู้บริหาร ผู้ปกครองและออกสู่สาธารณชนประจำปี พร้อมทั้งนำไปรายงานไว้ในรายงานประเมินตนเองประจำปีของทางโรงเรียน
- 6.2 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ รวมถึงสื่อสังคมออนไลน์ ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 6.3 ผู้บริหารมีการรายงานผลการได้รับรางวัลของผู้บริหาร ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และโรงเรียน จากการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 6.4 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ รายงานผลติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามแผนปฏิบัติงานลูกเสือที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยคุณลักษณะ ดังนี้

คุณลักษณะที่ 1 การมีคุณธรรม จริยธรรม

1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นผู้ซื่อสัตย์สุจริต มัธยัสถ์ และประพฤติตนที่ดีงามได้
2. ลูกเสือปฏิบัติตามคำสั่งของบิดามารดา และผู้บังคับบัญชาลูกเสือได้
3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ประพฤติชอบต่อตนเองและผู้อื่นได้

4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนเป็นนักรักสัตว์ได้
5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมและคุณธรรมได้
6. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสุจริตได้

คุณลักษณะที่ 2 ความสามารถในการดำรงชีวิตสังคมปัจจุบัน

1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีจิตใจมุ่งมั่น ก้าวหาญและอดทนในการดำรงชีวิตได้
2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองตามความเหมาะสมได้
3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รู้จักทำการฝีมือต่าง ๆ ได้
4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ชักชวนผู้อื่นเข้ามาร่วมทำงานต่าง ๆ ได้
5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือร่วมกับผู้อื่นได้
6. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีได้
7. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่นได้

คุณลักษณะที่ 3 การมีจิตสาธารณะ

1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้
2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ช่วยเหลือผู้อื่นได้
3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นนักรักสิ่งแวดล้อมและชักชวนผู้อื่นร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้
4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นลูกเสือจิตอาสา

คุณลักษณะที่ 4 การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ

1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และปฏิบัติตนตามหลักประชาธิปไตยได้
2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามกฎหมายของชาติและยอมรับผลการละเมิดกฎหมายได้
3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามกติกาของสังคมและยอมรับผลการละเมิดกติกาได้
4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปกป้องสิทธิ และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่นได้
5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติได้

คุณลักษณะที่ 5 การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง

1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย และการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบันได้
3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่พัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองดีได้
4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามหลักการของลูกเสือได้
5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติได้

คุณลักษณะที่ 6 การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง และสังคมได้
2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ประยุกต์ทักษะที่ได้จากการอยู่ค่ายพักแรมมาใช้ในการดำรงชีวิตได้
3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่พึ่งตนเองได้
4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตได้
5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามระเบียบวินัยของสังคมได้

คุณลักษณะที่ 7 การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น

1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติให้ได้รับการยกย่องนับถือได้
2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นคนเชื่อถือได้
3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตากรุณาต่อผู้อื่นได้
4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความเชื่อมั่นในตนเอง
5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นผู้สุภาพเรียบร้อย
6. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนเคารพสิทธิของผู้อื่นได้

ตอนที่ 3 ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในการนำรูปแบบไปใช้ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง รวมทั้งสิ้นจำนวน 291 ชุด โดยเก็บคืนได้ 291 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 รายเอียด แสดงตามตาราง 36 ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 36 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งเพศ ตำแหน่ง และวุฒิทางลูกเสือ (n=291)

รายการ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 291)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	228	78.35
1.2 หญิง	63	21.65
รวม	291	100.00
2. วุฒิทางลูกเสือ		
2.1 B.T.C	27	9.28
2.2 W.B.	127	43.64
2.3 A.L.T.	114	39.18
2.4 L.T.	23	7.90
2.5 ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ	0	0.00
รวม	291	100.00

จากตาราง 36 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำแนกตาม เพศ พบว่า ผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 78.35 และเป็นเพศหญิง จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 21.65

จำแนกตาม วุฒิทางลูกเสือ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีวุฒิทางลูกเสือ W.B. จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 43.64 รองลงมา คือ มีวุฒิทางลูกเสือ A.L.T. จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 39.18 มีวุฒิทางลูกเสือ B.T.C. จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 9.28 มีวุฒิทางลูกเสือ L.T. จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.90 และลำดับสุดท้าย คือ ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0.00 ตามลำดับ

ตาราง 37 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีต่อความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการบริหารกิจกรรม ลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้

องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารกิจกรรม ลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	n = 291					
	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	4.67	0.33	มากที่สุด	4.72	0.32	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหาร เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่	4.69	0.37	มากที่สุด	4.76	0.35	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	4.67	0.39	มากที่สุด	4.76	0.37	มากที่สุด
รวม	4.68	0.32	มากที่สุด	4.75	0.32	มากที่สุด

จากตาราง 37 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ในการบริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.68 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.32 ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.67 - 4.69 องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ กับองค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$)

จากตาราง 37 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความเห็นว่รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.75 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.32 ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.72 - 4.76 องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ กับองค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$)

ตาราง 38 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ ในองค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	n = 291					
	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหาร	4.68	0.47	มากที่สุด	4.68	0.47	มากที่สุด
2. ผู้กำกับลูกเสือ	4.76	0.43	มากที่สุด	4.80	0.40	มากที่สุด
3. แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมือง	4.64	0.48	มากที่สุด	4.78	0.42	มากที่สุด
4. สื่อและเทคโนโลยี	4.56	0.50	มากที่สุด	4.64	0.48	มากที่สุด
5. ความร่วมมือ	4.65	0.48	มากที่สุด	4.72	0.45	มากที่สุด
6. งบประมาณ	4.74	0.44	มากที่สุด	4.73	0.45	มากที่สุด
รวม	4.67	0.33	มากที่สุด	4.72	0.32	มากที่สุด

จากตาราง 38 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในองค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ พบว่า รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในองค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.67 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.33 ($\bar{X} = 4.67, S.D. = .0.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 2 ผู้กำกับลูกเสือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 4 สื่อและเทคโนโลยี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$)

จากตาราง 38 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในองค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ พบว่า รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในองค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นประโยชน์ในการนำไปใช้บริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.72 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.32 ($\bar{X} = 4.72, S.D. = .0.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 2 ผู้กำกับลูกเสือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 4 สื่อและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.64$)

จากผลการประเมินความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ ในองค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ละข้อมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) อยู่ระหว่าง 4.56 - 4.80 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ทุกข้อไม่เกิน 1.00 เป็นตามเกณฑ์จะต้องมีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าไม่เกิน 1.00

ตาราง 39 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีต่อความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ ในองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหาร เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหาร เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	n = 291					
	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปี ที่ผ่านมา (Data)	4.74	0.44	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim)	4.68	0.47	มากที่สุด	4.73	0.44	มากที่สุด
3. การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan)	4.68	0.47	มากที่สุด	4.74	0.44	มากที่สุด
4. การลงมือการปฏิบัติงาน (Practices)	4.68	0.38	มากที่สุด	4.76	0.35	มากที่สุด
5. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation)	4.65	0.48	มากที่สุด	4.75	0.43	มากที่สุด
6. การรายงานผลงาน (Reporting)	4.72	0.45	มากที่สุด	4.78	0.42	มากที่สุด
รวม	4.69	0.37	มากที่สุด	4.76	0.35	มากที่สุด

จากตาราง 39 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ พบว่า รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความเป็นไปได้ในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.69 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.37 ($\bar{X} = 4.69, S.D. = .0.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 1 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

ในรอบปีที่ผ่านมา (Data) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 5 การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$)

จากตาราง 39 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ พบว่า รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นประโยชน์ในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.76 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.35 ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = .0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 1 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim) ($\bar{X} = 4.73$)

จากผลการประเมินความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ ในองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ละข้อมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) อยู่ระหว่าง 4.62 - 4.79 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ทุกข้อไม่เกิน 1.00 เป็นตามเกณฑ์จะต้องมีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าไม่เกิน 1.00

ตาราง 40 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีต่อความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ของ การนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ ในองค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

องค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	n = 291					
	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การมีคุณธรรม จริยธรรม	4.67	0.47	มากที่สุด	4.80	0.40	มากที่สุด
2. ความสามารถในการดำรงชีวิตสังคมปัจจุบัน	4.69	0.46	มากที่สุด	4.75	0.44	มากที่สุด
3. การมีจิตสาธารณะ	4.67	0.47	มากที่สุด	4.74	0.43	มากที่สุด
4. การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ	4.65	0.48	มากที่สุด	4.72	0.45	มากที่สุด
5. การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง	4.68	0.47	มากที่สุด	4.78	0.42	มากที่สุด
6. การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	4.62	0.49	มากที่สุด	4.77	0.42	มากที่สุด
7. การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น	4.73	0.44	มากที่สุด	4.75	0.43	มากที่สุด
รวม	4.67	0.39	มากที่สุด	4.76	0.37	มากที่สุด

จากตาราง 40 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในองค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ พบว่า รูปแบบการบริหาร กิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในองค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ ในการเป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.67 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.39 ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = .0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 7 การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิ ของผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 6 การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$)

จากตาราง 40 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในองค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ พบว่า รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในองค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นประโยชน์ในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.76 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.37 ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = .0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 1 การมีคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 4 การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$)

จากผลการประเมินความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ ในองค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ละข้อมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) อยู่ระหว่าง 4.62 - 4.80 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ทุกข้อไม่เกิน 1.00 เป็นตามเกณฑ์จะต้องมีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าไม่เกิน 1.00

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีวัตถุประสงค์เฉพาะ คือ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบและแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1.1 การศึกษาเอกสาร ทฤษฎีการบริหาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และสาระสำคัญ

ขั้นที่ 1.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง (ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัด และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 หน้าที่ 14) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 310 คน ซึ่งตามความเห็นของ คอมเลย์, และลี (Comrey, & Lee, 1992 อ้างถึงใน ธีระดา ภิัญญ, 2555, น. 16) การวิเคราะห์องค์ประกอบจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบมีจำนวน 300 ตัวอย่าง ถือว่า ดี ได้แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 155 คน และ

ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 155 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในแต่ละเขตของจังหวัดในเขตภาคเหนือตอนล่าง

ขั้นที่ 1.3 การศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศด้านลูกเสือ(Best Practices) จำนวน 3 โรงเรียน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นที่ 1.4 การศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านลูกเสือใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structure Interview) จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยนำข้อมูลการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ผลการศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศด้านลูกเสือ (Best Practices) และผลการศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านลูกเสือ จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเป็นร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussions: FGD) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ประกอบด้วยอาจารย์ระดับอุดมศึกษาหรือนักวิชาการ

ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดกิจกรรมลูกเสือ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ที่มีคุณวุฒิทางลูกเสือระดับหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ (L.T.) ของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ที่มีประสบการณ์ในการจัดทำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 9 คน เพื่อหาความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประชากร ที่ใช้ในการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง (ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัด และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 หน้าที่ 14) ซึ่งแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1,133 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 291 คน โดยใช้ตาราง เครจซี่, และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, n.d. อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 43) ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในแต่ละเขตของจังหวัด ในเขตภาคเหนือตอนล่าง (ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัด และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 หน้าที่ 14) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคเหนือตอนล่างเฉพาะเจาะจงกับผู้บริหารสถานศึกษา ที่ไม่ใช่สถานศึกษาเดียวกับกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามในขั้นที่ 1.1 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 ผลการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีการบริหารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการสังเคราะห์เอกสาร ทฤษฎีการบริหารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบของการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสัมพันธ์เชิงระบบ ประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้าในการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 3) คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 ผลการศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) การมีคุณธรรม จริยธรรม 2) ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน 3) การมีจิตสาธารณะ 4) การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ 5) การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง 6) การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และ 7) การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น

1.3 ผลการศึกษาแนวทางทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งสามารถสรุปองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1.3.1 ปัจจัยนำเข้าในการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหาร 2) ผู้กำกับลูกเสือ 3) แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง 4) สื่อและเทคโนโลยี 5) ความร่วมมือ 6) งบประมาณ

1.3.2 กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data) 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim) 3) การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan)

4) การลงมือการปฏิบัติงาน (Practices) 5) การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation) และ 6) การรายงานผลงาน (Reporting)

1.3.3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 7 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) การมีคุณธรรม จริยธรรม 2) ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน 3) การมีจิตสาธารณะ 4) การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ 5) การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง 6) การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และ 7) การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น

1.4 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ประสบผลสำเร็จด้านลูกเสือ (Best Practices) จำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งสามารถสรุปองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1.4.1 ปัจจัยนำเข้าในการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหาร 2) ผู้กำกับลูกเสือ 3) แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง 4) สื่อและเทคโนโลยี 5) ความร่วมมือ 6) งบประมาณ

1.4.2 กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data) 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim) 3) การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan) 4) การลงมือการปฏิบัติงาน (Practices) 5) การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation) และ 6) ด้านการรายงานผลงาน (Reporting)

1.4.3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 7 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) การมีคุณธรรม จริยธรรม 2) ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน 3) การมีจิตสาธารณะ 4) การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ 5) การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง 6) การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และ 7) การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

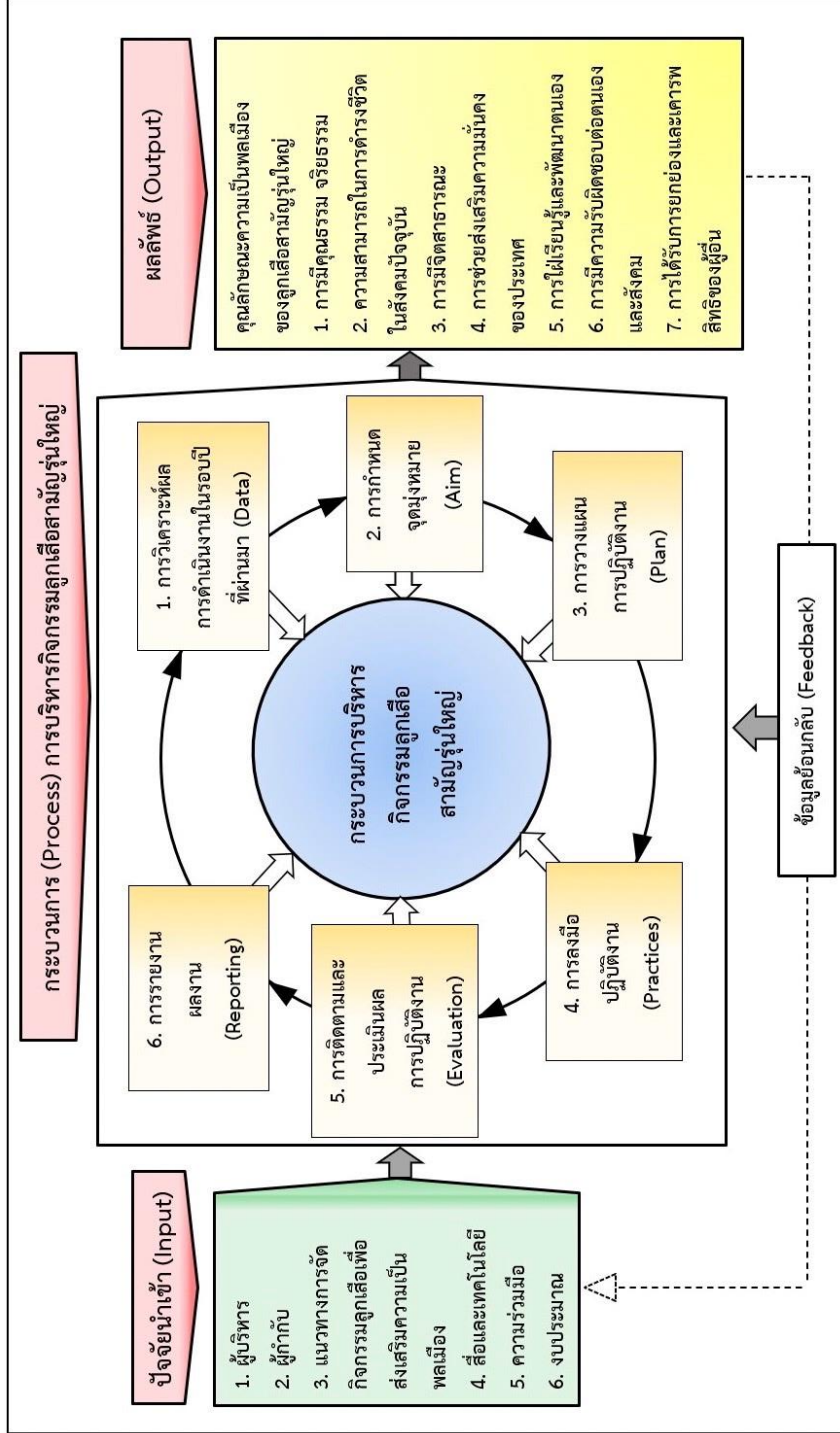
รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้าในการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหาร 2) ผู้กำกับลูกเสือ 3) แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง 4) สื่อและเทคโนโลยี 5) ความร่วมมือ 6) งบประมาณ

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data) 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim) 3) การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan) 4) การลงมือการปฏิบัติงาน (Practices) 5) การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation) และ 6) ด้านการรายงานผลงาน (Reporting)

องค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 6 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) การมีคุณธรรม จริยธรรม 2) ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน 3) การมีจิตสาธารณะ 4) การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ 5) การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง 6) การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และ 7) การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น

ผลการสร้างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังภาพ 8

ภาพ 8 แสดงรูปแบบการจัดการกิจกรรมความเสี่ยงเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน

3. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ พบว่า รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ พบว่า รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นประโยชน์ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และองค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อค้นพบ มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในองค์ประกอบของการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสัมพันธ์เชิงระบบประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้าในการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหาร 2) ผู้กำกับลูกเสือ 3) แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง 4) สื่อและเทคโนโลยี 5) ความร่วมมือ 6) งบประมาณ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีส่วนสำคัญ

ในการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามแนวทางการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองที่วางไว้ โดยมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างชัดเจนตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละคน อีกทั้งผู้บริหารจะต้องสร้างความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องและจัดหาและจัดสรรงบประมาณเข้ามาสนับสนุนการจัดกิจกรรมลูกเสือ มีการจัดหาสื่อเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารและจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ในส่วนของผู้กำกับและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมลูกเสือจะต้องมีการอบรมพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและมีการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศเมื่อมีโอกาสและได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง (2563, น. 50-51) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนเอกชนจังหวัดระยอง ซึ่งมีปัจจัยประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ผู้บริหารที่มีการส่งเสริมให้ลูกเสือปฏิบัติตนตามแนวทางของลูกเสือ ครูผู้สอนที่มีการแต่งเครื่องแบบลูกเสืออย่างถูกต้องทุกครั้ง เพื่อเป็นแบบอย่างให้นักเรียน หลักสูตรที่ต้องเน้นความสำคัญและปฏิบัติตามวิธีการของลูกเสืออย่างเคร่งครัด ผู้ปกครองที่ควรอนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือนอกเวลาเรียน งบประมาณที่โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอในการจัดกิจกรรมลูกเสือ และสถานที่ต้องมีสถานที่ภายในโรงเรียนสำหรับจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างเพียงพอ และสอดคล้องกับ ศุภฤกษ์ ศิโรตศ (2561, น. 89-90) ได้ทำการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า ด้านการบริหารทั่วไป มีแนวทางการบริหารที่สำคัญ คือ 1) สถานศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือให้เพียงพอ หรือขอรับการสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน 2) บุคลากรในสถานศึกษามีความร่วมมือในการจัดกิจกรรมลูกเสือ 3) ผู้บริหารกำหนดนโยบาย วางแผน แต่งตั้ง คณะทำงานในกิจกรรมลูกเสือให้ชัดเจน ด้านการติดตามประเมินผล แนวทางการบริหารที่สำคัญ คือ 1) สถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ศึกษาพัฒนาและวิจัยกิจกรรมลูกเสือ 2) สถานศึกษาควรมีปฏิทินการติดตามประเมินผลกิจกรรมลูกเสือให้ชัดเจน 3) สถานศึกษาควรมีการวัดผลประเมินผลกิจกรรมลูกเสือเป็นไปตามหลักสูตรลูกเสือ ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ แนวทางการบริหารที่สำคัญ คือ 1) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน 2) ประสานความร่วมมือในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะในการจัดกิจกรรมลูกเสือ 3) ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทางการลูกเสือ และลูกเสือเข้าร่วมปฏิบัติ กิจกรรมลูกเสือกับชุมชน ระดับเขตพื้นที่/ระดับจังหวัด/ระดับชาติ ด้านบุคลากรแนวทางการบริหารที่สำคัญ คือ 1) ผู้บริหารมอบหมายงานด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือที่ชัดเจน 2) บุคลากรทางการลูกเสือ ควรมีความรู้ความเข้าใจและความชำนาญของบุคลากร

ในกิจกรรมลูกเสือ 3) สนับสนุนส่งเสริมบุคลากรทางการลูกเสือให้เข้ารับการฝึกอบรมสัมมนาด้ว
กิจกรรมลูกเสือ

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็น
พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย
6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data) 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย
(Aim) 3) การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan) 4) การลงมือการปฏิบัติงาน (Practices) 5) การติดตามและ
ประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation) และ 6) การรายงานผลงาน (Reporting) ซึ่งเป็นกระบวนการ
บริหารที่มีขั้นตอนการบริหาร ที่ผู้บริหารหรือบุคลากรทางการลูกเสือสามารถนำไปบริหารกิจกรรม
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่สร้างให้ลูกเสือ ผู้เรียน
และเยาวชนให้มีความเป็นพลเมือง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเป็น
พลเมืองต้องอาศัยข้อมูลในรอบปีที่ผ่านมาที่จะนำมาทบทวนวิเคราะห์เพื่อช่วยในการกำหนดจุดมุ่งหมาย
ช่วยในการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อให้ได้กิจกรรมลูกเสือที่ส่งเสริมความเป็นพลเมือง อีกทั้ง
ยังต้องมีการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมอยู่เป็นระยะเพื่อจะได้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจาก
การจัดกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งยังต้องรายงานผลเกี่ยวกับผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ
และผลการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ทางสถานศึกษาได้เก็บรวบรวมไว้เป็น
ข้อมูลเพื่อนำเสนอต่อสาธารณชนและจัดเก็บเป็นข้อมูลไว้ใช้ ในการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริม
ความเป็นพลเมืองในปีถัดไป จะเห็นได้ว่ากระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริม
ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ซึ่งมีความสำคัญที่จะส่งเสริมให้
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่กำลังเป็นเยาวชนไม่เรียนรู้ให้มีความเป็นพลเมืองของประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับ
หทัยภัทร จินสุทธิ์ (2562, น. 145) ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริม
ทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
ในจังหวัดนนทบุรี พบว่า กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน
(Planning = P) 2) การจัดองค์กร (Organizing = O) 3) การนำปฏิบัติ (Leading = L) และ 4) การควบคุม
การปฏิบัติตามแผน (Controlling = C) ใช้กระบวนการบริหารเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน ผู้บังคับ
บัญชาลูกเสือให้งานบริหารลูกเสือภายในสถานศึกษาสามารถดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ และ
สอดคล้องกับ สมคิด บางโม (2562, น. 296-297) ได้กล่าวว่า ในการพัฒนาระบบการบริหาร ประกอบด้วย
วิเคราะห์วิสัยทัศน์และพันธกิจ กำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ กำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน
หลักของงานแต่ละด้าน การกำหนดแหล่งข้อมูลที่ต้องใช้ในการวัดผลการปฏิบัติงาน การตั้งเป้าหมาย
ความก้าวหน้าและความสำเร็จขององค์การ การรวบรวมข้อมูล การบันทึกข้อมูลและการอนุมัติข้อมูล
การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานจริงเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ และการรายงานผลให้ผู้บังคับบัญชา

ที่รับทราบ และยังสอดคล้องกับ ฌรงค์ อภัยใจ (2560, น. 167) ได้ศึกษา เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียน ในโครงการตามพระราชดำริ พบว่า ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ การปรับปรุง และการรายงานผล โดยมีการประสานงาน เป็นกลไกขับเคลื่อนการบริหารงานในทุกขั้นตอน

องค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 7 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) การมีคุณธรรม จริยธรรม 2) ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน 3) การมีจิตสาธารณะ 4) การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ 5) การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง 6) การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และ 7) การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น ซึ่งเป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่สถานศึกษาหรือผู้เกี่ยวข้องและหน่วยงานต่าง ๆ ส่งเสริมให้เกิดกับลูกเสือ และผู้เรียนเพื่อให้เป็นเยาวชนที่มีความเป็นพลเมืองของประเทศต่อไป ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้ลูกเสือมีความเป็นพลเมืองโดยการจัดกิจกรรมให้ลูกเสือมีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบันที่ต้องการคนที่เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรมที่มีความละเอียดและเกรงกลัวในการประพฤติมิชอบต่อตนเองและผู้อื่น ยึดมั่นในหลักศีลธรรมในการดำเนินชีวิต ยังเป็นบุคคลที่มีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีจิตสาธารณะช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชนและสังคมที่ตนเองอาศัย เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนเข้าใจในการปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ร่วมกันสร้างความมั่นคงให้ประเทศและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างสันติสุข อีกทั้งสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมพัฒนาลูกเสือให้มีความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคนที่เคารพสิทธิของผู้อื่น และได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลทั่วไปและหน่วยงานต่าง ๆ ในการประพฤติตนเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (2560, น. 6) กล่าวว่า ความเป็นพลเมืองเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่มีการแสดงออกถึงการมีความรู้ความเข้าใจ ความคิดหรือเจตคติ และการปฏิบัติตนในทางที่ตรงต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม เป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง รับผิดชอบต่อสังคม และมีความเคารพผู้อื่น ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข และสอดคล้องกับ สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน (2560, น. 2) กล่าวว่า พลเมืองเป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักศีลธรรมและคุณธรรมของศาสนา มีหลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ดำรงตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ให้เป็นสังคมและประเทศประชาธิปไตยอย่างแท้จริงตามหลักการทางประชาธิปไตย และยังสอดคล้องกับ ปริญญา เทวานฤมิตรกุล (2555, น. 29-36) กล่าวว่า พลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ประกอบไปด้วย ความรับผิดชอบต่อตนเอง

และที่พึ่งตนเองได้ ความเคารพสิทธิผู้อื่น เคารพความแตกต่าง เคารพความเสมอภาค เคารพกติกา หรือกฎหมาย และรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนร่วม

2. ผลการประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร กิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรม ลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมีการสร้างและพัฒนา รูปแบบการบริหาร กิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างเป็นระบบตามหลักการพัฒนาแนวทางโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย และพัฒนา (Research and Development) โดยการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎีการบริหารงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศด้านลูกเสือ (Best Practices) และการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารและการจัดกิจกรรมลูกเสือ แล้วนำมาขยายรูปแบบการบริหารกิจกรรม ลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ แล้วนำมาทำการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) นำผลการวิจัยมาปรับปรุงรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ แล้วนำไปประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ซึ่งปรากฏว่า ความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด และ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ อำไพ นงค์เยาว์ (2560, น. 178-186) ศึกษา เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้และ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ จำเนียร แสงเสนา (2559, น. 221) ได้ศึกษา เรื่อง รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้และ ความเป็นประโยชน์ของ รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรให้ความสำคัญปัจจัยนำเข้าในการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) ผู้บริหาร 2) ผู้กำกับลูกเสือ 3) แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง 4) สื่อและเทคโนโลยี 5) ความร่วมมือ 6) งบประมาณ ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถขับเคลื่อนกิจกรรมลูกเสือลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประสบความสำเร็จได้

2. ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรนำกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data) 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim) 3) การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan) 4) การลงมือการปฏิบัติงาน (Practices) 5) การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation) และ 6) การรายงานผลงาน (Reporting) ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

3. ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองใน 7 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) การมีคุณธรรม จริยธรรม 2) ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน 3) การมีจิตสาธารณะ 4) การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ 5) การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง 6) การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และ 7) การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น

4. ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรให้ความสำคัญและควรนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมของบริบทของสถานศึกษา ในการส่งเสริมและพัฒนาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้มีความเป็นพลเมือง ที่จะเป็นพลังในการขับเคลื่อนนำพาประเทศให้ทันต่อกระแสสังคมโลก และผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจและความตระหนักให้กับครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ไปปฏิบัติให้เกิดผลได้อย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยพัฒนากลยุทธ์การบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ควรวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดิจิทัล (Digital Citizenship) ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกดาว เดชก้อง. (2562). รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2564). รายงานสถิติคดีประจำปี พ.ศ. 2564. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ.
- กรมวิชาการ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กอบชัย มณีตัน. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์กับผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2564). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Windows. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- กานต์สินี สุขุมารังสี. (2558). แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพ ในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- งามทิพย์ มิตรสุภาพ. (2559). รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จรัส อติวิทยาภรณ์. (2554). หลักการ และทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. สงขลา: เทมการพิมพ์.
- จรัสศรี โพธิ์เหมือน. (2561). สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จรุณี แก้วเอี่ยม. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

- จันทรานี สงวนนาม. (2553). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: บூค พอยท์.
- จันทรจิรา สุกใจ. (2560). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- จำเนียร แสงเสนา. (2559). *รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา* (ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จินตนา จันทรเจริญ. (2553). *การพัฒนาแบบการบริหารงานแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์การสำหรับโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ด้วยการเทียบเคียงสมรรถนะ* (ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จเร สัตยารักษ์. (2544). *การบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชนก เชียงมูล. (2559). *แนวทางพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ชัยญา อภิปราลกุล. (2548). *เอกสารคำสอน วิชา 218711 หลักและระบบบริหารการศึกษา*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชัยรัตน์ ราชประโคน. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์กับประสิทธิผลการบริหารงานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เชาว์ อินใย. (2555). *การประเมินโครงการ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วี.พรีนท์ (1991).
- โชติ บดีรัฐ. (2556). *เทคนิคการบริหาร*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ณรงค์ อภัยใจ. (2560). *รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ* (ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ณัฐพันธ์ เขจรนนท์. (2544). *ยอดกลยุทธ์การบริหารสำหรับองค์กรยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ณัฐพันธ์ เขจรนนท์. (2548). *คู่มือปฏิบัติ Six Sigma เพื่อสร้างความเป็นเลิศในองค์กร*. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.

- ดวงเดือน วินิจฉัย. (2561). *การพัฒนาารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดารุณี เดชยศดี. (2562). *การพัฒนาารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ดวงรัตน์ วิริยะนราทิพย์. (2541). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ถวิลวดี บุรีกุล และรัชชวดี แสงมทะหมัด. (ม.ป.ป.). *ความเป็นพลเมืองในประเทศไทย (Citizenship in Thailand)*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ทับทิม พิทักษ์เขตต์. (2560). *ความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมครูทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มพญาวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทิพย์พาพร ตันติสุนทร. (2558). *การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง*. กรุงเทพฯ: สถาบันนโยบายศึกษา.
- ทิตินา แคมมณี. (2561). *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทียมจันทร์ พาณิชย์ผลินไชย. (ม.ป.ป.). *ระเบียบวิธีวิจัย*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธนนัธร อิมใจ. (2560). *ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธร สุนทรายุทธ. (2554). *ปรัชญาการบริหารจัดการ (Philosophy of management)*. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- ธร สุนทรายุทธ. (2556). *ทฤษฎีและพฤติกรรม หลักการ ทฤษฎี และการปฏิบัติทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- ธชกร จีบใจนาย. (2563). *ความล้มพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตสุคดถิ่นไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

- ธัญญา อภิชาติเชียรโกวิท. (2552). การศึกษาพฤติกรรมการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้อำนวยการ
โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 (ปริญญาานิพนธ์ปริญญา
ดุขฎฐิบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธัญธัช วิภัติภูมิประเทศ. (2556). ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ธัญลักษณ์ คล่องแคล่ว. (2560). การพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ปริญญาานิพนธ์ปริญญาดุขฎฐิบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธีระ รุญเจริญ และคณะ. (2545). การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- นพดลย์ เพชรระ. (2555). ปัญหาการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ. สืบค้น 10 มีนาคม 2565,
จาก <https://www.gotoknow.org/posts/286942>
- นารี โม่งประณีต. (2557). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทฤษฎีวงจร
คุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6
(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2559). การจัดการสมัยใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล กรุ๊ป.
- บัญชาพิพัฒน์ โสดา. (2556). การประเมินความต้องการจำเป็นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้มีจิตสาธารณะของครู สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา
ภาคเหนือตอนล่าง (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2564). การพัฒนาการวิจัยโดยใช้รูปแบบ. สืบค้น 10 มีนาคม 2565,
จาก https://www.kroobannok.com/news_file/p61238851032.pdf
- บุญธรรม พิมพาภรณ์. (2565). ลูกเสือไทย. สืบค้น 10 มีนาคม 2565,
จาก <https://www.trueplookpanya.com/learning/detail/15611>
- ปกรณ์ ประจันบาน. (2561). เทคนิคการวิเคราะห์และประยุกต์โมเดลสมการโครงสร้างสำหรับ
งานวิจัยและประเมิน (พิมพ์ครั้งที่ 2). พิษณุโลก: เอทีกราฟฟิคเซ็นเตอร์.
- ปริญญา เทวานฤมิตรกุล. (2555). การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- ปรีดา พิษผล. (2563). การพัฒนาการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนเวียงสระ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

- ปิ่นทारीย์ อัครเศรษฐนนท์. (2561). รูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของผู้บริหารมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ปาริชาติ เจริญรัตน์. (2554). การดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ปิยะ โกฎิแสน. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้ *Balanced Scorecard* ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปิยะนุช สุวงษ์. (2559). การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- เพชร โทจินดารัตน์. (2556). แนวทางการพัฒนาดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนภูซางวิทยาคม อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา โดยการใช้เทคนิคการเทียบเคียงระดับ (*Benchmarking*) (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พรทิพย์พา คล้ายกมล. (2554). แนวทางพัฒนาการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- พรรณณี มนพัทธ์ปริพัตร. (2560). ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พลุ เดชะรินทร์. (2546). *Balanced Scorecard: ฐิติในการปฏิบัติ implementation Balanced Scorecard*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรมหาวิทยาลัย.
- พัชนี บุญคง. (2560). การศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาทักษะด้านการเรียนรู้ และนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พิชัย ลีพัฒน์ไพบูลย์. (2550). การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (TQM). กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- พิพัฒน์ ก้องกิจกุล, และณัฐยา สินตระการผล. (2549). *Balanced Scorecard วิธีสร้างสมดุลระหว่างกลยุทธ์และการควบคุม*. กรุงเทพฯ: ธรรมมลการพิมพ์.

- ไพบูลย์ จันทร์แรม. (2546). การพัฒนาผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภัทรพัฒน์ กาญจนเกตุ. (2562). ปัญหาการจัดการสโมสรรักบี้ฟุตบอลในประเทศไทยโดยแนวคิด TQM (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาวดี วิจิตรจันทร์. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การ (TQM) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มณฑิรา ไชยเผือก. (2552). การศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้วิธีการบริหารจัดการแบบซิกซ์ซิกม่า ในสถานศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- มนลักษณ์ ภัคศิษน. (2556). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารแบบดุลยภาพ (BSC) สำหรับสถานศึกษาพื้นฐาน (ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2546). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการ. นนทบุรี: ไทยร่มเกล้า.
- ยงยุทธ พรหมบุตร. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาชีพ โดยวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA (ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เยี่ยม กุศล. (2551). สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดหนองคาย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- รณกฤต แสนพรหม. (2557). การพัฒนาบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รายวิชา การเขียนโปรแกรมภาษาปาสคาล โดยใช้เทคนิคกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบวงจรพีดีซีเอ (PDCA) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหอวัง ปทุมธานี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- รักกิจ ศิริวัฒน์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของระบบบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การของพนักงานโรงไฟฟ้าจะนะ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

- รัตน์ บัณฑิต. (2552). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา*. กรุงเทพฯ: คำสมัย.
- รัตน์ บัณฑิต. (2562). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (2542). *แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (2546). *ข้าแหละ Six Sigma*. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- วรรณิกา อภัยภักดี. (2561). *รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาดุขฎฐิบัณฑิต)*. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วราภรณ์ สกฤวิวรรธน์. (2558). *ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- วราภรณ์ แผ่นทอง. (2554). *รูปแบบการบริหารสถาบันทางวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครโดยใช้การเทียบเคียงสมรรถนะองค์กร (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาดุขฎฐิบัณฑิต)*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย.
- วรงค์ จริงจางษ์กุล. (2559). *แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต)*. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วัฒนา อุปพงษ์. (2558). *การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการส่งเสริมพหุปัญญา ของนักเรียนโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต)*. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2554). *การบริหารการผลิต (Production Management)*. กรุงเทพฯ: พี.เอ ลิฟวิ่ง.
- วิชัย ลิขิตพรักษ์. (2558). *ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาสู่การเป็นประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). *นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้สู่ความเป็นพลเมือง*. กรุงเทพฯ: อาร์ แอนด์ ปริ้นท์.
- วิเชียร วิทย์อุดม. (2554). *การจัดการสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: ธนธัชการพิมพ์.
- วิโรจน์ ลักขณาอดิศร. (2552). *หลุดจากกับดัก Balanced Scorecard*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2546). *การบริหารการศึกษาหลักการ ทฤษฎี หน้าที่ ประเด็นและบทวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธ์.

- วีรวัช มาชะศิริรานนท์. (2546). *การพัฒนา balanced scorecard*. กรุงเทพฯ: ธรรมมถรรพการพิมพ์.
- วีระยุทธ์ ชาตะกาญจน์. (2555). *เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามืออาชีพ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วีพริ้นท์ (1991).
- ศฤงคาร ใจปันทา. (2563). *รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ*. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศศิธร จันทร์โท. (2562). *การศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศักดิ์ดา สุขขุ. (2551). *กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ศักดิ์ดา ศรีผางค์. (2558). *รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้สำหรับหลักสูตรท้องถิ่นโดยการเรียนรู้บูรณาการแบบองค์รวม* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ศิรินาฏ เจาจง. (2557). *การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ศิริพงษ์ เสาภายน. (2547). *หลักการบริหารการศึกษา: ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2545). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- ศุภชัย สุวรรณกนิษฐ. (2549). *การนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการแบบซิกซ์ซิกม่า ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโท). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศุภณัฐ เพิ่มพูนวิวัฒน์, และจรรุวรรณ แก้วมะโน. (2558). *การสร้างสำนักพลเมือง*. กรุงเทพฯ: ธรรมดาเพลส.
- ศุภฤกษ์ ศิโรตศ. (2561). *แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สถิรพร เขาวนชัย. (2561). *กลยุทธ์การบริหารสโมสรลูกเสือจังหวัด* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโท). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- สภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2558). *สรุปผลการเสวนาเพื่อปฏิรูปพลเมือง สู่ความเป็นพลเมืองต้นแบบ ในกลุ่มเด็กและเยาวชน*. กรุงเทพฯ: สภานิติบัญญัติแห่งชาติ.
- สมคิด บางโม. (2545). *การพัฒนาบุคลากร*. กรุงเทพฯ: เอลโล่การพิมพ์.
- สมคิด บางโม. (2562). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: วี.พริ้นท์ (1991).
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2555). *สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมประสงค์ ยมนา. (2560). *การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุฏฐบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สมพงษ์ จิตระดับ. (2555). *คู่มือการสร้างความเป็นพลเมืองดีในสภาเด็กและเยาวชนระดับท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: ธรรมดาเพรส.
- สมพิชญ์ วงษ์ด้วง. (2558). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา ตามทรรศนะ ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สมยศ นาวิการ. (2546). *การบริหารโดยวัตถุประสงค์*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ 1991.
- สมาน อัครภูมิ. (2550). *การใช้วิจัยพัฒนารูปแบบในวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก*. *วารสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 11(2), 83 - 84.
- สรรพสิทธิ์ ศรีระวรรณ. (2562). *การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23* (วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สัญญา โต๊ะหนู. (2559). *การศึกษาความสัมพันธ์ของกิจกรรมลูกเสือกับการเป็นพลเมืองดีในโรงเรียน ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดเมืองพัทยา* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สัมมา ธรณิธย์. (2556). *หลัก ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- สัมฤทธิ์ สระสินทร. (2553). *ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพด้านลูกเสือ ภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- สาวิตรี ลามพัฒน์. (2559). *การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25* (วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน. (2552). *แนวทางการพัฒนาหลักสูตรการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา.
- สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน. (2553). *เกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา.
- สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน. (2553). *คู่มือการฝึกอบรมหลักสูตรลูกเสือประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน.
- สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน. (2554). *สารานุกรมลูกเสือ 100 ปี ลูกเสือไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน.
- สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน. (2560). *คู่มือการสอบวิชาพิเศษลูกเสือเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ วิชาหน้าที่พลเมือง*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2558). *คู่มือพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์.
- สำนักงานพัฒนากิจการนักเรียน. (2560). *หลักเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบลูกเสือ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนากิจการนักเรียน.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง. (2563). *ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนเอกชนจังหวัดระยอง*. ระยอง: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง.
- สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ. (2557). *คู่มือการฝึกอบรมหลักสูตรลูกเสือข้อสะอาด*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. (2554). *คู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา*. อุดรธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). *ยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง พ.ศ. 2552-2561*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). *รายงานการวิจัยเพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง*. กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟฟิก.
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์. (2560). *รายงานการวิจัย สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ การศึกษาความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์.

- สิทธิศักดิ์ พุทธิพิทักษ์. (2546). *การพัฒนาคุณภาพแบบก้าวกระโดดด้วยวิธี Six Sigma*. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- สุคนธ์ ภูริเวทย์. (2544). *การออกแบบการสอน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุธี ขวัญเงิน. (2559). *หลักการจัดการ*. กรุงเทพฯ: วี.พริ้นท์ (1991).
- สุนทร โคตรบรรเทา.(2551). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). *การบริหารการศึกษา หลักการและทฤษฎี (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- สุภาพร จตุรภัทร. (2556). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาการลูกเสือไทยเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี (ปริญญานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภีร์ สมอนา. (2558). *ความเป็นพลเมืองของนักเรียนในโครงการโรงเรียนพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- สุภักดิ์ พวงขจร. (2561). *การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (ปริญญานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สุรินทร์ แก้วมณี. (2558). *รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมขององค์คณะบุคคลเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (ปริญญานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุรศักดิ์ เชื้อหลุยโพธิ์. (2555). *สภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต)*. ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: วี.พริ้นท์ (1991).
- เสนาะ ปันวิเศษ. (2529). *ชีวิตชาวค่าย. วารสารลูกเสือ, 14(50), 28*.
- หทัยภัทร จินสุทธิ. (2562). *รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- อภิรักษ์ณ์ ธรรมวิมุติ. (2558). *การเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนโดยใช้หลักการบริหารโดยวัตถุประสงค์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง (รายงานผลการวิจัย)*. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

- อมรรัตน์ สุทธิสาร. (2554). *สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต). นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- อรรถพล ส่งอัมพร. (2564). *พัฒนาการบริหารงานกิจการลูกเสือของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา บางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรุณ เงินเสื่อ. (2559). *รูปแบบการบริหารงานวิจัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อัศวิน คำชาติ. (2558). *แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อัศวินเดช ยมภักดี. (2558). *รูปแบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์สำหรับสถานศึกษา ระดับการศึกษาภาคบังคับสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- อัญญา ศรีใส. (2556). *ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อำไพ นงค์เยาว์. (2559). *รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21* (ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- เอนก ปัทมพงศา. (2550). *ปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุราษฎร์ธานี เขต 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต). สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- Bardo, J.W., & Hartman, J.J. (1982). *Urban sociology: A systematic introduction*. N.P.: F.E. Peacock.
- Besterfield, D.H. (2004). *Quality control*. N.P.: Pearson Prentice Hall.
- Brown, W.B., & Moberg, D.J. (1980). *Organization theory and management*. New York: John Wiley and Sons.

- Cogan, J.J. (1997). *Multidimensional citizenship: educational policy for the 21st century: An executive summary of the citizenship education policy study project*. U.S.A.: University of Minnesota.
- Cook, C., & Hunsaker, P.L. (2001). *Management and organization behavior* (3rd ed.). New Jersey: McGraw-Hill.
- Drucker, P. (1954). *The practice of management*. New York: Harper & Row.
- Eisner, E. Education Connoisseurship and Criticism. (1976). *Their form and functions in educational evaluation*. N.P.: Journal of A Esthetic Education.
- Galston, W. A. (1991). *Liberal purposes: Goods, virtues, and diversity in the liberal state*. United Kingdom: Cambridge University.
- Hradesky, J.L. (1995). *Total quality management handbook*. New York: McGraw Hill.
- Ivancevich, J.M. (1989). *Management: Principle and function* (6th ed.). N.P.: Richard D. Irwin.
- Keeves, P.J. (1988). *Educational research, methodology & measurement: An international handbook*. N.P.: Pergamon.
- Keeves, P.J. (1988). *Model and model building educational research, methodology and measurement: An international handbook*. N.P.: Pergamon.
- Lewin, K. (1958). *Patterns of aggressive behavior in experimentally created social climates*. In *The study of leadership*. N.P.: The Interstate Printers.
- Pande, P., & Holpp, L. (2002). *What is Six Sigma?*. New York: McGraw-Hill.
- Samith, E.W. (1971). *The educational encyclopedia*. New York: Prentice-Hall.
- Senge, P. (1990). *The Fifth Discipline*. N.P.: Doubleday.
- Smith, R.H. (1980). *Management: Making organizations perform*. N.P.: Macmillan.
- Spendolini, M. (1992). *The Benchmarking Book*. N.P.: AMACOM.
- Willer, D. (1986). *Scientific sociology: Theory and method*. New York: Prentice-Hall.
- William, C. (2011). *Principles of management* (6th ed.). N.P.: South-Western, Cengage Learning.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสังเคราะห์เอกสาร

แบบสังเคราะห์เอกสาร
การศึกษาองค์ประกอบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือ
สามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

แบบสังเคราะห์เอกสารฉบับนี้ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 ของการวิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็นที่ศึกษา	ผลการศึกษา
ประเด็นที่ 1 ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	....
ประเด็นที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	....
ประเด็นที่ 3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่น ใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	....

ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม
เพื่อศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ดร.กัลยา มาลัย
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. นายอรรถพร จุจันทร์
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอำนาจ
3. นายทับทิม พาโคกทม
ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองปลาหมอวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย
อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
5. นายจิรายุ จันทร์เพ็ง
ข้าราชการครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญ (ด้านลูกเสือ) โรงเรียนมัธยมปากกลาง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอำนาจ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ
เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ดร.รัตน์ เกตุจันทร์
ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือจังหวัดพิษณุโลก
2. นายฤกษ์ชัย จักรพรพงศ์
ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
3. นายสุวรรณชัย พรหมศร
ผู้อำนวยการโรงเรียนเพชรละครวิทยา จังหวัดเพชรบูรณ์
4. นายโอฬาร เก่งรักษ์สัตว์
ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
5. นายอมร ชุมศรี
ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ
เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.บัญชา สำรวัยรี
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดาร์สวิทย์ ปทุมมาศ
ข้าราชการบำนาญ อดีตคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
3. นายสรารุช สุขมล
ข้าราชการบำนาญ อดีตอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
4. ดร.รัตน์ เกตุจันทร์
ข้าราชการบำนาญ อดีต ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านชำร้าง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษา เขต 2
5. นายสมเดช แสงเมือง
ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านงราษฎร์อุทิศ
6. ดร.ละออ วันจิ๋ว
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1
7. นายจิราวุธ คุ้มจันทร์
ข้าราชการบำนาญ อดีตข้าราชการครูวิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนยางซ้ายพิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย
8. นายสมภพ ประเสริฐ
ข้าราชการบำนาญ อดีตข้าราชการครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษโรงเรียนประชาสงเคราะห์วิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุดรดิตถ์
9. ดร.วรมน วีตะเสวีระ
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดนครสวรรค์

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม

เรื่อง องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย

นายรังสรรค์ เกิดศรี

หลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ตำแหน่ง

ผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

3. วุฒิทางลูกเสือ

B.T.C W.B.
 A.L.T. L.T. ไม่มีวุฒิทางลูกเสือ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ 9 ด้าน ได้แก่ คุณธรรม และจริยธรรม ใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และปฏิบัติตนตามกฎหมายในระบอบประชาธิปไตย การมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและความเคารพสิทธิของผู้อื่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น การมีจิตอาสา และการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี โดยกำหนดความหมายของค่าคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีคุณลักษณะความเป็นพลเมือง อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีคุณลักษณะความเป็นพลเมือง อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีคุณลักษณะความเป็นพลเมือง อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีคุณลักษณะความเป็นพลเมือง อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีคุณลักษณะความเป็นพลเมือง อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ที่	รายการ	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่				
		5	4	3	2	1
ด้านคุณธรรม และจริยธรรม						
1	ลูกเสือมีความละเอียดและเกรงกลัวในการประพฤติมิชอบต่อตนเองและผู้อื่น					
2	ลูกเสือมีความซื่อสัตย์สุจริต					
3	ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์					
4	ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งของบิดามารดา					
5	ลูกเสือเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาลูกเสือด้วยความเคารพ					
6	ลูกเสือมีความมัธยัสถ์					
7	ลูกเสือยึดมั่นในหลักศีลธรรมและคุณธรรม					
8	ลูกเสือมีความประพฤติที่ดีงาม					
9	ลูกเสือมีการปฏิบัติตนในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสุจริต					
ด้านใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง						
10	ลูกเสือมีความตระหนักในคุณค่าของการเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่					
11	ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย					
12	ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี					
13	ลูกเสือมีความใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ					
14	ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบัน					
15	ลูกเสือนำความรู้มาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ					
ด้านการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล						
16	ลูกเสือมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ					
17	ลูกเสือมีทักษะในการสังเกต จดจำ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการดำรงชีวิตในโลกปัจจุบัน					
18	ลูกเสือมีทักษะในการประยุกต์ใช้เครื่องมือในการอยู่ค่ายพักแรมมาใช้ในการดำรงชีวิต					
19	ลูกเสือมีทักษะในการจัดการปัญหารอบตัวได้อย่างเหมาะสม					
20	ลูกเสือมีทักษะชีวิตและพึ่งตนเองได้					
21	ลูกเสือมีความสามารถนำทักษะทางลูกเสือไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม					

ที่	รายการ	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่				
		5	4	3	2	1
ด้านจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และปฏิบัติตนตามกฎหมายในระบบประชาธิปไตย						
22	ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์					
23	ลูกเสือมีการส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติ					
24	ลูกเสือมีการส่งเสริมความมั่นคงของประเทศชาติ					
25	ลูกเสือมีการใช้หลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต					
26	ลูกเสือมีความรู้ ความสามารถในการปกป้องสิทธิ และเสรีภาพ ของตนเองและผู้อื่น					
27	ลูกเสือมีการเคารพกติกาของสังคมและยอมรับผลการละเมิด กติกา					
28	ลูกเสือมีการเคารพกฎหมายของชาติและยอมรับผลการละเมิด กฎหมาย					
ด้านการมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม						
29	ลูกเสือมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติตนในสังคม					
30	ลูกเสือมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง					
31	ลูกเสือมีความประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ					
32	ลูกเสือมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม					
33	ลูกเสือมีความสามารถในการพึ่งตนเองได้					
34	ลูกเสือมีความสามารถปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม					
ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและความเคารพสิทธิของผู้อื่น						
35	ลูกเสือมีความสุขกายสบายใจ					
36	ลูกเสือได้รับการยกย่องนับถือและเป็นคนเชื่อถือได้					
37	ลูกเสือมีความเชื่อมั่นในตนเอง					
38	ลูกเสือมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตากรุณา ต่อผู้อื่น					
39	ลูกเสือมีความเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก					
40	ลูกเสือมีความเคารพสิทธิของผู้อื่น					
41	ลูกเสือมีความสามัคคีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น					
42	ลูกเสือมีความเข้าใจ และยอมรับ ต่อความแตกต่าง ทางวัฒนธรรม					

ที่	รายการ	คุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่				
		5	4	3	2	1
ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น						
43	ลูกเสือสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
44	ลูกเสือมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน					
45	ลูกเสือรู้จักทำการฝีมือต่าง ๆ					
46	ลูกเสือมีการฝึกฝนในการทำกิจกรรมลูกเสือร่วมกับผู้อื่น ตามความเหมาะสม					
47	ลูกเสือมีส่วนร่วมทางการเมืองตามความเหมาะสม					
48	ลูกเสือมีความสามารถในการชักชวนผู้อื่นเข้ามาทำงานได้					
ด้านกรมีจิตอาสา						
49	ลูกเสือมีความเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม					
50	ลูกเสือรู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น					
51	ลูกเสือรู้จักกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม					
52	ลูกเสือมีการช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม โดยไม่หวัง ผลตอบแทน					
53	ลูกเสือมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม					
54	ลูกเสือมีการใช้ชีวิตและอุปนิสัยการบริโภคเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม					
55	ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจและชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม					
ด้านการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี						
56	ลูกเสือมีความกล้าหาญและอดทนในการดำรงชีวิต					
57	ลูกเสือมีความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี					
58	ลูกเสือมีจิตใจร่าเริงในการดำรงชีวิตในภาวะการณ์เปลี่ยนแปลง ของสังคม					
59	ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง และผู้อื่น					
60	ลูกเสือไม่ย่อท้อต่อความลำบากในการแก้ปัญหา					

ภาคผนวก ง สรุปรายการตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC)

สรุปรายการตรวจสอบความสอดคล้องเพื่อการวิจัย
 เกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบในเรื่องคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือ
 สามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เกณฑ์ในการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) และความสอดคล้องกับเนื้อหา/จุดประสงค์ ดังนี้
 +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามเนื้อหา/จุดประสงค์
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามเนื้อหา/จุดประสงค์
 -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดไม่ตรงตามเนื้อหา/จุดประสงค์

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
ด้านคุณธรรม และจริยธรรม								
1.	ลูกเสือมีความละเอียดและเกรงกลัวในการประพฤติ มิชอบต่อตนเองและผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.	ลูกเสือมีความซื่อสัตย์สุจริต	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.	ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.	ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งของบิตามารดา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.	ลูกเสือเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาลูกเสือด้วยความเคารพ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.	ลูกเสือมีความมัธยัสถ์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7.	ลูกเสือยึดมั่นในหลักศีลธรรมและคุณธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8.	ลูกเสือมีความประพฤติที่ดีงาม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9.	ลูกเสือมีการปฏิบัติตนในการทำงานร่วมกับผู้อื่น อย่างสุจริต	+1	-1	+1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
ด้านใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง								

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น					IOC	สรุป
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
10.	ลูกเสือมีความตระหนักในคุณค่าของการเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11.	ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
12.	ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13.	ลูกเสือมีความใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
14.	ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
15.	ลูกเสือนำความรู้มาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ด้านการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล								
16.	ลูกเสือมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
17.	ลูกเสือมีทักษะในการสังเกต จดจำ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการดำรงชีวิตในโลกปัจจุบัน	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
18.	ลูกเสือมีทักษะในการประยุกต์ใช้เครื่องมือในการอยู่ค่ายพักแรมมาใช้ในการดำรงชีวิต	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
19.	ลูกเสือมีทักษะในการจัดการปัญหารอบตัวได้อย่างเหมาะสม	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
20.	ลูกเสือมีทักษะชีวิตและพึ่งตนเองได้	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
21.	ลูกเสือมีความสามารถนำทักษะทางลูกเสือไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
ด้านจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และปฏิบัติตนตามกฎหมายในระบอบประชาธิปไตย								
22.	ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
23.	ลูกเสือมีการส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
24.	ลูกเสือมีการส่งเสริมความมั่นคงของประเทศชาติ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
25.	ลูกเสือมีการใช้หลักการทางประชาธิปไตย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น					IOC	สรุป
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่						
		1	2	3	4	5		
	ในการดำรงชีวิต							
26.	ลูกเสือมีความรู้ ความสามารถในการปกป้องสิทธิ และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
27.	ลูกเสือมีการเคารพกติกาของสังคมและยอมรับ ผลการละเมิดกติกา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
28.	ลูกเสือมีการเคารพกฎหมายของชาติและยอมรับ ผลการละเมิดกฎหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ด้านการมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม								
29.	ลูกเสือมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติตนในสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
30.	ลูกเสือมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
31.	ลูกเสือมีความประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
32.	ลูกเสือมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
33.	ลูกเสือมีความสามารถในการพึ่งตนเองได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
34.	ลูกเสือมีความสามารถปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ ต่อสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและความเคารพสิทธิของผู้อื่น								
35.	ลูกเสือมีความสุภาพเรียบร้อย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
36.	ลูกเสือได้รับการยกย่องนับถือและเป็นคนเชื่อถือได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
37.	ลูกเสือมีความเชื่อมั่นในตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
38.	ลูกเสือมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตากรุณาต่อผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
39.	ลูกเสือมีความเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
40.	ลูกเสือมีความเคารพสิทธิของผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
41.	ลูกเสือมีความสามัคคีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
42.	ลูกเสือมีความเข้าใจ และยอมรับ ต่อความแตกต่าง ทางวัฒนธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น								
43.	ลูกเสือสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
44.	ลูกเสือมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
45.	ลูกเสือรู้จักทำการฝีมือต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
46.	ลูกเสือมีการฝึกฝนในการทำกิจกรรมลูกเสือร่วมกับผู้อื่นตามความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
47.	ลูกเสือนมีส่วนร่วมทางการเมืองตามความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
48.	ลูกเสือมีความสามารถในการชักชวนผู้อื่นเข้ามาทำงานได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ด้านการมีจิตอาสา								
49.	ลูกเสือมีความเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
50.	ลูกเสือรู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
51.	ลูกเสือรู้จักกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
52.	ลูกเสือมีการช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
53.	ลูกเสือมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
54.	ลูกเสือมีการใช้ชีวิตและอุปนิสัยการบริโภคเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
55.	ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจและชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ด้านการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี								
56.	ลูกเสือมีความกล้าหาญและอดทนในการดำรงชีวิต	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
57.	ลูกเสือมีความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
58.	ลูกเสือมีจิตใจร่าเริงในการดำรงชีวิตในภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
59.	ลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจในการคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
60.	ลูกเสือไม่ย่อท้อต่อความลำบากในการแก้ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
เกี่ยวกับแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือ
สามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แบบสัมภาษณ์มีทั้งหมด 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริม
ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวการบริหารกิจกรรมลูกเสือ
เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์สามารถแสดงความคิดเห็นในการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์
จากการทำงานของท่าน และแนวโน้มในการพัฒนางานวิจัยได้อย่างอิสระ ตามนิยามศัพท์ ดังนี้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ด้านปัจจัยการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง วิธีการบริหารทรัพยากรมนุษย์ หรือวัสดุอุปกรณ์จำเป็นและปัจจัยต่างๆ ที่ผู้บริหาร ในสถานศึกษา จะนำบริหารกิจกรรมลูกเสือให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพกำหนดปัจจัยนำเข้าไว้ 6 ประการ ประกอบด้วย

1.1 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้มีบทบาทในการบริหาร วางนโยบายและการจัดการกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ รวมทั้งการจัดสรรเวลาการจัดกิจกรรมลูกเสือให้ตรงกับโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา เลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และคณะกรรมการบริหารโรงเรียน

1.2 ผู้กำกับลูกเสือ หมายถึง ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ บุคลากรการศึกษา รวมทั้งครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

1.3 แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง หมายถึง แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง

1.4 สื่อและเทคโนโลยี หมายถึง สื่อ แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูล เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

1.5 ความร่วมมือ หมายถึง ความร่วมมือของผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงาน (ภาครัฐและภาคเอกชน) สภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ อีกทั้งความร่วมมือของผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงาน (ภาครัฐและภาคเอกชน) ในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

1.6 งบประมาณ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรร จัดหางบประมาณ การดูแลและรักษาเงินเพื่อใช้ในการส่งเสริมกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน

2. แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data) หมายถึง การทบทวนกลยุทธ์องค์การ กำหนดปัญหาหลักและโอกาสพัฒนาองค์การ การกำหนดแหล่งข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลองค์การ และการวิเคราะห์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการกำหนด

จุดมุ่งหมายในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2.2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim) หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์ การตั้งเป้าหมาย กำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ กำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน เป็นการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา เพื่อใช้วางแผนปฏิบัติงานในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2.3 การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan) การวางแผนคุณภาพเชิงกลยุทธ์ การบันทึกข้อมูลและการอนุมัติข้อมูล จัดทำแผนที่ทางกลยุทธ์ รวมทั้งสถานศึกษาต้องคัดเลือกสมาชิกทีมและมอบหมายให้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2.4 การลงมือการปฏิบัติงาน (Action) หมายถึง การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ไปสู่การพัฒนากิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ รวมทั้งมีการตรวจสอบความคืบหน้าของการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และการปรับปรุงคุณภาพจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อย่างสม่ำเสมอ

2.5 การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation) หมายถึง การออกแบบวิธีวัดและประเมินผล ในนามาร่วมกันทำการประเมินผลและการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานหลังจากการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งเป็นการการควบคุมคุณภาพในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามวัตถุประสงค์ของการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2.6 การรายงานผลงาน (Reporting) หมายถึง การนำเสนอผลงานต่อผู้บริหาร รวมทั้งส่งมอบผลงานและขยายผลงานการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไปยังหน่วยงานอื่น ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติใช้อีกทั้งควรมีการพิจารณาให้รางวัลตอบแทนหรือชมเชยผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

3. คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง พฤติกรรมของลูกเสือแสดงออกถึงความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 7 คุณลักษณะ ประกอบด้วย

3.1 การมีคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง การเชื่อฟังคำสั่งของบิดามารดา การมีความละเอียดและเกรงกลัวในการประพฤติมิชอบต่อตนเองและผู้อื่น การมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์ การเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาลูกเสือด้วยความเคารพ การยึดมั่นในหลักศีลธรรมและคุณธรรม การมีความซื่อสัตย์สุจริต การมีความประพฤติที่ดีงาม การมีความมัธยัสถ์ และการปฏิบัติตนในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสุจริต

3.2 ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน หมายถึง คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง การรู้จักทำการฝีมือต่าง ๆ การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามความเหมาะสม การมีความสามารถในการชักชวนผู้อื่นเข้ามาทำงานได้ การมีความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี การฝึกฝนในการทำกิจกรรมลูกเสือ ร่วมกับผู้อื่นตามความเหมาะสม การมีจิตใจร่าเริงในการดำรงชีวิตในภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคม การมีความรู้ ความเข้าใจในการคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น และการมีความกล้าหาญและอดทนในการดำรงชีวิต

3.3 การมีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง การรู้จักกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม การรู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น การมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม การช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน การมีความเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม การใช้ชีวิตและอุปนิสัยการบริโภคเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม มีและการมีความรู้ ความเข้าใจและชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

3.4 การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ หมายถึง คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง การส่งเสริมความมั่นคงของประเทศชาติ การเคารพกฎหมายของชาติและยอมรับผลการละเมิดกฎหมาย การใช้หลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต การเคารพกติกาของสังคมและยอมรับผลการละเมิดกติกา การมีความรู้ ความสามารถในการปกป้องสิทธิ และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น การส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติ และการมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

3.5 การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง หมายถึง คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง การมีความใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ การมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย การมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตน เป็นพลเมืองดี การมีความตระหนักในคุณค่าของการเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ การมีความรู้ ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบัน และการนำความรู้มาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

3.6 การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม หมายถึง คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง การมีทักษะ ในการประยุกต์ใช้เครื่องมือ ในการอยู่ค่ายพักแรมมาใช้ในการดำรงชีวิต การมีความสามารถในการพึ่งตนเองได้ การมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง การมีทักษะชีวิตและพึ่งตนเองได้ การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และการมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติตนในสังคม

3.7 การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น หมายถึง คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึง การได้รับการยกย่องนับถือและเป็นคน เชื่อถือได้ การมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตากรุณาต่อผู้อื่น การมีความเชื่อมั่นในตนเอง การมีความสุขกายสบายใจ และการมีความเคารพสิทธิของผู้อื่น

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ .....
2. ตำแหน่ง/สถานภาพ .....
3. สถานที่ทำงาน .....
4. หมายเลขโทรศัพท์ .....
5. วันที่ให้สัมภาษณ์ .....
6. สถานที่สัมภาษณ์ .....
7. เริ่มสัมภาษณ์เวลา..... สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา .....

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็นที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า

1. ผู้วิจัยได้กำหนดปัจจัยนำเข้าไว้ 6 ประเด็น ในการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ท่านคิดว่าควรมีลักษณะอย่างไร

1.1 ท่านคิดว่าในการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ผู้บริหารควรมีคุณลักษณะอย่างไร

.....
 .....

.....

1.2 ท่านคิดว่าในการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือ
สามัญรุ่นใหญ่ ผู้กำกับลูกเสือควรมีคุณลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

1.3 ท่านคิดว่าในการออกแบบกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือ
สามัญรุ่นใหญ่ ควรประกอบด้วยอะไรบ้าง

.....

.....

.....

1.4 ท่านคิดว่าในการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือ
สามัญรุ่นใหญ่ ควรเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมอย่างไร

.....

.....

.....

1.5 ท่านคิดว่าในการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือ
สามัญรุ่นใหญ่ ควรสร้างความร่วมมือจากบุคคลหรือหน่วยงานอย่างไร

.....

.....

.....

1.6 ท่านคิดว่าในการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือ
สามัญรุ่นใหญ่ ควรจัดสรรงบประมาณอย่างไร

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าควรมีปัจจัยนำเข้าประการอื่นอีกหรือไม่ ที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุน
ให้การบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีรูปแบบที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

.....

ประเด็นที่ 2 ด้านกระบวนการ

1. ท่านคิดว่ากระบวนการของการบริหารแต่ละขั้นตอนควรมีแนวทางและวิธีการอย่างไร เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data) ท่านคิดว่าควรมีการดำเนินการอย่างไรบ้าง ที่สถานศึกษาสามารถบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

1.2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim) ท่านคิดว่าควรมีการดำเนินการอย่างไรบ้าง ที่สถานศึกษาสามารถบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

1.3 การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan) ท่านคิดว่าควรมีการดำเนินการอย่างไรบ้าง ที่สถานศึกษาสามารถบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

1.4 การลงมือการปฏิบัติงาน (Practices) ท่านคิดว่าควรมีกิจกรรมใดบ้างในการดำเนินการปฏิบัติงานกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดังต่อไปนี้

1.4.1 ท่านคิดว่ามีแนวทางการจัดกิจกรรม ที่ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดังต่อไปนี้

1.4.2 ท่านคิดว่ามีแนวทางการจัดกิจกรรม ที่ส่งเสริมด้านความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดังต่อไปนี้

.....

.....

1.4.3 ท่านคิดว่ามีแนวทางการจัดกิจกรรม ที่ส่งเสริมด้านการมีจิตสาธารณะของ
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดังต่อไปนี้

.....

.....

.....

1.4.4 ท่านคิดว่ามีแนวทางการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านการช่วยส่งเสริมความมั่นคง
ของประเทศ ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ดังต่อไปนี้

.....

.....

.....

1.4.5 ท่านคิดว่ามีแนวทางการจัดกิจกรรม ที่ส่งเสริมด้านการใฝ่เรียนรู้และพัฒนา
ตนเองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดังต่อไปนี้

.....

.....

.....

1.4.6 ท่านคิดว่ามีแนวทางการจัดกิจกรรม ที่ส่งเสริมด้านการมีความรับผิดชอบ
ต่อตนเองและสังคม ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ดังต่อไปนี้

.....

.....

.....

1.4.7 ท่านคิดว่ามีแนวทางการจัดกิจกรรม ที่ส่งเสริมด้านการได้รับการยกย่องและ
เคารพสิทธิของผู้อื่น ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่
ดังต่อไปนี้

.....

.....

.....

1.5 การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation) ท่านคิดว่าควรมีการดำเนินการอย่างไรบ้าง ที่สถานศึกษาสามารถบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

.....

.....

.....

1.6 การรายงานผลงาน (Reporting) ท่านคิดว่าควรมีการดำเนินการอย่างไรบ้าง ที่สถานศึกษาสามารถบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าควรมีกระบวนการของการบริหารอื่นอีกหรือไม่ ที่จะช่วยส่งเสริม และสนับสนุนให้การบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีรูปแบบที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ท่านมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์

นายรังสรรค์ เกิดศรี

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนนคร

ภาคผนวก ฉ ผลการศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง

ผลการศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จากผลการสังเคราะห์เอกสาร ทฤษฎีการบริหาร งานวิจัย ผลสัมฤทธิ์ และผลการศึกษาโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศด้านลูกเสือ ปรากฏผล ดังนี้

ประเด็นการศึกษา	ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
1. ผู้บริหาร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารมีวุฒิทางลูกเสือประเภทลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อย่างน้อย วุฒแบจด์ 2 ท่อน 2. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ใฝ่เรียนรู้ มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น และสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีได้ 3. ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ส่งเสริมความเป็นพลเมือง ในสถานศึกษา 4. ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 5. ผู้บริหารจัดหางบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ส่งเสริม ความเป็นพลเมือง
2. ผู้กำกับลูกเสือ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษามีวุฒิทางลูกเสือในระดับชั้น ผู้กำกับ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ขั้นความรู้เบื้องต้น หรือ ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ขั้นความรู้ ขั้นสูง 2. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม ความมั่นคงของประเทศ 3. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ ใฝ่เรียนรู้ รู้จักเคารพสิทธิผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและสามารถดำรงชีวิต ในภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ 4. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการในการจัด กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ได้อย่างชัดเจน 5. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม ความเป็นพลเมืองกับกองลูกเสือโรงเรียนอื่น ๆ อยู่เสมอ 6. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดทำเว็บไซต์ให้ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะ ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ประเด็นการศึกษา	ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
3. แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่สนองต่อยุทธศาสตร์ชาติที่ส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ รวมทั้งความต้องการของหน่วยงานอื่น ที่ใช้กิจกรรมลูกเสือมาเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน 2. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่นำเนื้อหาในหลักสูตรวิชาพิเศษ วิชาหน้าที่พลเมือง มาบูรณาการหรือสอดแทรกในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อให้มีความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม 3. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ครอบคลุมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
4. สื่อและเทคโนโลยี	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหาร ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ส่งเสริมและสนับสนุนสื่อและเทคโนโลยี ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 2. กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สร้างแหล่งเรียนรู้ให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เช่น ห้องลูกเสือ ห้องสมุด ป้ายนิเทศ มุมการเรียนรู้ เป็นต้น 3. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ผลิตสื่อออนไลน์การเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้เข้ามาใช้ศึกษา การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 4. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่แสวงหาความรู้จากอินเทอร์เน็ตมาช่วยในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้เข้าใจคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่ดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
5. ความร่วมมือ	<ol style="list-style-type: none"> 1. กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับ ผู้ปกครอง ชุมชน สถานีดำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 2. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน การตรวจสอบ การประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 3. กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ และอุปกรณ์ต่าง ๆ จากบุคคลและหน่วยงานภายนอกโรงเรียนในการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่จะช่วยพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
6. งบประมาณ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี

ประเด็นการศึกษา	ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
	<p>2. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมการจัดหางบประมาณจากหน่วยงานภายนอกโรงเรียนมาใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p> <p>3. ผู้บริหารมีการกำกับติดตามและประเมินผลการใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p> <p>4. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการสรุปและรายงานผลการใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p>

ประเด็นการศึกษา	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
1. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data)	<p>1. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการประชุมร่วมกันในการทบทวนและวิเคราะห์แผนกลยุทธ์การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p> <p>2. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก เพื่อกำหนดทิศทางของแผนกลยุทธ์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p> <p>3. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p>
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim)	<p>1. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p> <p>2. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันตั้งเป้าหมาย และกำหนดทิศทางของโรงเรียนในการส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p> <p>3. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันกำหนดตัวชี้วัดเพื่อเป็นแนวทางในการประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p> <p>4. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันกำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p>

ประเด็นการศึกษา	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	
3. การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan)	<p>1. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ศึกษา คูงานโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมือง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>2. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปี เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p> <p>3. โรงเรียนมีการจัดทำเครื่องมือในการประเมินการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่</p> <p>4. ผู้บริหารจัดทำคำสั่งมอบหมายงานให้ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รับผิดชอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p>	
4. การลงมือการปฏิบัติงาน (Practices)	<p>1. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดกิจกรรมในลักษณะของการบูรณาการและสอดแทรกกับการจัดกิจกรรมในการสอนวิชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p> <p>2. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดังนี้</p>	
กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวทางการจัดกิจกรรม
1. กิจกรรมส่งเสริมการมีคุณธรรมจริยธรรม	<p>1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการเชื่อฟังคำสั่งของบิดามารดา และผู้บังคับบัญชาลูกเสือด้วยความเคารพ</p> <p>2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความละเอียดและเกรงกลัวในการประพฤติมิชอบต่อตนเองและผู้อื่น ความเมตตา กรุณาต่อสัตว์ และมีความซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>3. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสุจริต</p>	<p>1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p> <p>2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ยึดมั่นในหลักศีลธรรม คุณธรรม มีความละเอียดและเกรงกลัวในการประพฤตินิชอบต่อตนเองและผู้อื่น</p> <p>3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความประพฤติที่ดีและทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมทางวันสำคัญทางศาสนา เช่น การช่วยจัดขบวนแห่เทียน การฟังเทศน์ฟังธรรม เป็นต้น</p> <p>5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่การจดบันทึกสมุดความดีเป็นเวลา 1 ปีการศึกษา</p>

ประเด็นการศึกษา	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	
<p>2. กิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ รู้จักทำการฝีมือต่าง ๆ 2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีส่วนร่วมทางการเมืองตามความเหมาะสม และมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ 3. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี 4. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีจิตใจที่จริงจัง มีความรู้ ความเข้าใจในการคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น และมีความกล้าหาญและอดทนในการดำรงชีวิต 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ความสามารถทำสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ใช้ในการดำรงชีวิต และชักชวนผู้อื่นเข้ามาทำงานได้ร่วมกันได้ 2. ลูกเสือเข้าใจกิจกรรมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีจิตใจที่จริงจัง กล้าหาญ อดทน ในการดำรงชีวิต ตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็ว 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น ด้วยสันติวิธี 5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้และทดสอบหลักสูตรวิชาพิเศษหน้าที่พลเมือง 6. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทัศนศึกษาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
<p>3. กิจกรรมส่งเสริมการมีจิตสาธารณะ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ รู้จักกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความเสียสละ และช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทน 2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ความเข้าใจและชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม และปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความเสียสละช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ และชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จัดกิจกรรมจิตอาสาทุกเดือน 5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าร่วมเป็นลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน

ประเด็นการศึกษา	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	
<p>4. กิจกรรมส่งเสริมการช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เคารพกฎหมายของชาติและกติกาสังคม พร้อมทั้งยอมรับผลการละเมิดกฎหมายและกติกาของสังคม 2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ใช้หลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต 3. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ความสามารถในการปกป้องสิทธิ และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น 4. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าใจจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติ และมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เคารพกฎหมาย เคารพกติกาของสังคมและยอมรับผลการละเมิดกติกาและกฎหมาย พร้อมทั้งใช้หลักประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการปกป้องสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติได้ 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ 5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการอบรมเกี่ยวกับจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติไทย กฎหมายในชีวิตประจำวัน และหลักการดำรงชีวิตระบอบประชาธิปไตย
<p>5. กิจกรรมส่งเสริมการใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการใฝ่เรียนรู้ มีความเข้าใจในการปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี 2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่นำความรู้จากการศึกษาคนคว้ามานำมาพัฒนาตนเอง อยู่เสมอ 3. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตระหนักในคุณค่าของการเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้คุณลักษณะความเป็นพลเมือง จากอินเทอร์เน็ต และนำความรู้มาพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจในการดำรงชีวิตตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีภาวะผู้นำและผู้ตามจากการปฏิบัติตามระบบหมู่ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้และทดสอบหลักสูตรวิชาพิเศษหน้าที่พลเมือง การพัฒนาชุมชน การอนุรักษ์ธรรมชาติ การสังคมสงเคราะห์ และการฝีมือของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ประเด็นการศึกษา	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	
6. กิจกรรมส่งเสริมการมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีทักษะชีวิตในการดำรงชีวิต 2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและสังคม และมีความสามารถในการพึ่งตนเองได้	1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการดำรงชีวิตประจำวันและสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ด้วยทักษะทางลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีทักษะชีวิตและสามารถพึ่งตนเองได้ 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีการอยู่ค่ายพักแรมที่จัดกิจกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
7. กิจกรรมส่งเสริมการได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น	1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้รับการยกย่องนับถือและเป็นคนเชื่อถือได้ 2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตากรุณาต่อผู้อื่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง สุภาพเรียบร้อย และเคารพสิทธิของผู้อื่น	1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้รับการยกย่องเป็นพลเมืองดีและเป็นคนเชื่อถือได้ และรู้จักยกย่องผู้อื่นที่นำมาเป็นแบบอย่างที่ดีได้ 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ศึกษาค้นคว้าประวัติบุคคลสำคัญของประเทศไทยและของโลก 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตากรุณาต่อผู้อื่น มีความสุภาพเรียบร้อย มีความเชื่อมั่นในตนเอง และเป็นผู้รู้จักสิทธิของตนเองและผู้อื่น
ประเด็นการศึกษา	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	
5. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation)	1. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 2. ผู้บริหารดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 3. ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดำเนินการสรุปและรายงานผลการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	
6. การรายงานผลงาน	1. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการมีการรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ให้ผู้บริหาร ผู้ปกครองและ	

ประเด็นการศึกษา	กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
(Reporting)	<p>ออกสู่สาธารณชน ประจำปี พร้อมทั้งนำไปรายงานไว้ในรายงานประเมินตนเอง ประจำปีของทางโรงเรียน</p> <p>2. ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ทางสื่อสังคมออนไลน์ เมื่อกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หลังจากดำเนินการจัดกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว</p> <p>3. ผู้บริหารมีการชมเชยหรือให้รางวัลตอบแทนผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองความเป็นพลเมืองได้ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้</p>

ประเด็นการศึกษา	คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
1. การมีคุณธรรม จริยธรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามคำสั่งของบิดามารดา และผู้บังคับบัญชา ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้ 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่ประพฤติมิชอบต่อตนเองและผู้อื่นได้ 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนเป็นนวกอนุรักษ์สัตว์ได้ 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมและคุณธรรมได้ 5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นผู้ซื่อสัตย์สุจริต มัธยัสถ์ และประพฤติตนที่ดี งามได้ 6. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสุจริตได้
2. ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รู้จักทำการฝีมือต่าง ๆ ได้ 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองตามความเหมาะสมได้ 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ชักชวนผู้อื่นเข้ามาร่วมทำงานต่างๆ ได้ 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือร่วมกับผู้อื่นได้ 5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีได้ 6. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีจิตใจร่าเริง กล้าหาญและอดทนในการดำรงชีวิตได้ 7. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่นได้
3. การมีจิตสาธารณะ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้ 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ช่วยเหลือผู้อื่นได้ 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นนวกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและชักชวนผู้อื่นร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน
4. การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามกฎหมายของชาติและยอมรับผลการละเมิดกฎหมายได้

ประเด็นการศึกษา	คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ประเทศ	2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามกติกาสังคมและยอมรับผลการละเมิดกติกาคือ 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปกป้องสิทธิ และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่นได้ 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติได้ 5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และปฏิบัติตนตามหลักประชาธิปไตยได้
5. การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง	1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย และการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบันได้ 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่พัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองดีได้ 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามหลักการของลูกเสือได้ 5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติได้
6. การมีความรับผิดชอบต่อนตนเองและสังคม	1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ประยุกต์ทักษะที่ได้จากการอยู่ค่ายพักแรมมาใช้ในการดำรงชีวิตได้ 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่พึ่งตนเองได้ 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง และสังคมได้ 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตได้ 5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามระเบียบวินัยของสังคมได้
7. การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น	1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติให้ได้รับการยกย่องนับถือได้ 2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นคนเชื่อถือได้ 3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตากรุณาต่อผู้อื่นได้ 4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความเชื่อมั่นในตนเอง 5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นผู้สุภาพเรียบร้อย 6. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนเคารพสิทธิของผู้อื่นได้

ภาคผนวก ข แบบตรวจสอบความเหมาะสม

แบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ

เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เป็นส่วนหนึ่งวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของ นายรังสรรค์ เกิดศรี นิสิตปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สธิพร เขาวนชัย เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ผู้วิจัยที่ได้จัดทำขึ้น สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม จำนวน 9 คน

ลักษณะของแบบตรวจสอบความเหมาะสมนี้ ประกอบด้วยการตรวจสอบความเหมาะสม (Check list) และบันทึกความคิดเห็นเพิ่มเติม (Open Form)

แนวทางทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
ด้านปัจจัยนำเข้า		
1. ผู้บริหาร		
1.1 ผู้บริหารมีวุฒิทางลูกเสือประเภทลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ อย่างน้อยวุฒตแบบจด์ 2 ท่อน		
1.2 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ใฝ่เรียนรู้ มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อนองและผู้อื่น และสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีได้		
1.3 ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมลูกเสือ ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองในสถานศึกษา		
1.4 ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่		
1.5 ผู้บริหารจัดหางบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ในการจัด กิจกรรมลูกเสือที่ส่งเสริมความเป็นพลเมือง		
2. ผู้กำกับลูกเสือ		
2.1 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษา มีวุฒิทางลูกเสือ ในระดับขั้นผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ชั้นความรู้เบื้องต้น หรือ ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ชั้นความรู้ขั้นสูง		
2.2 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ		
2.3 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ ใฝ่เรียนรู้ รู้จักเคารพสิทธิผู้อื่น มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ของตนเองและสามารถดำรงชีวิตในภาวะ การเปลี่ยนแปลงของสังคมได้		
2.4 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการ ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริม คุณลักษณะความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้อย่างชัดเจน		
2.5 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองกับกองลูกเสือ โรงเรียนอื่น ๆ อยู่เสมอ		

แนวทางทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
2.6 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดทำเว็บไซต์ให้ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
3. แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง		
3.1 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่สนองต่อยุทธศาสตร์ชาติที่ส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ รวมทั้งความต้องการของหน่วยงานอื่น ที่ใช้กิจกรรมลูกเสือมาเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน		
3.2 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่นำเนื้อหาในหลักสูตรวิชาพิเศษวิชาหน้าที่พลเมือง มาบูรณาการหรือสอดแทรกในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อให้มีความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม		
3.3 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ครอบคลุมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
4. สื่อและเทคโนโลยี		
4.1 ผู้บริหาร ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ส่งเสริมและสนับสนุนสื่อและเทคโนโลยี ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
4.2 กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สร้างแหล่งเรียนรู้ให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เช่น ห้องลูกเสือ ห้องสมุด ป้ายนิเทศ มุมการเรียนรู้ เป็นต้น		
4.3 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ผลิตสื่อออนไลน์การเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์เพื่อให้ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ได้เข้ามาใช้ศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
4.4 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่แสวงหาความรู้จากอินเทอร์เน็ตมาช่วยในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้เข้าใจคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่ดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		

แนวทางทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
5. ความร่วมมือ		
5.1 กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน สถานีตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
5.2 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ร่วมกันวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ การประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
5.3 กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ และอุปกรณ์ต่าง ๆ จากบุคคลและหน่วยงานภายนอก โรงเรียน ในการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่จะช่วยพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
6. งบประมาณ		
6.1 ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี		
6.2 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมการจัดหา งบประมาณจากหน่วยงานภายนอกโรงเรียนมาใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
6.3 ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม และประเมินผลการใช้งบประมาณ ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
6.4 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการสรุปและ รายงานผลการใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
ด้านกระบวนการ		
1. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data)		
1.1 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีการประชุม ร่วมกันในการทบทวนและวิเคราะห์แผนกลยุทธ์การจัดกิจกรรม		

แนวทางทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
1.2 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก เพื่อกำหนดทิศทางของ แผนกลยุทธ์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ส่งเสริม คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
1.3 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันวิเคราะห์ บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในการ จัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim)		
2.1 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันกำหนด วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริม คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
2.2 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกัน ตั้งเป้าหมาย และกำหนดทิศทางของโรงเรียนในการส่งเสริม คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
2.3 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันกำหนด ตัวชี้วัดเพื่อเป็นแนวทางในการประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
2.4 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันกำหนด ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่		
3. การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan)		
3.1 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ศึกษาดูงาน โรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณลักษณะ ความเป็นพลเมือง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการแลกเปลี่ยน เรียนรู้		

แนวทางทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
3.2 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการจัดกิจกรรม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ในการจัดทำแผนการปฏิบัติงาน ประจำปี เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่		
3.3 โรงเรียนมีการจัดทำเครื่องมือในการประเมินการจัด กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็น พลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
3.4 ผู้บริหารจัดทำคำสั่งมอบหมายงานให้ผู้กำกับลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่รับผิดชอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่		

กิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		วัตถุประสงค์	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		แนวทางทางการจัดกิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
			<p>3. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี</p> <p>4. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีจิตใจรักแรงกล้าหาญ และมีความกล้าหาญและอดทนในการดำรงชีวิต</p>			<p>3.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่นด้วยสันติวิธี</p> <p>4.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีจิตใจรักแรงกล้าหาญ อดทน ในการดำรงชีวิตตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็ว</p>		
3. กิจกรรมส่งเสริมการมีจิตสาธารณะ			<p>1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รู้จักกระทำดีที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความเสียสละ และช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทน</p>			<p>1.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม และปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม</p> <p>1.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความเสียสละ ช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าร่วมเป็นลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน</p>		

กิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		วัตถุประสงค์	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		แนวทางการจัดกิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
4. กิจกรรมส่งเสริมการช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ			2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจและชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม			2.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ และชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ 2.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จัดกิจกรรมจิตอาสาทุกเดือน		
			1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เคารพกฎหมายของชาติและกติกาสังคม พร้อมทั้งยอมรับผลภาระเมตติกาของสังคม			1.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เคารพกฎหมาย เคารพกติกาสังคมและยอมรับผลภาระเมตติกาและกฎหมาย		
			2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ใช้หลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต			2.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ใช้หลักประชาธิปไตยในการดำรงชีวิตอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข		
			3. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ ความสามารถในการปกป้องสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น			3.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการปกป้องสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น		

กิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		วัตถุประสงค์	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		แนวทางการจัดกิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
			4. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าใจจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติ และมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์			4.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ 4.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการอบรมเกี่ยวกับจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติไทย กฎหมายในชีวิตประจำวัน และหลักการดำรงชีวิตระบอบประชาธิปไตย		
5. กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง			1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการใฝ่เรียนรู้ มีความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี 2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่นำความรู้จากการศึกษา ค้นคว้า มาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ			1.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจในการดำรงชีวิตตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้คุณลักษณะความเป็นพลเมืองจากอินเทอร์เน็ต และนำความรู้มาพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม		

กิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		วัตถุประสงค์	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		แนวทางทางการจัดกิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
			3. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตระหนักในคุณค่าของการเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่			3.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีภาวะผู้นำและผู้ตาม จากการศึกษาปฏิบัติตามระบบหมู่ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
						3.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้และทดสอบหลักการสุตริวิชาพิเศษหน้าที่พลเมือง การพัฒนาชุมชน การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การสังคมสงเคราะห์ และการมีมือของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
6. กิจกรรมส่งเสริมการมีจิตอาสา			1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีทักษะชีวิตในการดำรงชีวิต			1.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการดำรงชีวิตประจำวัน และสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ด้วยทักษะทางลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
			2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและสังคม สามารถในการพึ่งตนเองได้			1.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีทักษะชีวิต และสามารถพึ่งตนเองได้		

กิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		วัตถุประสงค์	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		แนวทางทางการจัดกิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
7. กิจกรรมส่งเสริมการถ่ายทอดและคารวะสิทธิของผู้อื่น			1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้รับการยกย่องนับถือและเป็นคนเชื่อถือได้ 2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความเชื่อเพื่อแม่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง สุภาพเรียบร้อย และเคารพสิทธิของผู้อื่น			2.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีการอยู่ค่ายพักแรมที่จัดกิจกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 1.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้รับการยกย่องเป็นพลเมืองดีและเป็นคนเชื่อถือได้ และรู้จักยกย่องผู้อื่นที่นำมาเป็นแบบอย่างที่ดีได้ 1.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ศึกษาค้นคว้าประวัติบุคคลสำคัญของประเทศไทยและของโลก 2.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความเชื่อเพื่อแม่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น มีความสุภาพเรียบร้อย มีความเชื่อมั่นในตนเอง และเป็นผู้รู้จักสิทธิของตนเองและผู้อื่น		

แนวทางทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
5. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation)		
5.1 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
5.2 ผู้บริหารดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
5.3 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดำเนินการสรุปและรายงานผลการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
6. การรายงานผลงาน (Reporting)		
6.1 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการมีการรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ให้ผู้บริหาร ผู้ปกครองและออกสู่สาธารณชน ประจำปี พร้อมทั้งนำไปรายงานไว้ในรายงานประเมินตนเองประจำปีของทางโรงเรียน		
6.2 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ทางสื่อสังคมออนไลน์ เมื่อกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หลังจกดำเนินการจัดกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว		
6.3 ผู้บริหารมีการชมเชยหรือให้รางวัลตอบแทนผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองความเป็นพลเมือง ได้ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้		
ด้านผลลัพธ์ (Output)		
1. การมีคุณธรรม จริยธรรม		
1.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามคำสั่งของบิดามารดา และผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้		
1.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่ประพฤติมิชอบต่อตนเองและผู้อื่นได้		
1.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามนันทกอนุรักษสัตว์ได้		
1.4 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามหลักศีลธรรมและคุณธรรมได้		

แนวทางทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
1.5 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นผู้ซื้อสัตย์สุจริต มัธยัสถ์ และ ประพฤติตนที่ติงามได้		
1.6 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสุจริตได้		
2. ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน		
2.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รู้จักทำการฝีมือต่าง ๆ ได้		
2.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองตามความ เหมาะสมได้		
2.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ชักชวนผู้อื่นเข้ามาร่วมทำงานต่าง ๆ ได้		
2.4 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือร่วมกับผู้อื่นได้		
2.5 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีได้		
2.6 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีจิตใจร่าเริง กล้าหาญและอดทน ในการดำรงชีวิตได้		
2.7 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่นได้		
3. การมีจิตสาธารณะ		
3.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้		
3.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ช่วยเหลือผู้อื่นได้		
3.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นนักรักษ์สิ่งแวดล้อมและชักชวน ผู้อื่นร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้		
3.4 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน		
4. การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ		
4.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามกฎหมายของชาติและ ยอมรับผลการละเมิดกฎหมายได้		
4.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามกติกาสังคมและ ยอมรับผลการละเมิดกติกาได้		
4.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปกป้องสิทธิ และเสรีภาพของตนเอง และผู้อื่นได้		
4.4 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติได้		
4.5 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และปฏิบัติตามหลักประชาธิปไตยได้		

แนวทางทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
5. การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง		
5.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ		
5.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย และการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบันได้		
5.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่พัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองดีได้		
5.4 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามหลักการของลูกเสือได้		
5.5 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติได้		
6. การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม		
6.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ประยุกต์ทักษะที่ได้จากการอยู่ค่ายพักแรมมาใช้ในการดำรงชีวิตได้		
6.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่พึ่งตนเองได้		
6.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง และสังคมได้		
6.4 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตได้		
6.5 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของสังคมได้		
7. การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น		
7.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติให้ได้รับการยกย่องนับถือได้		
7.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นคนเชื่อถือได้		
7.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตากรุณาต่อผู้อื่นได้		
7.4 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความเชื่อมั่นในตนเอง		
7.5 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นผู้สุภาพเรียบร้อย		
7.6 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามเคารพสิทธิของผู้อื่นได้		

ภาคผนวก ฅ ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบ
การบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ
เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็น
พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เป็นส่วนหนึ่งวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ
เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานของ นายรังสรรค์ เกิดศรี นิสิตปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน
เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สธิพร เขาวนชัย เป็นกรรมการ
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรม
ลูกเสือเพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ผู้วิจัยที่ได้จัดทำขึ้น สำหรับ
ผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม จำนวน 9 คน

ลักษณะของแบบตรวจสอบความเหมาะสมนี้ ประกอบด้วยการตรวจสอบความเหมาะสม
(Check list) และบันทึกความคิดเห็นเพิ่มเติม (Open Form)

แนวทางทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
ด้านปัจจัยนำเข้า	✓	- ข้อ 1.1 ควรแก้ไขให้เป็นวุฒิทางลูกเสือใดก็ได้ไม่จำกัดอยู่ประเภทเดียว - ข้อ 1.2 ควรเขียนให้ชัดเจนที่สามารถวัดได้
1. ผู้บริหาร		
1.1 ผู้บริหารมีวุฒิทางลูกเสือประเภทลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อย่างน้อยวุฒดับแจบด์ 2 ท่อน		
1.2 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ใฝ่เรียนรู้ มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อนองและผู้อื่น และสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีได้		
1.3 ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองในสถานศึกษา		
1.4 ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
1.5 ผู้บริหารจัดหางบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ส่งเสริมความเป็นพลเมือง	✓	- ควรให้แก้ไข ผู้กำกับลูกเสือเป็นผู้กำกับกองลูกเสือ - ข้อ 2.1 ควรแก้ไข ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีวุฒิทางลูกเสือผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ชั้นความรู้เบื้องต้น - ควรเพิ่มการนิยามศัพท์ผู้กำกับลูกเสือ - ข้อ 2.6 ควรปรับไปเป็นกิจกรรมลูกเสือ
2. ผู้กำกับลูกเสือ		
2.1 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษา มีวุฒิทางลูกเสือในระดับขั้นผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ชั้นความรู้เบื้องต้น หรือผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ชั้นความรู้ขั้นสูง		
2.2 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ		
2.3 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ ใฝ่เรียนรู้ รู้จักเคารพสิทธิผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเองและสามารถดำรงชีวิตในภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้		
2.4 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการ ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้อย่างชัดเจน		

แนวทางทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
2.5 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองกับกองลูกเสือโรงเรียนอื่น ๆ อยู่เสมอ		
2.6 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดทำเว็บไซต์ให้ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
3. แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง	✓	- ข้อ 3.2 ควรเพิ่ม หลักสูตรลูกเสือชั้นพิเศษ โดยการให้เลือกเนื้อหาที่เกี่ยวข้องมาจัดกิจกรรมให้ลูกเสือ - ข้อ 3.3 ควรตัดออก การจัดกิจกรรมต้องให้ครอบคลุมอยู่แล้ว
3.1 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่สนองต่อยุทธศาสตร์ชาติที่ส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ รวมทั้งความต้องการของหน่วยงานอื่น ที่ใช้กิจกรรมลูกเสือมาเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน		
3.2 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่นำเนื้อหาในหลักสูตรวิชาพิเศษ วิชาหน้าที่พลเมือง มาบูรณาการหรือสอดแทรกในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อให้มีความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม		
3.3 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ครอบคลุมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
4. สื่อและเทคโนโลยี	✓	- ข้อ 4.2 ควรแก้ไขกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เป็น ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
4.1 ผู้บริหาร ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ส่งเสริมและสนับสนุนสื่อและเทคโนโลยี ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
4.2 กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สร้างแหล่งเรียนรู้ให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เช่น ห้องลูกเสือ ห้องสมุด ป้ายนิเทศ มุมการเรียนรู้ เป็นต้น		

แนวทางทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
4.3 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ผลิตสื่อออนไลน์การเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์เพื่อให้ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ได้เข้ามาใช้ศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะ ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
4.4 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่แสวงหาความรู้จากอินเทอร์เน็ตมาช่วยในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้เข้าใจคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่ดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
5. ความร่วมมือ	✓	- ข้อ 5.1 ควรเพิ่ม คณะกรรมการสถานศึกษา - ข้อ 5.2 ควรตัดออก ควรเป็นการดำเนินการ ความร่วมมือจากภายนอก โรงเรียน
5.1 กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน สถานีตำรวจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
5.2 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน การตรวจสอบ การประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
5.3 กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณวัสดุ และอุปกรณ์ต่าง ๆ จากบุคคลและหน่วยงานภายนอกโรงเรียน ในการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่จะช่วยพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
6. งบประมาณ	✓	ไม่มีการแก้ไข
6.1 ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี		
6.2 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมการจัดหางบประมาณจากหน่วยงานภายนอกโรงเรียนมาใช้ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		

แนวทางทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
6.3 ผู้บริหารมีการกำกับติดตาม และประเมินผลการใช้ งบประมาณในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริม คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
6.4 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการสรุปและ รายงานผลการใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่		
ด้านกระบวนการ 1. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data)	✓	- ข้อ 1.1 แก้ไข แผนกลยุทธ์ เปลี่ยนเป็นแผนปฏิบัติการ ของลูกเสือ - ควรนำ ข้อ 3.1 กับข้อ 3.2 จากการวางแผนปฏิบัติการ มาเขียนนำเสนอไว้ในข้อ 1 ด้านการวิเคราะห์ผล การดำเนินงานในรอบปี ที่ผ่านมา (Data)
1.1 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการประชุม ร่วมกันในการทบทวนและวิเคราะห์แผนกลยุทธ์การจัดกิจกรรม ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
1.2 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกัน วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก เพื่อกำหนด ทิศทาง ของแผนกลยุทธ์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
1.3 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกัน วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริม คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim)		- แก้ไขโครงการสลับข้อ 2.1 กับ 2.2 - ข้อ 2.4 ควรเขียน ปัจจัย หลักแห่งความสำเร็จ ให้ชัดเจนที่บ่งบอกถึง ความสำเร็จ
2.1 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันกำหนด วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริม คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
2.2 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกัน ตั้งเป้าหมาย และกำหนดทิศทางของโรงเรียนในการส่งเสริม คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		

แนวทางทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
2.3 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันกำหนดตัวชี้วัดเพื่อเป็นแนวทางในการประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
2.4 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ร่วมกันกำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
3. การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan)	✓	- แก้ไขให้นำข้อ 3.1 กับ 3.2 ไปไว้ใน ข้อ 1 ด้านการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data)
3.1 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ศึกษา ดูงาน โรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมือง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้		- เพิ่มปฏิทินการดำเนินงาน เป็นข้อ 3.1
3.2 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปี เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
3.3 โรงเรียนมีการจัดทำเครื่องมือในการประเมินการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
3.4 ผู้บริหารจัดทำคำสั่งมอบหมายงานให้ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รับผิดชอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		

แนวทางการบริหารจัดการมูลกสิณเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง		การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
4. การลงมือการปฏิบัติงาน (Practices)		✓	ผลการพิจารณาให้ปรับแก้ไข ดังนี้
4.1 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดกิจกรรมในลักษณะของการบูรณาการและสอดคล้องแทรกกับการจัดกิจกรรมในการสอนวิชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	✓	✓	- ควรแก้ไขปรับกิจกรรมให้ชัดเจนเขียนให้เห็นแนวทางการปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น ให้เห็นเป็นพฤติกรรมที่สามารถนำมาปฏิบัติได้ - ควรปรับวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน ให้นำคำจำกัดความ สืบเสริมสนับสนุน พัฒนามาช่วยในการเขียนวัตถุประสงค์และนำทักษะในศตวรรษที่ 21 มาเขียนแนวทางการจัดกิจกรรมแนวทางการจัดกิจกรรม
4.2 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเมเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดังนี้	✓	✓	- ควรนำสาระสำคัญในการพลเมืองที่เน้นแก่นักงานลูกเสือโลก (สาระสำคัญของลูกเสือในการอบรม 3 ทัอน) และพระราชดำรัสของ ร.10 มาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม

กิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		วัตถุประสงค์	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		แนวทางทางการจัดกิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
1. กิจกรรมส่งเสริมการมีคุณธรรมจริยธรรม	✓		<p>1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการเชื่อฟังคำสั่งของบิดามารดาและผู้บังคับบัญชาลูกเสือด้วยความเคารพ</p> <p>2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความสะอาดและเกรงกลัวในการประพฤติมิชอบต่อตนเองและผู้อื่น ความเมตตากรุณา และผู้อื่น และมีความซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>3. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสุจริต</p>	✓		<p>1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p> <p>2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ยึดมั่นในหลักศีลธรรม คุณธรรม มีความสะอาดและเกรงกลัวในการประพฤติมิชอบต่อตนเองและผู้อื่น</p> <p>3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมทางวันสำคัญทางศาสนา เช่น การช่วยจัดขบวนแห่เทียน การฟังเทศน์ฟังธรรม เป็นต้น</p> <p>4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความประพฤติที่ดีและทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในการจัดบันทึกสมุดความดีเป็นเวลา 1 ปีการศึกษา</p>	✓	

กิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		วัตถุประสงค์	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		แนวทางทางการจัดกิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
2. กิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน	✓		<p>1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รู้จักทำการฝีมือต่าง ๆ และชักชวนผู้อื่น เข้ามาร่วมทำงานได้ร่วมกัน</p> <p>2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีส่วนร่วมทางเมืองตามความเหมาะสม และมีความสามารถในการในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้</p> <p>3. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความซื่อสัตย์จริงใจในการแก้ปัญหามีความซื่อสัตย์จริงใจ</p> <p>4. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความซื่อสัตย์จริงใจ และมีจิตอาสา และอดทนในการดำรงชีวิต</p>	✓		<p>1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความสามารถทำสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ใช้ในการดำรงชีวิต และชักชวนผู้อื่นเข้ามาทำงานได้ร่วมกัน</p> <p>2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่สนใจศึกษาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3. ลูกเสือเข้ากิจกรรมทางเมืองตามระบอบประชาธิปไตย</p> <p>4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้และทดสอบหลักสูตรวิชาพิเศษหน้าที่พลเมือง</p> <p>5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถในการคิดแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตนเอง และผู้อื่นด้วยสันติวิธี</p> <p>6. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีจิตอาสาเรื่งกล้าหาญ อดทน ในการดำรงชีวิตตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็ว</p>	✓	<p>- ควรเพิ่มข้อ 7</p> <p>การเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>

กิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		วัตถุประสงค์	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		แนวทางทางการจัดกิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
3. กิจกรรมส่งเสริมการมีจิตสาธารณะ	✓		<p>1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รู้จักกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความเสียสละ และช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทน</p> <p>2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจและชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม</p>	✓		<p>1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม และปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม</p> <p>2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความเสียสละช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน และสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน</p> <p>3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เข้าร่วมเป็นลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน</p> <p>4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ และชักชวนผู้อื่นร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้</p> <p>5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จัดกิจกรรมจิตอาสาทุกเดือน</p>	✓	

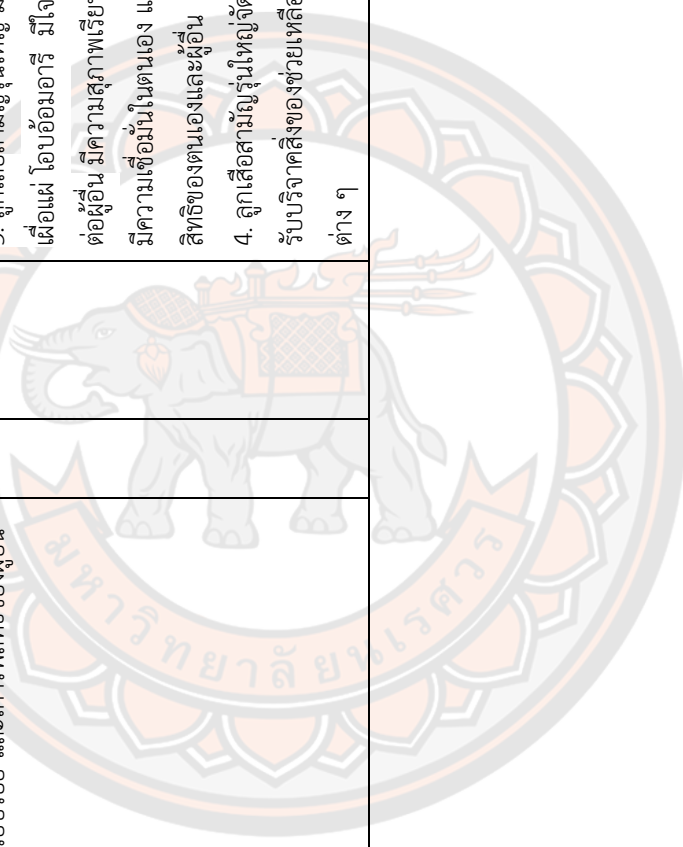
กิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		วัตถุประสงค์	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		แนวทางทางการจัดกิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
4. กิจกรรมการช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ	✓		<p>1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เคารพกฎหมายของชาติและกติกาศองสังคม พร้อมทั้งยอมรับผลการละเมิดกฎหมายและกติกาศองสังคม</p> <p>2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ใช้หลักการใช้หลักการทางประชาธิปไตย</p> <p>3. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรู้ ความสามารถในการปกป้องสิทธิ และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น</p> <p>4. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เข้าใจจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติ และมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์</p>	✓		<p>1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เคารพกฎหมาย การละเมิดกติกาศองสังคม และการละเมิดกติกาศองสังคม</p> <p>2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ใช้หลักประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต</p> <p>3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรู้ ความสามารถในการปกป้องสิทธิ และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น</p> <p>4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์</p> <p>5. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีการอบรมเกี่ยวกับจารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติไทย กฎหมายในชีวิตประจำวัน และหลักการดำรงชีวิตระบอบประชาธิปไตย</p>	✓	

กิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		วัตถุประสงค์	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		แนวทางทางการจัดกิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
5. กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง	✓		<p>1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการไม่เรียนรู้ มีความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี</p> <p>2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่นำความรู้จากการศึกษา ค้นคว้า มาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ</p> <p>3. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตระหนักในคุณค่าของการเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p>	✓		<p>1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจในการดำรงชีวิตตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p> <p>2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรู้คุณลักษณะความเป็นพลเมืองจากอินเตอร์เน็ต และนำความรู้มาพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม</p> <p>3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีภาวะผู้นำและผู้ตาม จากการศึกษาปฏิบัติตนตามระบบหมู่ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p> <p>4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เรียนรู้และทดสอบทฤษฎีความรู้วิชาพิเศษหน้าที่พลเมือง การพัฒนาชุมชน การอนุรักษ์ธรรมชาติ การสังคมสงเคราะห์ และการฝีมือของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p>	✓	

กิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		วัตถุประสงค์	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		แนวทางทางการจัดกิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
6. กิจกรรมส่งเสริมการมีควมรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	✓		<p>1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีทักษะชีวิตในการดำรงชีวิต</p> <p>2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและสังคม และสามารถในการพึ่งตนเองได้</p>	✓		<p>1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีการดำรงชีวิตประจำวันและสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ด้วยทักษะทางลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p> <p>2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีทักษะชีวิตและสามารถพึ่งตนเองได้</p> <p>3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม</p> <p>4. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีการอยู่ค่ายพักแรมที่จัดกิจกรรมเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p>	✓	
7. กิจกรรมส่งเสริมการได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น	✓		<p>1. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้รับการยกย่องนับถือและเป็นคนเชื่อถือได้</p> <p>2. เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง สุภาพ</p>	✓		<p>1. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้รับการยกย่องเป็นพลเมืองดีและเป็นคนเชื่อถือได้ และรู้จักยกย่องผู้อื่นที่นำมาเป็นแบบอย่างที่ดีได้</p> <p>2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ศึกษา ค้นคว้าประวัติบุคคลสำคัญของประเทศไทยและของโลก</p>	✓	

กิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		วัตถุประสงค์	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ		แนวทางทางการจัดกิจกรรม	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
			เรียบร้อย และเคารพสิทธิของผู้อื่น			3. ถูกเสื่อสามัญรุ่นใหญ่ มีความเอื้อเพื่อต่อแม่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตากรุณาต่อผู้อื่น มีความสุภาพเรียบร้อย มีความเชื่อมั่นในตนเอง และเป็นผู้รู้จักสิทธิของตนเองและผู้อื่น 4. ถูกเสื่อสามัญรุ่นใหญ่จัดกิจกรรมรับบริจาคสิ่งของช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่าง ๆ		

แนวทางทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
5. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation)	✓	<ul style="list-style-type: none"> - ควรให้มีการประเมินที่เป็นระบบ เหมือนกับกระบวนการ PDCA - ให้นำข้อ 5.3 ไปไว้ใน ข้อ 6 การรายงานผลงาน
5.1 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
5.2 ผู้บริหารดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
5.3 ผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดำเนินการสรุปและรายงานผลการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่		
6. การรายงานผลงาน (Reporting)	✓	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อ 2 แก้ไข เอกสาร เป็นการใช้อีเมลประชาสัมพันธ์ผ่านทางช่องทางต่างๆ รวมถึงสื่อสังคมออนไลน์ - ข้อ 3 ควรเพิ่มเติม ผู้ที่ได้รับรางวัล เป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่กับโรงเรียน ด้วย - ข้อ 3 ควรเพิ่ม ได้รับการยกย่องในระดับที่สูงขึ้นหรือได้รับรางวัลที่สูงขึ้น
6.1 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการมีการรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ให้ผู้บริหาร ผู้ปกครองและออกสู่สาธารณชน ประจำปี ทุกปี พร้อมทั้งนำไปรายงานไว้ในรายงานประเมินตนเองประจำปีของทางโรงเรียน		
6.2 ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ดำเนินการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ทางสื่อสังคมออนไลน์ เมื่อกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หลังจกดำเนินการจัดกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว		
ด้านผลลัพธ์(Output)	✓	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับแก้ไข ข้อความคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ให้ชัดเจน - ควรปรับเรียงคุณลักษณะย่อยตามรูปแบบ ASK <ul style="list-style-type: none"> A Attitude เจตคติ S Skill ทักษะ K Knowledge ความรู้
1. การมีคุณธรรม จริยธรรม		
1.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามคำสั่งของบิดามารดาและผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้		
1.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไม่ประพฤติมิชอบต่อตนเองและผู้อื่นได้		
1.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนเป็นนวกอนุรักษสัตว์ได้		
1.4 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามหลักศีลธรรมและคุณธรรมได้		
1.5 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นผู้ซื่อสัตย์สุจริต มัธยัสถ์ และประพฤติตนที่ติงามได้		
1.6 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสุจริตได้		

แนวทางทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
2. ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน	✓	ไม่มีการแก้ไข
2.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รู้จักทำการฝีมือต่าง ๆ ได้		
2.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองตามความเหมาะสมได้		
2.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ชักชวนผู้อื่นเข้าร่วมทำงานต่างๆ ได้		
2.4 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือร่วมกับผู้อื่นได้		
2.5 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีได้		
2.6 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีจิตใจร่าเริง กล้าหาญและอดทนในการดำรงชีวิตได้		
2.7 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่นได้		
3. การมีจิตสาธารณะ	✓	ข้อ 3.4 ให้ตัดพระราชทาน ออก
3.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้		
3.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ช่วยเหลือผู้อื่นได้		
3.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นนักรักษ์สิ่งแวดล้อมและชักชวนผู้อื่นร่วมนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้		
3.4 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน		
4. การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ	✓	ไม่มีการแก้ไข
4.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามกฎหมายของชาติและยอมรับผลการละเมิดกฎหมายได้		
4.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามกติกาของสังคมและยอมรับผลการละเมิดกติกาได้		
4.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปกป้องสิทธิ และเสรีภาพของตนเองและผู้อื่นได้		
4.4 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามจารีตประเพณีวัฒนธรรมของชาติได้		
4.5 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และปฏิบัติตนตามหลักประชาธิปไตยได้		
5. การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง	✓	ไม่มีการแก้ไข
5.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ		
5.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตย และการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบันได้		
5.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่พัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่ดีได้		

แนวทางทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง
5.4 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนตามหลักการของลูกเสือได้		
5.5 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติได้		
6. การมีความรับผิดชอบต่อนตนเองและสังคม	✓	ไม่มีการแก้ไข
6.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ประยุกต์ทักษะที่ได้จากการอยู่ค่ายพักแรมมาใช้ในการดำรงชีวิตได้		
6.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่พึ่งตนเองได้		
6.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและสังคมได้		
6.4 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตได้		
6.5 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของสังคมได้		
7. การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น	✓	ไม่มีการแก้ไข
7.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติให้ได้รับการยกย่องนับถือได้		
7.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นคนเชื่อถือได้		
7.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตากรุณาต่อผู้อื่นได้		
7.4 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีความเชื่อมั่นในตนเอง		
7.5 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นผู้สุภาพเรียบร้อย		
7.6 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ปฏิบัติตนเคารพสิทธิของผู้อื่นได้		

ภาคผนวก ก แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์
ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
  - 2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - 2.2 องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ โปรดพิจารณารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยอ่านข้อความในแบบสอบถาม แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งแบ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ การพิจารณา ดังนี้
  - 5 หมายถึง รายการของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ออยู่ในระดับมากที่สุด
  - 4 หมายถึง รายการของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ออยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง รายการของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง รายการของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง รายการของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. ผู้วิจัยจะนำข้อมูลจากแบบสอบถาม ประเมินรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอผลการประเมินในภาพรวม

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ ตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัยครั้งนี้

นายรังสรรค์ เกิดศรี

นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ประวัติผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยสุรินทร์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	รังสรรค์ เกิดศรี
วัน เดือน ปี เกิด	
ที่อยู่ปัจจุบัน	
ที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 289/4 หมู่ 5 ตำบลสระแก้ว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ 60150
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2551 ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พ.ศ. 2547 ร.บ. (ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการเมืองการปกครอง เปรียบเทียบ) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2538 ค.บ. (การประถมศึกษา) สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร

